

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2023. április 19., szerda

Tartalomjegyzék

13/2023. (IV. 19.) AM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról	2150
14/2023. (IV. 19.) AM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről	2181
15/2023. (IV. 19.) AM rendelet	Az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól	2256
16/2023. (IV. 19.) AM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről	2277
17/2023. (IV. 19.) AM rendelet	A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól	2287
18/2023. (IV. 19.) AM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott közvetlen támogatások igénybevételéhez kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelői minőség követelményeiről	2312
19/2023. (IV. 19.) AM rendelet	A fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról	2314
20/2023. (IV. 19.) AM rendelet	Egyes közvetlen támogatásokhoz kapcsolódó miniszteri rendeletek módosításáról	2330

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az agrárminiszter 13/2023. (IV. 19.) AM rendelete az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában és (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *adatváltozás bejelentése*: az egységes kérelem adatainak vagy a kérelem kötelező mellékletét képező igazoló dokumentumoknak a módosítása, kijavítása, visszavonása és az egyazon területen több növénykultúra egymás utáni termesztésének bejelentése;
2. *agrár-erdészeti rendszerek*:
  - a) szántóterületen:
    - aa) szántóföldi növények és erdészeti vagy gyümölcstermő fajok egyidejű, köztes termesztése egyazon területen, ahol a fás szárú egyedek párhuzamos sorokban vagy egyéb szabályos geometriai elrendeződésben állnak, és számuk nem haladja meg a 250-et hektáronként, vagy
    - ab) a szántóföldi növények és rövid vágásfordulójú, fás szárú sarjzatú energetikai ültetvény egyidejű, köztes termesztése egyazon területen, ahol a fás szárú egyedek párhuzamos sorokban vagy egyéb szabályos geometriai elrendeződésben állnak, és számuk nem haladja meg a 4000-et hektáronként,
  - b) állandó kultúrák esetén, ha önálló bejelentett területi elemek, és nem szántó- vagy gyepterület részeként keletkeztek:
    - ba) mezővédő fasorok, mezővédő fás sávok, fa- és bokorcsoportok, továbbá olyan egyéb speciális faültetvények – a rövid vágásfordulójú, fás szárú sarjzatú energetikai ültetvény és a karácsonyfa-ültetvények kivételével –, amelyek megfelelnek a nem termelő tájképi elemek kritériumainak, és ezáltal támogatható területnek minősülnek, vagy
    - bb) erdészeti és gyümölcstermő fajok elegyével telepített termelő ültetvények,
  - c) gyepterületen: fás legelők és fás kaszálók, ahol a kizárólag erdészeti fajokból és gyümölcsfákból álló fás szárú egyedek párhuzamos sorokban vagy egyéb szabályos geometriai elrendeződésben állnak, és számuk nem haladja meg a 250-et hektáronként;
3. *agronómiailag indokolt idő*: az előző növénykultúra tábláról való lekerülését követő legfeljebb egy hónap;
4. *agrotechnikai művelet*: jogszabályban vagy pályázati felhívásban foglalt feltételek, kötelezettségvállalások teljesítése módjának előzetes bejelentése és a teljesítés igazolása céljából bejelentett műveletek, tevékenységek;
5. *állandó kultúra*: szőlő- és gyümölcsültetvények, faiskola, rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény, spárga, a Miscanthus nemzetségbe tartozó energianád fajok, olasz nád- és a szilfiumfajok mint lágyszárú energianövények, energianövények, fás szárú cserje és félcserje típusú, valamint évelő gyógy-, aroma- és fűszernövények;
6. *állandó gyepterület és állandó legelő*: a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló,

2021. december 2-i 2021/2115/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletének (a továbbiakban: KAP I rendelet) 4. cikk (3) bekezdés c) pontja szerinti terület;
7. *aktív mezőgazdasági termelő*: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalpból finanszírozott közvetlen támogatások igénybeviteléhez kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelők minőség követelményeiről szóló AM rendelet (a továbbiakban: Aktív gazda rendelet) szerinti mezőgazdasági termelő;
  8. *bejelentett tábla*: a mezőgazdasági termelő által az egységes kérelemben bejelentett legkisebb azonos hasznosítású, összefüggő földterület és a hozzá kapcsolódó nem termelő tájképi elem, illetve egyéb tájképi elem, amelyet nem metsz kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület;
  9. *bejelentett területi elem*: bejelentett tábla, a másodvetés céljára használt terület, valamint az agrotechnikai műveléssel érintett terület;
  10. *bejelentett állatok*: az állatalapú támogatások keretében benyújtott kérelem által érintett állatok;
  11. *bezárt terület*: azon földterület, amelyre
    - a) a tárgyévet két évvel megelőző évben az egységes kérelemben a mezőgazdasági termelő bejelentett táblát nem jelölt meg, vagy a tárgyévet megelőző évi ellenőrzéseket követően az adott bejelentett tábla tekintetében a hatóság támogatási jogosultsággal érintett területet nem állapított meg, és
    - b) a tárgyévet megelőző évi egységes kérelemben a mezőgazdasági termelő bejelentett táblát nem jelölt meg, vagy a tárgyévi ellenőrzéseket követően az adott bejelentett tábla tekintetében a hatóság támogatási jogosultsággal érintett területet nem állapított meg;
  12. *egybenművelt terület*: olyan, egy vagy több mezőgazdasági termelő által használt, azonos hasznosítású összefüggő földterület, amelyen belül az egyes hasznosított területek határai a helyszíni ellenőrzés során nem különíthetők el;
  13. *egyéb tájképi elem*: fás, cserjés sáv, táblaszegély, erózióvédelmi sáv, nem termelő beruházás keretében létrehozott erózióvédelmi létesítmény, fás-bokros gyepterület;
  14. *egységes kérelem*: a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i 2021/2116/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP II rendelet) 69. cikk (1)–(2) bekezdése alapján, a 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i 2022/1173/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 2022/1173 rendelet) 8–9. cikke szerint benyújtásra kerülő támogatási, illetve kifizetési kérelem;
  15. *erózióvédelmi sáv*: legalább három, de legfeljebb húsz méter átlagos szélességgel rendelkező és legalább harminc méter hosszú olyan fás vagy lágyszárú növényzettel borított terület, amely a rétegvonallal párhuzamosan helyezkedik el, és kifejezett rendeltetése a vízerózió megakadályozása vagy mérséklése;
  16. *fa- és bokorcsoport*: a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet (a továbbiakban: MePAR rendelet) szerinti Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (a továbbiakban: MePAR) meghatározott és feltüntetett, szántóterületen elhelyezkedő, 100 négyzetméternél nagyobb, de legfeljebb 5000 négyzetméter, jellemzően nem vonalas kiterjedéssel rendelkező, legalább 50%-ban fás szárú növényekkel borított terület, amely legalább 20%-ban, gyeperület felszínborítással is történő érintkezés esetén pedig legalább 50%-ban szántóval van körülvéve;
  17. *faiskola*: olyan terület, amelyen fiatal fás szárú növényeket (szőlőoltvány, gyümölcsfa, díszfa, kereskedelmi erdészeti faiskola – kivéve azokat, amelyek az erdőterületen belül találhatóak, és az üzem saját szükségleteit elégítik ki –, valamint kertekbe, parkokba, utak mellé és töltésekre szánt fa és cserje) nevelnek szabadföldön, későbbi gyökeres átültetésre;
  18. *fás-bokros gyepterület*: jellemzően mezőgazdasági művelés alatt álló speciális gyepterület, amelynek a művelése a fás szárú növényzet jelenléte miatt eltér a szokványos gyepterület művelésétől, hasznosítása többnyire legeltetéssel történik, és amelyen a becsült fás szárú növényzettel fedett terület aránya legfeljebb 30%;
  19. *feltételeesség*: a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási törvény) 9. § (1) bekezdés 32. pontjában meghatározott feltételrendszer;
  20. *fiatal mezőgazdasági termelő*: a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló 19/2023. (IV. 19.) AM rendelet szerinti termelő;
  21. *fizikai blokk*: a MePAR rendelet 1. § 5. pontjában meghatározott földterület;
  22. *főnövény*: az a növény, amelyet az adott évben a földhasználó az adott évi egységes kérelemnek benyújtásakor első növényként jelöl meg;

23. *gazdálkodási napló*: a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) által rendszeresített, az agrárpolitikáért felelős miniszter által jóváhagyott és a NÉBIH honlapján közleményben közzétett nyomtatvány és annak adattartalma szerinti napló, vagy a NÉBIH honlapján elérhető elektronikus felület, beleértve a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet [a továbbiakban: 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet] 30. §-a szerinti permetezési naplót is;
24. *gémeskút*: olyan kút, amelyből a talajvíz kiemelését a kétkarú emelő elvén működő, a föld felszíne felett található szerkezet szolgálja, és a MePAR-ban rögzítésre került;
25. *gyomnövény*: a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 1/A. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott növény vagy növényállomány;
26. *hasznosítás*: a mezőgazdasági területen az adott támogatási jogcímre vonatkozó miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban előírt növényfaj, növényfajta vagy azok keverékének közvetlen földterület-kapcsolattal történő termesztése, vagy a mezőgazdasági földterület parlagoltatása;
27. *hasznosító*: az egységes kérelemben bejelentett területi elem vonatkozásában hasznosítást végző mezőgazdasági termelő;
28. *ideiglenes gyepterület*: olyan gyepterület vagy egyéb, a herefélék (*Trifolium*) és a lucernafélék (*Medicago*) nemzetségébe tartozó fajok és ezek kizárólagos keverékei alkotta növényállományok kivételével az 1. mellékletben felsorolt fajokból álló takarmánynövény vetés nélküli vagy vetéssel történő termesztésére használt földterület, amely a telepítéstől számítva öt évnél fiatalabb, és nem az állandó gyepterület visszaállítási kötelezettség okán került telepítésre;
29. *kamarai meghatalmazott*: az Eljárási törvény 9. § (1) bekezdés 33. pontjában meghatározott képviseleti forma;
30. *kis kiterjedésű tó*: a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett, 100 négyzetméternél nagyobb, de legfeljebb 5000 négyzetméter nagyságú, szántóval körülvett, mezőgazdaságilag időszakosan sem hasznosított vagy nyílt vízfelülettel és maximum 10 méter széles part menti vegetációval szegélyezett vagy legalább időszakosan vízjárta, de a száraz időszakokban is állandó, a vizes élőhelyekre jellemző növényzettel borított, mélyebb fekvésű terület;
31. *kis vizes élőhely*: a MePAR-ban rögzített vizes élőhely;
32. *konyhakert*: jellemzően vegyes hasznosítású olyan terület, amely megfelel az integrált mezőgazdasági statisztikákról szóló (EU) 2018/1091 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében a 2023-as referenciaévre vonatkozóan a változók listája és leírása tekintetében szolgáltatandó adatokról, valamint az 1200/2009/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 16-i 2021/2286/EU bizottsági rendelet előírásainak;
33. *kölcsönös megfeleltetés*: a közvetlen mezőgazdasági támogatások, valamint az egyes vidékfejlesztési és borpiaci támogatások egységes feltételrendszere, amely a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet [a továbbiakban: 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet] 1. melléklete szerinti értékelési szempontok és az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet (a továbbiakban: HMKÁ rendelet) 1. számú melléklete szerinti előírások érvényesítése;
34. *kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület*: a vonatkozó pályázati felhívások által meghatározott összefüggő földterület;
35. *Központi Elektronikus Szolgáltató Rendszer*: az elektronikus közszolgáltatások nyújtását, illetve igénybevételét támogató központi informatikai és kommunikációs rendszer;
36. *KR dokumentum*: a mezőgazdasági termelő által ügyfélkapus azonosítással benyújtott vagy az ügyfél elektronikus ügyintézésre szolgáló értesítési tárhelyére (a továbbiakban: értesítési tárhely) továbbított dokumentum tartalmát, valamint az elektronikus benyújtás vagy továbbítás adatait tartalmazó elektronikus dokumentum, amelyet a Magyar Államkincstár a mezőgazdasági termelő értesítési tárhelyére a Központi Elektronikus Szolgáltató Rendszeren keresztül megküld;
37. *kunhalom*: a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (3) bekezdés f) pontja szerinti földmű, a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett területi kiterjedéssel;
38. *magányosan álló fa*: a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett, szántóterületen található olyan egymagában álló fa, amely lombkoronájának átmérője legalább 4 méter;

39. *másodvetés*: a tárgyévre az egységes kérelemben bejelentett főnövény betakarítása után a következő év első főnövényének vetéséig betakarított vagy zöldtrágya-növényként talajba forgatott vagy bedolgozott növénykultúra, ahol mind az első főnövény lekerülését követő, mind a második főnövény vetését megelőző talajmunkákra az agronómiailag indokolt időt figyelembe kell venni, és a másodvetésnek a megelőző főnövénytől különböző növény családnak kell tartoznia, azzal, hogy a keverékek minden komponensére a növény család különbözőségnek teljesülnie kell;
40. *meghatározott állat*: az adott támogatási jogcímre vonatkozó miniszteri rendelet vagy pályázati felhívás szerinti feltételeknek megfelelő állat;
41. *meghatározott terület*:
- területalapú támogatási intézkedések esetén az a terület, amelyre vonatkozóan minden támogathatósági feltétel vagy a támogatás odaítélésével kapcsolatos feltételekre vonatkozó minden egyéb kötelezettség teljesül, függetlenül a mezőgazdasági termelő rendelkezésére álló támogatási jogosultságok számától, vagy
  - területalapú támogatási intézkedések esetén adminisztratív vagy helyszíni ellenőrzések útján azonosított földterületek vagy táblák területe;
42. *meg nem felelés*:
- az adott támogatási jogcímre vonatkozó miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban meghatározott, a támogatás odaítélésének feltételeivel kapcsolatos támogathatósági kritériumokat, kötelezettségvállalásokat és más kötelezettségeket illetően e támogathatósági kritériumok, kötelezettségvállalások vagy más kötelezettségek bármilyen megszegése,
  - a kölcsönös megfeleltetést illetően a közvetlen mezőgazdasági támogatások, valamint az egyes vidékfejlesztési és borpiaci támogatások egységes feltételrendszere, amely a 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet 1. melléklete szerinti értékelési szempontok és a HMKÁ rendelet 1. melléklete szerinti előírásoknak való meg nem felelés, vagy
  - feltételeesség kapcsán a KAP I rendelet 12. cikke szerint, a III. mellékletében meghatározott előírásoknak való meg nem felelés;
43. *mezőgazdasági termelő*: a KAP I rendelet 3. cikk 1. pontja szerinti természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja, aki vagy amely a KAP I rendelet 4. cikk (2) pontja alapján meghatározott mezőgazdasági tevékenységet folytat;
44. *mezőgazdasági terület*: a szántóterület, az állandó gyepterület és állandó legelő vagy az állandó kultúrák által elfoglalt terület, beleértve az agrár-erdészeti rendszereket;
45. *mezőgazdasági tevékenység*:
- mezőgazdasági termékek termelése, tenyésztése vagy termesztése, ideértve a betakarítást, a fejtést, az állattenyésztést és a mezőgazdasági célból történő állattartást,
  - egy mezőgazdasági terület olyan állapotban tartása, hogy a szokásos mezőgazdasági módszereken és gépeken túlmutató előkészítés nélkül alkalmas legyen legeltetésre vagy növénytermesztésre, vagy
  - a 21. §-ban meghatározott minimumtevékenységek elvégzése a természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott mezőgazdasági területeken;
46. *mezőgazdasági üzem*: a KAP I rendelet 3. cikk 2. pontja szerinti, Magyarország területén található üzem;
47. *mérési tűréshatár*: a helyszíni vagy távérzékeléses ellenőrzés során a bejelentett területi elem tekintetében használt tolerancia érték, mely egyenlő a méréssel érintett területi elem kerületének 1 méterrel – erdőterületet érintő mérések esetén 2 méterrel – létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt;
48. *módosítás*: a támogatáshoz, a bejelentett területi elemhez, erdőrészlethez, bejelentett állategyedhez, bejelentett állategységhez vagy bejelentett törzsállományhoz kapcsolódó, valamint méhcsaládra vonatkozó támogatási igény növelésére irányuló adatváltozás bejelentése, továbbá amennyiben a támogatási rendelet vagy pályázati felhívás másképp nem rendelkezik, a támogatási jogosultság igazolásához szükséges dokumentum csatolása;
49. *nagymértékű, súlyos, lágyszárú gyomosodás*: a lágyszárú gyomnövény bármely szomszédos földterületre történő átterjedése, vagy ha a vizsgált táblán virágzó veszélyes gyom vagy a földterület 50%-át meghaladó mértékű lágyszárú gyomnövény található;

50. *nagymértékű, súlyos, fás szárú gyomosodás*: a fás szárú gyomnövény bármely szomszédos földterületre történő átterjedése, vagy ha a vizsgált tábla esetében a földterületen 100 db/hektárt meghaladó mértékben található olyan fás szárú gyomnövény, amelynek lombkorona alatti területe nem tartalmaz legeltethető vegetációt, vagy a fás szárú gyomnövény eltávolítása az alapkultúra károsodása nélkül nem hajtható végre, és a terület a vegetációs idő alatt mezőgazdasági művelésre alkalmassá tehető;
51. *nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodás*: a fás szárú gyomnövény bármely szomszédos földterületre történő átterjedése, vagy ha a vizsgált tábla esetében a földterületen 100 db/hektárt meghaladó mértékben található olyan fás szárú gyomnövény, amelynek lombkorona alatti területe nem tartalmaz legeltethető vegetációt, vagy a fás szárú gyomnövény eltávolítása az alapkultúra károsodása nélkül nem hajtható végre, és a terület a vegetációs idő alatt mezőgazdasági művelésre alkalmassá nem tehető;
52. *nem támogatható terület*: a MePAR rendelet 1. § 10. pontja szerinti terület;
53. *nem termelő beruházás keretében, szántóföldön létrehozott erózióvédelmi létesítmény*: nem termelő beruházás keretében, szántóföldön létrehozott erózióvédelmi létesítmény, amely a MePAR-ban is lehatárolásra kerül;
54. *nem termelő tájképi elem*: védett tájképi elem, valamint fás, cserjés sáv, táblaszegély, vízvédelmi sáv, szántón elhelyezkedő kis vizes élőhely, erózióvédelmi sáv, nem termelő beruházás keretében létrehozott erózióvédelmi létesítmény;
55. *nem termelő terület*: parlag, ökológiai jelentőségű másodvetés, HMKÁ 8. előírás alatt elszámolt nitrogénmegkötő növényvel bevetett terület;
56. *nitrogénmegkötő növényvel bevetett terület*: olyan, a MePAR-ban támogathatóként megjelölt terület, amely az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló AM rendeletben rögzített listában felsorolt nitrogénmegkötő növény valamelyikével vagy azok keverékével vagy fajlistában szereplő nitrogénmegkötő növény és egyéb más nem nitrogénmegkötő növény keverékével van bevetve, amely keverékben a nitrogénmegkötő növény csíraszámaránya meghaladja az 50%-ot;
57. *növénykultúra*:
- a termények botanikai osztályozásában meghatározott különböző nemzetségek bármely kultúrája vagy azok keveréke,
  - a Brassicaceae (káposztafélék), Solanaceae (burgonyafélék) vagy Cucurbitaceae (tökgfélék) növénycsaládokba tartozó bármely faj kultúrája,
  - a parlagon hagyott földterület vagy
  - gyep vagy egyéb takarmánynövény;
58. *ökológiai jelentőségű másodvetés*: zöldtrágya-növényként talajba forgatott vagy bedolgozott, a 2. mellékletben felsorolt legalább két növényfaj keveréként a főnövény után vetett növénykultúra;
59. *őszi vetés*: az adott évben elvetett, és a következő évben betakarított növénykultúra, amely másodvetésként nem jelenthető be az egységes kérelembe;
60. *őszi vetésű növénykultúrák*: őszi káposztarepce, őszi mák, őszi búza, őszi durumbúza, őszi tönkölybúza, őszi novum búza, őszi tönkebúza, őszi alakor búza, rozs, évelő rozs, őszi árpa, őszi zab, őszi tritikálé, őszi takarmányborsó, őszi zöldborsó, őszi fokhagyma, őszi vöröshagyma;
61. *parlagon hagyott terület*: adott tárgyévve vonatkozóan támogatható területen elhelyezkedő olyan szántóterület, amelyen január 1. és augusztus 31. között semmilyen növénykultúrát – ide nem értve a vadvirágokat és a méhlegelőt – nem vetnek vagy telepítenek és nem takarítanak be, és amelyen kizárólag a tisztító legeltetést, a tisztító kaszálást és a mechanikai gyomirtást végezhetnek;
62. *partvonal*: a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 1. § 12. pontjában meghatározott fogalom;
63. *kijavítás*: az egységes kérelemben megadott adatokra, illetve a kötelező mellékletet képező igazoló dokumentumokra vonatkozó minden olyan adatváltozás bejelentése – az 50. pont szerinti módosítás kivételével –, ami az egységes kérelemben megadott adatok valós állapothoz igazítására irányul;
64. *referenciaterület*:
- egy adott fizikai blokk,
  - egy adott fizikai blokk támogatható területe,
  - egy adott fizikai blokk nem támogatható területe,
  - az egybeművelt terület,

- e) egyes, a MePAR rendelet 1. § 17. pontja szerinti tematikus rétegek (a továbbiakban: tematikus fedvény) területe vagy
- f) MePAR-ban lehatárolt nem termelő tájképi elemek és egyéb tájképi elemek és ennek a maximálisan leigényelhető területe;
65. *referenciaterület mérete:*
- a) egy adott fizikai blokk mérete,
- b) egy adott fizikai blokk támogatható területének mérete,
- c) egy adott fizikai blokk nem támogatható területének mérete,
- d) az egybeművelt terület helyszíni ellenőrzése során mért területének mérete,
- e) a tematikus fedvények területének mérete vagy
- f) MePAR-ban lehatárolt nem termelő tájképi elemek és egyéb tájképi elemek igényelhető területének mérete;
66. *rövid vágásfordulójú, fás szárú sarjzatotásos energetikai ültetvény:* olyan, legfeljebb öt éves vágásfordulóval kezelt
- a) fehér nyár (*Populus alba*),
- b) fekete nyár (*Populus nigra*),
- c) szürke nyár (*Populus x canescens*),
- d) rezgőnyár (*Populus tremula*),
- e) fehér fűz (*Salix alba*),
- f) kosárfonó fűz (*Salix viminalis*),
- g) mézgas éger (*Alnus glutinosa*),
- h) magas kóris (*Fraxinus excelsior*),
- i) keskenylevelű kóris (*Fraxinus angustifolia*) vagy
- j) korai juhar (*Acer platanoides*)
- alapfafajokból és azok erdészeti és energetikai célra engedélyezett fajtáikból álló sarjzatotásos ültetvény, amely telepítési sűrűsége legalább 4000 db/ha;
67. *számítógépes adatbázis:* a 2022/1173 rendelet 5. cikk (5) bekezdése szerinti állatalapú nyilvántartás;
68. *szántóterület:* a szántóföldi növénytermesztés céljából megművelt vagy szántóföldi növénytermesztés céljára rendelkezésre álló földterület, amelybe a parlagon hagyott terület és az ideiglenes gyepterület is beleértendő;
69. *táblaszegély:* legalább 50%-ban lágyszárú növényzettel borított és legalább három és legfeljebb húsz méter átlagos szélességgel rendelkező, jellemzően sávyszerű kiterjedésű termeléssel nem érintett földterület, amely a szántóval egy egységet képez, ugyanakkor annak művelésétől elkülönül, és a szántott területtrésszel közvetlenül, egybefüggően legalább harminc méter hosszan határos, továbbá teljes sáv szélességében mesterséges elem legfeljebb két méter hosszan szakítja meg;
70. *támogatható terület:* a KAP I rendelet 4. cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott, a támogatás szempontjából valamennyi feltételnek megfelelő földterület, ideértve az agrár-erdészeti rendszereket, az egyéb tájképi elemeket, valamint a nem termelő tájképi elemeket;
71. *tárgyév:* amennyiben jogcím rendelet vagy pályázati felhívás másképp nem rendelkezik, a támogatási időszak azon naptári éve, amelynek vonatkozásában a mezőgazdasági termelő a támogatási feltételeket teljesíti, és a támogatást kérelmezi, vagy amelyben a kifizetés alapját képező történelmi bázisjogosultság rendelkezésére áll;
72. *terasz:* a MePAR-ban meghatározott és feltüntetett legalább 1 méter magas mesterséges tereplépcső;
73. *termesztő berendezés:* a szántóterületen lévő üvegház, valamint olyan rögzített vagy mobil fedél, amely alatt a természeti kívánt növény közvetlen kapcsolatban áll a lefedett szántóterülettel, ide nem értve a talajtakaró fóliát;
74. *terménycsoport:* az alábbiak szerint megkülönböztetett területek:
- a) a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatás elnyerése céljából bejelentett területi elemek,
- b) a fiatal mezőgazdasági termelőkre vonatkozó támogatási intézkedések keretében nyújtható támogatásra alapot adó területek,
- c) növénytermesztési ágazatban alkalmazandó termeléshez kötött támogatási intézkedés céljából bejelentett területi elemek,
- d) agro-ökológiai program keretében nyújtható támogatás elnyerése céljából bejelentett területi elemek,

- e) bármely más területalapú támogatási intézkedés vagy támogatási intézkedés céljára bejelentett területi elemek csoportja, amelyre egységes támogatási mértéket kell alkalmazni,
  - f) az „egyéb hasznosítás” rovatban bejelentett területi elemek;
75. *védett tájképi elem*: magányosan álló fa, fa- és bokorcsoport, gémeskút, kunhalom, terasz és kis kiterjedésű tó;
76. *vélelmezett örökös*: az Eljárási törvény 45. § (9) bekezdésében meghatározott azon személy, aki az e rendelet szerinti eljárást megindítja, és a hagyatéki eljárás jogerős lezárásáig eljárási cselekményeket végezhet;
77. *vízvédelmi sáv*: a vizek partvonalától meghatározott, vízminőségi célokat szolgáló területsáv.

2. § (1) E rendelet hatálya a következő támogatásokra terjed ki:

- a) a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján az Európai Unió által társfinanszírozott mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtott támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 132/2004. (IX. 11.) FVM rendelet szerinti támogatás,
  - b) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: Alapszintű-jövedelemtámogatási rendelet) szerinti alaptámogatás,
  - c) az Alapszintű-jövedelemtámogatási rendelet szerinti újraelosztó támogatás,
  - d) a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 17/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: Tkt rendelet) szerinti támogatások,
  - e) az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 15/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: AÖP rendelet) szerinti támogatás,
  - f) a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló 19/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: FIG rendelet) szerinti támogatás és
  - g) az Alapszintű-jövedelemtámogatási rendelet szerinti átmeneti nemzeti támogatások.
- (2) A 2007–2013 programozási időszak tekintetében a rendelet hatálya az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (a továbbiakban: EMVA) finanszírozott következő támogatásokra terjed ki:
- a) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet alapján igénybe vehető támogatás és
  - b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet [a továbbiakban: 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet] alapján igénybe vehető támogatás.
- (3) E rendelet hatálya kiterjed az EMVA-ból finanszírozott, a 2014–2020 programozási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett, következő kódszámú és megnevezésű intézkedésekre:
- 1. VP4-10.1.1-21 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés;
  - 2. VP4-11.1.1-11.2.1-21 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása;
  - 3. VP5-8.1.1-16 Erdősítés támogatása;
  - 4. VP4-4.4.1-16 Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások;
  - 5. VP4-4.4.2.2-16 Vízüdelmi célú nem termelő beruházások: vízüdelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése;
  - 6. VP4-11.1.1-11.2.1-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása;
  - 7. VP3-14.1.1-16 A tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás;
  - 8. VP4-10.2.1.2-17 Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszükülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása;
  - 9. VP4-10.2.1.1-21 A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése;
  - 10. VP5-8.4.1-16 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása;
  - 11. VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések;
  - 12. VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések;
  - 13. VP3-17.1.1-16 Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás;
  - 14. VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések;
  - 15. VP5-8.2.1-16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása;
  - 16. VP5-8.3.1-17 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése;

17. VP5-8.5.1-17 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások;
  18. VP3-14.1.3-22 Kiskérődző állatjóléti támogatás;
  19. VP3-14.1.2-22 Méh állatjóléti támogatás és
  20. VP3-14.1.4-22 Baromfi állatjóléti támogatás.
- (4) E rendeletet a 2. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott támogatási rendeletek és pályázati felhívások alapján igényelhető támogatások tekintetében akkor kell alkalmazni, ha a támogatási rendeletek, pályázati felhívások vagy azokra vonatkozóan európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkeznek.
  - (5) A mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk tv.) alapján az egységes kérelemben igényelheti az Mkk tv. 16. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági biztosítási szerződés díjához nyújtott támogatást.
  - (6) Az Mkk. tv. 6. § (1)–(2) bekezdése, 16. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben nyilatkozatot kell tennie az Mkk tv. 18. § (3) bekezdésében foglalt évet megelőző négy év vonatkozásában a használatában lévő összes termőterület nagyságának, valamint e termőterületen megtermelt összes termés mennyiségének hiányzó adatairól.
  - (7) A (6) bekezdés szerinti nyilatkozat kizárólag azon év vagy évek vonatkozásában tehető meg, amelyre vagy amelyekre vonatkozóan a mezőgazdasági termelő valamely korábbi évben nem szolgáltatott az egységes kérelmében, az elektronikusan benyújtott kárenyhítő juttatás iránti kérelmében vagy az elektronikusan benyújtott biztosítási szerződés területösszesítő mellékletében hozamadatot. A mezőgazdasági termelő által a tárgyévi egységes kérelem benyújtása előtt megadott termésmennyiségre vonatkozó adatokat nem lehet módosítani vagy kijavítani. A mezőgazdasági termelő a tárgyévi egységes kérelemben megadott, a (6) bekezdés szerinti termésmennyiségi adatokat – az egységes kérelmén – tárgyév július 15. napjáig kijavíthatja.
  - (8) A szőlőültetvényekben végzett zöldszüretre igényelhető támogatásról szóló 22/2019. (V. 31.) AM rendelet 1. § b) pontja szerinti intézkedésbe vont, zöldszürettel érintett területen termesztett minőségi és egyéb borszőlőültetvény-kultúrára vonatkozóan
    - a) ha a mezőgazdasági termelő a zöldszürettel érintett kárenyhítési évben nem igényelt kárenyhítő juttatást, akkor a zöldszürettel érintett kárenyhítési év hozamát az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által meghatározott, zöldszürettel érintett kárenyhítési év országos átlaghozama alapján a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) állapítja meg,
    - b) ha a mezőgazdasági termelő a zöldszürettel érintett kárenyhítési évben igényelt kárenyhítő juttatást, akkor a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételevel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet [a továbbiakban: 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet] 7. § (5) és (6) bekezdésében foglaltak szerint a kárenyhítő juttatás iránti kérelemben már kiszámított, zöldszürettel érintett kárenyhítési év hozamát kell figyelembe venni.
  - (9) A termőterületen megtermelt összes termésmennyiséget tonnában kell megadni az egységes kérelemben.
  - (10) Az egységes kérelem a 2. § (1) bekezdésében meghatározott támogatási jogcímek esetében – a 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatási jogcím kivételével – támogatási és egyben kifizetési kérelemnek minősül.
  - (11) Az egységes kérelem a 2. § (1) bekezdés a) pontjában és (2) bekezdésében meghatározott támogatási jogcímek esetében kifizetési kérelemnek minősül.
  - (12) Az egységes kérelem a 2. § (3) bekezdés 1–8., valamint 13–20. pontja esetében kifizetési kérelemnek, 9–12. pontja esetében támogatási és egyben kifizetési kérelemnek minősül.

2. Az egységes kérelem tartalma

- 3. §**
- (1) Az egységes kérelemnek tartalmaznia kell a mezőgazdasági termelő támogatási, illetve kifizetési igényét a 2. § (1)–(3) bekezdése szerinti, a mezőgazdasági termelő által igényelt támogatások vonatkozásában. A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben meg kell jelölnie, hogy mely támogatásra vonatkozik az igénylése, ki kell töltenie az igényléshez kapcsolódó mezőket, és meg kell adnia a támogatásra való jogosultság megállapításához szükséges adatokat. Az egységes kérelemhez csatolni kell a 2. § szerinti támogatások szabályait megállapító rendeletekben vagy pályázati felhívásokban meghatározott tartalommal és időpontig előírt, a támogatási feltételek igazolását szolgáló mellékleteket.
  - (2) Az egységes kérelemben területalapú intézkedések esetében a területadatokat a mezőgazdasági termelőnek a MePAR szerinti fizikai blokk alfanumerikus, továbbá a bejelentett területi elem numerikus és grafikus azonosításával, természetű berendezés esetén annak jelölésével, valamint a bejelentett területi elem hasznosítására

vonatkozó adatok megjelölésével kell megadnia. A bejelentett táblák esetén a mezőgazdasági termelőnek meg kell jelölnie, mely táblát milyen típusú nem termelő területként kíván elszámolni. A bejelentett területi elem területe – a 2. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 2. § (3) bekezdés 10., 12., 14., 16. és 17. pontja szerinti intézkedések kivételével – a grafikus azonosítás alapján, négy tizedesjegy pontossággal, hektárban kerül megállapításra. A 2. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 2. § (3) bekezdés 10., 12., 14., 16. és 17. pontja szerinti intézkedések esetén a területet a mezőgazdasági termelőnek kell négy tizedesjegy pontossággal megadnia.

- (3) Az állatalapú támogatások esetében az egységes kérelemnek tartalmaznia kell a támogatás igényléssel érintett állatok számát, továbbá az állatok azonosítására vonatkozó adatokat, méhcsaládok számát, illetve állatállományt, továbbá a 2022/1173 rendelet 9. cikkében foglalt adatokat.

4. §

- (1) A mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben megjelöli az általa hasznosított összes támogatható és nem támogatható mezőgazdasági területet – függetlenül attól, hogy az adott területre igényel-e támogatást – a bejelentett táblák hasznosítására vonatkozó adatok megadásával. A bejelentési kötelezettség az egyes támogatásokra vonatkozóan meghatározott, minimális támogatható méretet el nem érő mezőgazdasági táblára is vonatkozik. Amennyiben a mezőgazdasági termelő egyetlen bejelentett tábla kapcsán sem igényel támogatást, ezt az egységes kérelemben jelzi.
- (2) A bejelentett területi elemet a grafikus azonosításkor – a MePAR rendelet 4. § (1) és (2) bekezdése szerinti adatokat felhasználva – úgy kell megadni, hogy
- az ne metsze a fizikai blokk és a támogatható terület határát, kivéve, ha a mezőgazdasági termelő legkésőbb a grafikus azonosítással egyidejűleg a MePAR rendelet 8. §-a szerinti változásvezetési bejelentést tesz,
  - a bejelentett területi elem beazonosítása – az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzésen, valamint a területi monitoring rendszerben történő felhasználása érdekében – a természetbeni állapot szerinti elhelyezkedést kövesse, továbbá
  - az nem metszheti a 2. § (3) bekezdés 1., 2., 4., 5., 6. pontja szerinti intézkedések esetén a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek határát.
- (3) A 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet vonatkozásában a mezőgazdasági termelő a MePAR rendelet szerinti fizikai blokk alfanumerikus azonosításával, valamint az erdőrészlet azonosító megjelölésével adja meg a területadatokat. Az erdőállományok kézimunka-igényes ápolási célprogram részterületen történő megvalósítása esetén a mezőgazdasági termelő a MePAR rendelet szerinti fizikai blokk alfanumerikus, továbbá az erdőrészlet numerikus és grafikus azonosításával adja meg a területadatokat.
- (4) A 2. § (2) bekezdés b) pontja szerinti támogatási jogcímek esetében a 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet vonatkozásában kizárólag az erdőállományok kézimunka-igényes ápolási célprogram részterületen történő megvalósítása esetén, a mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló, a koordináták pontosságát alátámasztó mérési jegyzőkönyvnek megfelelő adatok feltüntetésével adja meg a területadatokat.
- (5) Ha a 2. § (1) bekezdésében meghatározott valamely miniszteri rendelet másként nem rendelkezik, az igénybe vehető támogatások alapjául szolgáló terület megállapításánál nem vehetők figyelembe a MePAR rendelet 1. § 10. pontjában felsorolt területek.
- (6) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben meg kell jelölnie azokat a bejelentett területi elemeket, valamint konyhakerteket, amelyekben öntözési tevékenységet kíván végezni. A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben arra vonatkozóan is nyilatkoznia kell, hogy milyen öntözési technológiát kíván alkalmazni, illetve hogy természetű berendezés alatt kíván-e természetűt.
- (7) Az egységes kérelemben – a megszemélyesítés során a területalapú adatok tekintetében – a 2022/1173 rendelet 5. cikk (3) bekezdésében meghatározott adatokat a tárgyév március 31-ei állapotnak megfelelően kell megadni.
- (8) Az egységes kérelemben – a megszemélyesítés során az állatalapú támogatásokhoz kapcsolódó adatok tekintetében – a 2022/1173 rendelet 5. cikk (5) bekezdésében meghatározott adatokat kell megadni.
- (9) Az állategyed, törzsállományok, méhcsalád és állategység tekintetében az egységes kérelem felületén tett kijavítás nem minősül
- a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 99/2002. (XI. 5.) FVM rendeletben,
  - a sertések jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 83/2015. (XII. 16.) FM rendeletben, a juh- és kecskék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 182/2009. (XII. 30.) FVM rendeletben,
  - a Baromfi Információs Rendszer létrehozásáról és működtetésének rendjéről szóló 120/2007. (X. 18.) FVM rendeletben,

- d) a lófélék egyedeinek azonosításáról szóló 110/2013. (IV. 9.) Korm. rendeletben, valamint
  - e) a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendeletben
- foglalt bejelentési kötelezettség teljesítésének, a bejelentés kezdeményezésének.

- (10) A (7) és (8) bekezdés szerinti megszemélyesített adatok tájékoztató jelleggel kerülnek megjelenítésre, azokat a mezőgazdasági termelő a kérelmezés során a tényleges állapotok alapján véglegesíti.
- (11) Az egységes kérelem benyújtása esetén az igényelt támogatás vonatkozásában a mezőgazdasági termelő felelős a benyújtott adatok és információk helytállóságáért.

5. §

- (1) A Tkt rendelet 22. §-a szerinti azon támogatást igénylő mezőgazdasági termelőnek, aki
- a) közvetlenül termel cukorrépát, a Tkt rendelet 22. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szállítási szerződés másolatát,
  - b) cukorrépa integrátoron keresztül termel cukorrépát, a cukorrépa integrátorral kötött termeltetési szerződés másolatát
- kell az egységes kérelemhez csatolnia.
- (2) A Tkt rendelet
- a) 26. §-a szerinti támogatást igénylő mezőgazdasági termelőnek a Tkt rendelet 26. § (1) bekezdés d) pontja szerinti nyilatkozatot,
  - b) 27. §-a szerinti támogatást igénylő mezőgazdasági termelőnek a Tkt rendelet 27. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozatot
- kell az egységes kérelem benyújtására szolgáló elektronikus űrlapkitöltő felületen (a továbbiakban: egységes kérelem felület) megtennie.
- (3) A Tkt rendelet 29. §-a szerinti támogatást igénylő mezőgazdasági termelőnek az első vetés évét, továbbá, ha a tárgyévben a Tkt rendelet 29. § (4) bekezdése szerinti felülvetés valósul meg, a felülvetés tényét és a felülvétessel érintett terület nagyságát az egységes kérelemben kell megjelölnie.
- (4) A mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben megjelöli, hogy az adott táblán termesztett növénykultúra – vagy az egymás után termesztett növénykultúrák esetében mely növénykultúra – vonatkozásában igényli a termeléshez kötött közvetlen támogatást.

6. §

- (1) Az AÖP rendelet szerinti támogatást igénylő mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben kell mezőgazdasági táblánként feltüntetnie a földhasználati kategóriának megfelelően választott, az AÖP rendelet 1. melléklete szerinti mezőgazdasági gyakorlatot (a továbbiakban: gyakorlat) és annak teljesítési módját.
- (2) Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 14/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: Feltételeességi rendelet) 15. §-a szerinti HMKÁ 7. előírás, valamint az AÖP rendelet 9. és 10. §-a által érintett mezőgazdasági termelőknek az egységes kérelemben kell mezőgazdasági táblánként feltüntetni
- a) a vetőmagkeverékek vetésének tényét,
  - b) a két vagy több növénykultúra külön sorokban történő vetésével megvalósuló vegyes növénytermesztés tényét, valamint
  - c) a tanúsító szervezet által tanúsított, a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. (V. 14.) VM rendelet [a továbbiakban: 34/2013. (V. 14.) VM rendelet] szerinti ökológiai hasznosítás tényét.
- (3) A Feltételeességi rendelet 36. §-a szerinti HMKÁ 9. előírás által érintett mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelem mellékleteként kell benyújtania a környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület feltörésére vonatkozó hatósági engedély másolatát, ha környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületet feltört vagy a tárgyévben feltörni szándékozik.
- (4) A Feltételeességi rendelet 16. §-a szerinti HMKÁ 8. előírás által érintett mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben kell feltüntetnie a nem termelő tájképi elemek
- a) Feltételeességi rendelet 16. §-a szerinti típusát,
  - b) grafikusán megjelölt elhelyezkedését, valamint
  - c) kiterjedését a Feltételeességi rendelet 15. mellékletében foglalt fizikai kiterjedésre vonatkozó előírásoknak megfelelően.

- (5) A mezőgazdasági termelőnek a bejelentett területi elemek vonatkozásában az egységes kérelemben kell megneveznie az egyazon területen tárgyévben termesztett vagy termesztetni kívánt valamennyi növénykultúrát, valamint meghatározni a tárgyévben több egymás után termesztett növénykultúrával érintett földterület nagyságát, azok fizikai elhelyezkedésének térképen történő megjelölésével. Ha a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben a tárgyévben egyazon területen másodvetés termesztését is bejelenti, akkor az első és minden további növénykultúra tekintetében is be kell jelenteni a vetés és a betakarítás tervezett megvalósulásának időpontját. Az egységes kérelem benyújtása után vetett növénykultúrák megvalósult vetési időpontját a 24. § szerint kell bejelenteni.

7. §

- (1) A fiatal mezőgazdasági termelőnek – a FIG rendelet szerinti támogatás igénylésének első évében – az egységes kérelemben nyilatkoznia kell a FIG rendelet 2. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakról, továbbá arról, hogy – figyelemmel a FIG rendelet 4. § (2) bekezdés a) pont ac) alpontjában foglaltakra – rendelkezik-e mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettséggel (a továbbiakban: szakirányú képzettség). Ha a mezőgazdasági termelő szakirányú képzettséggel
- rendelkezik, akkor meg kell adnia a képzettséggel kapcsolatos adatokat, és a kérelemhez mellékelni kell a FIG rendelet 1. melléklete szerinti mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettséget igazoló okiratot,
  - nem rendelkezik, akkor nyilatkoznia kell, hogy rendelkezik legalább 2 év, a FIG rendelet 2. § (4) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti gyakorlattal, és mellékelni kell a FIG rendelet 2. § (9) bekezdése szerinti igazolást.
- (2) A fiatal mezőgazdasági termelőnek a FIG rendelet szerinti támogatás igénylésekor az adott évi egységes kérelemben nyilatkoznia kell a FIG rendelet 2. § (4) bekezdés b) pontjában foglaltakról.
- (3) Annak a mezőgazdasági termelőnek, amely a FIG rendeletben meghatározott támogatást jogi személyként igényli, az egységes kérelemben nyilatkoznia kell a FIG rendelet 1. § 5. pontja szerinti tényleges és hosszú távú ellenőrzést megvalósító fiatal mezőgazdasági termelő nevééről és ügyfél-azonosítójáról, valamint az egységes kérelemhez kell csatolnia a tényleges és hosszú távú ellenőrzést biztosító szavazati arányt igazoló dokumentum másolatát, ha az a (4) bekezdés szerinti okiratmásolat alapján nem állapítható meg.
- (4) A FIG rendelet szerinti támogatás igénylésekor a jogi személy igénylőnek az egységes kérelemhez csatolnia kell a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt hatályos létesítő okiratának másolatát.
- (5) Ha a (4) bekezdés szerinti okiratmásolat alapján megállapítható, hogy a FIG rendelet szerinti tényleges és hosszú távú ellenőrzést a jogi személy igénylő felett több – köztük legalább egy az e rendelet szerinti támogatásra jogosult fiatal mezőgazdasági termelőnek minősülő – mezőgazdasági termelő együttesen gyakorolja, a jogi személy igénylőnek nyilatkoznia kell
- a jogi személy feletti tényleges és hosszú távú ellenőrzést a (3) bekezdés szerint megnevezett fiatal mezőgazdasági termelővel együttesen gyakorló valamennyi más mezőgazdasági termelő (a továbbiakban: más mezőgazdasági termelő) nevééről és ügyfél-azonosítójáról,
  - a más mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú távú ellenőrzést biztosító szavazati arányáról, az ezt igazoló dokumentum másolatát csatolva, továbbá egyidejűleg csatolva mindazon, a (4) bekezdés szerinti létesítő okirat másolatát is, amelyek igazolják, hogy a más mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorol olyan jogi személy vagy jogi személyek felett, amely vagy amelyek az Aktív gazda rendelet alapján aktív mezőgazdasági termelőnek minősül vagy minősülnek, valamint
  - a más mezőgazdasági termelő – az Aktív gazda rendelet szerinti – közvetlen támogatásra való jogosultságának fennállásáról.
- (6) Ha a jogi személy mezőgazdasági termelő más jogi személy ellenőrzése alatt áll, az (1)–(5) bekezdésben meghatározottak mellett
- a FIG rendelet 4. § a) pontja szerinti uralmi szerződés másolatát vagy
  - a FIG rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja szerinti ellenőrzés esetén az ellenőrzést gyakorló jogi személynek módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt létesítő okirata másolatát is csatolnia kell az egységes kérelemhez.
- (7) A szövetkezet vezető tisztségviselőjének minősülő mezőgazdasági termelő mezőgazdasági termeléssel összefüggő személyes közreműködésének tényleges megvalósulását az ezt igazoló okirat másolatának az egységes kérelemhez történő csatolásával igazolja.
- (8) A fiatal mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben kell nyilatkoznia azon jogi személy nevééről, ügyfél-azonosítójáról, továbbá a tényleges és hosszú távú ellenőrzés megkezdésének időpontjáról, amelyben a fiatal mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági tevékenységét a FIG rendelet 6. § (1) bekezdése szerint megkezdte.

- 8. §** (1) A kender termelésére használt területek tekintetében az egységes kérelemnek tartalmaznia kell
- a 2022/1173 rendelet 8. cikk 3. bekezdés i) pontja szerinti információkat és
  - a vetőmag csomagolásán alkalmazott hatósági címke másolatát vagy – saját előállítás esetén – a minősített szaporítóanyag minősítését igazoló bizonyítvány másolatát.
- (2) Amennyiben a vetésre az egységes kérelem benyújtási határnapja után kerül sor, az (1) bekezdés b) pontja szerinti dokumentumokat legkésőbb a tárgyév szeptember 29-ig kell benyújtani.
- 9. §** A mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben nyilatkozik
- az érintett növénykultúra esetén a termesztés típusáról és
  - bejelentett ültetvény esetén a 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 4. § (13) bekezdése szerinti termőre fordulás tényéről.
- 10. §** A mezőgazdasági termelő az egységes kérelem keretében kérelmezi az Alapszintű-jövedelemtámogatási rendelet 11. §-a, 12. §-a és 17. §-a szerinti történelmi bázisjogosultság megállapítását.

3. Az egységes kérelem benyújtásának szabályai

- 11. §** (1) A mezőgazdasági termelő az egységes kérelmet a tárgyév június 9-éig elektronikus úton, ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen keresztül nyújtja be a Kincstár honlapján keresztül elérhető egységes kérelem felületen. Az egységes kérelem elektronikus benyújtásával egyidejűleg annak egyes mellékleteit – ha a 2. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott miniszteri rendelet, pályázati felhívás vagy e rendelet annak csatolását előírja – és a mellékletekre vonatkozó adatváltozás bejelentését szintén elektronikus úton kell megtenni.
- (2) Az egységes kérelem benyújtási időpontjának az egységes kérelem utolsó, tárgyév június 9-én vagy azt megelőzően történő benyújtás napja minősül.
- (3) Az elektronikus úton, ügyfélkapus azonosítással történő benyújtási kötelezettség az (1) bekezdésben foglaltakon kívül kiterjed
- az adatváltozás bejelentésére
  - a 29. § (4) bekezdés a) pontja, valamint a 30. § (1) és (2) bekezdése szerinti adategyeztetésre (a továbbiakban együtt: egyeztetés),
  - a 23. § szerinti előzetes ellenőrzésre, illetve
  - a jogszerű földhasználat vizsgálat során tett nyilatkozat megtételére is.
- (4) Az Eljárási törvény 52. § (6) bekezdése szerinti, a mezőgazdasági termelőre nézve terhelő megállapításokat tartalmazó jegyzőkönyvre vonatkozó észrevétel a 2. § (1) bekezdés a)–f) pontjában és 2. § (3) bekezdésében meghatározott támogatások, a kölcsönös megfeleltetés és a feltételeesség vonatkozásában kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen keresztül nyújtható be.
- (5) A késedelmesen vagy nem elektronikus úton benyújtott, az (1) bekezdés szerinti mellékletek, a (2) és (3) bekezdés szerinti bejelentés, a (3) bekezdés szerinti nyilatkozat és a (4) bekezdés szerinti észrevétel a döntés meghozatalánál nem vehető figyelembe
- (6) A döntés meghozatalánál nem vehető figyelembe a késedelmesen vagy az (1)–(4) bekezdésben előírt elektronikus úttól eltérően benyújtott dokumentum.
- (7) A területalapú támogatási jogcímei esetén – jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában – csak akkor fizethető támogatás a mezőgazdasági termelő részére, ha az adott területalapú támogatás vonatkozásában a támogatható terület eléri vagy meghaladja az 1 hektárt. Ha a támogatható terület több bejelentett táblából áll, az egyes bejelentett táblák ellenőrzés alapján támogatható területének – jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában – el kell érnie a 0,25 hektárt.
- (8) Állatalapú támogatások esetén – jogszabály vagy pályázati felhívás eltérő rendelkezése hiányában – közvetlen támogatásra jogosult a tárgyév tekintetében az a mezőgazdasági termelő, aki vagy amely a tárgyévben az egységes kérelem beadására nyitva álló határidő utolsó napján nem rendelkezik a (7) bekezdés szerinti minimális területnagysággal, de az adott naptári évben igényelt vagy kapott állatokra vonatkozó, létszámalapú, termeléshez kötött közvetlen támogatásainak összege – a különböző levonások alkalmazását megelőzően – legalább száz eurónak megfelelő forintösszeget.

- 12. §** (1) Ha az egységes kérelemre indult eljárásban a mezőgazdasági termelő helyett és nevében meghatalmazottja jár el, akkor a meghatalmazott saját ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületet használja az eljárási cselekmények elektronikus elvégzéséhez. Az eljárási cselekmény meghatalmazott általi elektronikus elvégzéséhez a meghatalmazottnak a Kincstár által vezetett Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: ügyfél-nyilvántartási rendszer) „kérelemre nyilvántartásba vett” besorolású ügyfélként ügyfél-azonosítóval kell rendelkeznie, továbbá a meghatalmazást személyesen vagy postai úton az ügyfél lakóhelye vagy székhelye szerint illetékes vármegyei kormányhivatalhoz vagy elektronikus úton, az ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen keresztül a Kincstár részére be kell nyújtania.
- (2) A meghatalmazást a Kincstár által rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon kell benyújtani, amely tartalmazza
- a meghatalmazás típusát,
  - a meghatalmazó és a meghatalmazott ügyfél-azonosítóját,
  - a meghatalmazás időbeli hatályára vonatkozó adatokat,
  - azon támogatási jogcímekeket és intézkedéseket, amelyekre a meghatalmazás kiterjed,
  - az ügyfél nyilatkozatát az iratok kézbesítésére vonatkozóan, továbbá
  - a meghatalmazás érvényességéhez szükséges formai kellékeket.
- (3) A Kincstár kizárólag a (2) bekezdés szerinti, hiánytalan adattartalmú meghatalmazást veszi nyilvántartásba, hiányos meghatalmazás esetén a Kincstár a meghatalmazást visszautasítja.
- (4) A meghatalmazott által a saját ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen keresztül benyújtott meghatalmazást – a (9) bekezdésben foglaltak kivételével – a meghatalmazásban szereplő eljárási cselekmény elvégzését megelőzően legalább öt nappal postai úton vagy személyesen is be kell nyújtani a mezőgazdasági termelő lakóhelye vagy székhelye szerint illetékes vármegyei kormányhivatalhoz. A meghatalmazást a Kincstár a papíralapú beérkezését követő három napon belül – a képviseleti jogosultság ellenőrzését követően – nyilvántartásba veszi, és erről döntést hoz. A (9) bekezdésben foglaltak kivételével a meghatalmazott csak a postai úton vagy személyesen benyújtott meghatalmazás Kincstár általi nyilvántartásba vételét követően végezhet eljárási cselekményt.
- (5) A meghatalmazó által saját ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen keresztül benyújtott meghatalmazás a (4) bekezdésben foglaltaktól eltérően a meghatalmazás elektronikus beérkezésének időpontjában hatályossá válik a Kincstárral szemben.
- (6) A meghatalmazás módosítására a meghatalmazás benyújtására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Több meghatalmazott esetén a mezőgazdasági termelőt a meghatalmazottak bármelyike képviselheti, azonban az egységes kérelem felületen eljárási cselekményt egyidejűleg csak egy meghatalmazott végezhet.
- (7) A meghatalmazás visszavonása az erre a célra rendszeresített nyomtatványon, postai úton vagy személyesen a lakóhely vagy székhely szerint illetékes vármegyei kormányhivatalhoz vagy elektronikus úrlapon nyújtható be a Kincstárhoz. A meghatalmazás meghatalmazott általi visszavonása esetén a bejelentéshez csatolni kell annak igazolását, hogy a meghatalmazott a meghatalmazás visszavonásáról értesítette a meghatalmazót. Az igazolás hiányában a meghatalmazás megszüntetése a Kincstár irányában nem hatályos.
- (8) A meghatalmazott által saját ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen keresztül benyújtott, a meghatalmazás megszüntetésére irányuló nyilatkozatot az elektronikus benyújtást követő öt napon belül postai úton vagy személyesen is be kell nyújtani a mezőgazdasági termelő lakóhelye vagy székhelye szerint illetékes vármegyei kormányhivatalhoz. A meghatalmazás meghatalmazott általi egyoldalú megszüntetése esetén a papíralapú bejelentéshez csatolni kell a (7) bekezdés szerinti igazolást. A postai úton vagy személyesen történő benyújtás és az igazolás hiányában a meghatalmazás megszüntetése a Kincstárral szemben nem hatályos.
- (9) Ha a meghatalmazott mellett a mezőgazdasági termelő is rendelkezik saját ügyfélkapuval, akkor a meghatalmazott által ügyfélkapus azonosítással benyújtott meghatalmazást, annak módosítását vagy megszüntetését a meghatalmazó az ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen jóváhagyhatja. A meghatalmazó által jóváhagyott elektronikus meghatalmazást vagy megszüntetést papír alapon nem kell benyújtani. A meghatalmazás időbeli hatályának kezdete vagy visszavonás esetén a meghatalmazás időbeli hatályának vége a meghatalmazó által történt elektronikus jóváhagyás beérkezésének időpontja vagy a meghatalmazáson megjelölt időpont, amely nem lehet korábbi, mint a meghatalmazás vagy a meghatalmazás visszavonás ügyfélkapus azonosítással történő benyújtásának időpontja. Ha a meghatalmazó általi elektronikus jóváhagyás nem történik meg, akkor a kinyomtatott és aláírt meghatalmazást postai úton vagy személyesen is be kell nyújtani a lakóhely vagy székhely szerint illetékes vármegyei kormányhivatal részére, a (4) bekezdésben foglaltak szerint.

- 13. §** (1) Ha a mezőgazdasági termelő halála miatt vélelmezett örökös kíván eljárni, a vélelmezett örökösnek az eljárási cselekmény elvégzését megelőzően, személyesen vagy postai úton, a Kincstár által rendszeresített nyomtatványon be kell nyújtania a vélelmezett örökösként való eljárásra irányuló kérelmét a lakóhelye vagy székhelye szerint illetékes vármegyei kormányhivatalhoz.
- (2) Az egységes kérelmet, az adatváltozás bejelentését, és az egyeztetés során tett nyilatkozatot és a 11. § (4) bekezdése szerinti észrevételt benyújtani kívánó vélelmezett örökösnek „kérelemre nyilvántartásba vett” besorolású ügyfélként rendelkeznie kell ügyfél-azonosítóval. Ennek érdekében legkésőbb az (1) bekezdés szerinti kérelem benyújtásával egyidejűleg kérelmeznie kell az ügyfél-nyilvántartási rendszerbe történő nyilvántartásba vételét.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti kérelemhez csatolni kell az elhalálozást igazoló okirat (halotti anyakönyvi kivonat), továbbá a házastársi minőséget igazoló vagy az örökösi minőséget megalapozó okirat (házassági anyakönyvi kivonat vagy születési anyakönyvi kivonat) másolatát.
- (4) Az (1) bekezdés abban az esetben is alkalmazandó, ha a mezőgazdasági termelő halála az egységes kérelem benyújtását követően következett be.
- 14. §** (1) Az egységes kérelemre indult eljárást érintő vis maior bejelentést az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 94/2015. (XII. 23.) FM rendeletben foglaltaknak megfelelően kell megtenni.
- (2) Az egységes kérelemmel egyidejűleg benyújtott, a MePAR rendelet 8. §-a szerinti változásvezetési bejelentést, valamint az ügyfél-nyilvántartási rendszerben nyilvántartott adatokra vonatkozó adatváltozás bejelentését elektronikus úton kell benyújtani.
- 15. §** (1) Az egységes kérelem, az adatváltozás bejelentése, az előzetes ellenőrzés, az egyeztetés során tett nyilatkozat, a jogszerű földhasználatra vonatkozó nyilatkozat és a 11. § (4) bekezdése szerinti észrevétel (a továbbiakban együtt: beadvány) Kincstár általi elektronikus fogadásának tényét az ezeket tartalmazó KR dokumentumnak a benyújtó mezőgazdasági termelő vagy meghatalmazott értesítési tárhelyére történő feltöltése jelenti, beérkezésének időpontját pedig KR dokumentum igazolja. A beadvány beérkezéséről a Kincstár elektronikus úton értesíti a mezőgazdasági termelőt.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti értesítés tartalmazza
- az ügyfél-azonosító adatokat,
  - a beadvány beérkezésének időpontját (év, hónap, nap, óra, perc),
  - a beadvány érkeztetési számát, valamint
  - a beadvány mellékleteként elektronikusan csatolt dokumentumok valamint fényképek darabszámát.
- (3) Az egységes kérelem benyújtásáról szóló igazolást a Kincstár a mezőgazdasági termelő írásbeli kérelmére harminc napon belül papír alapon is kiállítja és megküldi a mezőgazdasági termelő részére.
- (4) A (3) bekezdés szerinti igazolás az egységes kérelemben foglaltaknak megfelelően tartalmazza
- az ügyfél-azonosító adatokat,
  - a bejelentett területi elemek adatait az alábbiak szerint:
    - a fizikai blokk azonosító számát,
    - a bejelentett területi elem sorszámát,
    - a hasznosítás típusát,
    - a bejelentett terület nagyságát,
  - a bejelentett támogatási jogcímekeket,
  - az egységes kérelem benyújtásának időpontját,
  - a támogatás vonatkozásában kérelmezett állategyed vagy törzsállomány azonosító számát, méhcsaládok számát és állategyedséget, valamint
  - a támogatási kérelemmel érintett állatok számát.
- 16. §** (1) A mezőgazdasági terület a KAP I rendelet 4. cikk (4) bekezdés a) pontja alapján ideiglenesen nem mezőgazdasági célra is hasznosítható.
- (2) A támogathatóság tekintetében a nem mezőgazdasági célra ideiglenesen használt terület mezőgazdasági célokra kívül eső hasznosítás időszakát úgy kell megválasztani, hogy az ne veszélyeztesse a mezőgazdasági főtevékenységet, és annak időtartama ne haladja meg az évi hatvan napot. Az adott terület vonatkozásában jogszerű földhasználó mezőgazdasági termelőnek a nem mezőgazdasági tevékenység időtartamát és jellegét

a Kincstár részére a tevékenység megkezdését követően tíz napon belül, a Kincstár által rendszeresített elektronikus nyomtatványon kell bejelentenie.

- (3) Nem minősül nem mezőgazdasági célra ideiglenesen használt területnek
- a szántóterület bejelentett kultúra szerinti vegetációs időszakán belüli ideiglenesen más célú használata,
  - a sportolási tevékenységre, illetve rekreációs célra használt gyepterület,
  - a honvédelmi gyakorló terület,
  - a szabadidős célra használt terület,
  - a napelempark és
  - az erdészeti nyiladék.

4. Az egységes kérelem benyújtásának határideje

17. § Az egységes kérelem tárgyév június 9-éig nyújtható be, amely benyújtási határidő jogvesztő.

5. Adatváltozás bejelentése

- 18. §**
- (1) A 11. § (1) bekezdése szerint benyújtott egységes kérelemben megadott adatokra vonatkozó adatváltozás – a 11. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – tárgyév június 9-e után jelenthető be a Kincstár honlapjáról elérhető egységes kérelem felületen.
  - (2) Az adatváltozás keretében benyújtott, a kérelem visszavonására irányuló kérelmet a Kincstár a tárgyév december 31-ig bírálja el.
  - (3) Az adatváltozás bejelentéséhez kapcsolódóan a 2. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott miniszteri rendeletekben vagy pályázati felhívásokban foglalt jogkövetkezményeket kell alkalmazni.
  - (4) Az egységes kérelemben igényelt támogatás a hasznosító személyének változásától függetlenül az egységes kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelőnek kerül kifizetésre.
  - (5) Ha állatalapú támogatások esetében a támogatás feltételeként a Tkt rendelet 1. § 3. pontja szerinti birtokon tartás időszaka (a továbbiakban: birtokon tartás időszaka) kerül megállapításra, a támogatásra bejelentett állatállomány a birtokon tartás időszaka alatti átruházását – amennyiben a vonatkozó jogcímrendelet másképp nem rendelkezik – az érintett állatokra nézve a támogatási kérelem visszavonásának kell tekinteni.
  - (6) A hasznosító személyében bekövetkezett változásra vonatkozó, e rendelet szerinti rendelkezéseket abban az esetben kell alkalmazni, ha a 2. § (1) bekezdésében meghatározott miniszteri rendelet eltérően nem rendelkezik.

6. Az egységes kérelem módosítása

- 19. §**
- (1) A tárgyév június 9. előtt benyújtott egységes kérelem a mezőgazdasági táblák, állategyedek, törzsállományok vagy állategységek vonatkozásában tárgyév június 9-éig módosítható.
  - (2) Amennyiben jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, az (1) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni kell az egységes kérelem 5–9. § szerinti kötelező mellékletét képező dokumentumokra is.

7. Az egységes kérelem kijavítása, részben vagy teljes egészében történő visszavonása

- 20. §**
- (1) Az egységes kérelem kijavítására, valamint az egységes kérelem részleges vagy teljes visszavonására – a termeléshez kötött anyatehéntartás támogatása kivételével – a tárgyév szeptember 29-ig van lehetőség.
  - (2) Termeléshez kötött anyatehéntartás támogatás esetén az igénylés kijavítása, részleges vagy teljes visszavonása tárgyév december 20-ig lehetséges.
  - (3) A területi monitoring rendszer hatálya alá tartozó területalapú intézkedések esetében, amennyiben a Kincstár előzetesen értesítette a mezőgazdasági termelőt a helyszíni ellenőrzésre irányuló szándékáról (a továbbiakban: helyszíni ellenőrzésről szóló értesítés), az értesítéssel érintett bejelentett területi elemre vonatkozó igénylés kijavítására, részleges vagy teljes visszavonására az értesítést követően nincs lehetőség a tárgyév szeptember 29-ét megelőzően sem.
  - (4) A területi monitoring rendszer hatálya alá tartozó területalapú intézkedések esetében, ha értesítés nélkül végzett helyszíni ellenőrzés során olyan meg nem felelés került megállapításra, amelyet a területi monitoring rendszer vagy az adminisztratív ellenőrzés nem észlelt, a tárgyév szeptember 29-ét megelőzően sem kerülhet sor kijavításra vagy visszavonásra a meg nem felelés által érintett bejelentett területi elemekkel kapcsolatban.

- (5) A területi monitoring rendszer hatálya alá nem tartozó területalapú intézkedések, valamint a feltételeesség esetében, ha a Kincstár jár el hatáskörrel rendelkező hatóságként, és előzetesen értesítette a mezőgazdasági termelőt a helyszíni ellenőrzésről, amelynek során meg nem felelést tár fel, az értesítést követően már nincs lehetőség a meg nem feeléssel érintett rész kijavítására vagy visszavonására. Ha értesítés hiányában végzett helyszíni ellenőrzés során meg nem feelés került megállapításra, akkor a meg nem feelésnek a mezőgazdasági termelő tudomására jutását követően a tárgyév szeptember 29-ét megelőzően sincs lehetősége a meg nem feelés által érintett rész kijavítására vagy visszavonására.
- (6) Amennyiben a feltételeesség tekintetében hatáskörrel rendelkező hatóságként eljáró Kincstár a helyszíni ellenőrzésről szóló értesítést megtette, és az ellenőrzés meg nem felelést tár fel, a tárgyév szeptember 29-ét, termeléshez kötött anyatehéntartás támogatása esetén december 20-át megelőzően sincs lehetőség a meg nem feelés által érintett állategyeddal, törzsállománnyal, állategységgel kapcsolatban kijavításra vagy visszavonásra. Ha értesítés hiányában végzett helyszíni ellenőrzés során meg nem feelés került megállapításra, akkor a helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyv kézhezvételét követően a meg nem feelés által érintett állategyed, törzsállomány, állategység tekintetében sincs lehetőség kijavításra vagy visszavonásra a tárgyév szeptember 29-ét, termeléshez kötött anyatehéntartás támogatása esetén december 20-át megelőzően.
- (7) Ha a vonatkozó jogcím rendelet vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, állat alapú támogatások esetében a kérelemben megjelölt szarvasmarha vagy juh állategyednek a kérelmező tenyészetéből a birtokon tartás időszakában történő kikerüléséről a számítógépes adatbázisba küldött értesítés a kérelmezett egyed visszavonásának tekintendő.
- (8) A kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettség, valamint a kárenyhítő juttatás összegének kiszámításához szükséges növénykultúra igazolt károsodással érintett és nem érintett területeinek megállapítása során a július 15-ét követően az egységes kérelemben bejelentett kijavítás, részben vagy teljes egészében történő visszavonás, valamint másodvetés nem vehető figyelembe.

8. A szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartása

- 21. §** (1) A KAP I rendelet 13. cikke alapján az e rendelet szerint meghatározott mezőgazdasági terület abban az esetben támogatható, ha
- a) a szántóterületen, az állandó gyepterületen vagy az állandó kultúrával fedett területen a tárgyévben
    - aa) mezőgazdasági termelés folyik, vagy
    - ab) mezőgazdasági termelés nem folyik az eseti tisztító kaszálás vagy tisztító legeltetés kivételével, de a gyomok – ideértve a 3. mellékletben meghatározott veszélyes gyomnövényeket, valamint a nádat – és a hasznosítás szempontjából nemkívánatos fás szárú növények legfeljebb olyan mértékben vannak jelen, hogy nem áll fenn a szántóterület, az állandó gyepterület vagy az állandó kultúrával fedett terület nagymértékű, súlyos lágyszárú vagy fás szárú gyomosodása vagy nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodása;
  - b) az állandó gyepterületen és az ideiglenes gyepterületen
    - ba) nem áll fenn olyan helytelen legeltetési módból eredő károsodás (túllegeltetés), amelynek során az állományalkotó fűfélék rövidre rágása és taposása következtében a gyep foltokban kiritkul, és a talajfelszín legalább 50%-ban fedetlenné válik, vagy
    - bb) ha a tárgyévben mezőgazdasági termelés nem folyik, a gypalkotó fűfajok – a nád kivételével – és takarmánynövények túlsúlyban vannak, és nem található a tárgyévet megelőző vegetációs időszakból maradt olyan növedék, amelynek szaporító képletei is elnyíltak; vagy
  - c) a fás szárú gyümölcs- és szőlőültetvények a gyommentesen tartási kritériumon túlmenően az ültetvényben a térállásból számított hektáronkénti tőszámot alapul véve a hiányzó, kiszáradt vagy más okból termőképtelenné vált egyedek aránya nem haladja meg a 30%-ot.
- (2) Az a terület, amelyen mezőgazdasági termelés folyik, de nagymértékű, súlyos lágyszárú vagy fás szárú gyomosodás vagy nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodás észlelhető, a vizsgált támogatási évben nem támogatható. A nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodás esetén a területet a MePAR rendelet értelmében nem támogatható területté kell átsorolni.
- (3) Az a terület, amelyen az ültetvényben a térállásból számított hektáronkénti tőszámot alapul véve a hiányzó, kiszáradt vagy más okból termőképtelenné vált egyedek aránya meghaladja a 30%-ot, a vizsgált támogatási évben nem támogatható.

- (4) A nem termelő tájképi elemekként és egyéb tájképi elemekként megjelölt bejelentett területi elemeken a mezőgazdasági termelőnek meg kell akadályoznia a 3. melléklet szerinti veszélyes gyomnövények és a 4. melléklet szerinti inváziós növények megtelepedését.
- (5) Ha a nem termelő tájképi elem vagy egyéb tájképi elem vonatkozásában az inváziós növények jelenléte meghaladja az adott tájképi elem területének a 10%-át, az adott tájképi elem területe a támogatás szempontjából nem vehető figyelembe.

9. Területi monitoring rendszer

- 22. §**
- (1) A 2022/1173 rendelet 10. cikk (3) bekezdésének megfelelően, a területi monitoring rendszer alkalmazásában monitoring útján ellenőrizhetőnek minősülő támogathatósági feltételek listáját a Kincstár közleményben teszi közzé.
  - (2) A 2022/1173 rendelet 10. cikk (5) bekezdésének megfelelően, a Kincstár a támogathatósági feltételeknek a területi monitoring rendszer keretében történő elemzése céljából a Kopernikusz-Sentinelek műholdas adatai mellett a mobilGazda alkalmazáson keresztül beküldött, földrajzi koordinátákkal ellátott fényképek adatait, illetve más, legalább egyenértékű adattípusokat is figyelembe vehet. A tényállás tisztázásának szempontjából, a mobilGazda alkalmazáson keresztül beküldött képek és a helyszíni ellenőrzésen vagy szemlén felvett adatok egymásnak való ellentmondása esetén a helyszíni ellenőrzés vagy szemle adatai az irányadóak.
  - (3) A 2022/1173 rendelet 10. cikk (8) bekezdésében foglalt közlési kötelezettségnek a Kincstár önállóan nem fellelvezhető végzésben tesz eleget. Egy tábla esetén több végzés is kiadható, amennyiben a tényállás az előző értesítés nyomán nem tisztázódott.
  - (4) A 2022/1173 rendelet 10. cikk (9) bekezdése alapján a területi monitoring rendszer a 2023. kérelmezési évben a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű- jövedelemtámogatásra vonatkozó összes releváns támogathatósági feltétel vonatkozásában szolgáltat információt. Ha a feltárt meg nem felelés más területalapú támogatás jogosultsági feltételét is érinti, akkor azt a többi érintett területalapú támogatás kapcsán is figyelembe kell venni.

10. Az előzetes ellenőrzés

- 23. §**
- (1) Az előzetes ellenőrzés kiterjed a bejelentett területi elemek, állategyedek, méhcsaládok, állatállományok, valamint az egységes kérelemben igényelt támogatások tekintetében a 2. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott miniszteri rendeletekben vagy pályázati felhívásokban előírt kötelező mellékletek csatolása tényének vizsgálatára. A vizsgálat nem terjed ki a mellékletek tartalmára.
  - (2) Ha a Kincstár az egységes kérelem előzetes ellenőrzése során megállapítja, hogy a bejelentett területi elemek, állategyedek, méhcsaládok, törzsállományok és állategységek esetében valószínűsíthetően meg nem felelés miatti eljárás lefolytatása lenne indokolt, vagy a kötelező melléklet nem került csatolásra, úgy erről a megállapításáról értesíti a mezőgazdasági termelőt.
  - (3) A mezőgazdasági termelő a tárgyévi egységes kérelmét az (1) bekezdés szerinti megállapításoknak megfelelően az értesítés kézhezvételétől számított 9 napon belül, de legkésőbb tárgyév szeptember 29-ig a 2. § (3) bekezdésében meghatározott pályázati felhívások tekintetében jogkövetkezmények nélkül kijavíthatja, valamint egyéb adatváltozást jelenthet be. A 2. § (1) bekezdésében meghatározott miniszteri rendeletek szerinti támogatások tekintetében az egységes kérelem kijavításra a 20. § szerinti határidő irányadó.
  - (4) Az előzetes ellenőrzésről szóló értesítésre vagy végzésre adott válasz benyújtási időpontjának a (3) bekezdésben foglalt határidőig utoljára történt elektronikus feltöltés napja minősül.
  - (5) Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt határnapot követően 2. § (3) bekezdésében meghatározott pályázati felhívások tekintetében a bejelentett területi elemek, illetve állategyedek, méhcsaládok, törzsállományok és állategységek esetében az előzetes ellenőrzés során valószínűsített meg nem felelés továbbra is fennáll, az 1305/2013/EU rendelet alapján végrehajtott támogatási intézkedésekkel kapcsolatban benyújtott kifizetési kérelmek tekintetében a Kincstár az előzetes egyeztetéssel érintett bejelentett területi elemek, illetve állategyedek, méhcsaládok, törzsállományok és állategység tekintetében a 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 3. cikk (2) bekezdésében és 15. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint jár el.
  - (6) A 22. § (3) bekezdése szerinti végzés, a jogszerű földhasználat igazolására felszólító végzés, a 29. § (4) bekezdés a) pontja, illetve 30. § (1)–(2) bekezdése szerinti egyeztetésre felszólító végzés – e rendelet vagy más jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az 1305/2013/EU rendelet alapján végrehajtott támogatási intézkedések esetén

a 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 15. cikk (1a) bekezdése szerinti előzetes ellenőrzésről történő értesítésnek minősül.

11. A másodvetés bejelentése

- 24. §** (1) A másodvetés bejelentése során a mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben – az egységes kérelem benyújtására előírt határidőn belül – meg kell jelölnie
- a másodvetéssel érintett terület nagyságát,
  - a másodvetésben érintett hasznosítás megnevezését,
  - a másodvetés tervezett vetési időpontját,
  - a másodvetés fizikai elhelyezkedését és
  - a másodvetés célját.
- (2) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben bejelentett tábláin megvalósított másodvetés tényleges vetését, annak helyét és a betakarítását vagy beforgatását – a vetést, a betakarítást vagy beforgatást követő tizenöt napon belül – külön be kell jelentenie a Kincstár részére az egységes kérelem felületen. Az egy másodvetésre vonatkozó tényleges vetési, betakarítási vagy beforgatási időpontokat külön-külön kell bejelenteni.
- (3) A betakarítás éve nem őszi vetésű másodvetés céljából vetett szántóföldi növénykultúrák esetében nem lehet későbbi, mint a tárgyév. A tárgyévben másodvetés céljából elvetett őszi vetésű szántóföldi növénykultúrák esetében a betakarítás időpontja nem egyezhet meg a tárgyévvel.
- (4) Az (1) és (2) bekezdés szerinti határidő elmulasztása esetén az egységes kérelemben bejelentett, tervezett másodvetés nem kerül figyelembevételre az egyes támogatások és a feltételeesség vonatkozásában. Az egységes kérelem benyújtására előírt határidőn túl új másodvetés csak akkor jelenthető be és vehető figyelembe, ha azzal az egységes kérelem benyújtására előírt határidőn belül bejelentett másodvetés kerül kiváltásra.
- (5) Ha jogszabályban vagy pályázati felhívásban előírt feltétel teljesítése miatt az új bejelentéssel érintett terület nagyobb, mint a kiváltani kívánt másodvetés területe, akkor a megnövelt csere terület a vonatkozó támogatás szempontjából nem kerül elszámolásra.
- (6) Ha az új bejelentéssel érintett terület kisebb, mint a kiváltani kívánt másodvetés területe, akkor a jogszabályban vagy pályázati felhívásban előírt feltétel teljesítéséhez a csökkentett csere terület kerül a vonatkozó támogatás szempontjából figyelembevételre.
- (7) Nem vehető figyelembe olyan másodvetés, amely nem képez összefüggő talajborítottságot a mezőgazdasági táblán, vagy a tárgyév október 31-e és a tárgyévet követő év február 15-e között kerül elvetésre.
- (8) Ha jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, akkor nem fogadható el olyan másodvetés, amely nincs jelen a mezőgazdasági termelő földterületén az első főnövény betakarítása és a következő évi első növénykultúra vetése, telepítése, létrehozása között, figyelembe véve mind az első főnövény lekerülését követő, mind a második főnövény vetését megelőző talajmunkákra vonatkozó agronómiai indokolt időt.
- (9) A másodvetésnek mindkét főnövénytől különböző növénykultúrának kell lennie.
- (10) A másodvetés céljára bejelentett terület nem metszheti a bejelentett tábla grafikus határát.

12. Agrotechnikai műveletek bejelentése

- 25. §** (1) A 2. § (1) bekezdés e) pontja és (3) bekezdés 1. pontja szerinti támogatások és a feltételeesség esetén az agrotechnikai műveletekkel kapcsolatos bejelentést elektronikus úton, az egységes kérelem erre szolgáló elektronikus felületén kell megadni az adott intézkedésekre vonatkozó rendelkezések, illetve időpontok figyelembevételével.
- (2) Ha jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, az agrotechnikai művelet bejelentése során a mezőgazdasági termelőnek – az egységes kérelem benyújtására előírt határidőn belül – ki kell választania
- az agrotechnikai művelet tervezett típusát,
  - az agrotechnikai művelet elvégzésének tervezett helyét,
  - a kaszálás mint agrotechnikai művelet esetén az elvégzésének tervezett időpontját.
- (3) Az egységes kérelem benyújtására előírt határidőn túl olyan új, tervezési adatokkal is érintett agrotechnikai művelet csak akkor jelenthető be és vehető figyelembe, ha azzal az egységes kérelem benyújtására előírt határidőn belül bejelentett agrotechnikai művelet kerül kiváltásra.
- (4) Az agrotechnikai műveletek megvalósulását követő 15 napon belül az egységes kérelem felületen be kell jelenteni az elvégzett tevékenységet, valamint annak időpontját.

- (5) Az egységes kérelem benyújtását megelőzően elvégzett agrotechnikai művelet bejelentését az egységes kérelem benyújtásával egyidejűleg kell bejelenteni.
- (6) Az egyényári növényekkel történő sorköztakarás esetén a sorköztakaró növény vetését, lekerülését – betakarítását, beforgatását vagy bedolgozását – követő 15 napon belül az elvégzett tevékenységet, és annak dátumát be kell jelenteni.
- (7) Ha őszi vetésű növények vagy talajtakaró növények agrotechnikai műveletként történő bejelentésére kerül sor – a tevékenység elvégzését követő 15 napon belül – a bejelentésnek tartalmaznia kell a vetés tényleges időpontját és a termesztett növénykultúra megnevezését.
- (8) Ha a bejelentésre kerülő agrotechnikai művelet nem a gyakorlattal érintett tábla egészére vonatkozik, akkor az agrotechnikai művelet céljára bejelentett terület nem metszheti a bejelentett tábla grafikus határát.
- (9) A (4)–(7) bekezdés szerinti határidők elmulasztása esetén az egységes kérelemben bejelentett, tervezési adatokkal is érintett, illetve tervezési adatokkal nem érintett agrotechnikai művelet nem vehető figyelembe az egyes támogatások és a feltételeesség vonatkozásában.

13. A gazdálkodási napló

- 26. §**
- (1) A mezőgazdasági termelő a gazdálkodási naplót – figyelemmel a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 29. § (6) bekezdésére és 30. § (7) bekezdésére – jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározottak szerint elektronikusan vagy papíralapon vezeti.
  - (2) Ha jogszabály vagy pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, a gazdálkodási napló vezetését az egységes kérelem benyújtásától, de legkésőbb az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjáig meg kell kezdeni, és azt a tárgyév egésze vonatkozásában kell vezetni.
  - (3) A gazdálkodási napló vezetését a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálja.
  - (4) A gazdálkodási naplót az AÖP rendelet és az egyes pályázati felhívások szerinti támogatás vonatkozásában – az elektronikus vezetés kivételével – a tárgyévet követő év január 31-ig elektronikusan kell benyújtani a NÉBIH részére.

14. Hiánypótlás

- 27. §** Az egységes kérelem kötelező tartalmát képező 3. § szerinti adatok, valamint ezen adatok igazolására szolgáló, az egységes kérelem mellékletét képező dokumentumok hiánypótlás tárgyát nem képezik. A Kincstár a határidőben megadott adatok, benyújtott dokumentumok alapján dönt.

15. Adminisztratív és helyszíni ellenőrzés

- 28. §**
- (1) A 2. § (1) bekezdés b)–g) pontjában, (2) bekezdésében és (3) bekezdés 1–2. pontjában meghatározott támogatás kizárólag az Aktív gazda rendeletnek megfelelő mezőgazdasági termelő részére nyújtható, amelyet a Kincstár ellenőriz.
  - (2) A mezőgazdasági termelő földhasználati jogosultságát a Kincstár az Eljárási törvény 22. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, az Eljárási törvény 44. § (7) bekezdése szerinti dokumentumok alapján vizsgálhatja. A jogszerű földhasználattal nem igazolt területek után a mezőgazdasági termelő nem jogosult támogatásra, ezen területeket jogosulatlanul igényelt területként kell figyelembe venni.
  - (3) Az Eljárási törvény 44. § (7) bekezdésében felsorolt, jogszerű földhasználat igazolásaként elfogadható okiratok közül – amennyiben a jogszerű földhasználat igazolása földhasználati szerződéssel történik – a Kincstár kizárólag azt fogadja el, amely a megkötése időpontjában hatályos jogszabályok alapján érvényes földhasználati vagy földhasznosításra irányuló jogcímnnek minősül.
  - (4) A jogszerű földhasználat igazolására felszólító végzés, a 29. § (4) bekezdés a) pontja, illetve a 30. § (2) bekezdése szerinti egyeztetésre felszólító végzés – e rendelet vagy más jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a 2022/1173 rendelet 7. cikk (2) bekezdése adminisztratív ellenőrzésről történő értesítésnek minősül.
  - (5) A Feltételeességi rendelet 15. §-a szerinti HMKÁ 7. előírás tekintetében az ökológiai tanúsító szervezet tárgyév augusztus 31-ig – a Kincstár adatszolgáltatása alapján – tájékoztatást nyújt a Kincstár részére a mezőgazdasági termelő támogatási kérelmében megjelölt ökológiai gazdálkodásba vont területének a 34/2013. (V. 14.) VM rendeletben foglalt követelményeknek való megfelelésről.

- (6) Ha az (5) bekezdés szerinti földterület ökológiai státusza megszüntetésre vagy visszaminősítésre kerül, akkor az ökológiai tanúsító szervezet nyolc napon belül megküldi a Kincstárnak az érintett földterület és a mezőgazdasági termelő azonosító adatait. A mezőgazdasági termelő tárgyévén belüli ökológiai státusz megszüntetéssel vagy visszaminősítéssel érintett terület tekintetében nem mentesül a Feltételeességi rendelet 15. §-a szerinti HMKÁ 7. előírás alól.

- 29. §** (1) Az egységes kérelem tartalmának, valamint a támogatási feltételek adminisztratív és helyszíni ellenőrzésére
- az e rendeletben,
  - a Feltételeességi rendeletben és
  - a 2. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott miniszteri rendeletekben és pályázati felhívásokban
- foglaltak szerint kerül sor a 4. § (2) bekezdés a) pontja szerinti grafikus azonosítással egyidejűleg kezdeményezett, a MePAR rendelet 8. §-a szerinti változásátvezetési bejelentés feldolgozása során megállapítottak figyelembevételével.
- (2) Ha az adott referenciaterületre benyújtott támogatási kérelmekben szereplő igénylések, valamint az (1) bekezdés alapján végzett ellenőrzések által lefedett terület összesen nagyobb, mint a referenciaterület mértéke, akkor túligénylés kerül megállapításra.
- (3) Ha a túligénylés nem haladja meg a referenciaterület méretének mérési tőrészhatárral számolt területét, akkor a Kincstár a túligénylés arányában a referenciaterület méretéig csökkenti (visszaosztja) a referenciaterületen belüli támogatási igénylésekben megjelölt területeket.
- (4) Ha a túligénylés meghaladja a mérési tőrészhatárral számolt referenciaterületet, akkor a Kincstár
- egyeztetésre szólítja fel az érintett mezőgazdasági termelőket a kérelemben megadott adatok tényeknek megfelelő kijavítására, vagy
  - a (7) bekezdés b) pontja szerint jár el.
- (5) Ha a 2. § (1) bekezdés b)–g) pontja szerinti jogcímek esetében a túligénylés vizsgálata során a Kincstár megállapítja, hogy az adott referenciaterületen egyetlen mezőgazdasági termelő érintett, a Kincstár a támogatási igénylésekben megjelölt területet csökkenti (visszaosztja) a referenciaterület mértékéig.
- (6) Ha a (4) bekezdés a) pontja szerinti egyeztetés során meghatározott határidőt a kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelő elmulasztotta, és a jogszerű földhasználatra vonatkozó vizsgálat eredménye alapján továbbra is fennáll a mérési tőrészhatárral számolt referenciaterületet meghaladó túligénylés, akkor a túligényléssel érintett összes, jogszerű földhasználatra vonatkozó vizsgálattal korábban nem érintett mezőgazdasági termelő esetében a Kincstár adminisztratív, illetve – valamennyi, a túligényelt referenciaterületen igénylő mezőgazdasági termelő esetében – helyszíni ellenőrzést folytat le az érintett referenciaterület vonatkozásában.
- (7) Ha a (6) bekezdés szerinti jogszerű földhasználatra vonatkozó vizsgálatot nem kell lefolytatni, és a (2) bekezdés alapján megállapított túligénylés a mezőgazdasági termelők által az egyeztetés során tett nyilatkozatokat követően részben vagy egészben továbbra is fennáll, a Kincstár
- a mérési tőrészhatárral számolt referenciaterületet meg nem haladó túligénylés esetén a túligénylés arányában a referenciaterület méretéig arányosan csökkenti (visszaosztja) a referenciaterületen belüli támogatási igénylésekben megjelölt területeket, vagy
  - a mérési tőrészhatárral számolt referenciaterületet meghaladó túligénylés esetén adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzést folytat le az érintett referenciaterület vonatkozásában.
- (8) Ha az adott referenciaterületre végzett helyszíni ellenőrzések által a mérési tőrészhatár figyelembevételével meghatározott területek összege meghaladja a referenciaterületet, abban az esetben a Kincstár a referenciaterület felett megállapított területet az egyes táblákra megállapított területek arányában levonja (visszaosztja) a referenciaterületen belüli támogatható táblák megállapított területeiből.
- (9) A (3), (5) és (7)–(8) bekezdés szerinti területcsökkentések (visszaosztások) jogosulatlan területként kerülnek figyelembevételre.
- 30. §** (1) Ha adott referenciaterületen a mezőgazdasági termelők által a 4. § (2) bekezdés b) pontja szerint bejelentett táblák grafikus adatai egymással, valamint a táblák – beleértve a nem termelő tájképi elemeket és az egyéb tájképi elemeket – grafikus adatai egymással minimum 5% vagy minimum 0,1 hektár, a pontszerű tájképi elem esetében 100% átfedést mutatnak, akkor a Kincstár az érintett területek vonatkozásában egyeztetésre hívja fel a mezőgazdasági termelőket, felszólítva a megadott grafikus tábla adatainak kijavítására. A kijavítást a mezőgazdasági termelő ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen keresztül elektronikus úton teszi meg.

- (2) Ha adott referenciaterülettel a mezőgazdasági termelők által a 4. § (2) bekezdés b) pontja szerint bejelentett területi elemek grafikus adatai a MePAR rendelet 8. § (1) bekezdésében foglalt toleranciát meghaladó mértékben ráfedést mutatnak, akkor a Kincstár az érintett területek vonatkozásában egyeztetésre hívja fel a mezőgazdasági termelőt, felszólítva a bejelentett területi elem grafikus adatainak kijavítására. A kijavítást a mezőgazdasági termelő ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen keresztül elektronikus úton teszi meg.
- (3) Ha az (1) bekezdésben megállapított, az ott meghatározott mértéket elérő átfedés vagy a (2) bekezdés szerint meghatározott ráfedés a mezőgazdasági termelők által tett kijavításokat követően továbbra is fennáll, a Kincstár adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzést folytat le az érintett táblák vonatkozásában.
- (4) Az adminisztratív vagy helyszíni ellenőrzés a bejelentett területi elem grafikuson megadott vagy az ellenőrzések eredményeképpen megállapított adatain alapul.

- 31. §**
- (1) A Kincstár a vonatkozó referenciaterületeken az adminisztratív vagy helyszíni ellenőrzés során a 4. § (2) bekezdés a) pontja szerinti grafikus azonosítástól eltérően is megállapíthatja a kérelmezett terület valós elhelyezkedését.
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti adminisztratív ellenőrzés esetén a Kincstár azon mezőgazdasági termelő számára állapítja meg a támogatást, amely mezőgazdasági termelő hitelt érdemlően bizonyítja, hogy az adott terület vonatkozásában jogszerű földhasználónak minősül. Ha a jogszerű földhasználó mezőgazdasági termelő egyébként jogosult támogatás igénybevételére, részére a Kincstár a támogatást az adott terület hasznosításához igazodva, azzal megegyezően állapítja meg. Ha a jogszerű földhasználat vizsgálat alapján nem oldható fel a 30. § (1) bekezdése alapján megállapított többszörös igénylés, abban az esetben a Kincstár felszólít minden érintett mezőgazdasági termelőt annak igazolására, hogy a területen valós mezőgazdasági tevékenységet folytat, az adott területnek tényleges használója.
  - (3) Ha a 29. § (3)–(9) bekezdése, 30. §-a és az (1)–(2) bekezdés szerinti eljárás eredményeképpen sem szüntethető meg a 29. § (3) bekezdése és 30. § (1)–(2) bekezdése szerinti meg nem felelés, akkor a meg nem felelés minden érintett kérelem esetében jogosulatlan igénylésnek számít.
  - (4) A (3) bekezdés szerinti terület – a jogosulatlan igényléshez kapcsolódó jogkövetkezmények számítása szempontjából – nem haladhatja meg az kérelmezett terület 100%-át.
  - (5) Jogvita esetén a 29. § (3) bekezdése és 30. § (1) bekezdése szerinti meg nem felelés mindaddig fennáll, amíg valamelyik érintett mezőgazdasági termelő a jogvita elbírálására illetékes hatóság vagy bíróság jogerős határozatával nem igazolja jogosultságát, vagy az érintett mezőgazdasági termelők nem javítják ki a kérelmeiket.
  - (6) Részben vagy egészben bezárt területre történő igénylés esetén a Kincstár az adott táblákat a jogszerű földhasználat vizsgálatra vonatkozó kiválasztási eljárásában kockázati tényezőként veszi figyelembe.
  - (7) Az állatalapú támogatások esetén amennyiben több egységes kérelem alapján többszörös igénylés kerül megállapításra ugyanazon intézkedés tekintetében, a Kincstár azon mezőgazdasági termelő számára állapítja meg a támogatást, amely mezőgazdasági termelő a számítógépes adatbázis alapján az adott jogcím vagy pályázati felhívás tekintetében az állategyed, méhcsalád, állatállomány, illetve állategység tartójának minősül, és megfelel az adott jogcím jogszabályban vagy pályázati felhívásban előírt feltételeinek.

- 32. §**
- Ha a mezőgazdasági termelő nem tesz eleget a tárgyév június 9-ig valamennyi mezőgazdasági tábla bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, és az egységes kérelmén bejelentett összes mezőgazdasági tábla területének, valamint az általa bejelentett és be nem jelentett mezőgazdasági táblák területének összege közötti különbözet
- a) meghaladja a bejelentett területek 3%-át, de nem éri el a 10%-ot, úgy az adott évre a mezőgazdasági termelőnek fizetendő területalapú támogatások teljes összege 1%-kal,
  - b) a bejelentett területek legalább 10%-a, de nem éri el a 20%-ot, úgy az adott évre a mezőgazdasági termelőnek fizetendő területalapú támogatások teljes összege 2%-kal,
  - c) a bejelentett területek legalább 20%-a, úgy az adott évre a mezőgazdasági termelőnek fizetendő területalapú támogatások teljes összege 3%-kal
- kerül csökkentésre.

- 33. §**
- (1) Az adminisztratív ellenőrzés az alábbi keresztellenőrzéseket is magában foglalja:
    - a) bejelentett területi elemre vonatkozó keresztellenőrzés abból a célból, hogy elkerülhető legyen ugyanazon támogatás többszörös odaítélése ugyanarra a naptári vagy igénylési évre, és megelőzhető legyen a területalapú támogatási intézkedések keretében nyújtott támogatások bármiféle jogosulatlan felhalmozása,

- b) a támogatási jogosultságokra vonatkozó keresztellenőrzés a jogosultságok meglétének és a támogathatóságnak az ellenőrzésére,
  - c) az egységes kérelemben bejelentett területi elemek és a MePAR-ban az egyes referenciaterületek vonatkozásában szereplő információk közötti keresztellenőrzést annak vizsgálata érdekében, hogy az érintett terület támogatható-e,
  - d) a támogatási jogosultságok és a meghatározott terület közötti keresztellenőrzés annak vizsgálata érdekében, hogy a jogosultságokhoz rendelkezésre áll-e a vonatkozó támogatási rendeletekben, illetve pályázati felhívásokban meghatározott, legalább a minimum kérelemnagysággal, erdőrésztelagnagysággal, illetve táblanagysággal megegyező támogatható hektár,
  - e) az állatok azonosítási és nyilvántartási rendszerének segítségével végzett keresztellenőrzés a támogathatóság vizsgálatára, valamint annak érdekében, hogy elkerülhető legyen ugyanazon támogatás jogosulatlan odaítélése ugyanarra a naptári vagy igénylési évre és
  - f) állatalapú támogatások esetén a támogatási jogosultságok és a meghatározott állatok közötti keresztellenőrzés.
- (2) A keresztellenőrzéseket a bejelentett területi elemrajz adatok és a MePAR-ban rögzített adatok grafikus összevetésével kell elvégezni.
- (3) A kérelmek benyújtásakor vagy az adminisztratív és helyszíni ellenőrzések után nem elfogadhatónak vagy nem támogathatónak minősített kérelmek vagy mezőgazdasági termelők adatait fel kell használni az (1) bekezdés a), c) és e) pontja szerinti ellenőrzésekhez.

- 34. §** (1) A KAP II rendelet 65. cikk (2) bekezdése szerinti integrált rendszer hatálya alá tartozó terület- és állatalapú támogatási intézkedések vonatkozásában a helyszíni ellenőrzésre történő kijelölést a Kincstár ellenőrzési minta kiválasztásával végzi el. A Kincstár az ellenőrizendő mintát azon mezőgazdasági termelők teljes köréből választja ki, akik esetében a helyszíni ellenőrzésre történő kiválasztás időpontjáig nem került megállapításra támogatási jogosultság hiánya, továbbá a támogatási kérelmüket nem vonták vissza.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti minta kiválasztást nem kell alkalmazni azon jogosultsági, támogatási feltételek vonatkozásában, amelyek teljeskörűen ellenőrizhetőek egyéb ellenőrzési eszközökkel.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti minta két részből áll:
- a) egy véletlenszerűen kiválasztott részből, valamint
  - b) egy kockázatelemzés alapján kiválasztott részből, amely azon területekre összpontosít, ahol a legmagasabb a hibakockázat.
- (4) Az évente elvégzett helyszíni ellenőrzések mintájába bele kell foglalni az Eljárási törvény 27. § (1) bekezdése szerinti integrált informatikai rendszer hatálya alá tartozó támogatást igénylő mezőgazdasági termelők legalább 5%-át és a kendertermelésre bejelentett táblák 30%-át.
- (5) Az ellenőrzési minta – a meg nem felelés valószínűsége alapján – legalább 20%-át, de legfeljebb 30%-át kell véletlenszerűen, a fennmaradó részét kockázatelemzés alapján kiválasztani.
- (6) A Kincstár a kockázatelemzés hatékonyságát évente értékeli, tényezőit frissíti, összevetve a kockázatelemzés alapján kiválasztott, illetve a véletlenszerűen kiválasztott minta eredményeit. A Kincstár nyilvántartást vezet az egyes mezőgazdasági termelők helyszíni ellenőrzésre való kiválasztásának okairól. A helyszíni ellenőrzést végző ellenőrt a helyszíni ellenőrzés megkezdése előtt ennek megfelelően tájékoztatni kell.
- (7) Az ellenőrzési rendszer hatékonyságáról és a szükséges módosításokról a Nemzeti Irányító Hatóságot a Kincstár a tárgyévet követő év február 28-ig tájékoztatja.
- (8) Ha egy adott támogatási intézkedéssel összefüggésben a véletlenszerűen kiválasztott kérelmek helyszíni ellenőrzése jelentős meg nem felelést tár fel, a Kincstár a következő évben az 5. melléklet szerinti rátameghatározási segéd táblában meghatározott mértékben – kizárólag a helyszíni ellenőrzésen feltárt jelentős meg nem felelés alapján – növeli a helyszíni ellenőrzésnek alávetendő mezőgazdasági termelők számát.
- (9) Az ellenőrzési arányok 3%-ra csökkenthetők, ha a helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrzött, véletlenszerűen vett minta hibaaránya az előző két pénzügyi évben nem haladja meg az 5. melléklet szerinti rátameghatározási segéd tábla (H) értéke a 2%-ot vagy a (G) értéke az 5%-ot adott támogatási intézkedés vonatkozásában. A (H) érték arányánál területeltérés esetén csak a minimum 0,1 hektár területi eltérést szükséges figyelembe venni. A (G) érték arányánál azokat a mezőgazdasági termelőket kell figyelembe venni, amelyek esetében a helyszíni ellenőrzés során tett megállapítások alapján a kérelem vonatkozásában nagyobb, mint 1% hibaarány kerül megállapításra.

- 35. §**
- (1) A helyszíni ellenőrzéseket a támogatási feltételek hatékony ellenőrzését biztosító időszakon belül kell elvégezni. A helyszíni ellenőrzéseket úgy kell ütemezni, hogy az adott mezőgazdasági üzemben tett látogatások száma a szükséges minimumra korlátozódjon
  - (2) A helyszíni ellenőrzésre vonatkozó bejelentés megtétele és a bejelentett ellenőrzés kezdete közötti időszakot a szükséges legrövidebb időtartamra kell korlátozni, amely nem haladhatja meg a 14 napot. Az állatalapú támogatási kérelmeket érintő helyszíni ellenőrzések esetén a bejelentés az ellenőrzés időpontja előtt legfeljebb 5 nappal tehető meg.
  - (3) Az előírt minimális helyszíni ellenőrzési arány legalább 50%-át kell elvégezni a birtokon tartás időszaka alatt az állatalapú támogatási intézkedések esetében. Ha a birtokon tartás időszaka előre nem határozható meg, vagy az a támogatási kérelem vagy a kifizetési kérelem benyújtását megelőzően kezdődik, akkor az előírt helyszíni ellenőrzések összességét a kérelem beadás és a kifizetés közötti időszakon belül elosztva kell elvégezni.
  - (4) A helyszíni ellenőrzések keretében – a 2022/1173 rendelet 10. cikk (3) bekezdésének megfelelően a területi monitoring rendszer alkalmazásában monitoring útján ellenőrizhetőnek minősülő támogathatósági feltételek kivételével – azon támogathatósági kritériumok, kötelezettségvállalások és más kötelezettségek betartását kell ellenőrizni, amelyek a helyszínen ellenőrizhetőek azon támogatási intézkedések szempontjából, amelyek tekintetében az adott mezőgazdasági termelőt kiválasztották.
  - (5) A helyszíni ellenőrzésnek ki kell terjednie minden olyan bejelentett területi elemre és állategyedre, törzsalományra, méhcsaládra és állategységre, amelyre az integrált rendszer hatálya alá eső támogatási intézkedések keretében támogatást igényelnek, és egyéb eszközökkel nem ellenőrizhető.
  - (6) Állatalapú támogatások esetében a helyszíni ellenőrzés elsősorban annak vizsgálatára terjed ki, hogy a támogatási kérelem, illetve kifizetési kérelem által érintett, a mezőgazdasági üzemben tartott állatok száma megegyezik-e a nyilvántartásba bejegyzett számmal, illetve az állatokra vonatkozó számítógépes adatbázisba bejelentett számmal.
  - (7) Az állatalapú támogatásokra vonatkozó helyszíni ellenőrzésnek – a (6) bekezdésben foglaltakon túl – ki kell terjednie a következőkre is:
    - a) a nyilvántartás bejegyzéseinek és az állatokra vonatkozó számítógépes adatbázis felé tett bejelentések helyállóságának és koherenciájának ellenőrzésére az igazoló dokumentumokból vett minta alapján – különösen a vásárlást igazoló és értékesítési számlák, vágási bizonylatok, állategészségügyi bizonyítványok és marhalevelek vagy mozgatásra vonatkozó dokumentumok segítségével –, azokkal az állatokkal kapcsolatban, amelyekre adott támogatási jogcímben támogatási vagy kifizetési kérelmet nyújtottak be,
    - b) annak igazolására, hogy a szarvasmarhaféléket vagy juh- és kecskeféléket megjelölték füljelzővel vagy más azonosító eszközzel, ellátták őket marhalevéllel vagy mozgatásra vonatkozó dokumentummal, valamint nyilvántartásba vették és megfelelően bejelentették őket az állatokra vonatkozó számítógépes adatbázisba való felvétel céljából.
  - (8) A (7) bekezdés szerinti ellenőrzés véletlenszerű mintavételezéssel is történhet. Ha a minta ellenőrzése meg nem felelést tár fel, ellenőrizni kell minden állatot.
  - (9) A helyszíni vagy távérzékeléses ellenőrzés során területmérésre is sor kerülhet. A GNSS vagy ortofotók felhasználásával végrehajtott területmérésekre vonatkozóan mérési tűréshatárt kell megállapítani.
  - (10) A bejelentett területi elemekkel összefüggő támogathatósági kritériumok, kötelezettségvállalások és egyéb kötelezettségek helyszíni ellenőrzés részeként végzett ellenőrzése az olyan mezőgazdasági területi elemek véletlenszerűen kiválasztott mintájának legalább 50%-ára korlátozható, amelyekre vonatkozóan a támogatási intézkedések keretében támogatási kérelmet vagy kifizetési kérelmet nyújtottak be. Ha a véletlenszerűen vagy a kockázatértékelés alapján kiválasztott minta meg nem felelést tár fel, valamennyi mezőgazdasági területi elem esetében el kell végezni a támogathatósági kritériumok, a kötelezettségvállalások és egyéb kötelezettségek ellenőrzését, illetve extrapolálni kell a minta eredményeit.
- 36. §**
- (1) A kenderfajták ellenőrzése és a tetrahidrokannabinol-tartalom (a továbbiakban: THC-tartalom) mennyiségi meghatározása tekintetében a 2022/126/EU rendelet 3. cikkében foglaltak az irányadóak. A THC-tartalommal kapcsolatos eredmények nyilvántartását a Kincstár vezeti.
  - (2) A kender termesztésre vonatkozó követelmények tekintetében a 2022/126/EU rendelet 5. cikkében foglaltak az irányadóak.

16. Területalapú támogatások kiszámításának alapja

- 37. §**
- (1) Ha ugyanaz a terület több különböző területalapú támogatási intézkedés keretében benyújtott támogatási, illetve kifizetési kérelem alapjául is szolgál, az adott területet külön kell figyelembe venni minden egyes intézkedés tekintetében.
  - (2) A területalapú támogatási intézkedések keretében benyújtott támogatási vagy kifizetési kérelmek esetében, ha a bejelentett terület meghaladja egy adott terménycsoportra meghatározott, a meghatározott terület nagyságát, a támogatást az adott terménycsoportra meghatározott terület alapján kell kiszámítani.
  - (3) A területalapú támogatási intézkedések keretében benyújtott támogatási vagy kifizetési kérelem esetében, ha egy meghatározott terménycsoport területéről megállapítják, hogy nagyobb a támogatási kérelemben bejelentett területnél, a támogatást a bejelentett terület alapján kell kiszámítani.
  - (4) Ha a meghatározott összterület és a közvetlen támogatási intézkedések keretében támogatásra bejelentett teljes terület vagy valamely területalapú támogatási intézkedés keretében támogatásra bejelentett teljes terület közötti különbség 0,1 hektár vagy annál kevesebb, a meghatározott terület és a bejelentett terület nagyságát egyenlőnek kell tekinteni. E számításnál kizárólag a terménycsoportok szintjén tett, túlzott mértékű bejelentéseket kell figyelembe venni.
  - (5) A (4) bekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha az említett különbség a támogatásra bejelentett összterület több mint 20%-ának felel meg.
- 38. §**
- (1) Ha egy adott terménycsoport tekintetében valamely területalapú támogatási intézkedés keretében bejelentett terület meghaladja a meghatározott területet, a meghatározott terület alapján kiszámított támogatást a hektárban megállapított különbség 0,75-szeresével kell csökkenteni, ha ez a különbség 3%-nál, vagy 2 hektárnál nagyobb, de legfeljebb a meghatározott terület 20%-a. Ezen terület eltérés enyhe eltérésnek minősül.
  - (2) Ha az (1) bekezdés szerinti különbség meghaladja a meghatározott terület 20%-át, az érintett terménycsoportra meghatározott területet a hektárban megállapított különbség másfélszeresével kell csökkenteni. Ezen terület eltérés közepes eltérésnek minősül.
  - (3) Ha a különbség meghaladja a meghatározott terület 50%-át, az érintett terménycsoportra támogatás nem nyújtható. Ezen terület eltérés súlyos eltérésnek minősül.
  - (4) Ha egy mezőgazdasági termelő esetén előző évben már megállapításra került egy érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatásra vonatkozóan legalább enyhe mértékű eltérés, és a következő évben enyhe eltérés kerül megállapításra, a megállapítással érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatást a megállapított különbség másfélszeresével kell csökkenteni.
  - (5) Ha egy mezőgazdasági termelő esetén előző évben már megállapításra került egy érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatásra vonatkozóan legalább enyhe mértékű eltérés, és a következő évben közepes eltérés kerül megállapításra, a megállapítással érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatást a megállapított különbség háromszorosával kell csökkenteni.
  - (6) A levonandó összeg azonban nem haladhatja meg az érintett terménycsoport alapján kifizethető területalapú támogatás 100%-át.

17. Állatalapú támogatások kiszámításának alapja

- 39. §**
- (1) A támogatási vagy kifizetési kérelemben feltüntetettnél több állategyedre, méhcsaládra és állategységre vonatkozóan nem nyújtható támogatás.
  - (2) A mezőgazdasági üzem területén lévő állategyedeket, méhcsaládokat és állategységet csak akkor lehet meghatározottnak tekinteni, ha azokat a támogatási vagy kifizetési kérelemben azonosították, és megfelelnek a vonatkozó támogatási jogszabályban vagy pályázati felhívásban foglalt feltételeknek.
  - (3) Ha a támogatási vagy kifizetési kérelemben bejelentett állatlétszám meghaladja az adminisztratív illetve helyszíni ellenőrzések eredményeként meghatározott létszámot, akkor a támogatást a meghatározott állatok alapján kell kiszámítani.
  - (4) A szarvasmarha-, juh- és kecskefélék azonosítási és nyilvántartási rendszerével kapcsolatos meg nem felelés esetén
    - a) a mezőgazdasági üzem területén lévő azon szarvasmarhát, amely a két azonosító eszköze egyikét elveszítette, meghatározottnak kell tekinteni, feltéve, hogy a szarvasmarhafélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének a szárazföldi állatokat tartó létesítményekre és a keltetőkre, valamint a bizonyos tartott szárazföldi állatok és keltetőtojások nyomonkövethetőségére vonatkozó szabályok tekintetében történő

- kiegészítéséről szóló, 2019. június 28-ai, 2019/2035 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2019/2035/EU rendelet) I. Címében foglaltak alapján egyértelműen és egyedileg azonosítani lehet,
- b) a mezőgazdasági üzem területén lévő azon juhot vagy kecskét, amely egyik azonosító eszközt elveszítette, meghatározottnak kell tekinteni, ha az állat a 2019/2035/EU rendelet II. Cím 4. cikk (2) bekezdés a) pontjával összhangban valamely első azonosító eszközzel továbbra is azonosítható, és ha a juh- és kecskefélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének valamennyi egyéb előírása teljesül,
  - c) ha egy, a mezőgazdasági üzem területén lévő szarvasmarha, juh vagy kecske mindkét azonosító eszközt elveszítette, meghatározottnak kell tekinteni, feltéve, hogy a 2019/2035/EU rendelet I. vagy II. Címében foglalt nyilvántartás, marhalevél, adatbázis vagy egyéb eszközök segítségével továbbra is egyedileg azonosítható, és ha az állattartó bizonyítani tudja, hogy már a helyszíni ellenőrzés bejelentése előtt intézkedéseket tett az azonosító eszközök pótlására,
  - d) ha a feltárt meg nem felelés a nyilvántartásban, a marhalevélben vagy az állatokra vonatkozó számítógépes adatbázisban szereplő hibás bejegyzésekkel kapcsolatos, de az adott támogatási intézkedés az állatok azonosítására és nyilvántartására vonatkozóan a 2019/2035/EU rendelet I., illetve II. Címében előírt követelményeken kívüli jogosultsági feltételei teljesítésének ellenőrzése szempontjából nem releváns, az érintett állatot csak akkor kell nem meghatározottnak tekinteni, ha bármely 24 hónapos időszakban legalább két ellenőrzés alkalmával találunk ilyen jellegű hibás bejegyzést; az érintett állatokat minden más esetben az első ténymegállapítás után nem meghatározott állatoknak kell tekinteni,
  - e) ha a feltárt meg nem felelés az állatokkal kapcsolatos események számítógépes adatbázisba történő késedelmes bejelentéséhez kapcsolódik, az érintett állatot meghatározottnak kell tekinteni, ha a bejelentésre a kérelembeadásig, a hízott bikatartás támogatása esetén pedig a birtokon tartás időszakának kezdete előtt került sor.

18. Az állatalapú támogatások keretében bejelentett állatok tekintetében meghatározott támogatáscsökkentések

- 40. §** (1) Azon támogatás teljes összegét, amelyre a mezőgazdasági termelő állatalapú támogatás keretében a tárgyévben jogosult, a meghatározott állatlétszám, méhcsalád, állategység alapján kell kifizetni, ha az adminisztratív vagy helyszíni ellenőrzések eredményeként
- a) a 2. § (1) bekezdés d) és g) pontja szerinti állatalapú támogatások tekintetében legfeljebb három állat minősül nem meghatározottnak, és
  - b) a nem meghatározottnak minősülő szarvasmarha-, juh- és kecskefélék egyedileg azonosíthatók az állatok azonosítási és nyilvántartási rendszerében meghatározott bármely módon.
- (2) Ha háromnál több állat minősül nem meghatározottnak, vagy ha a nem meghatározottnak minősülő szarvasmarha-, juh- és kecskefélék egyedileg nem azonosíthatók az állatok azonosítási és nyilvántartási rendszerében meghatározott bármely módon, akkor azon támogatás teljes összegét, amelyre a mezőgazdasági termelő az (1) bekezdés szerinti támogatási intézkedés vagy támogatási intézkedés alá tartozó KAP I. rendelet 3. cikk 4. pontja szerinti művelet (a továbbiakban: művelet) keretében a tárgyévben jogosult, az alábbiak szerint kell csökkenteni:
- a) a (4) bekezdésnek megfelelően megállapítandó százalékkal, ha az nem több 20%-nál,
  - b) a (4) bekezdésnek megfelelően megállapítandó százalék kétszeresével, ha az 20%-nál több, de nem több 30%-nál.
- (3) Amennyiben a (4) bekezdéssel összhangban megállapított százalék meghaladja a 30%-ot, nem ítéhető oda a támogatás, amelyre a mezőgazdasági termelő a támogatási intézkedés vagy támogatási intézkedés alá tartozó művelet keretében a tárgyévben jogosult lett volna.
- (4) A (2) bekezdésben említett százalékos arányok megállapításához a támogatási intézkedésben vagy műveletben nem meghatározottnak minősített állatok számát el kell osztani az adott támogatási intézkedés vagy támogatási intézkedés szerinti művelet tekintetében a tárgyévre vonatkozóan meghatározott állatok számával.

19. A támogatás csökkentés, kiigazítás és elutasítás kiszámításának sorrendje az egységes kérelem keretében igényelhető támogatások tekintetében

- 41. §** Az egységes kérelem keretében igényelhető támogatások tekintetében a támogatás csökkentéseket, kiigazításokat és támogatás elutasításokat a következő sorrendben kell kiszámítani:
- a) a 38–40. § szerinti előírt támogatáscsökkentéseket a teljes támogatási összegre kell alkalmazni;
  - b) az a) pont alkalmazása eredményeként kapott összeg képezi az adott támogatási intézkedés jogosultsági feltételei, kötelezettségvállalásai vagy egyéb kötelezettségei be nem tartása miatt alkalmazandó, jogszabályban vagy pályázati felhívásban foglalt támogatáselutasítás vagy -csökkentés kiszámításának alapját;
  - c) a b) pont alkalmazása eredményeként kapott összeg képezi a 17. § szerinti késedelmes benyújtás esetén alkalmazott támogatáscsökkentés kiszámításának alapját;
  - d) a c) pont alkalmazása eredményeként kapott összeg képezi a 32. § szerinti, a mezőgazdasági tábla be nem jelentése esetén alkalmazott támogatáscsökkentés kiszámításának alapját;
  - e) a d) pont alkalmazása eredményeként kapott összeg képezi a KAP II rendelet 17. cikke szerinti kiigazítási arány alkalmazásának alapját;
  - f) az e) pont alkalmazása eredményeként kapott összeg képezi a kölcsönös megfeleltetés, illetve a feltételeesség előírásainak és követelményeinek figyelmen kívül hagyása miatt alkalmazott támogatáscsökkentések kiszámításának alapját.
- 42. §** (1) Ha a mezőgazdasági termelő a 2. § (1) és (3) bekezdésében felsorolt támogatási intézkedések vonatkozásában mesterségesen teremtette meg a körülményeket a jogosultsági feltételek teljesítése érdekében, az így megszerzett támogatás jogosulatlan támogatásnak minősül. A körülmények mesterséges megteremtésének kell tekinteni különösen azokat az eseteket, amikor a mezőgazdasági termelő, illetve közvetlen hozzátartozó használatában lévő földterületet az elérhető legmagasabb támogatási összeg igénybevétele céljából feldarabolják.
- (2) Ha a rendelkezésre álló adatok és az elvégzett ellenőrzések ezt teljeskörűen alátámasztják, az (1) bekezdésben foglaltakról a Kincstár a mezőgazdasági termelő részére egyeztetésre felszólító végzést ad ki. A mezőgazdasági termelő az egyeztetés keretében a Kincstár megállapításaival szemben ellenbizonyítással élhet.

20. Az elektronikus kapcsolattartás szabályai

- 43. §** (1) Az egységes kérelemre indult eljárásban – ideértve a közigazgatási per és a felügyeleti eljárás kivételével a jogorvoslati eljárást is – kizárólag elektronikus a kapcsolattartás.
- (2) A kötelező elektronikus kapcsolattartásra tekintettel a Kincstár az értesítéseket, dokumentumokat, valamint a döntéseit elektronikus úton közli a mezőgazdasági termelővel vagy meghatalmazottjával.
- (3) A jogorvoslati kérelmet a Kincstár honlapján keresztül, ügyfélkapus azonosítással elérhető elektronikus felületen kell benyújtani.

21. Kifizetés

- 44. §** (1) Ha a 2. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott jogszabály vagy pályázati felhívás másképp nem rendelkezik, akkor a támogatás kifizetése a tárgyév december 1. és a tárgyévet követő év június 30. között a mezőgazdasági termelőnek a Kincstár által vezetett ügyfél-nyilvántartási rendszerben nyilvántartott fizetési számlájára történő átutalással történik.
- (2) Ha a 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabály másként nem rendelkezik, a támogatás euróban kerül megállapításra, és forintban kerül kifizetésre.
- 45. §** (1) A 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja szerinti támogatások esetében a fajlagos támogatási összeg az adott támogatási jogcímre rendelkezésre álló pénzügyi keret és az ellenőrzések alapján megállapított összes terület vagy állat hányadosaként meghatározott összeg, azzal, hogy ennek az összegnek az adott jogcím rendelet mellékletében rögzített értékhatárokon belül kell maradnia.
- (2) Ha egy adott kérelmezési évben bármely jogcím esetében a fajlagos érték az (1) bekezdésben foglalt értékhatárokon kívül esik, és ezáltal a legkisebb értéket nem éri el, vagy meghaladja a legnagyobb értéket,

lehetőség van a tárgyév vonatkozásában a 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja szerinti támogatások keretösszegei közötti forrásátcsoportosításra.

- (3) A (2) bekezdés szerinti forrásátcsoportosítás során figyelemmel kell lenni minden érintett támogatási jogcím fajlagos támogatásaihoz kötődő értékhatárra, valamint a KAP I rendelet vonatkozó szabályaira.
- (4) A (2) bekezdés szerinti forrásátcsoportosítás csak az adott kérelmezési évre vonatkozik, a soron következő pénzügyi évek keretösszegeit nem változtatja meg.

- 46. §** (1) A 2. § (2) bekezdésében meghatározott támogatási jogcímek esetében a kifizetésekre az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet, valamint a 2. § (1) bekezdésében felsorolt miniszteri rendeletek rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (2) A 2. § (3) bekezdésében meghatározott intézkedésekkel kapcsolatos kifizetések tekintetében a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet, valamint a 2. § (3) bekezdésében felsorolt kódszámú felhívások rendelkezéseit kell alkalmazni.

22. Záró rendelkezések

- 47. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

- 48. §** Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i 2021/2115/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  - b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i 2021/2116/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  - c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i 2022/1172/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
  - d) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i 2022/1173/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
  - e) az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozástípusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i 2022/126/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet
- végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 13/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Gyepalkotó és egyéb takarmánynövény fajok listája

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos (latin) név
2.	Angol perje	Lolium perenne
3.	Réti perje	Poa pratensis
4.	Vörös csenkesz	Festuca rubra
5.	Olaszperje	Lolium multiflorum
6.	Magyar rozsnok	Bromus inermis
7.	Nádképző csenkesz	Festuca arundinacea
8.	Zöld pántlikafű	Phalaris arundinacea
9.	Bíborhere	Trifolium incarnatum L.
10.	Vöröshere	Trifolium pratense L.
11.	Fehéhere	Trifolium repens L.
12.	Perzsahere	Trifolium resupinatum L.
13.	Alexandriai here	Trifolium alexandrinum
14.	Korcshere	Trifolium hybridum
15.	Lódi lóhere	Trifolium repens L. var. Giganteum
16.	Fonák lóhere	Trifolium resupinatum
17.	Lucerna	Medicago sativa L.
18.	Komlós lucerna	Medicago lupulina
19.	Sárkerep lucerna	Medicago falcata
20.	Tarkavirágú vagy homoki lucerna	Medicago x. varia

2. melléklet a 13/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az ökológiai jelentőségű másodvetések fajlistája

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos (latin) név
2.	Lóbab	Vicia faba var. major
3.	Szegletes lednek	Vicia sativa
4.	Takarmánybükköny	Vicia sativa
5.	Hajdina	Fagopyrum esculentum
6.	Mézontófű (facélia)	Phacelia tanacetifolia
7.	Alexandriai here	Trifolium alexandrinum
8.	Cirok	Sorghum vulgare
9.	Kerti zsázsa	Lepidium sativum
10.	Fehérvirágú csillagfűrt	Lupinus albus
11.	Sárga virágú csillagfűrt	Lupinus luteus L.
12.	Kék virágú csillagfűrt	Lupinus angustifolius L.
13.	Édes csillagfűrt (fehér, sárga vagy kék virágú)	Lupinus alba
14.	Somkóró	Melilotus albus
15.	Perzsahere	Trifolium resupinatum
16.	Vöröshere	Trifolium pratense L.

17.	Fehérhere	<i>Trifolium repens</i> L.
18.	Korcshere	<i>Trifolium hybridum</i>
19.	Szöszösbükköny	<i>Vicia villosa</i> Roth
20.	Bíborhere	<i>Trifolium incarnatum</i>
21.	Olaszperje	<i>Lolium multiflorum</i>
22.	Olajreték	<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.
23.	Fehérmustár	<i>Sinapis alba</i>
24.	Takarmányrepce	<i>Brassica napus</i>
25.	Zöld rozs	<i>Secale cereale</i>
26.	Sziki kender	<i>Crotalaria juncea</i> L.
27.	Négermag	<i>Guizotia abyssinica</i>
28.	Abesszin vagy etiópai mustár	<i>Brassica carinata</i>
29.	Fekete zab	<i>Avena strigosa</i>
30.	Pannonbükköny	<i>Vicia pannonica</i>
31.	Len	<i>Linum usitatissimum</i>
32.	Takarmánybaltacim	<i>Onobrychis viciifolia</i>
33.	Meliorációs reték	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>longipinnatus</i>
34.	Magvas gomborka	<i>Camelina sativa</i>
35.	Takarmányborsó	<i>Pisum sativum</i>
36.	Olasz muhar (mohar)	<i>Setaria italica</i> L.
37.	Szarvaskerep	<i>Lotus corniculatus</i>
38.	Édeskömény	<i>Foeniculum vulgare</i>
39.	Szudánifű	<i>Sorghum sudanense</i>
40.	Tehénborsó (homoki bab)	<i>Vigna unguiculata</i>
41.	Görögszéna	<i>Trigonella foenum-graecum</i>
42.	Fénymag	<i>Phalaris canariensis</i>

3. melléklet a 13/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Veszélyes gyomnövények

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos (latin) név
2.	Aranka fajok	<i>Cuscuta</i> spp.
3.	Parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
4.	Selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>

4. melléklet a 13/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az inváziós növények listája**I. Nem termelő tájképi elemekre és egyéb tájképi elemekre vonatkozó inváziós fajok**

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos név
2.	Zöld juhar	Acer negundo
3.	Mirigyes bálványfa	Ailanthus altissima
4.	Parlagfű	Ambrosia artemisifolia
5.	Gyalogakác	Amorpha fruticosa
6.	Közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
7.	Nyugati ostorfa	Celtis occidentalis
8.	Aranka fajok	Cuscuta spp.
9.	Süntök	Echinocystis lobata
10.	Keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnus angustifolia
11.	Japánkeserűfű fajok	Fallopia spp.
12.	Amerikai kőris	Fraxinus americana
13.	Lepényfa	Gleditsia triacanthos
14.	Kaukázusi medvetalp	Heracleum mantegazzianum
15.	Perzsa medvetalp	Heracleum persicum
16.	Szosznovszkij-medvetalp	Heracleum sosnowskyi
17.	Japán komló	Humulus scandens
18.	Bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
19.	Kisvirágú nebáncsvirág	Impatiens parviflora
20.	Közönséges ördögcérna	Lycium barbarum
21.	Amerikai alkörmös	Phytolacca americana
22.	Kínai alkörmös	Phytolacca esculenta
23.	Arany ribiszke	Ribes aureum
24.	Keserű csucsor	Solanum dulcamara
25.	Kanadai aranyvessző	Solidago canadensis
26.	Magas aranyvessző	Solidago gigante

II. Gyephasznosítású táblán elhelyezkedő elemek esetén kitételrel érintett inváziós fajok (kivéve védett tájképi elemek)

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos név
2.	Fekete fenyő	Pinus nigra
3.	Erdei fenyő	Pinus silvestris
4.	Kései meggy	Prunus serotina
5.	Fehér akác	Robinia pseudoacacia

III. Víznövények (kis vizes élőhelyek)

	A	B
1.	Magyar név	Tudományos név
2.	Karoliniai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>
3.	Közönséges vízjácint	<i>Eichhornia crassipes</i>
4.	Cingár átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
5.	Mexikói vízibojt	<i>Gymnocoronis spilanthoides</i>
6.	Hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
7.	Nagy fodros-átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
8.	Nagyvirágú tóalma	<i>Ludwigia grandiflora</i>
9.	Sárga tóalma	<i>Ludwigia peploides</i>
10.	Strucctoll-süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
11.	Felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
12.	Úszó kagylótutaj	<i>Pistia stratiotes</i>
13.	Átellenes rucaöröm	<i>Salvinia molesta</i> (<i>Salvinia adnata</i>)

5. melléklet a 13/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Rátameghatározási segédtable

	A	B	C	D	E	F
1.	Az adott évi helyszíni ellenőrzési ráták meghatározása az előző évi véletlenszerűen kiválasztott és ellenőrzés alá vont kérelmek jelentős meg nem felelései alapján					
2.	Eltéréssel érintett terület (ha) / egyed szintű hibaarány / erdőrészet aránya (H)					
3.	Hibás gazdálkodók aránya (G)	$H < 2\%$	$2\% \leq H < 3\%$	$3\% \leq H < 5\%$	$5\% \leq H < 10\%$	$10\% \leq H$
4.	$G < 5\%$	–	–	–	–	–
5.	$5\% \leq G < 25\%$	–	Ráta $\times 1,10$	Ráta $\times 1,25$	Ráta $\times 1,50$	Ráta $\times 2,00$
6.	$25\% \leq G < 50\%$	–	Ráta $\times 1,25$	Ráta $\times 1,50$	Ráta $\times 2,00$	Ráta $\times 3,00$
7.	$50\% \leq G < 75\%$	–	Ráta $\times 1,50$	Ráta $\times 2,00$	Ráta $\times 3,00$	Ráta $\times 4,00$
8.	$75\% \leq G < 100\%$	–	Ráta $\times 2,00$	Ráta $\times 3,00$	Ráta $\times 4,00$	Ráta $\times 5,00$

Az agrárminiszter 14/2023. (IV. 19.) AM rendelete az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) és k) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

- egységes kérelem*: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételevel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló AM rendeletben (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) meghatározott kérelem;
- elhanyagolható meg nem felelés*: az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 9. cikk (4) bekezdése szerinti meg nem felelés;
- erózió veszélyeztetett terület*: a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (a továbbiakban: MePAR) lehatárolásra került 12%-nál nagyobb lejtésű és erózióval érintett területeket meghatározó fedvény szerinti terület;
- fás-cserjés sáv*: legalább 50%-ban fás szárú vegetációval borított, minimum három, legfeljebb húsz méter átlagos szélességgel rendelkező, jellemzően sávszerű kiterjedésű földterület, amely
  - a szántóterületen helyezkedik el,
  - teljes sáv szélességében lágy szárú növényzet legfeljebb öt, mesterséges elem legfeljebb két méter hosszan szakítja meg,
  - a szántott területre legalább harminc méter hosszan érintkezik, és
  - a teljes fás sáv elem területének kevesebb mint 30%-a érintkezik állandó gyepterülettel;
- hatáskörrel rendelkező hatóság*: a Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezeteiről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 24/A. §-a szerinti hatóságok;
- környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület*: az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó, Natura 2000 területnek minősülő és a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben lehatárolt tematikus fedvény szerinti földterület;
- különösen súlyos meg nem felelés*: az az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 9. cikk (2) bekezdése szerinti meg nem felelés;
- víz alatt álló kultúra*: rizs, indiánrizs;
- völgyszáró-gátas halastó*: olyan keresztgátas halastó, amely állandó vízfolyások duzzasztásával jön létre, és amelyen a tápláló vízfolyás keresztül folyik;
- zárlati károsító*: a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. október 26-i (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkében meghatározott feltételeknek megfelelő károsító.

2. A rendelet hatálya

- 2. §** (1) E rendelet meghatározza a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP II rendelet) 83. cikke szerinti kedvezményezett (a továbbiakban: mezőgazdasági termelő) esetében a közvetlen mezőgazdasági támogatások, valamint egyes vidékfejlesztési támogatások igénylése esetén betartandó, a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP I rendelet) III. címének II. fejezete szerinti közvetlen kifizetések, továbbá a 70–72. cikke szerinti intézkedések igénybevétele során
- a KAP I rendelet III. mellékletében meghatározott jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket (a továbbiakban: JFGK),
  - a földterület helyes mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó e rendelet szerinti előírásokat (a továbbiakban: HMKÁ előírások), valamint
  - az a) és b) pont szerinti követelmények és előírások betartásának ellenőrzésére és az alkalmazandó jogkövetkezményekre vonatkozó előírásokat.
- (2) A mezőgazdasági üzemnek az Egységes kérelem rendelet szerinti, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatásból erdősített területei vonatkozásában a feltételelességnek a nem földhasználat-specifikus előírásait, valamint követelményeit kell alkalmazni.

3. Helyszíni ellenőrzés

- 3. §** (1) Az ellenőrzés alá vont mezőgazdasági termelőt a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) választja ki. Az ellenőrzési mintának a KAP II rendelet 83. cikk (6) bekezdés d) pont (ii) alpontja szerinti véletlenszerű minta aránya legalább 20%, legfeljebb 30%.
- (2) Az ellenőrzési minta a rendelkezésre álló információk alapján már a tárgyévi egységes kérelem benyújtási időszak lejárta előtt kiválasztható.
- (3) KAP II rendelet 83. cikk (6) bekezdés d) pont (iii) alpontja szerinti minimális ellenőrzési arány elérhető egy-egy jogi aktus vagy előírás, illetve ezek csoportjai szintjén. Az ellenőrzési minta kiválasztható a jogosultsági ellenőrzésre kiválasztottak közül.
- (4) A Kincstár az ellenőrizendő mintát azon mezőgazdasági termelők teljes köréből választja ki, akik esetében a helyszíni ellenőrzésre történő kiválasztás időpontjáig nem került megállapításra támogatási jogosultság hiánya, továbbá a támogatási vagy kifizetési kérelmüket nem vonták vissza.
- (5) Ha a Kincstár egy adott JFGK-val vagy HMKÁ előírással összefüggésben a véletlenszerűen kiválasztottak helyszíni ellenőrzése során jelentős meg nem felelést tár fel, a Kincstár a következő évben az 1. melléklet szerinti mértékben, kizárólag a helyszíni ellenőrzés során feltárt meg nem felelések alapján növeli azon mezőgazdasági termelőknek a számát, amelyek tekintetében helyszíni ellenőrzést fog lefolytatni (a továbbiakban: rátaemelés).
- (6) A különösen súlyos meg nem felelés az (5) bekezdés szerinti rátaemelés meghatározásakor az 5% támogatáscsökkentéssel járó meg nem felelésekkel együtt kerül figyelembevételre.
- 4. §** (1) A Kincstár a helyszíni ellenőrzés időpontját úgy határozza meg, hogy a JFGK-nak és a HMKÁ előírásoknak való megfelelés ténylegesen ellenőrizhető legyen.
- (2) A helyszíni ellenőrzés a mezőgazdasági termelő részére bejelenthető, ha ez az ellenőrzés célját vagy hatékonyságát nem befolyásolja. A bejelentés megtétele és az ellenőrzés végrehajtása közötti időszakot a szükséges legrövidebb időtartamra kell korlátozni, amely – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – nem haladhatja meg a 14 napot.
- (3) Az állatjóléti ellenőrzések esetében a bejelentés legfeljebb 5 nappal korábban tehető meg.
- (4) Ha kötelezően alkalmazandó európai uniós jogi aktus úgy rendelkezik, hogy a helyszíni ellenőrzéseket bejelentés nélkül kell elvégezni, akkor az uniós jogi aktus szerinti szabályokat az e rendelet szerinti helyszíni ellenőrzések is alkalmazni kell.

- 5. §**
- (1) A minta ellenőrzése során a hatáskörrel rendelkező hatóság a hatáskörébe tartozó JFGK-nak vagy HMKÁ előírásoknak való megfelelés tekintetében ellenőrzi a kiválasztott mezőgazdasági termelőket.
  - (2) A helyszíni ellenőrzés az intézkedés jellegétől függően a mezőgazdasági üzem valamennyi mezőgazdasági hasznosítású földterületére kiterjed. A helyszíni ellenőrzés azonban korlátozható olyan mezőgazdasági parcella-mintára, amely a mezőgazdasági üzem területén található és a vonatkozó JFGK-val vagy HMKÁ előírással érintett mezőgazdasági parcelláknak legalább a felét magában foglalja, feltéve, hogy a JFGK vagy HMKÁ előírások tekintetében az érintett minta megbízható és reprezentatív ellenőrzést biztosít.
  - (3) Ha a (2) bekezdés szerinti minta vizsgálata meg nem felelést tár fel, a ténylegesen ellenőrzött mezőgazdasági parcellaminta elemszámát növelni kell.
  - (4) Ha kötelezően alkalmazandó európai uniós jogi aktus vagy jogszabály lehetővé teszi, a helyszíni ellenőrzés az ellenőrzésre kerülő elemek reprezentatív mintájára korlátozódhat.
  - (5) A mezőgazdasági üzemek szintjén végrehajtandó helyszíni ellenőrzések helyettesíthetők adminisztratív ellenőrzésekkel.
  - (6) A helyszíni ellenőrzések elvégezhetőek távérzékelési technológiák alkalmazásával, vagy a Kopernikusz Sentinel műholdak adatai vagy azokkal egyenértékű adatok felhasználásával, ha az adott JFGK vagy HMKÁ előírás jellege ezt lehetővé teszi.

4. A támogatáscsökkentés szabályai

- 6. §**
- (1) A hatáskörrel rendelkező hatóság az ellenőrzése során megállapított meg nem feleléseket az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet [a továbbiakban: (EU) 2022/1172 bizottsági rendelet] 7. cikke alapján, valamint a 2–11. melléklet szerinti mérték, súlyosság és tartósság szempontjából értékeli, és ennek alapján jogkövetkezményként támogatáscsökkentést állapíthat meg.
  - (2) A hatáskörrel rendelkező hatóság az ellenőrzés során tett megállapításokról és azok értékeléséről határozatot hoz. A határozat támogatáscsökkentéshez szükséges, külön megállapításban rögzített adatait a hatáskörrel rendelkező hatóság a Kincstár részére megküldi. Ha nem kerül megállapításra meg nem felelés, a hatáskörrel rendelkező hatóság a határozathozataltól eltekint.
  - (3) A Kincstár az (1) bekezdésben foglalt meg nem felelés alapján dönt a mezőgazdasági termelő számára folyósítandó vagy folyósított támogatás összegének csökkentéséről, visszavonásáról vagy a mezőgazdasági termelő támogatottak köréből történő kizárásáról.

- 7. §**
- (1) A támogatáscsökkentés mértékét – minden meg nem felelés esetén önállóan – a Kincstár a 12. melléklet szerint állapítja meg.
  - (2) Gondatlan és szándékos meg nem felelések, illetve a meg nem felelések ismétlődése esetén a KAP II rendelet 85. cikkében, valamint az (EU) 2022/1172 bizottsági rendelet 8–11. cikkében foglaltakat kell alkalmazni. Az ismétlődést az adott meg nem felelés szándékos vagy gondatlan mivoltától függetlenül kell megállapítani.
  - (3) Ha a JFGK és HMKÁ előírás átfedésben van, és mindkettő esetében meg nem felelés kerül megállapításra az ellenőrzések során, akkor a támogatáscsökkentés számításakor az (EU) 2022/1172 bizottsági rendelet 11. cikk (1) bekezdése szerint a JFGK után járó jogkövetkezményt kell alkalmazni.
  - (4) Ha a mezőgazdasági földterület, a mezőgazdasági üzem vagy azok egy része a meg nem felelés megállapításának évében átruházásra kerül, akkor a meg nem felelés miatti támogatáscsökkentést a KAP II rendelet 84. cikk (2) bekezdés a) pontja szerint olyan arányban kell az átadó és átvevő között megosztani, amilyen arányban az ellenőrzés keretében a felelősségük megállapítható. Ha nem állapítható meg a felelősség aránya, akkor az átruházás tárgyevén belüli időpontjához igazodó arányban terheli az az átadót és az átvevőt.
  - (5) Ha a meg nem felelés miatt alkalmazandó teljes támogatáscsökkentés a tárgyévben nem haladja meg a 100 eurónak megfelelő forint összeget, a támogatáscsökkentés kiszabásától el kell tekinteni.
  - (6) Ha két egymást követő évben elhanyagolható meg nem felelés megállapításra kerül, akkor az elhanyagolható meg nem felelés megállapításának a második évétől – az elhanyagolható meg nem felelések számától függetlenül – 1% támogatáscsökkentést kell kiszabni.

- (7) A 2023. támogatási évben a 2021-ben és 2022-ben, a 2024. támogatási évben a 2022-ben lefolytatott kölcsönös megfeleltetés ellenőrzése során megállapított meg nem feleléseket az ismétlődés megállapításakor figyelembe kell venni, amennyiben azok alapján egyértelműen megállapítható valamely feltételeesség szerinti JFGK vagy HMKÁ előírás megsértése.

5. Állandó gyepterület – HMKÁ 1. előírás

- 8. §**
- (1) Az állandó gyepterületet fenn kell tartani országos szinten a 2018-as referenciaévnél megfelelő mértékben, amely az állandó gyepterületnek a mezőgazdasági területhez viszonyított aránya alapján került meghatározásra.
  - (2) Az állandó gyepterület mértékét országos szinten minden évben a Kincstár állapítja meg az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozás-típusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (a továbbiakban: GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 bizottsági rendelet [a továbbiakban: (EU) 2022/126 európai parlamenti és tanácsi rendelet] 48. cikke szerint.
  - (3) Az állandó gyepterület elhelyezkedését, valamint feltörésének tényét a Kincstár az egységes kérelem adatai, a MePAR-ban rendelkezésre álló adatok, valamint a helyszíni ellenőrzés eredménye alapján állapítja meg.
  - (4) Ha a (2) bekezdés szerint megállapított tárgyévi állandó gyepterület aránya több mint 5%-kal csökken a 2018. évi referenciaarányhoz képest, és az állandó gyepterület tárgyévi összterülete 0,5%-ot meghaladó mértékben csökken a referenciaarányban szereplő állandó gyepterület összterületéhez képest, akkor egyes, állandó gyepterületnek nem minősülő területeket állandó gyepterületté kell visszaállítani. A referenciaarány megállapításánál az (EU) 2022/126 bizottsági rendelet 48. cikk (1) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.
  - (5) Ha az állandó gyepterület aránya országos szinten 3%-ot meghaladó mértékben csökken a (4) bekezdés szerinti referenciaarányhoz képest, akkor a Kincstár erről a tényről tájékoztatja a hatáskörrel rendelkező hatóságot.
  - (6) Állandó gyepterület visszaállítására azt a mezőgazdasági termelőt kell kötelezni, aki az állandó gyepterület arányának (4) bekezdés szerinti csökkenésének évét megelőző két naptári évben benyújtott egységes kérelme alapján olyan földterülettel rendelkezik, amely állandó gyepterületként használt földterületből más célú földterületté került átalakításra. A visszaállítási kötelezettség alól mentesül az a mezőgazdasági termelő, akinek terhére legfeljebb 0,25 hektár nagyságú területet érintő visszaállítási kötelezettség lenne megállapítható.
  - (7) A visszaállítási kötelezettség megállapítása során az utólagos erdőtelepítéssel érintett állandó gyepterületet – a karácsonyfa-ültetvények és energetikai faültetvények kivételével – figyelmen kívül kell hagyni.
  - (8) A mezőgazdasági termelő visszaállítási kötelezettségének mértékét a mezőgazdasági termelő által az állandó gyepterület arányának (4) bekezdés szerinti csökkenésének évét megelőző két naptári évben benyújtott egységes kérelme alapján más célú földterületté átalakított állandó legelőnek és állandó gyepterületnek minősülő földterületek méretével arányosan kell megállapítani.
  - (9) A Kincstár a tárgyév végéig dönt a mezőgazdasági termelőt terhelő egyéni visszaállítási kötelezettségről, annak mértékéről és határidejéről, amelynek megvalósítása nem eshet a következő évi egységes kérelem benyújtására előírt határidő lejártánál későbbi időpontra.
- 9. §**
- (1) A mezőgazdasági termelő a 8. § (6) bekezdése szerinti visszaállítási kötelezettségének
    - a) a feltört vagy átalakított állandó gyepterület állandó gyepterületté történő visszaállításával,
    - b) a feltört vagy átalakított állandó gyepterület helyett – az erdőterület kivételével – más terület állandó gyepterületté alakításával vagy
    - c) a meglévő ideiglenes gyepterület állandó gyepterületté alakításával tehet eleget.
  - (2) A visszaállítást az erre vonatkozó kötelezettséggel érintett földterületenként legalább 0,25 hektár kiterjedésű földterületen kell elvégezni. A visszaállítási kötelezettség akkor teljesíthető ökológiai gazdálkodásban részt vevő szántó művelési ágú területen, ha a mezőgazdasági termelő a visszaállítási kötelezettség idejére nem rendelkezik más megfelelő nagyságú területtel a visszaállítási kötelezettség teljesítésére.
  - (3) A visszaállítási kötelezettség teljesítését a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévét követő egységes kérelemben kell bejelentenie, megjelölve az állandó gyepterületei közül azon területeket, amelyeket az előző évi visszaállítási kötelezettség teljesítése során alakított ki. Ideiglenes gyepterület állandó gyepterületté alakítása esetén a mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelemben arról is nyilatkoznia kell, hogy hány évre visszamenőlegesen minősül az érintett földterület ideiglenes gyepterületnek.

- (4) A visszaállítási kötelezettségnek való megfelelést a Kincstár ellenőrzi.
- (5) Az állandó gyepterületté visszaállított vagy állandó gyepterületként létrehozott terület a visszaállítás vagy létrehozás időpontjától állandó gyepterületnek minősül, és azt a visszaállítás vagy létrehozás időpontjától számított öt évig fenn kell tartani. Meglévő ideiglenes gyepterület állandó gyepterületté alakításának esetében a fenntartási kötelezettség az ideiglenes gyepterület telepítésétől számított öt évig áll fenn.
- (6) Ha a mezőgazdasági termelő a tárgyévet megelőző évben bejelentett és elismert vis maior esemény miatt nem teljesítette a visszaállítási kötelezettségét, úgy a tárgyévben köteles ennek eleget tenni, továbbá a tárgyévi egységes kérelemben állandó gyepterületként bejelentett földterületei tekintetében további olyan vis maior bejelentés nem fogadható el, amelyben a visszaállítási kötelezettség alóli mentesítést kezdeményezi.

6. Vizes élőhelyek és tőzeglápok megőrzése – HMKÁ 2. előírás

- 10. §** A MePAR-ban vizes élőhelyként lehatárolt elem fenntartása kötelező.

7. Tarló, nád, valamint növényi maradvány égetésének tilalma – HMKÁ 3. előírás

- 11. §** Tarló, nád, valamint növényi maradvány égetése tilos, kivéve zárlati károsító megjelenése esetén, az erre vonatkozó hatósági határozat alapján.

8. A felszíni vizek mentén vízvédelmi sávok kialakítása – HMKÁ 4. előírás

- 12. §**
- (1) A víztestek mentén az Egységes kérelem rendeletben meghatározott vízvédelmi sávokat kell kialakítani, amelyekre nem juttatható ki műtrágya, szervestrágya és növényvédő szer
    - a) a völgyzáró gátas halastavak esetében a partvonalától mért 5 méteres sávban,
    - b) a MePAR-ban grafikusán megjelölt 5000 négyzetméter feletti állóvizek partvonalától mért 20 méteres sávban, valamint
    - c) a MePAR-ban grafikusán megjelölt egyéb felszíni vizek partvonalától mért 5 méteres sávban, amely 3 méterre csökkenthető, ha a mezőgazdasági művelés alatt álló tábla 50 méternél nem szélesebb és 1 hektárnál kisebb területű.
  - (2) A szervestrágya esetében a meghatározott védőtávolságok nem vonatkoznak a legeltetett állatok által elhullatott trágyára, ha az az itatóhely megközelítése miatt következik be.
  - (3) Ha a mezőgazdasági termelő az (1) bekezdés c) pontja szerinti területet szántóföldi termeléssel nem érintett vízvédelmi sávként figyelembe kívánja vetetni, a védőtávolság 5 méter alá nem csökkenthető.

9. A talajromlás és a talajerózió kockázatát csökkentő talajművelés, ideértve a lejtők dőlésszögének figyelembevételét is – HMKÁ 5. előírás

- 13. §**
- (1) Direktvetés, szintvonalas vagy rétegvonalakkal párhuzamos művelés, továbbá az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalakon erózióvédelmi sávok kialakításával folytatott művelés kivételével tilos a 12%-nál nagyobb lejtésű területen kapás növények – beleértve a kukoricát és napraforgót is – termesztése, valamint őszi káposztarepce átlagosan 24 cm-nél nagyobb sortávolságon való termesztése.
  - (2) A tábla 12% feletti lejtésű területeken elhelyezkedőnek minősül, ha
    - a) 2 hektárnál kisebb területű táblák esetében az adott tábla területének több mint 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű területen helyezkedik el; valamint
    - b) 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében az adott táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága meghaladja az 1 hektárt.
  - (3) Szőlőültetvények esetében az erózió ellen kialakított teraszok megőrzése kötelező.
  - (4) Erózióvédelmi sávot kell kialakítani a 12% feletti lejtésű tábla lejtővel párhuzamos tengelyén mérve legalább 100 méterenként, azzal a feltétellel, hogy
    - a) ha a tábla lejtővel párhuzamos oldalai átlagosan kevesebb, mint 30 méterre helyezkednek el egymástól, úgy az erózióvédelmi sávnak össze kell kötnie a tábla két szélét;
    - b) ha a tábla lejtővel párhuzamos oldalai átlagosan 30 és 50 méter közötti távolságra helyezkednek el egymástól, az erózióvédelmi sávnak legalább 30 méter hosszúnak kell lennie, és a sáv, valamint a tábla széle közötti távolság nem lehet nagyobb 10 méternél, vagy

- c) ha a tábla lejtővel párhuzamos oldalai átlagosan több mint 50 méterre helyezkednek el egymástól, úgy az erózióvédelmi sávnak olyan hosszúnak kell lennie, hogy a tábla két szélén egyenként legfeljebb 10 méteres távolság legyen a sáv vége és a tábla széle között.
- (5) Erózióérzékeny területen történő gazdálkodás esetén az Egységes kérelem rendelet szerinti gazdálkodási napló (a továbbiakban: gazdálkodási napló) vezetése kötelező a 2. melléklet szerinti JFGK 1. tekintetében.

10. Minimális talajborításra vonatkozó előírások – HMKÁ 6. előírás

- 14. §**
- (1) Fenn kell tartani a minimális talajborítást a nyári és őszi betakarítású kultúrák lekerülése után
    - a) őszi kultúra – beleértve a legalább december 31-ig a területen tartott másodvetést – vetésével, amit az előző kultúra lekerülése után az agronómiailag indokolt időn belül el kell vetni,
    - b) a tarló fenntartásával vagy másodvetéssel, amennyiben a nyári betakarítású kultúra lekerülése és az őszi kultúra elvetése között az agronómiailag indokolt időnél hosszabb idő telik el, az ezen időn felüli periódusban, vagy
    - c) a tarló szeptember 30-áig történő megőrzésével, azzal, hogy tarlóval borított területen legfeljebb sekély tarlólántás és -ápolás végezhető.
  - (2) A 12% feletti lejtésű területeken elhelyezkedő ültetvényeken legalább mulcsozással vagy egynyári növények vetésével gondoskodni kell a sorköztakarásról. Ha a sorköztakarás mulcsozással történik, arra nem használható fel istállótrágya, komposzt, talajtakaró fólia, geotextil, egyéb szövetek, gyomgátló szőnyeg, zúzottkő, mosott kavics, műfű, gumigranulátum, bármilyen egyéb szintetikus anyag vagy hulladék.
  - (3) Az ültetvény tábla 12% feletti lejtésű területeken elhelyezkedőnek minősül
    - a) a 2 hektárnál kisebb területű táblák esetében, ha a tábla területének több mint 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű területen helyezkedik el, vagy
    - b) a 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága meghaladja az 1 hektárt.
  - (4) Lejtőszögtől függetlenül az ültetvény kivágása esetén a kivágás és az újratelepítés között gondoskodni kell a talajtakarásról, figyelemmel az előkészítő munkálatokhoz szükséges indokolt időre.

11. Vetésváltás a szántóterületeken, kivéve a víz alatt álló kultúrákat – HMKÁ 7. előírás

- 15. §**
- (1) A mezőgazdasági termelőnek a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületén gondoskodni kell – e §-ban foglaltak kivételével – az éves vetésváltásról.
  - (2) A mezőgazdasági termelő az éves vetésváltást megvalósíthatja azáltal, hogy
    - a) a tárgyévben a mezőgazdasági üzem szántóterülete, a (4), (8) és (9) bekezdésben foglalt kivételekkel nem érintett részének legalább 1/3-án valósít meg vetésváltást, és
    - b) gondoskodik róla, hogy az a) pont szerinti szántóterületen megvalósul a vetésváltás legfeljebb három egymást követő éven belül úgy, hogy a három évből legalább egyszer az (5) bekezdés szerint különböző növénykultúrát termeszt, mint a másik két évben.
  - (3) Burgonya, napraforgó, káposztarepce, szójabab, cukorrépa, olajtök, valamint dinnye önmaga után nem vethető abban az esetben sem, ha
    - a) a mezőgazdasági termelő a (2) bekezdés szerint valósítja meg a vetésváltást, vagy
    - b) a (7) bekezdés a) pontja alapján mentesülne a vetésváltás megvalósítása alól.
  - (4) A vetőmag termesztés céljából vetett hibridkukorica egymás után legfeljebb négy évig termesztendő.
  - (5) A vetésváltás szempontjából különböző növénykultúrának kell tekinteni:
    - a) a termények botanikai osztályozásában meghatározott különböző nemzetségek bármely kultúráját,
    - b) a Brassicaceae, Solanaceae vagy Cucurbitaceae növény családkba tartozó bármely faj kultúráját,
    - c) a parlagon hagyott földterületet,
    - d) ideiglenes gypet, valamint
    - e) másodvetést, amely kizárólag abban az esetben vehető figyelembe vetésváltásként, ha megfelel az Egységes kérelem rendeletben meghatározott fogalomnak, és annak minden komponense különböző kultúrának tekinthető az előveteményhez és a másodveteményhez képest, továbbá az Egységes kérelem rendelet szerint megfelelően bejelentésre került agrotechnikai műveletként.

- (6) Ha az Egységes kérelem rendelet szerint bejelentett növénykultúra nem szerepel a 13. mellékletben, akkor a Kincstár az egységes nemzetközi binominális nomenklátúra alapján állapítja meg, hogy az adott növénykultúra különböző növénykultúrának minősül-e.
- (7) A mezőgazdasági termelőnek a vetésváltást nem kell megvalósítania abban az esetben, ha
- a) a mezőgazdasági üzem szántóterülete 10 hektárnál kisebb,
  - b) támogatható mezőgazdasági területének több mint 75%-a
    - ba) állandó gyep és azt gyep vagy egyéb takarmánynövény termesztésére,
    - bb) az év, illetve a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt álló kultúrák termesztésére, vagy
    - bc) a ba) és a bb) alpontban foglaltak kombinációjára használják, vagy
  - c) szántóterületének több mint 75%-át
    - ca) gyep vagy egyéb takarmánynövény termesztésére,
    - cb) parlagon hagyott földterületként, függetlenül attól, hogy van-e rajta bármilyen talajtakarás
    - cc) a hüvelyes növények – szója kivételével – termesztésére vagy
    - cd) a ca)–cc) alpont céljai közül többre is használják.
- (8) A vetésváltást nem kell megvalósítani
- a) évelő szántóföldi kultúrákkal borított területen, beleértve az ideiglenes gyepet,
  - b) víz alatt álló kultúrákkal borított területen és
  - c) a parlagon hagyott területen.
- (9) Az ökológiai gazdálkodás szerint tanúsított területeket úgy kell tekinteni, mint amelyek megfelelnek e § előírásainak.
- (10) A mezőgazdasági termelő nem mentesül az e §-ban foglalt előírások alól a támogatási kérelmében ökológiai gazdálkodásban részt vevő területként nem jelölt terület és az ökológiai tanúsító szervezet által nem igazolt földterület tekintetében, ha
- a) párhuzamos gazdálkodást folytat, vagy
  - b) az ökológiai tanúsító szervezet szerint a mezőgazdasági üzem szántóterületének nem az egésze az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti tanúsítással rendelkező terület.

12. Biológiai sokféleség megőrzése – HMKÁ 8. előírás

16. § A biológiai sokféleség megőrzését

- a) a nem termelő tájképi elemek és területek:
  - aa) az Egységes kérelem rendelet szerinti védett tájképi elemek,
  - ab) fás-cserjés sáv,
  - ac) táblaszegély,
  - ad) szántóföldi művelés alatt nem álló vízvédelmi sáv,
  - ae) kis vizes élőhely,
  - af) erózióvédelmi sáv,
  - ag) nem termelő beruházás keretében szántóföldön létrehozott erózióvédelmi létesítmény,
  - ah) parlagon hagyott terület,
  - ai) ökológiai jelentőségű másodvetés vagy
  - aj) nitrogénmegkötő növényvel bevetett terület minimális arányának fenntartásával,
- b) a védett tájképi elemek megőrzésével, valamint
- c) a költési és fiókanevelési időszakban a sövények és fák kivágásának tilalmával kell biztosítani.

17. § (1) A nem termelő tájképi elem és terület minimális arányának fenntartása keretében a mezőgazdasági üzem szántóterületének

- a) legalább 4%-át a 16. § a) pont aa)–ah) alpontjában felsorolt nem termelő tájképi elemnek, illetve területnek kell borítania, vagy

- b) legalább 7%-át a 16. § a) pontja szerinti nem termelő tájképi elemnek, illetve területnek – beleértve a paragon hagyott területet is –, növényvédő szerek használata nélkül termesztett köztes növénykultúrának vagy nitrogénmegkötő növényeknek kell borítania, azzal, hogy a szántóterület 3%-ának a 16. § a) pont aa)–ah) alpontja szerinti nem termelő tájképi elemnek vagy területnek kell lennie.
- (2) A mezőgazdasági termelő mentesül az (1) bekezdésben foglaltak teljesítése alól, ha a mezőgazdasági üzem
- a) szántóterülete 10 hektárnál kisebb,
- b) támogatható mezőgazdasági területének több mint 75%-a
- ba) állandó gyepterület, és azt gyeperület vagy egyéb takarmánynövény termesztésére,
- bb) az év, illetve a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt álló kultúrák termesztésére vagy
- bc) a ba) és bb) alpontban foglaltak kombinációjára használják, vagy
- c) szántóterületének több mint 75%-át
- ca) gyeperület vagy egyéb takarmánynövény termesztésére,
- cb) paragon hagyott földterületként – függetlenül attól, hogy van-e rajta bármilyen talajtakarás –,
- cc) a hüvelyes növények termesztésére vagy
- cd) a ca)–cc) alpont céljai közül többre is használják.
- 18. §** (1) Nem termelő tájképi elem, illetve terület abban az esetben vehető figyelembe a HMKÁ 8. előírás alkalmazása során, ha megfelel az Egységes kérelem rendeletben meghatározott minimális és maximális határértékeknek, és a szántó hasznosítású mezőgazdasági tábla részét képezi.
- (2) Adott támogatási év vonatkozásában ugyanazon földterületen kizárólag egy nem termelő tájképi elem terület vehető figyelembe.
- (3) Az egyes nem termelő tájképi elemeknek önállóan kell megfelelniük a méretkorlátoknak.
- (4) Ha egy adott gazdasági évben egy nem termelő tájképi elemet vagy területet tartalmazó táblát kizárnak a támogatásból, akkor az adott gazdálkodási évben az adott nem termelő tájképi elem vagy terület nem számolható el.
- (5) A nem védett nem termelő tájképi elemeket, abban az évben, amelyben a mezőgazdasági termelő el kívánja számolni, meg kell őriznie, azzal, hogy az Egységes kérelem rendelet 3. melléklete szerinti veszélyes gyomnövények és 4. melléklete szerinti inváziós növények elleni védekezést köteles ellátni.
- (6) A nem termelő tájképi elem vagy elemek együttes területe – ide nem értve a védett tájképi elemet – a tábla legfeljebb 50%-át foglalhatja el, amelynek a 0,25 hektáros táblán is érvényesülnie kell.
- 19. §** (1) Olyan kunhalom és gémeskút fogadható el a HMKÁ 8. előírás alkalmazása során, amely a MePAR-ban lehatárolásra került, HMKÁ előírásban védett, és szántóterületen helyezkedik el.
- (2) A MePAR-ban a kunhalmok a teljes területükkel poligonosan kerülnek feltüntetésre, a gémeskutak pontszerűen kerülnek jelölésre, 25 m²-nek megfelelő területtel lehatárolva.
- (3) A mezőgazdasági termelőnek a gémeskutat a Kincstár által felmért 2010. évi állapotnak megfelelően kell fenntartani.
- (4) A kunhalom területén semmilyen mezőgazdasági talajmunka nem végezhető, a gyeperület felszínborítás helyreállítása érdekében történő előkészítő beavatkozás kivételével. A kunhalom területén végzett fakivágás során tilos a földmű bolygatása.
- 20. §** A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet szerinti táblaszegély fogadható el.
- 21. §** A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során olyan erózióvédelmi sáv fogadható el, amely megfelel
- a) az Egységes kérelem rendelet szerinti értelmező rendelkezésnek és
- b) a 13. § (4) bekezdésében foglaltaknak.
- 22. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet szerinti magányosan álló fa fogadható el.
- (2) A MePAR-ban a pontszerűen jelölt magányosan álló fák mindegyike 20 m²-nek megfelelő területtel kerül lehatárolásra.
- (3) Magányosan álló fát tilos kivágni.

- 23. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet szerinti fa- és bokorcsoport fogható el.
(2) Fa- és bokorcsoport területén bárminemű mezőgazdasági talajmunka végzése tilos, a visszafásítás vagy a gyeperősítés helyreállítása érdekében történő előkészítő beavatkozás kivételével.
- 24. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során olyan, az Egységes kérelem rendelet szerinti parlagon hagyott terület fogadható el, amely
a) legalább tárgyév január 1-jétől augusztus 31-ig terjedő időszakban (a továbbiakban: pihentetési időszak) pihentetésre kerül, és
b) a pihentetési időszakban a kaszálékot nem hordják le a területről.
(2) A pihentetési időszak alatt gondoskodni kell a talaj takarásáról növényborítottsággal vagy a tarlómaradványok területen hagyásával.
(3) A parlagon hagyott területen a kultúrállapot fenntartása érdekében a tisztító kaszálás, a szárúzás és a tisztító legeltetés megengedett.
(4) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelmében nyilatkoznia kell arról, hogy a parlagon hagyott területen a pihentetési időszakban nem folytat mezőgazdasági termelést. Ha a mezőgazdasági termelő nyilatkozata szerint vagy a helyszíni ellenőrzés eredményeképpen megállapításra kerül, hogy a pihentetési időszakban mezőgazdasági termelést folytat, a terület nem fogadható el HMKÁ 8. előírásban beszámítható területnek.
(5) Az öt évnél hosszabb ideig a HMKÁ 8. előírás keretében parlagon hagyott területként elszámolt területet továbbra is szántóterületnek kell tekinteni.
- 25. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során olyan erózióvédelmi létesítmény fogadható el, amely Magyarország KAP Stratégiai Terve alapján meghirdetett nem termelő beruházás keretében megvalósult, és a tárgyévben a MePAR-ban már lehatárolásra került, vagy a tárgyévi egységes kérelemben a mezőgazdasági termelő jelzi az erózióvédelmi létesítmény meglétét, és a MePAR változásvezetési eljárás során megállapításra kerül annak megléte.
(2) Az erózióvédelmi létesítmény vonalas kiterjedés esetén 1 méter szélességgel kerül elszámolásra.
- 26. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során olyan vízvédelmi sáv fogadható el, amely megfelel a 12. § szerinti mérethatároknak.
(2) A HMKÁ 8. előírás keretében elszámolandó vízvédelmi sávokon tilos mezőgazdasági termelést végezni, kivéve a mezőgazdasági kultúrállapot fenntartása érdekében végzett tisztító legeltetést, tisztító kaszálást és mechanikai gyomirtást.
(3) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelmében nyilatkoznia kell arról, hogy a HMKÁ 8. előírása kapcsán elszámolni kívánt vízvédelmi sávon nem folytat mezőgazdasági termelést. Ha a mezőgazdasági termelő nyilatkozata szerint vagy az ellenőrzés eredményeképpen megállapításra kerül, hogy mezőgazdasági termelést folytat, a terület nem fogadható el a HMKÁ 8. előírásban beszámítható területnek.
(4) A HMKÁ e rendelet szerinti további előírásainak betartása a vízvédelmi sávokon is kötelező. Adott vízvédelmi sáv a nem termelő tájképi elem és terület minimális arányára vonatkozó előírás kapcsán nem vehető figyelembe, ha helyszíni ellenőrzés a HMKÁ 4. előírásban szereplő növényvédő szer vagy trágya kijuttatási tilalom megszegését állapítja meg.
- 27. §** (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az ökológiai jelentőségű másodvetéssel bevetett terület akkor fogadható el, ha
a) a terület a MePAR-ban támogatható területként került lehatárolásra,
b) a területet a tárgyév október 1-jéig zöldtrágyának, vagy téli takarónövénynek használt, legalább 2 faj – az Egységes kérelem rendelet 1. mellékletben meghatározott növények – keverékével bevetettek, és a vetés megvalósulását agrotechnikai műveletként bejelentették,
c) a területen a másodvetés a vetéstől számított legalább 60 napig jelen van, és
d) a másodvetéssel érintett területen a másodvetés vetésétől kezdve annak beforgatásáig növényvédő szer – beleértve a csávázott vetőmagot – nem kerül kijuttatásra, és amelyet a következő évi első növény vetése előtt beforgattak vagy bedolgoztak, és ezt agrotechnikai műveletként bejelentettek.
(2) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelmében nyilatkoznia kell az (1) bekezdés d) pontja szerinti növényvédőszer-tilalom betartásáról. Ha a mezőgazdasági termelő nyilatkozata szerint vagy a helyszíni ellenőrzés eredményeképpen megállapításra kerül, hogy a területen a kötelező fenntartási időszak alatt növényvédő szer vagy csávázott vetőmagot használ, a terület nem fogadható el ökológiai jelentőségű másodvetésnek.

- (3) Az ökológiai jelentőségű másodvetésként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek az Egységes kérelem rendelet 1. melléklet szerinti növényfajok keverékéből álló vetőmagok felhasználását és az ökológiai jelentőségű területen az (1) bekezdés szerinti időszak alatt a növényvédőszer-használati tilalom betartását a gazdálkodási napló adataival kell igazolnia, és azokat öt évig meg kell őriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni az esetleges mintavételezéssel együtt.
- (4) Ha a mezőgazdasági termelő a 60 napos időszakot közvetlenül megelőző, illetve a kötelező fenntartást követő időszakban, de még tárgyévben használ növényvédőt, vagy fennáll annak a veszélye, hogy a talajból a vetést megelőző növényvédőszer-használat miatt szermaradvány mutatható ki, akkor az (1) bekezdésben foglalt feltétel teljesítését a tárgyév vagy a növényvédőszer-használat évére vonatkozó gazdálkodási napló adataival igazolja.
- (5) Ha az ellenőrzés során megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
  - a) nem vagy ökológiai jelentőségű másodvetés szempontjából hiányosan vezeti a gazdálkodási naplót,
  - b) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni az Egységes kérelem rendelet 1. melléklete szerinti növényfajok keverékének felhasználását,
  - c) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni azt, hogy legkésőbb tárgyév október 1-jéig teljesítette a vetési kötelezettségét,
  - d) gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni az (1) bekezdés szerinti teljes időszakban a másodvetés a területen megtalálható volt, vagy
  - e) gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni, hogy az (1) bekezdésben előírt teljes időszakban betartotta az ökológiai jelentőségű másodvetés teljes egészén az (1) bekezdés d) pontja szerinti növényvédő szer és csávázószer mentességi előírást,akkor a terület nem fogadható el ökológiai jelentőségű másodvetésként.

28. §

- (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során nitrogénmegkötő növényekkel bevetett terület akkor fogadható el, ha
  - a) a terület a MePAR-ban támogatható területként került lehatárolásra,
  - b) a terület a 14. melléklet szerinti nitrogénmegkötő növény valamelyikével vagy azok keverékével, vagy a fajlistában szereplő nitrogénmegkötő növény és egyéb nem nitrogénmegkötő növénykeverékkel kerül bevetésre, amely keverékben a nitrogénmegkötő növény csíraszámaránya meghaladja az 50%-ot, és
  - c) a területen betartották a (2) bekezdés szerint a növényvédőszer-használati tilalmát.
- (2) Az egyházi növények esetén a vetéstől a betakarításig, élő növények esetén az igénylés naptári évének azon részében, amikor a növény a területen van, nem használható növényvédő szer, illetve csávázott vetőmag, kivéve, ha az élő növényvel bevetett terület a vetést követő évben vagy években kerül a HMKÁ 8. előírás tekintetében elszámolásra.
- (3) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelmében nyilatkoznia kell a (2) bekezdés szerinti növényvédőszer-tilalom betartásáról. Ha a mezőgazdasági termelő – nyilatkozata vagy a helyszíni ellenőrzés megállapítása szerint – az adott ökológiai jelentőségű területen növényvédőt vagy csávázott vetőmagot használ, akkor a terület nem fogadható el a HMKÁ 8. előírás tekintetében nem termelő területként.
- (4) A nitrogénmegkötő növényekkel bevetett területként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek
  - a) a nitrogénmegkötő és nem nitrogénmegkötő növény keverékeiben előforduló növények csíraszámarányát,
  - b) a (9) bekezdés szerinti növénycsoportok esetében a növényeknek a termesztési időszak alatti jelenlétét a földterületen és
  - c) a növényvédőszer-használati tilalom betartásáta gazdálkodási naplóval kell igazolnia, amelyet a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében és mintavétellel jogosult ellenőrizni.
- (5) Ha a mezőgazdasági termelő
  - a) nitrogénmegkötő növényvel bevetett terület szempontjából hiányosan vezeti, vagy nem vezeti a gazdálkodási naplót,
  - b) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni a nitrogénmegkötő növény 50%-os csíraszámarányának meglétét,
  - c) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni a (8) bekezdés szerinti termesztési időszakok tartását, vagy
  - d) a gazdálkodási napló tartalmával nem tudja minden kétséget kizáróan igazolni, hogy a (8) bekezdésben előírt teljes időszakban betartotta a nitrogénmegkötő növényekkel bevetett terület egészén a (2) bekezdésben előírt növényvédő szer és csávázószer mentességi előírást,

akkor a földterület nem fogadható el nitrogénmegkötő növényekkel bevetett területként a HMKÁ 8. előírás tekintetében.

- (6) Ha a mezőgazdasági termelő az (1) bekezdésben hivatkozott, a vetés időpontját közvetlenül megelőző, illetve a betakarítást, beforgatást vagy a talajba történő bedolgozást követő időszakban, de még tárgyévben használ növényvédőt szert, vagy fennáll annak a veszélye, hogy a talajból a vetést megelőző növényvédőszer-használat miatt szermaradvány mutatható ki, akkor a (2) bekezdésben foglalt feltétel teljesítését az abban foglalt kivételeken túl a tárgyév vagy a növényvédőszer-használat évére vonatkozó gazdálkodási napló adataival igazolja.
- (7) Ha az ellenőrzések során bizonyításra kerül, hogy a nitrát érzékeny területen gazdálkodó mezőgazdasági termelő az adott területen nem tartja be az e rendeletben foglaltakat, valamint a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet hatóanyag-kijuttatási korlátra vonatkozó előírásait, akkor az adott terület nem termelő területként nem vehető figyelembe.
- (8) A nitrogénmegkötő növényfajok esetében a termesztési időszak az élő növények esetében május 1-től szeptember 30-ig, az egynyári növények esetében április 1-től június 20-ig – szója esetében május 15-től július 15-ig, zöldborsó esetében április 15-től június 10-ig, lóbab esetében április 15-től június 30-ig, közönséges vagy veteménybab esetében május 10-től július 20-ig – tart.
- (9) A nem termelő területként elszámolni kívánt nitrogénmegkötő növénykultúrának a (8) bekezdés szerinti termesztési időszakok teljes tartamában – élő növények esetében a növénykultúra telepítésének és kiforgatásának évében is – jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő területén. A nitrogénmegkötő és nem nitrogénmegkötő növény keverékének vetése esetén a keveréknek a nitrogénmegkötő növénytermesztési időszakának teljes tartamában – élő növény esetében a növény telepítésének és kiforgatásának évében is – jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő területén.
- (10) Ha az adminisztratív vagy helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a nitrogénmegkötő növények, keverékek vagy a nitrogénmegkötő növények és nem nitrogénmegkötő növények keverékei a (8) bekezdés szerinti termesztési időszakokban nincsenek jelen a mezőgazdasági termelő földterületén, akkor a földterület nem vehető figyelembe nitrogénmegkötő növényekkel bevetett nem termelő területként.

- 29. §**
- (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet szerinti kis kiterjedésű tó fogadható el.
  - (2) A kis kiterjedésű tó esetében a figyelembe vehető terület nagyságába a kis kiterjedésű tó partja mentén fekvő, legfeljebb 10 méter széles vegetációs sáv is beszámítható.
  - (3) A kis kiterjedésű tavat annak vegetációs sávjával együtt a MePAR szerinti lehatárolás térmértékében kell megőrizni.
- 30. §**
- (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során a MePAR-ban rögzített, szántó táblára korlátozódó kis vizes élőhelyként az elem akkor fogadható el, ha az egységes kérelemben teljes egészében igényelt elemként került megjelölésre.
  - (2) A kis vizes élőhely határát ott kell megjelölni a táblán belül, ahol a táblán termesztett haszonnövény művelése véget ér.
  - (3) Egy kis vizes élőhely egy termelő egyetlen táblájának részeként igényelhető.
  - (4) Az (1) bekezdés szerinti kis vizes élőhely helye a MePAR-ban a mezőgazdasági termelő igénylése alapján keletkezik változásvezetéssel.
  - (5) Magyarország KAP Stratégiai Terve szerinti nem termelő beruházások keretében létrehozott kis vizes élőhelyként olyan terület fogadható el, amely
    - a) megvalósult,
    - b) már benne van a tárgyévi MePAR-ban, vagy
    - c) a tárgyévi egységes kérelemben a mezőgazdasági termelő jelzi, hogy van ilyen eleme.
  - (6) Az (5) bekezdés szerinti kis vizes élőhely elfogadhatóságának feltétele HMKÁ 8. előírásban, hogy a lefolytatott ellenőrzések visszaigazolják a kérelmezett elem meglétét és megfelelőségét.
- 31. §**
- (1) A HMKÁ 8. előírás alkalmazása során az Egységes kérelem rendelet szerinti terasz fogadható el.
  - (2) A teraszok megőrzése kötelező.
  - (3) A teraszokat a kérelemben vonalasan kell megjeleníteni, és 2 méter szélességgel számolhatóak el. A terasz minden egyes métere 2 m²-nek felel meg. A gazdálkodó szántóterületén elhelyezkedő terasz minimális hossza 10 méter.
- 32. §**
- (1) Az ökológiai jelentőségű terület típusát, minimális és maximális szélességét, kiterjedését, elhelyezkedését, az egységes kérelemben történő megjelenítésének módját, valamint az átváltási és súlyozási tényezőket a 15. melléklet tartalmazza.

- (2) A MePAR nyilvántartásában fás sávként és táblaszegélyként lehatárolt terület azon része számolható el ökológiai jelentőségű területnek, amely a 15. melléklet szerinti átváltási tényezőknek megfelel.
- (3) A HMKÁ 8. előírás alapjának meghatározásához a mezőgazdasági termelő által bejelentett szántóterület, valamint a szántóterületen elhelyezkedő nem termelő tájképi elemet vagy területet kell figyelembe venni. A szántóterületen elhelyezkedő nem termelő tájképi elemet vagy területet abban az esetben is bele kell számítani az ökológiai jelentőségű terület kijelölésének kötelezettsége alapjául szolgáló területbe, ha azt nem jelentették be ökológiai jelentőségű területként.
- (4) Ha a védett tájképi elem esetében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő nem őrizte meg a HMKÁ 8. előírásainak és az Egységes kérelem rendeletben foglalt minimumkövetelménynek megfelelően, úgy a tárgyévben a védett tájképi elem nem vehető figyelembe nem termelő tájképi elemként.

- 33. §**
- (1) A nem termelő tájképi elemnek vagy területnek a mezőgazdasági termelő által az egységes kérelmében bejelentett, MePAR-ban támogatható szántóterületen kell elhelyezkednie.
  - (2) Fás sávok esetében, ha a fás szárú vegetáció lombkoronája az elszámolni kívánt elem teljes szélességében öt méternél hosszabb szakaszon megszakad, akkor a szakadással elválasztott részeket különállóan, nem termelő tájképi elemként kell bejelenteni.
  - (3) Az egyes nem termelő tájképi elemeknek és területeknek önállóan kell megfelelniük a méretkorlátozásoknak, azonban a fás-cserjés sáv, vízvédelmi sáv és táblaszegély egy másik nem termelő tájképi elem által teljesen körülvett belső területként nem vehető figyelembe.

34. § A MePAR-ban rögzített védett tájképi elemek megőrzése kötelező.

35. § Fát, bokrot és sövényt március 1. és augusztus 31. között tilos kivágni.

13. Környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületként megjelölt gyepterületek átalakításának vagy felszántásának tilalma a Natura 2000 területeken – HMKÁ 9. előírás

- 36. §**
- (1) A környezeti szempontból érzékeny Natura 2000 állandó gyepterületek más hasznosítású területté történő átalakítása és felszántása, a gyepnemez megbontása tilos.
  - (2) A meg nem felelés bármely ellenőrzés eredményeként vagy az illetékes ellenőrző hatóság vagy kifizető ügynökség bármely más jelzése alapján megállapítható.
  - (3) A környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület elhelyezkedését, valamint annak feltörése tényét a Kincstár az egységes kérelem adatai, a MePAR-ban rendelkezésre álló adatok, valamint a helyszíni ellenőrzés eredménye alapján állapítja meg.
  - (4) A feltörést megállapítottak kell tekinteni, ha az érzékeny állandó Natura 2000 gyepterület változásvezetési toleranciát meghaladó mértékben feltörésre vagy átalakításra kerül.

14. Vis maiorra vonatkozó rendelkezések

- 37. §**
- (1) A hatáskörrel rendelkező hatóság az eljárása során az elháríthatatlan külső okot (a továbbiakban: vis maior) csak abban az esetben veszi figyelembe, ha azt a mezőgazdasági termelő a támogatás igénybevétele során a (2) és (3) bekezdésben foglaltak szerint a JFGK és HMKÁ előírások betartásával összefüggésben bejelenti.
  - (2) A helyszíni ellenőrzésen jelen lévő mezőgazdasági termelő legkésőbb a támogatás igénybevételeéhez kapcsolódó JFGK és HMKÁ előírások betartásával összefüggő helyszíni ellenőrzés során jelezheti, ha a gazdasága vis maiorral érintett, továbbá kérheti az ellenőrzés során az azt megelőzően a gazdaságával összefüggésben bejelentett vis maior eset figyelembevételét.
  - (3) Ha a helyszíni ellenőrzésen sem a mezőgazdasági termelő, sem a képviselője nem volt jelen, a mezőgazdasági termelő legkésőbb a részére megküldött ellenőrzési jegyzőkönyv észrevételezése során jelezheti, hogy gazdasága vis maiorral érintett, továbbá kérheti az ellenőrzést megelőzően a gazdaságával összefüggésben bejelentett vis maior eset figyelembevételét.
  - (4) A vis maior eseményt elektronikus úton ügyfélkapun keresztül vagy a Kincstár honlapján elérhető elektronikus űrlapkitöltő felületen kell bejelenteni.

- (5) A hatáskörrel rendelkező hatóság dönt a vis maior kérelemben foglaltak és a támogatás igénybevételéhez kapcsolódó JFGK és HMKÁ előírások megszegése közötti ok okozati összefüggés fennállásáról, és döntését az ellenőrzés során tett megállapításokat tartalmazó határozatban közli az érintett mezőgazdasági termelővel.
- (6) Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet az irányadó.

15. Záró rendelkezések

- 38. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 11. § 2025. január 1-jén lép hatályba.
- 39. §** (1) A 2023. támogatási évben az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletről a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó 7. és 8. előírás (GAEC-előírások) alkalmazása tekintetében a 2023. igénylési évre biztosított eltérésről szóló (EU) 2022/1317 (2022. július 27.) bizottsági végrehajtási rendelet [a továbbiakban: (EU) 2022/1317 rendelet] 1. cikke alapján a mezőgazdasági termelő – a 15. § (3) bekezdése szerinti eset kivételével – mentesül a 15. § szerinti vetésváltási kötelezettség alól.
(2) A 2023. támogatási évben az (EU) 2022/1317 rendelet 1. cikke alapján a 17. § (1) bekezdése szerinti parlagon hagyott területnek kell tekinteni azt a területet, amelyet a mezőgazdasági termelő parlagon hagyott területként bejelent, és azt a 15. § (3) bekezdése szerinti eset, továbbá a kukorica és a szójabab kivételével a 16. melléklet szerinti élelmiszer célú növénykultúra termesztésére használ. Ez az eltérési lehetőség nem vonatkozik azokra az agrárökológiai programban részt vevő mezőgazdasági termelőkre, akik nem termelő tájképi elemek és területek kijelölésére vonatkozó gyakorlatot választanak.
(3) E rendeletben előírt bármely, a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1306/2013/EU (2013. december 17.) európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében nevesített, 2022. december 31-én alkalmazandó követelményeken túlmutató, 2022. november 7-ét megelőző mezőgazdasági tevékenység következtében történő megsértése esetén a KAP II rendelet 59. cikk (5) bekezdés c) pontjában foglaltak szerint kell eljárni.
- 40. §** Ez a rendelet
1. a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  2. a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  3. az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
  4. az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozás-típusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
  5. az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletről a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó 7. és 8. előírás (GAEC-előírások) alkalmazása tekintetében a 2023. igénylési évre biztosított eltérésről szóló, 2022. július 27-i (EU) 2022/1317 bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. melléklet a 14/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A rátameghatározási segédtable

	A	B			C
1.	Azon mezőgazdasági termelők aránya, ahol a helyszíni ellenőrzés adott előírás vagy követelmény tekintetében egy vagy több meg nem felelést tárt fel	A feltárt meg nem felelések miatti támogatáscsökkentés %-a gondatlanság esetén			Szándékos meg nem felelés
		1%	3%	5%	
2.	> 5% – 10%	Ráta	Ráta	Ráta	Ráta × 2,5
3.	> 10% – 25%	Ráta × 1,25	Ráta × 1,5	Ráta × 2,5	Ráta × 5,0
4.	> 25% – 50%	Ráta × 1,5	Ráta × 3,0	Ráta × 5,0	Ráta × 10,0
5.	> 50%	Ráta × 3,0	Ráta × 6,0	Ráta × 10,0	Ráta = 20%

JFGK 1. követelmény- és minősítési tábla – Mezőgazdasági eredetű foszfátszennyezés és az öntözési célú vízhasználatra vonatkozó ellenőrzési kérdésekhez tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	Engedélyköteles öntözési célú vízhasználat csak érvényes vízjogi üzemeltetési engedély alapján, a víztermelés nyilvántarthatóságának biztosításával végezhető	1. A vizsgált területre vonatkozóan rendelkezésre áll a hatályos vízjogi üzemeltetési/fennmaradási engedély, de nincs kútvízmérő vagy nem megfelelően történik a kitermelt víz mennyiségének mérése, illetve a vízhasználatról nem történik meg az adatszolgáltatás, illetve nem, vagy nem megfelelően vezetik az öntözési üzemnaplót.	Gazdaságon belüli	Közepes súlyú	Rövid távon helyrehozható
3.		A vizsgált területre vonatkozólag nem áll rendelkezésre hatályos vízjogi üzemeltetési vagy fennmaradási engedély, és az engedély kiadásának, meghosszabbításának feltételei fennállnak, és így az engedély utólag kiadható.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Helyrehozható
4.		A vizsgált területre vonatkozólag nem áll rendelkezésre hatályos vízjogi üzemeltetési vagy fennmaradási engedély, vagy a vízügyi hatóság a vízjogi üzemeltetési engedély szüneteltetéséről jogerős döntést hozott, vagy a vízjogi üzemeltetési engedély lejárt, és az engedély nem adható ki.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Maradandó
5.	A naptári évre vonatkozóan folyamatos nyilvántartást kell vezetni a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyag-gazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra vonatkozóan.	1.0.3 A gazdálkodó a naptári évre vonatkozóan hiányosan vagy nem vezet a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Naplót a tápanyag-gazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra vonatkozóan.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható

6.	A földhasználó erózió veszélyeztetett területen az erózió megakadályozása érdekében köteles szántó területen talajfedettséget szolgáló növényeket termeszteni, olyan művelési módot alkalmazni, amely a talaj szerkezetességének megóvásával, talajtömörödés megakadályozásával, megszüntetésével elősegíti a csapadékvíz talajba jutását, illetve szintvonalas művelést folytatni.	1.1.1 Erózió veszélyeztetett szántó területen gyenge, rossz fedettséget biztosító, korán lekerülő növénytermeszt, vagy nem gondoskodik a talaj fedéséről másodvetéssel, vagy nem létesít erózióvédelmi sávot.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
7.	A földhasználó erózió veszélyeztetett területen az erózió megakadályozása érdekében köteles szántó területen talajfedettséget szolgáló növényeket termeszteni, olyan művelési módot alkalmazni, amely a talaj szerkezetességének megóvásával, talajtömörödés megakadályozásával, megszüntetésével elősegíti a csapadékvíz talajba jutását, illetve szintvonalas művelést folytatni.	1.1.2 Erózió veszélyeztetett szántó területen változó mélységű talajművelésről nem gondoskodott, vagy 12%-nál nagyobb lejtésű területen lejtőirányú talajművelést végez anélkül, hogy a csapadékvíz beszivárgását elősegítené.	Gazdaságon belüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
8.	A földhasználó erózió veszélyeztetett területen az erózió megakadályozása érdekében köteles ültetvény területen szintvonalakkal párhuzamos irányú telepítést végezni, vagy a sorközök fedettségét gyepesítéssel, talajtakarással biztosítani.	1.2.1 Erózió veszélyeztetett ültetvény területen szintvonalakkal nem párhuzamos irányú telepítést végzett, vagy nem gondoskodott a sorköz fedettségéről.	Gazdaságon belüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
9.	A földhasználó erózió veszélyeztetett területen az erózió megakadályozása érdekében köteles gyepterületen fokozott gondot fordítani a talajt kémélő legeltetésre, valamint ahol a gyeptakaró a talajvédelem követelményeinek nem felel meg, azt felújítással helyreállítani.	1.3.1 Nem folytatott talajkímélő legeltetést.	Gazdaságon belüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
10.	A földhasználó erózió veszélyeztetett területen az erózió megakadályozása érdekében köteles gyepterületen fokozott gondot fordítani a talajt kémélő legeltetésre, valamint ahol a gyeptakaró a talajvédelem követelményeinek nem felel meg, azt felújítással helyreállítani.	1.3.2 A gyeptakaró a talajvédelem követelményeknek nem felelt meg, felújítással helyreállítása nem történt meg.	Gazdaságon belüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
11.	Az erózió elleni védelmet nyújtó terepalakulatokat, gyepterületet, cserje- és erdősávokat meg kell őrizni.	1.4.1 Erózió ellen védelmet nyújtó terepalakulatokat, gyepterületet, cserje- és erdősávokat nem őrizte meg.	Gazdaságon kívüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
12.	Hígtrágyával kijuttatott foszfor hatóanyag-mennyisége nem lehet több, mint 150 kg/ha/év.	1.5.1 A mezőgazdasági területre kijuttatott foszfor hatóanyag mennyiség meghaladta a 150 kg/ha mennyiséget.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható

13.	A talajvédelmi hatóság a talajvédelmi felügyelő útján ellenőrzi; a talajvédelmi terv, valamint egyéb, talajvédelmi előírásokat tartalmazó engedély meglétét, bejelentés megtörténtét, a talajvédelmi tervben foglaltak szerinti betartását.	1.6.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területére engedély vagy bejelentés nélküli szennyvíz, szennyvíziszap vagy szennyvíziszap komposzt kijuttatás történt.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható
14.		1.6.2 A gazdálkodó mezőgazdasági területén nem csak a talajvédelmi tervben szereplő területekre történt szennyvíz, szennyvíziszap vagy szennyvíziszap komposzt kijuttatás.	Gazdaságon kívüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
15.		1.6.3 A kijuttatott szennyvíz-, szennyvíziszap- vagy szennyvíziszapkomposzt-mennyiség nem a talajvédelmi tervben meghatározott mennyiségben került kijuttatásra.	Gazdaságon kívüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható

JFGK 2. követelmény- és minősítési tábla – Mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezés esetén az ellenőrzési kérdésekhez tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.					
3.	2.0 A naptári évre vonatkozóan az adatszolgáltatást megalapozó folyamatos nyilvántartást kell vezetni a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyag-gazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra, valamint állattartásra vonatkozó lapjain, vagy ennek megfelelő adattartalommal.	2.0.2 A gazdálkodó a naptári évre vonatkozóan az adatszolgáltatást megalapozó folyamatos nyilvántartást hiányosan vagy nem vezet a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyag-gazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra, valamint állattartásra vonatkozó lapjain, vagy ennek megfelelő adattartalommal.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
4.	2.1 Évente mezőgazdasági területre szervestrágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 170 kg/ha értéket, beleértve a legeltetés során az állatok által elhullajtott trágyát,	2.1.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területén (kivéve gyepterületek) szervestrágyával, szennyvízzel, szennyvíziszappal, szennyvíziszap komposzttal kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyiség a vizsgált év vonatkozásában meghaladja a 170 kg/ha értéket.	Gazdaságon belüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
5.	továbbá a szennyvizekkel, szennyvíziszapokkal, és szennyvíziszap komposzttal kijuttatott mennyiséget is.	2.1.2 A gazdálkodó gyepterületén a szervestrágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyiség a vizsgált év vonatkozásában meghaladja a 170 kg/ha értéket.	Gazdaságon belüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
6.	2.2 November 30-tól február 15-ig – az őszi kalászosok fejtrágyázásán kívül – tilos a trágyakijuttatás.	2.2.1 Az őszi kalászosok fejtrágyázásán kívül november 30. és február 15. között trágya kijuttatás történt.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
7.		2.2.2 Őszi kalászosok fejtrágyázása február 1. előtt történt.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
8.	2.3 Fagyott, vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajra trágya nem juttatható ki.	2.3.1 A gazdálkodó fagyott, hóval borított vagy vízzel telített területén trágyakijuttatás történt.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható

9.	2.4 A trágyát egyenletesen kell kijuttatni, és az istállótrágyát haladéktalanul a talajba bedolgozni.	2.4.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területén a trágyát nem egyenletesen juttatta ki.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
10.		2.4.2 A gazdálkodó mezőgazdasági területén az istállótrágyát nem dolgozta be a kijuttatást követő 4 órán belül a talajba.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
11.	2.5 Lejtős területen történő trágyázás csak a lejtő meredekségének megfelelően előírt módon történhet.	2.5.2 12%-nál meredekebb lejtésű területen a gazdálkodó nem dolgozta be a kijuttatást követő 4 órán belül a műtrágyát.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
12.		2.5.4 15 és 17% közötti lejtésű ültetvényben erózió elleni védelem biztosítása nélkül történt trágyakijuttatás.	Gazdaságon belüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
13.		2.5.5 17%-nál meredekebb lejtésű területen trágyakijuttatás történt.	Gazdaságon belüli	Közepes	Hosszú távon helyrehozható
14.	2.6 Nem juttatható ki műtrágya és szervestrágya a felszíni vizek partvonalától mért – a Rendeletben meghatározott – védőtávolságon belül.	2.6.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területén műtrágya került kijuttatásra a felszíni vizek partvonalának 2 méteres sávjában.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható
15.		2.6.2 A gazdálkodó mezőgazdasági területén szerves trágya került kijuttatásra a tavak partvonalától mért 20 méteres sávban vagy egyéb felszíni vizektől mért 5 méteres sávban, illetve a védőtávolság csökkentése esetén 3 méteres sávban.	Gazdaságon kívüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
16.		2.6.3 A gazdálkodó mezőgazdasági területén szerves trágya került kijuttatásra forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól mért 25 méteres sávban.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható

17.		2.7.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területére engedély vagy bejelentés nélküli hígtrágya kijuttatás történt.	Gazdaságon Kívüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható
18.	2.7 A hígtrágya termőföldön történő felhasználására irányuló szándékot be kell jelenteni a talajvédelmi hatóságnak.	2.7.2 A gazdálkodó mezőgazdasági területén nem csak a hatósági engedélyben vagy a bejelentésről szóló igazolásban szereplő területekre történt hígtrágya kijuttatás.	Gazdaságon kívüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
19.	2.8 A kijuttatandó nitrogén műtrágya hatóanyag mennyiségét talajvizsgálatokra alapozottan kell meghatározni.	2.8.1 A gazdálkodó a műtrágyázott mezőgazdasági területeire vonatkozóan nem rendelkezik 5 éven belüli talajvizsgálati eredménnyel.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
20.	2.9 Tilos kijuttatni könnyen oldódó nitrogén trágyát a betakarítás után, amennyiben megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetésére 15 napot követően nem kerül sor, vagy a szármaradványok lebomlása azt nem igényli.	2.9.1 A könnyen oldódó nitrogén trágya kijuttatása (kivéve a szármaradványok lebontásához szükséges mennyiséget) után 15 napon belül nem történt vetés.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
21.		2.9.2 A szármaradványok lebontásához a szükséges hatóanyag mennyiségénél több könnyen oldódó nitrogén trágya került kijuttatásra.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
22.	2.10 Mezőgazdasági területen történő istállótrágya tárolása során be kell tartani a jogszabályi előírásokat.	2.10.1 A gazdálkodó mezőgazdasági területén az istállótrágya ideiglenes tárolására vonatkozó előírások nem kerültek betartásra.	Gazdaságon kívüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
23.	2.11 Az erózió megakadályozása érdekében 2%-nál meredekebb lejtésű területen olyan művelési módot kell alkalmazni, amely elősegíti a csapadékvizek talajba jutását.	2.11.1 A 2%-nál meredekebb lejtésű területen alkalmazott művelési mód nem segíti elő a csapadékvizek talajba jutását.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható

JFGK 3–4. követelmény- és minősítési tábla

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	Ideiglenes gyepek feltörése, felülvetése	A feltört vagy felülvetett Natura 2000 gyepterület vonatkozásában a gazdálkodó nem rendelkezik érvényes hatósági engedéllyel.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
3.	Fa kivágása, telepítése	Natura 2000 területen kivágott vagy telepített fa vagy facsoport vonatkozásában a gazdálkodó nem rendelkezik érvényes hatósági engedéllyel.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
4.	Mezőgazdasági terület erdősítése	Natura 2000 területen telepített erdő vonatkozásában a gazdálkodó nem rendelkezik érvényes erdő telepítési-kivitelezési tervvel.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
5.	Termőföld más célú hasznosítása	Natura 2000 területen a termőföld mezőgazdasági hasznosításon kívüli más célú használata vonatkozásában a gazdálkodó nem rendelkezik érvényes hatósági engedéllyel.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

6.	Földhasználati szabályok betartása	A gazdálkodó nem tartotta be maradéktalanul a Natura 2000 gyepterületek kötelező érvényű földhasználati szabályokat.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe akkor, ha a H3–H7, illetve H9–H22 szempontok közül egyet (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.				Közepes akkor, ha kettőt vagy hármat (3)	
8.				Súlyos akkor, ha több mint hármat sértett meg a mezőgazdasági termelő (5)	
9.	Védett állatfajok zavarása, károsítása, kínszítása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése	Látható jele van annak, hogy a gazdálkodó mezőgazdasági területén védett állatfajok egyedét zavarta, károsította, kínozta, elpusztította, szaporodását és más élettevékenységét veszélyeztette.	Gazdaságon kívüli (5)	Különösen Súlyos (6)	Maradandó (5)
10.	Védelemben részesülő állatfajok lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyének lerombolása, károsítása	Látható jele van annak, hogy a gazdálkodó mezőgazdasági területén védett állatfajok lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyét lerombolta, károsította.	Gazdaságon kívüli (5)	Különösen Súlyos (6)	Maradandó (5)
11.	A gazdálkodó tartsa be az erdőtervben szereplő előírásnak megfelelően, (különösen idős, böhönc) faegyedek visszahagyását	Az erdőtervi előírással ellentétben a mezőgazdasági termelő részben vagy egészben nem valósította meg az egyedi jellegzetességgel bíró faegyedek visszahagyását.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Maradandó (5)
12.	A gazdálkodó az erdőtervben szereplő előírásnak megfelelően tartsa be az őshonos cserjeszint, erdőszegély megőrzésére vonatkozó kötelezettségét	Az erdőtervi előírással ellentétben a mezőgazdasági termelő részben vagy egészben nem tett eleget az őshonos cserjeszint, erdőszegély megőrzési kötelezettségének.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

13.	A gazdálkodó tartsa be az erdőtervben szereplő előírásokat, nevelővágások, bontás jellegű véghasználatok, egészségügyi fakitermelés esetén, valamint a hagyásfa csoportok területén álló és fekvő holtfa visszahagyására	Az erdőtervi előírással ellentétben a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a nevelővágások, bontás jellegű véghasználatok egészségügyi kitermelés esetén, valamint a hagyásfa csoportok területén az előírt álló, illetve fekvő holtfa visszahagyásáról. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 28. § (1) bekezdés b) pont.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
14.	A gazdálkodó tartsa be az erdőtervben szereplő előírásokat véghasználat esetén a hagyásfák, vagy hagyásfa csoportok visszahagyására	Az erdőtervi előírással ellentétben a mezőgazdasági termelő részben vagy egészben nem gondoskodott a hagyásfák, vagy a hagyásfa csoportok visszahagyásáról a véghasználat során.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
15.	Az erdőgazdálkodó az erdőtervben előírt, az Evt. 27. és 28. §-ában meghaladóan előírt korlátozásoknak nem tett eleget	Az erdőtervben foglalt, az erdészeti hatóság által előírt egyéb korlátozóknak nem tett eleget.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)

JFGK 5. követelmény- és minősítési tábla – Élelmiszerbiztonság

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem feelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	NYOMONKÖVETHETŐSÉG ÉS FELELŐSSÉG				
3.	5.1. Nyilvántartás vezetése a beszállítókról, és olyan nyomon követési rendszer alkalmazása, amely lehetővé teszi az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését a hatóság felé.	5.1. A gazdálkodó nem vezet nyilvántartást a beszállítókról, így nem biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.		5.1.a) A gazdálkodó beszállítókról vezetett nyilvántartása nem teljes (nincs meg a beszállító-termék kapcsolat), és így nem teljeskörűen biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
5.		5.1.b) A gazdálkodó beszállítókról vezetett nyilvántartása nem teljes (nem tartalmazza a beszállítás időpontját vagy szállított termék mennyiségét), és így nem teljeskörűen biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

6.		5.2. A gazdálkodó nem vezet nyilvántartást azokról a vevőkről, akiknek a termékeiket kiszállítja, így nem biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.	5.2. Nyilvántartás vezetése a vevőkről, és olyan nyomon követési rendszer alkalmazása, amely lehetővé teszi az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését a hatóság felé.	5.2.a) A gazdálkodó azokról a vevőkről vezetett nyilvántartása, akiknek a termékeket kiszállítja, nem teljes (nincs meg a vásárló-termék kapcsolat), és így nem teljeskörűen biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.		5.2.b) A gazdálkodó azokról a vevőkről vezetett nyilvántartása, akiknek a termékeket kiszállítja, nem teljes (nem tartalmazza a kiszállítás időpontját vagy a szállított termék mennyiségét), és így nem teljeskörűen biztosítja a nyomon követhetőséget.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.		5.3.1. A forgalomba hozott élelmiszereket vagy takarmányokat nem látták el címkével vagy azonosító eszközökkel.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
10.	5.3. A forgalomba hozott, illetve valószínűleg forgalomba hozatalra kerülő élelmiszereket vagy takarmányokat az előállítás nyomon követhetősége érdekében el kell látni címkével vagy azonosító eszközökkel.	5.3.1.a) A forgalomba hozott élelmiszereket vagy takarmányokat ellátták jelöléssel, de az nem alkalmas a nyomon követhetőségre, illetve az azonosítást nem teszi lehetővé.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.		5.3.2. A valószínűleg forgalomba hozatalra kerülő élelmiszereket vagy takarmányokat nem látták el címkével vagy azonosító eszközökkel.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
12.		5.3.2.a) A valószínűleg forgalomba hozatalra kerülő élelmiszereket vagy takarmányokat ellátták jelöléssel, de az nem alkalmas a nyomon követhetőségre, illetve az azonosítást nem teszi lehetővé.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)

13.	5.4. A hatósági ellenőrzések során azonosított problémák alapján hozott helyesbítő/megelőző intézkedések megtétele.	5.4.1.a) Annak ellenére, hogy az élelmiszeripari/takarmányipari vállalkozó a hatósági ellenőrzések során azonosított problémákról tájékoztatást kapott, nem tett megfelelő helyreigazító/megelőző intézkedéseket.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.	5.5. Az élelmiszeripari, illetve takarmányipari vállalkozó kivonja a piacról termékét amennyiben úgy véli, okkal feltételezi vagy értesült arról, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer, illetve takarmány nem tesz eleget a biztonságossági követelményeknek, illetve pontos felvilágosítást ad kifogásolt terméke kapcsán a fogyasztók/felhasználók részére.	5.5.a) Az élelmiszeripari, illetve takarmányipari vállalkozó nem vonta ki a piacról termékét, annak ellenére, hogy úgy vélte, okkal feltételezte vagy értesült arról, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer, illetve takarmány nem tesz eleget a biztonságossági követelményeknek.	Gazdaságon kívüli (5)	Különösen Súlyos (6)	Maradandó (5)
15.		5.5.b) Az élelmiszeripari, illetve takarmányipari vállalkozó nem adott felvilágosítást a kifogásolt terméke kapcsán a fogyasztók/felhasználók részére.	Gazdaságon kívüli (5)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
16.	5.6. Az élelmiszeripari, illetve takarmányipari vállalkozó értesíti az illetékes hatóságot, amennyiben úgy véli, okkal feltételezi vagy értesült arról, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer, illetve takarmány nem tesz eleget a biztonságossági követelményeknek.	5.6. Az élelmiszeripari, illetve takarmányipari vállalkozó nem értesítette az illetékes hatóságot, annak ellenére, hogy úgy vélte, okkal feltételezte vagy értesült arról, hogy az általa forgalomba hozott élelmiszer, illetve takarmány nem tesz eleget a biztonságossági követelményeknek.	Gazdaságon kívüli (5)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
17.	5.7. Az élelmiszeripari, illetve takarmányipari vállalkozó a nem biztonságos élelmiszer, illetve takarmány tételével kapcsolatban fogantatosított intézkedéseiről az illetékes hatóságot tájékoztatja.	5.7.a) Az élelmiszeripari, illetve takarmányipari vállalkozó a nem biztonságos élelmiszer, illetve takarmány tételéről, illetve az azzal kapcsolatban fogantatosított intézkedéseiről az illetékes hatóságot nem tájékoztatta.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

18.	ÁLLATTARTÓKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK (5/a. blokk)				
19.	5/a. Foglalkozik-e a gazdálkodó élelmiszer-termelő állatok tartásával?				
20.	5.11. A hulladékok és veszélyes anyagok megfelelő tárolása a szennyezés megakadályozása érdekében az állattartás és az állati eredetű alaptermék előállítás során.	5.11. A gazdálkodó nem megfelelően tárolja az állattartás és állati eredetű alaptermék előállítás során keletkezett hulladékot és veszélyes anyagokat.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
21.	5.12. Az emberekre élelmiszerekkel átvihető járványos betegségek behurcolásának, illetve állati eredetű termékeken keresztül történő elterjedésének megakadályozása, beleértve az állatok elkülönítését is.	5.12.1. A gazdálkodó nem végzi el az új állomány betelepítésekor szükséges járványügyi megelőző intézkedéseket.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
22.		5.12.2. A telepen rágcsáló jelenlétére utaló jelek láthatók, járványügyi higiéniai kockázat áll fenn.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
23.		5.12.3. A telepen rovarkártevők jelenlétére utaló jelek láthatók, járványügyi higiéniai kockázat áll fenn.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
24.		5.12.4. Nem végzik el rendszeresen és az előírásoknak megfelelően a kártevőirtást.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
25.		5.12.5. A gazdálkodó nem tesz eleget az általános járványügyi higiéniai kötelezettségeknek.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
26.		5.12.6. A beteg állatok elkülönítése nem megoldott.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)

27.		5.13.1. A gazdálkodó nem az előírtaknak megfelelően használja a takarmány-adalékanyagokat.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
28.	5.13. Takarmány-adalékanyagok és állatgyógyászati készítmények helyes használata.	5.13.2. A gazdálkodó nem az előírtaknak megfelelően használja az állatgyógyászati készítményeket.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
29.		5.13.3. A gazdálkodónál a reziduum-toxikológiai monitoring terv szerinti mintavétel eredménye valamely takarmány-adalékanyag vagy állatgyógyászati készítmény hatóanyag jogellenes használatát igazolta.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
30.		5.14. Az állatokat tenyésztő vagy állati eredetű alaptermékeket előállító élelmiszeripari vállalkozóknak a következőkről kell nyilvántartást vezetniük: – az állatok etetésére használt takarmány jellege és eredete; – az állatoknak adott állatgyógyászati készítmények vagy egyéb kezelések, a beadás dátumai és az élelmezés-egészségügyi várakozási idő; – az állatokból vett mintákon vagy más, az emberi egészség szempontjából fontos, diagnosztikai célra vett mintákon végzett laboratóriumi vizsgálatok eredményei és – az állatokon vagy állati eredetű termékeken végzett vizsgálatokról szóló vonatkozó jelentések.	5.14.1. Az állatokat tenyésztő vagy állati eredetű alaptermékeket előállító élelmiszeripari vállalkozó nem vezet nyilvántartást az állatok etetésére használt takarmány jellegéről és eredetéről.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)
31.		5.14.2. Az állatokat tenyésztő vagy állati eredetű alaptermékeket előállító élelmiszeripari vállalkozó nem vezet nyilvántartást a gyógyszeres kezelésekről.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
32.		5.14.2.a) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények neve.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

33.		5.14.2.b) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények élelmezés-egészségügyi várakozási ideje.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
34.		5.14.2.c) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának módja.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
35.		5.14.2.d) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának megkezdésének ideje.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
36.		5.14.2.e) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának időtartama.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
37.		5.14.2.f) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának indoka.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
38.		5.14.2.g) A gyógyszeres kezelésekről vezetett nyilvántartásban a kezelt állatok/ állatcsoportok nem azonosíthatók.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
39.		5.14.3. Az állatokat tenyésztő vagy állati eredetű alaptermékeket előállító élelmiszeripari vállalkozó nem vezet nyilvántartást az állatokból vett mintákon vagy más, az emberi egészség szempontjából fontos, diagnosztikai célra vett mintákon végzett laboratóriumi vizsgálatok eredményeiről, jelentéséről.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
40.	5.15. A takarmányt a kemikáliáktól és a gyógyszeres takarmánytól elkülönítetten kell tárolni és kezelni.	5.15. A takarmányt a kemikáliáktól és a gyógyszeres takarmánytól nem elkülönítetten tárolják és kezelik.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
41.	5.16. A gyógyszeres takarmányokat úgy kell tárolni, hogy felhasználásukkor összetévesztésük esélye a lehető legkisebb legyen.	5.16. A gyógyszeres takarmányok összetévesztésre esélyt adó tárolása.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

42.	5.17. Csak nyilvántartott létesítményben előállító termelőtől lehet takarmányt beszerezni.	5.17.a) Nem nyilvántartott/ engedélyezett létesítményből történő takarmánybeszerzés.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
43.	TEJTERMELŐKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK (5/b. blokk)				
44.	5/b. Foglalkozik-e a gazdálkodó tejtermelő állatok tartásával?				
45.	5.18. A nyerstejnek olyan állatokból kell származnia, – amelyek jó általános egészségi állapotban vannak, nem mutatják olyan betegség jeleit, amely a tej	5.18.1. Nem fejik elkülönítetten a tőgybeteg, váladékozó ivarszervű, hasmenéses, lázas állatokat.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
46.	fertőződését eredményezheti, és különösen nem szenvednek az ivarszervek váladékos fertőzésében, hasmenéssel és lázzal járó bélgyulladásban vagy a tőgy felismerhető gyulladásában; – amelyeknek nincs olyan tőgysebük, amely hatással lenne a tejre;	5.18.1.a) A tőgybeteg, váladékozó ivarszervű, hasmenéses, lázas állatok tejét nem kezelik külön, nem bizonyítható, hogy nem kerül bele az emberi fogyasztásra szánt elegytejbe.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
47.	– amelyek a 96/23/EK irányelv értelmében nem kaptak tiltott szereket vagy készítményeket, és amelyek nem estek át illegális kezelésen;	5.18.2. A gyógyszeres kezelésben részesült tejtermelő állatok esetében nem tartották be a vonatkozó élelmezés-egészségügyi várakozási időket.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
48.	– amelyek vonatkozásában, amennyiben kaptak engedélyezett szereket vagy készítményeket, betartották az említett szerekre vagy készítményekre előírt élelmezés-egészségügyi várakozási időket.	5.18.3. Egyértelmű jele van annak, hogy illegális kezelésen átesett, illetve tiltott szerekkel kezelt állatból származó tej kerül az emberi fogyasztásra szánt elegytejbe.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

49.	5.19. Csak olyan bivaly- és tehéntej használható fel emberi fogyasztásra, amely olyan állományból származik, amely – Brucellózistól hivatalosan mentes vagy – Brucellózistól mentes vagy – az illetékes hatóság engedélyével, ha Brucellózis-tesztje nem pozitív, Brucellózisra utaló tüneteket nem mutat, tejét hőkezelték, és a tej az alkalikus foszfatáz próbára negatív reakciót mutat; ÉS – Gümőkórtól hivatalosan mentes, vagy – az illetékes hatóság engedélyével, ha gümőkór-tesztje nem pozitív, gümőkórra utaló tüneteket nem mutat, tejét hőkezelték, és a tej az alkalikus foszfatáz próbára negatív.	5.19. Egyértelműen bizonyítható, hogy emberi fogyasztásra szánt tej olyan szarvasmarha (bivaly) állományból vagy olyan állattól származik, amelynek nincs igazolása brucellózis- és gümőkórmentességről, vagy nincs külön engedélyük a tej hőkezelés utáni felhasználására.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
50.	5.20. Csak olyan juh- és kecsketej használható fel emberi fogyasztásra, amely olyan állományból származik, amely – Brucellózistól hivatalosan mentes vagy – Brucellózistól mentes, vagy – az illetékes hatóság engedélyével, ha Brucellózisra utaló tüneteket és B-tesztre pozitív reakciót nem mutat, vagy hivatalos mentesítési program keretében Brucellózis ellen vakcinázták, feltéve, ha az ilyen állomány tejét legkevesebb két hónapos érlelésű sajt gyártására szánják, vagy hőkezelik, és utána az alkalikus foszfatáz próbára negatív reakciót mutat; ÉS – Tehénnel együtt tartott kecskék esetében a gümőkórra irányuló vizsgálatot és tesztet elvégezték.	5.20. Egyértelműen bizonyítható, hogy emberi fogyasztásra szánt tej olyan juh- vagy kecskeállományból vagy olyan állattól származik, amelynek nincs igazolása brucellózis és (kecskék tehénnel való együtt tartása esetén) gümőkórmentességről, vagy nincs külön engedélyük a tej hőkezelés utáni felhasználására.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
51.	5.21. Tilos olyan állat nyerstejének emberi fogyasztásra való felhasználása, amely a 853/2004/EK rendelet III. melléklet IX. szakasz 1. fejezet 1–3. pont előírásainak nem felel meg, különös tekintettel arra az állatra, amelynek profilaktikus tesztje pozitív eredménnyel zárult.	5.21. Egyértelmű jele van annak, hogy a brucellózissal vagy gümőkórral fertőzött vagy fertőzésgyanús állatokból származó nyerstej emberi fogyasztásra felhasználásra kerül.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

52.	5.22. A 853/2004/EK rendelet III. melléklet IX. szakasz 1. fejezet 1–2. pont előírásainak nem megfelelő állat hatékony elkülönítése.	5.22.1. A tőgybeteg, váladékozó ivarszervű, hasmenéses, lázas állatok nem különíthetők el hatékonyan.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
53.		5.22.2. A brucellózissal vagy gümőkórral fertőzött vagy fertőzékeny állatok nem különíthetők el hatékonyan.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
54.	5.23. A fejőberendezéseket és azokat a helyiségeket, amelyekben a tejet tárolják, kezelik vagy hűtik, úgy kell elhelyezni és kialakítani, hogy a tej szennyeződésének kockázata minimális legyen. A tej raktározására használt helyiségeket védeni kell a kártevők ellen, megfelelően el kell különíteni azoktól a helyiségektől, ahol az állatokat tartják, és (a jogszabályi kivételekkel) megfelelően hűtőberendezéssel kell felszerelni.	5.23.1. A fejőberendezések és a tej tárolására, kezelésére és hűtésére szolgáló helyiségek nem úgy vannak elhelyezve és kialakítva, hogy a tej szennyeződésének kockázata minimális legyen.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
55.		5.23.2. A tej raktározására szolgáló helyiségeket a kártevők ellen nem védik.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
56.		5.23.3. A tej raktározására szolgáló helyiségek az állattartó helyiségektől nincsenek különítve.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
57.		5.23.4. A tej raktározására szolgáló helyiségek nincsenek felszerelve a megfelelő hűtőberendezésekkel, annak ellenére, hogy a jogszabályi előírások szerint a tejet hűteniük kellene.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
58.	5.24. A berendezések olyan felületei, amelyek érintkezésbe kerülnek a tejjel, legyenek könnyen tisztíthatók, és szükség szerint fertőtleníthetők, valamint jó állapotban legyenek.	5.24. A berendezések tejjel érintkező felületei nem tisztíthatók, fertőtleníthetők könnyen, és nincsenek jó állapotban.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
59.	5.25. A tejjel érintkező felületeket használat után tisztítani kell, és amennyiben szükséges, fertőtleníteni kell. Minden szállítás után, de minden esetben legalább naponta egyszer a nyerstej szállítására használt tartályokat ki kell tisztítani, és fertőtleníteni kell az újbóli használat előtt.	5.25.1. A tejjel érintkező felületeket nem tisztítják használat után, illetve nem fertőtlenítik szükség esetén.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
60.		5.25.2. A nyerstej szállítására használt tartályokat nem tisztítják és fertőtlenítik minden szállítás után, de legalább naponta egyszer.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

61.	5.26. A fejest higiénikusan kell végezni, különösen annak biztosítása mellett, – hogy a fejés megkezdése előtt a tőgybimbók, a tőgy és a környező részek tiszták;	5.26.1. Nem biztosítják, hogy a fejés megkezdése előtt a tőgybimbók, a tőgy és a környező részek tiszták legyenek.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
62.	– hogy az olyan állatorvosi kezelésen átesett állatokat, amelyek kezelése során maradékanyagok juthatnak a tejbe, azonosítják, valamint hogy az előírt élelmezés-egészségügyi várakozási idő letelte előtt az ilyen állatoktól származó tejet nem használják emberi fogyasztásra.	5.26.2. Nem azonosítják az olyan állatorvosi kezelésen átesett állatokat, amelyek kezelése során maradékanyagok juthatnak a tejbe, illetve nem biztosítják, hogy az élelmezés-egészségügyi várakozási idő letelte előtt az ilyen állatoktól származó tejet emberi fogyasztásra ne használják fel.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
63.		5.27.1. A tejet nem hűtik, holott fejés után nem kerül két órán belül feldolgozásra, és engedélyük sincsen technológiai okokból magasabb hőmérsékleten tartani a tejet.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
64.	5.27. A tej megfelelő hőmérsékleten történő tárolása a fejés után.	5.27.2. A tejet naponta csak egyszer szállítják el, mégsem hűtik le az elszállításig legalább 8 °C hőmérsékletre.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
65.		5.27.3. A tejet csak több nap után szállítják el, mégsem hűtik le az elszállításig legalább 6 °C hőmérsékletre.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
66.	TOJÁSTERMELŐKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK (5/c. blokk)				
67.	5/c. Foglalkozik-e a gazdálkodó árutojás-termelő háziúkok tartásával?				
68.	5.28. A tojásokat tisztán, szárazon, idegen szagoktól mentesen, a rázkódástól és a közvetlen napfénytől hatékonyan védve kell tartani a termelő helyiségeiben a fogyasztónak történő értékesítésig.	5.28. A tojásokat nem tisztán, szárazon, idegen szagoktól mentesen, a rázkódástól és a közvetlen napfénytől hatékonyan védve tartják a termelő helyiségeiben a fogyasztónak történő értékesítésig.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
69.	NÖVÉNYTERMESZTŐKRE vagy TAKARMÁNYIPARI VÁLLALKOZÓKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK (5/d. blokk)				
70.	5/d. Foglalkozik-e a gazdálkodó élelmiszernek szánt növény termesztésével, illetve takarmánytermesztéssel?				
71.	5.29. A hulladék és veszélyes anyagok helyes, szennyeződés megakadályozására alkalmas tárolása növénytermesztés és betakarítás során.	5.29. A gazdálkodó nem megfelelően tárolja a növénytermesztés és betakarítás során keletkezett hulladékot és veszélyes anyagokat.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

72.		5.30.1. Nem engedélyezett növényvédő szereket, biocidokat alkalmaztak.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
73.	5.30. A növényvédő szerek, biocidok megfelelő használata.	5.30.2. A növényvédő szereket, biocidokat nem az engedélyokiratban (törzskönyvben, használati utasításban) előírtak szerint alkalmazták.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
74.		5.30.3. A növényvédő szereket, biocidokat nem az élelmiszertől, takarmánytól elkülönítetten tárolják.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
75.	5.31. A növényi termékeket előállító vagy betakarító élelmiszeripari/takarmányipari vállalkozók a következőkről vezetnek nyilvántartást:	5.31.1. A növényi termékeket előállító vagy betakarító élelmiszeripari/takarmányipari vállalkozó nem vezet nyilvántartást a növényvédő szerek és biocidok használatáról.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
76.	– a növényvédő szerek és biocidok használata; – a növényekből vett mintákon vagy más, az emberi egészség szempontjából fontos mintákon végzett laboratóriumi vizsgálatok eredményei.	5.31.2. A növényi termékeket előállító vagy betakarító élelmiszeripari/takarmányipari vállalkozó nem vezet nyilvántartást a növényekből vett mintákon vagy más, az emberi egészség szempontjából fontos mintákon végzett laboratóriumi vizsgálatok eredményeiről.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

JFGK 6. követelmény- és minősítési tábla – Egyes hormon- vagy tiroosztatikus hatású anyagokra és β -agonistákra vonatkozó felhasználási tilalom az állattenyésztésben

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	6.1. Tilos a 96/22/EK irányelv II. és III. mellékletében szereplő anyagok (tiroosztatikus anyagok, stilbének, ösztradiol-17-béta, béta-agonisták; ösztrogén, androgén, gesztagén hatású anyagok) használata haszonállatokon, és tilos az ilyen anyaggal kezelt állatok tartása, forgalomba hozatala, húsának forgalomba hozatala. Kivételt képez a 6.2. és 6.3. követelmény szerinti kezelés.	6.1.1. Haszonállatot tiroosztatikus anyaggal, stilbén vagy ösztradiol-17-béta tartalmú anyaggal kezeltek, vagy ilyen anyagokkal kezelt haszonállatot tartanak.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
3.		6.1.2. Forgalomba hoztak olyan haszonállatot vagy húsát, amelyet tiroosztatikus anyaggal, stilbén vagy ösztradiol-17-béta tartalmú anyaggal kezeltek.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
4.		6.1.3. A reziduum-toxikológiai monitoring vizsgálat kimutatta hormon- vagy tiroosztatikus hatású anyag, illetve béta-agonista jogellenes használatát.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
5.	6.2. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges terápiás célú hormonkezelését (tesztoszteron, progeszteron, alliltrenbolon, béta-agonista tartalmú szerek felhasználását) a jogszabályi korlátozások figyelembevételével kell végrehajtani.	6.2. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges terápiás célú hormonkezelését (tesztoszteron, progeszteron, alliltrenbolon, béta-agonista tartalmú szerek felhasználását) nem a jogszabályi korlátozások figyelembevételével hajtották végre.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
6.	6.3. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges tenyésztéstechnikai (szaporítási) célú hormonkezelését (ösztrogén, androgén, illetve gesztagén tartalmú szerek felhasználását) a jogszabályi korlátozások figyelembevételével kell végrehajtani.	6.3. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges tenyésztéstechnikai (szaporítási) célú hormonkezelését (ösztrogén, androgén, illetve gesztagén tartalmú szerek felhasználását) nem a jogszabályi korlátozások figyelembevételével hajtották végre.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)

7.	6.4. A kivételes esetekben lehetséges hormonkezelésen átesett állatokat és termékeiket csak a várakozási idők betartásával lehet forgalomba hozni, a kezelésekről vezetett nyilvántartás adatainak figyelembevételével.	6.4. A tenyésztés céljából tartott haszonállatok kivételes esetekben lehetséges terápiás célú vagy tenyésztéstechnikai (szaporítási) célú hormonkezeléseiről nem vezetnek nyilvántartást, ezért nincs biztosítva, hogy az állatokat és termékeiket a várakozási idő letelte előtt nem hozzák forgalomba.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.		6.4.a) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények neve.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.		6.4.b) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények élelmezés-egészségügyi várakozási ideje.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
10.		6.4.c) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának módja.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.		6.4.d) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának megkezdésének ideje.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
12.		6.4.e) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának időtartama.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
13.		6.4.f) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban nem szerepel a készítmények alkalmazásának indoka.	Gazdaságon kívüli (5)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.		6.4.g) A hormonkezelésekről vezetett nyilvántartásban a kezelt állatok/ állatcsoportok nem azonosíthatók.	Gazdaságon kívüli (5)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

JFGK 7–8. követelmény- és minősítési tábla – Növényvédő szerek kezelése, tárolása, felhasználása, valamint a növényvédő szerek csomagolóeszköz-hulladékának - az ellenőrzési kérdésekhez tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	78.1. Engedélyköteles terméket Magyarországon csak az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által kiadott engedély alapján, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény végrehajtására kiadott külön jogszabály szerint lehet felhasználni.	78.1.1 Magyarországon felhasználási, kísérleti, szükséghelyzeti vagy párhuzamos behozatali engedéllyel nem rendelkező növényvédő szer felhasználása.	Gazdaságon kívüli	Közepes	Hosszútávon helyrehozható
3.	78.2. A növényvédő szer címkéjén, illetve a használati utasításban, illetve a speciális engedélyekben foglalt előírásokat, korlátozásokat be kell tartani.	78.2.1 A gazdálkodó a növényvédő szert olyan kultúrában használta fel, amely a felhasználási engedélyben, illetve a speciális engedélyekben nem szerepel.	Gazdaságon kívüli	közepes	Rövid távon helyrehozható
4.		78.2.2 A gazdálkodó nem tartotta be a címkén, az engedélyokiratban, illetve a speciális engedélyben szereplő dózisokat.	Gazdaságon kívüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
5.		78.2.3 A gazdálkodó nem tartotta be a címkén, az engedélyokiratban, illetve a speciális engedélyekben szereplő munkaegészségügyi vagy az élelmezés-egészségügyi várakozási időt.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Hosszútávon helyrehozható
6.	78.3. Az I. és II. forgalmi kategóriába sorolt növényvédő szereket kizárólag a kategóriának megfelelő végzettségű ember vásárolhatja vagy használhatja fel.				
7.		78.3.1 A permetezési naplóban szerepel olyan I. vagy II. forgalmi kategóriás növényvédő szerrel végzett kezelés, mely megfelelő forgalmazási, vásárlási és felhasználási engedéllyel rendelkező személy által nincs ellenjegyezve.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható

8.	78.4. Az elvégzett növényvédő szeres kezelésekről permetezési naplót kell vezetni.	78.4.1 A gazdálkodó nem vezetett permetezési naplót az értékesítésre szánt növények és növényi termékek növényvédő szeres kezeléséről tárgyévben.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
9.		78.4.2 A permetezési napló hiányos, mert egyes adatok hiányoznak belőle, vagy egymásnak ellentmondó, illetve valótlan adatok szerepelnek benne.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
10.	78.5. Növényvédő szerek raktárkészletéről a forgalmi kategóriának megfelelő nyilvántartást kell vezetni.	78.5.1 A gazdálkodó egyáltalán nem vezet nyilvántartást az I. forgalmi kategóriájú szerek készletéről, vagy a gazdálkodó 25 kg feletti mennyiségben tart II. és III. forgalmi kategóriájú szert, de azok készletéről nem vezet nyilvántartást.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
11.		78.5.2 A gazdálkodó birtokában vannak olyan I. forgalmi kategóriájú vagy 25 kg feletti mennyiségben II. és III. forgalmi kategóriájú növényvédő szerek, amelyek nem szerepelnek a gazdálkodó nyilvántartásában.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
12.	78.6. A növényvédő szereket elkülönített raktárban, a vizek, a környezet és az emberi egészség védelmét szolgáló intézkedések betartásával lehet tárolni.	78.6.1 A növényvédő szert a gazdálkodó olyan helyen tárolja, ahol emberek vagy állatok tartózkodhatnak, illetve élelmiszer vagy takarmányt tárolnak, vagy illetéktelen személyek által hozzáférhető helyen és módon elhelyezett szekrényben tárolja.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
13.		78.6.2 A raktár ajtaján nincs jól láthatón feltüntetve, hogy „Növényvédő szer raktár” és „Idegeneknek belépni tilos”.	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható
14.		78.6.3 A gazdálkodó olyan alkalmi raktárban tárol növényvédő szert, amely nem zárható.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható

15.					
16.	78.7. Növényvédő szert más célra szolgáló csomagolóeszközbe (például élelmiszer, gyógyszer, kozmetikum, takarmány) tölteni és csomagolni tilos. Az átcsomagolt növényvédő szer csomagolóeszközén fel kell tüntetni a növényvédő szer nevét, engedélyokiratának számát, hatóanyagát, veszélyességi osztályba sorolását, forgalmi kategóriáját, az átcsomagolás időpontját, a felhasználhatósági időt.	78.7.1 Nem került feltüntetésre az átcsomagolt növényvédő szer csomagolóeszközén a növényvédő szer neve, engedélyokiratának száma, hatóanyaga, veszélyességi osztályba sorolása, forgalmi kategóriája, az átcsomagolás időpontja, a felhasználhatósági idő.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
17.					
18.					
19.	78.8. Az öt évnél idősebb növényvédő szer kijuttatására alkalmazott gépeknek rendelkezniük kell a felülvizsgáló állomás által kiadott működési engedélyt igazoló jegyzőkönyvvel és matricával.	78.8.2 A növényvédelmi szolgáltatás és árutermelés során használt növényvédelmi gép nem rendelkezik időszaki felülvizsgálatot igazoló dokumentummal.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
20.		78.8.3 A növényvédő szer kijuttatására alkalmazott gép nincs megfelelően kitisztított állapotban.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
21.		78.9.1 A csávázott vetőmag vetése során használt pneumatikus vetőgép nincs felszerelve deflektorral.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
22.	78.10.1. Növényvédő szer nem használható a vizek, vízfolyások, illetve az ásványi nyersanyag külszíni kitermelése során létrejött tavak környezetében mért 5 m-es biztonsági távolságon belül.	78.10.1 A növényvédő szer kijuttatása során nem került betartásra a vizek, vízfolyások, tavak környezetében mért 5 m-es biztonsági távolság.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható
23.					
24.	78.11. Tilos növényvédő szert tárolni fürdőre alkalmas víz partvonalától, természeti területek, védett természeti területek határától 1 km távolságon belül, tároló vízművek, víznyerő helyek, víztározók védőterületén belül, illetve ár- és belvízveszélyes területen 25 kg felett.	78.11.1 A növényvédő szer raktár vagy tároló 1 km távolságon belül található a fürdőre alkalmas víz partvonalától, továbbá természeti területek, valamint védett természeti területek határától.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
25.		78.11.2 A növényvédő szer raktár vagy tároló vízművek, víznyerő helyek, víztározók védőterületén, továbbá ár- és belvízveszélyes területeken helyezkedik el.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható

26.		78.12.0 A veszélyes hulladék tárolása nem elkülönítetten történik.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
27.	78.12. A növényvédő szer csomagolóeszköz-hulladékot, továbbá egyéb, a növényvédő szerek raktározása, felhasználása során keletkezett veszélyes hulladékot elkülönítetten kell tárolni. A tisztított csomagolóeszköz-hulladékot illetéktelenektől elzárva kell gyűjteni, és ott legfeljebb 1 évig szabad tárolni. A tárolt csomagolóeszköz-hulladék mennyiségéről és fajtájáról folyamatos nyilvántartást kell vezetni. A tisztított csomagolóeszköz-hulladék leadásáról rendelkeznie kell átvételi elismervénnyel. A veszélyes hulladékok tárolásának, elszállításának a külön jogszabályban előírtaknak megfelelően kell történnie.	78.12.1 1 évnél régebbi csomagolóeszköz-hulladék található a tárolóban, raktárban.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
28.		78.12.2 A kiürült növényvédő szer csomagolóeszköz szemmel láthatóan (anyagmaradékot tartalmaz) nincs megfelelően megtisztítva.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
29.		78.12.3 A tisztított csomagolóeszköz-hulladék leadására vonatkozó 5 évnél nem régebbi elismervénnyel nem rendelkezik a gazdálkodó.	Gazdaságon kívüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
30.		78.12.4 A veszélyes hulladék tárolása és szállítása nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően történt.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható

JFGK 9. követelmény- és minősítési tábla – Állatjólét (borjak védelme) – az ellenőrzési jegyzőkönyv kérdéseire tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	MOZGÁSSZABADSÁG, FÉRŐHELYSZÜKSÉGLET				
3.	9.1. A borjuszállás kialakításánál minden egyes borjú számára biztosítani kell a lefekvés, a pihenés, a felkelés, a saját maga nehézség nélküli ellátásának a lehetőségét.	9.1.1. A borjuszállás kialakítása nem megfelelő, mert a borjak nem tudnak egyszerre lefeküdni, egyszerre felállni, illetve egyszerre ellátni magukat.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.	9.2. Borjakat nyolchetes korukig szabad egyedi ketrecben tartani (ezt követően csak indokolt esetben, kezelési céllal lehet). A ketreceket legalább a vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint kell méretezni és kialakítani. Az anyjokkal együtt tartott szopósborjak tartására, valamint azon állattartóhelyekre, ahol 6 borjúnál kevesebb állatot tartanak, a követelményt nem kell alkalmazni.	9.2.1. Nyolchetesnél idősebb borjút tartanak úgy egyedi ketrecben, hogy az elkülönítés nem indokolt.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
5.		9.2.2. Található olyan egyedi boksza a telepen, amelynek szélessége nem éri el a benne tartott állat marmagasságát, illetve hossza nem éri el az állat orra hegyétől az ülőgumója hátsó végéig mért távolság 1,1-szeresét.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
6.		9.2.3. Az egyedi férőhelyek kialakítása nem teszi lehetővé, hogy a borjak láthassák fajtársaikat.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

7.		9.3.1. Az előírt fajlagos férőhely nem biztosított a csoportosan tartott borjaknál: a 150 kg testtömeg alatti állatoknál nem áll rendelkezésre legalább 1,5 m ² férőhely egyedenként.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.	9.3. A borjak számára biztosítani kell a súlycsoportonként meghatározott fajlagos férőhelyszükségletet. Az anyjukkal együtt tartott szopósborjak tartására, valamint azon állattartóhelyekre, ahol 6 borjúnál kevesebb állatot tartanak, a követelményt nem kell alkalmazni.	9.3.2. Az előírt fajlagos férőhely nem biztosított a csoportosan tartott borjaknál: a 150 és 220 kg közötti testtömegű állatoknál nem áll rendelkezésre legalább 1,7 m ² férőhely egyedenként.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.		9.3.3. Az előírt fajlagos férőhely nem biztosított a csoportosan tartott borjaknál: a 220 kg testtömeg feletti állatoknál nem áll rendelkezésre legalább 1,8 m ² férőhely egyedenként.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
10.		9.4. Lekötni csak a csoportosan tartott borjakat szabad az etetés idejére (legfeljebb egy órára).	9.4.1. Olyan borjat lekötve tartottak vagy tartanak, amelyre nem vonatkozik a jogszabály szerinti kivétel.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)
11.	9.5. A lekötőrendszerek sérülést nem okozhatnak, és a borjak kényelmét nem akadályozhatják (lefekvés, pihenés, saját maga ellátása).	9.5.1. A lekötőeszközök sérülést okozhatnak, illetve a borjak kényelmét akadályozhatják.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
12.	ÁLLATOK ELLENŐRZÉSE, BETEG ÉS SÉRÜLT ÁLLATOKKAL VALÓ BÁNÁSMÓD				
13.	9.6. Az állattartónak minden egyedileg vagy csoportosan tartott, istállózott borjút legalább naponta kétszer, szabadon tartott borjút legalább naponta egyszer ellenőriznie kell.	9.6.1. Az istállózott borjakat legalább naponta kétszer, a szabadtartásos borjakat legalább naponta egyszer nem ellenőrzik.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.	9.7. Amikor szükségessé válik, a beteg vagy sérült borjút száraz, kényelmes fekvést biztosító, alommal ellátott elkülönítőbe kell helyezni.	9.7.1. Nem áll rendelkezésre a beteg borjak elkülönítésére szolgáló, megfelelő kialakítású férőhely.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
15.	9.8. Minden sérült vagy betegnek tűnő borjút azonnal megfelelő kezelésben kell részesíteni. Az olyan esetekben, amelyek meghaladják az állattartó ismereteit, állatorvosi tanácsot kell kérni.	9.8.1. Nem gondoskodnak megfelelően a sérültnek vagy betegnek tűnő borjakról, illetve nem kérik állatorvos tanácsát a szükséges esetekben.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)

16.	ÉPÜLETEK, MIKROKLÍMA				
17.	9.9. A borjak tartására szolgáló épületeknek, karámoknak, valamint azok kialakításának, anyagának és berendezéseinek, továbbá az egyéb eszközöknek jól tisztíthatóknak és fertőtleníthetőnek kell lenniük, és azokat rendszeresen tisztítani és fertőtleníteni kell, valamint a borjakra nézve ártalmas anyagot nem tartalmazhatnak.	9.9.1. Az ártalmatlanság, a tisztaság és a tisztíthatóság szempontjából a férőhelyek és a borjak tartására szolgáló berendezések anyaga és kialakítása, karbantartása nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
18.	9.10. Az elektromos áramkörök és az elektromos berendezések nem okozhatnak áramütést.	9.10.1. Az elektromos áramkörök, illetve az elektromos berendezések érintésvédelmi szempontból nem megfelelőek.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
19.	9.11. A borjak tartására szolgáló épület szigetelésének, fűtésének és szellőzésének biztosítania kell a megfelelő légáramlást, hőmérsékletet, relatív páratartalmat, por- és gázkoncentrációt.	9.11.1. A borjak tartására szolgáló épületben a hőmérséklet nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
20.		9.11.2. A borjak tartására szolgáló épületben a szellőzés, illetve a relatív páratartalom nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
21.		9.11.3. A borjak tartására szolgáló épületben a porszint elfogadhatatlanul magas.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
22.		9.11.4. A borjak tartására szolgáló épületben a káros gázok koncentrációja meghaladja az elfogadható mértéket.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
23.	9.12. A padozatnak simának és egyenletesnek, megfelelő vízelvezető képességűnek, de egyúttal csúszásmentesnek kell lennie, és nem okozhat sérülést vagy szenvedést sem fekvés, sem felállás közben.	9.12.1. A padozat nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
24.	9.13. A kéthetesnél fiatalabb borjak számára megfelelő almozást kell biztosítani.	9.13.1. A kéthetesnél fiatalabb borjakat almozatlan vagy gyéren almozott férőhelyen tartják.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
25.	MEGVILÁGÍTÁS, MŰSZAKI BERENDEZÉSEK				
26.	9.14. Tilos a borjakat állandó sötétben tartani.	9.14.1. Van olyan borjú, amelyet állandó sötétben tartanak.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

27.	9.15. A borjaknak természetes megvilágítást vagy legalább a természetes nappali fényvel megegyező időtartamú mesterséges megvilágítást kell biztosítani az istállóban (általában reggel 9 h-tól este 17 h-ig).	9.15.1. Nem biztosítják a borjak számára a természetes megvilágítást, vagy mesterséges megvilágítású istállóban a megvilágítás nem éri el a természetes nappali fényvel megegyező időtartamot.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
28.	9.16. Minden borjú bármely időpontban történő ellenőrzéséhez elegendő fényerejű rögzített vagy hordozható kiegészítő fényforrást kell biztosítani.	9.16.1. Sem rögzített, sem hordozható kiegészítő fényforrás nem áll rendelkezésre, amellyel a nap bármely időpontjában megvizsgálható minden állat.	Gazdaságon belüli (1)	Elhanyagolható (0)	Rövid távon helyrehozható (1)
29.	9.17. Valamennyi, a borjak egészsége és jóléte szempontjából lényeges automatikus üzemű vagy mechanikus működésű berendezést legalább naponta egy alkalommal ellenőrizni kell. Az észlelt meghibásodást azonnal meg kell szüntetni.	9.17.1. A borjak egészsége és jóléte szempontjából lényeges műszaki berendezéseket nem ellenőrzik naponta, illetve a hibák kijavításáról nem gondoskodnak.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
30.	9.18. Amennyiben valamely műszaki berendezés meghibásodása azonnal nem szüntethető meg, egy olyan alternatív megoldást kell alkalmazni, amely biztosítja a folyadék- és takarmányellátást és a megfelelő környezeti állapot fenntartását.	9.18.1. Nincsenek felkészülve az olyan esetekre, amikor az állatok igényeit a beépített műszaki berendezések nélkül kell kielégíteni.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
31.	9.19. Rendelkezni kell olyan megfelelő kiegészítő megoldással, ami biztosítja a légcserét a mesterséges szellőztetési rendszer meghibásodása esetén is.	9.19.1. A mesterséges szellőztető berendezés meghibásodása esetén a megfelelő mértékű légcseré nem biztosítható.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
32.	9.20. A mesterséges szellőztető berendezés meghibásodása esetén a gondozót riasztórendszernek kell figyelmeztetnie. A riasztórendszert rendszeresen ellenőrizni kell.	9.20.1. Nincs működőképes, a borjuszálláson lévő mesterséges szellőztető berendezés meghibásodására figyelmeztető riasztórendszer.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
33.	TAKARMÁNYOZÁS, IVÓVÍZELLÁTÁS				
34.	9.21. Gondoskodni kell a borjú korának, testtömegének, szokásainak, fiziológiai szükségleteinek megfelelő takarmányozásról annak érdekében, hogy a borjú megfelelő egészségi állapota és jó közérzete fenntartható legyen.	9.21.1. A takarmány nem elégíti ki a borjak szükségleteit.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

35.	9.22. Az etető- és itatóberendezésekben minimalizálni kell az elszennyeződés lehetőségét.	9.22.1. A borjúetető-, illetve -itatóberendezések kialakítása, elhelyezése és üzemeltetése nem biztosítja, hogy az elszennyeződés lehetősége a lehető legkisebb legyen.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
36.	9.23. A borjakat naponta legalább két alkalommal kell etetni.	9.23.1. A borjak naponta egyszer vagy ritkábban jutnak takarmányhoz.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
37.	9.24. Csoportosan tartott borjak esetében minden egyes állatnak lehetőleg egyszerre és egyenlő eséllyel kell a takarmányhoz hozzáférnie.	9.24.1. Csoportosan tartott borjak esetében nem biztosított, hogy minden állat egyszerre és egyenlő eséllyel hozzáférjen a takarmányhoz.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
38.	9.25. Minden kéthetesnél idősebb borjú számára biztosítani kell a megfelelő mennyiségű friss itatóvizet, illetve azt, hogy folyadékbeviteli igényét más folyadékkal kielégíthesse.	9.25.1. Kéthetesnél idősebb borjat úgy tartanak, hogy nem biztosított számára a megfelelő mennyiségű friss ivóvíz vagy más folyadék.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
39.	9.26. Hőségben és beteg állatok esetében a friss folyadéknak folyamatosan rendelkezésre kell állnia.	9.26.1. A beteg állatok részére nem biztosítható, illetve nem áll rendelkezésre folyamatosan a friss folyadék.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
40.		9.26.2. Hőségben nem biztosítható, illetve nem áll rendelkezésre folyamatosan a friss folyadék az állatok részére.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
41.	9.27. A borjúnak közvetlenül születése után, de legkésőbb hat órán belül colostrumhoz kell jutnia.	9.27.1. A borjak nem juthatnak a születésüket követő hat órán belül colostrumhoz.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
42.	9.28. A takarmánynak elegendő vasat kell tartalmaznia annak biztosítására, hogy a kéthetesnél idősebb borjak vérében a hemoglobin literenkénti szintje átlagosan legalább 4,5 mmol legyen.	9.28.1. A kéthetesnél idősebb borjakkal etetett takarmány nem tartalmaz elegendő vasat ahhoz, hogy a borjak élettani szükségletét biztosítsa.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
43.	9.29. A kéthetesnél idősebb borjaknak minden nap kell rostos takarmányt adni. Nyolchetes koruktól húszhetes korukig a napi takarmány rostanyag-tartalmát fokozatosan 50 grammról minimum 250 grammra kell emelni.	9.29.1. A kéthetesnél idősebb borjak takarmányadagja az előírtnál kevesebb rostot tartalmaz.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
44.	9.30. A borjakra szájkosarat rakni tilos.	9.30.1. Van olyan borjú, amelyre szájkosarat raktak.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

JFGK 10. követelmény- és minősítési tábla – Állatjólét (sertések védelme) – az ellenőrzési jegyzőkönyv kérdésekhez tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK				
3.					
4.	10.1. Betonból készült ráncspadozat esetén biztosítani kell a nyílások szélességére vonatkozó maximum- és a rácsok szélességére vonatkozó minimumértékeket.	10.1.1. Malacok esetében a betonból készült ráncspadozat nyílásai szélesebbek, mint 11 mm, illetve a rácsok keskenyebbek, mint 50 mm.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
5.		10.1.2. Utónevelt malacok esetében a betonból készült ráncspadozat nyílásai szélesebbek, mint 14 mm, illetve a rácsok keskenyebbek, mint 50 mm.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
6.		10.1.3. Hízők esetében a nyílások szélesebbek, mint 18 mm, illetve a rácsok keskenyebbek, mint 80 mm.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
7.		10.1.4. Termékenyített kocasüldők és kocák esetében a betonból készült ráncspadozat nyílásai szélesebbek, mint 20 mm, illetve a rácsok keskenyebbek, mint 80 mm.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
8.		10.2. Biztosítani kell, hogy a sertések tartására szolgáló épületben vagy épületrészben a folyamatos zajszint ne legyen 85 dBA vagy annál nagyobb. Kerülni kell az állandó vagy hirtelen zajt is.	10.2.1. A sertések tartására szolgáló épületben vagy épületrészben a folyamatos zajszint meghaladja a 85 dBA-t.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)
9.		10.2.2. A sertések tartására szolgáló épületben vagy épületrészben nem kerülnek a hirtelen, illetve állandó zajok keltését.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
10.	10.3. A sertések tartására használt épületrészben a fényerő legalább napi 8 órában minimum 40 lux kell, hogy legyen.	10.3.1. A sertések tartására használt épületrészben a megvilágítás nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

11.		10.4.1. A sertések tartására szolgáló épületben vagy épületrészben a hőmérséklet nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
12.	10.4. A sertések elhelyezését úgy kell kialakítani, hogy lehetővé tegye az állatok számára a megfelelő hőmérsékletet, vízvezetést, a kényelmes, tiszta fekvőhelyet az összes állat számára egyidejűleg; a megfelelő pihenést és felállást; és hogy egymást láthassák (kivétel: a fialás előtti héten és a fialás alatt a kocákat és kocasüldőket ki lehet vonni fajtársaik látóköréből).	10.4.2. A sertések elhelyezése nem teszi lehetővé valamennyi sertés számára a kényelmes, megfelelő vízvezetéssel ellátott és tiszta fekvőhelyhez való hozzáférést, illetve azt, hogy az összes állat egyidejűleg fekhessen.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
13.		10.4.3. A sertések elhelyezése nem teszi lehetővé valamennyi sertés számára a megfelelő pihenést és felállást.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
14.		10.4.4. A sertések nem láthatják egymást.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
15.	10.5. A sertéseknek állandó jelleggel hozzá kell férniük a fürkésző és manipulációs tevékenységekhez szükséges, elegendő mennyiségű, a sertések egészségére nem ártalmas anyaghoz, mint szalmához, szénához, fához, fűrészporhoz, gombakomposzthoz, tőzeghez, illetve ezek keverékéhez.	10.5.1. A sertések nem férnek hozzá semmilyen anyaghoz, amellyel ki tudnák elégíteni fürkésző-, túróigényüket.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
16.	10.6. A padozatnak simának, de csúszásmentesnek kell lennie, és úgy kell megtervezni, kialakítani és karbantartani, hogy ne okozzon sérülést vagy fájdalmat a sertéseknek. A padozat kialakításának meg kell felelnie a sertések nagyságának és súlyának, és almozás hiányában szilárd, egyenletes és stabil felületet kell képeznie.	10.6.1. A padozat kialakítása, illetve karbantartása nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
17.	10.7. Amennyiben a sertéseket csoportokban etetik, minden sertésnek a csoport többi tagjával azonos időben kell a takarmányhoz jutnia (kivéve ad libitum etetés, vagy az állatok egyéni etetését biztosító automatikus működtetésű takarmányellátó berendezés alkalmazása esetén).				
18.		10.7.1. Csoportos etetés esetén nem biztosított, hogy a csoport minden egyede egyszerre jut takarmányhoz.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

19.	10.8. Minden sertést naponta legalább egyszer meg kell etetni. Minden kéthetesnél idősebb sertés számára elegendő mennyiségű friss vizet kell biztosítani.	10.8.1. Nem biztosítják a sertések megfelelő időközönkénti takarmányellátását.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
20.		10.8.2. A kéthetesnél idősebb sertések számára nem biztosítanak elegendő mennyiségű friss vizet.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
21.	10.9. A csonkításokat a jogszabályi korlátozások figyelembevételével kell elvégezni.				
22.		10.9.1. Olyan, csonkítással járó beavatkozást is végeznek az állatokon, amely az adott korú és nemű sertéseknél nem megengedett.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
23.		10.9.2. Az állattartó nem tette meg a szükséges megelőző intézkedéseket a farokkurtítás, illetve a fogak megrövidítése előtt, mégis rutinszerűen végzik azokat.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Maradandó (5)
24.		10.9.3. Az ivartalanítást, illetve a farokkurtítást 7 napos kor fölött érzéstelenítés és tartós fájdalomcsillapítás nélkül, illetve állatorvos igénybevétele nélkül végzik.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
25.		10.9.4. A sertések csonkolásával járó beavatkozásoknál nem tartják be a személyi, tárgyi és higiéniai feltételeket.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Maradandó (5)
26.	KANOK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK				
27.					
28.	10.10. A kankutricákat olyan módon kell elhelyezni és kialakítani, hogy az állat megfordulhasson, hallhassa, láthassa a többi sertést, és érezhesse azok szagát.	10.10.1. A természetes fedeztetésre nem használt kankutrica akadálymentes alapterülete kisebb, mint 6 m ² .	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
29.	Egy kifejlett kan számára legalább 6 m ² nagyságú, természetes fedeztetéshez is használt kutrica esetében legalább 10 m ² nagyságú, akadálymentes alapterületet kell biztosítani.	10.10.2. A természetes fedeztetésre is használt kankutrica akadálymentes alapterülete kisebb, mint 10 m ² .	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
30.		10.10.3. A kankutrica elhelyezése, illetve kialakítása nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

31.	KOCÁK ÉS KOCASÜLDŐK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK				
32.					
33.	10.11. Csoportos tartás esetén a termékenyített kocasüldők és kocák számára biztosítani kell a vonatkozó jogszabály által előírt minimális szabad alapterületet, illetve a kutyák oldalfalainak minimális méretét. A kocákat és a kocasüldőket – a 10 kocánál kevesebbet tartó telepek kivételével – a termékenyítés utáni 4. hét eltelte utáni naptól 1 héttel a falás várható időpontja előtti napig csoportosan kell tartani.	10.11.1. A vemhes kocasüldők és vemhes kocák számára nem áll rendelkezésre megfelelő alapterület (csoportos tartásnál, 6 egyednél kisebb csoportok esetében legalább 1,8 m ² alapterület vemhes kocasüldőnként és legalább 2,5 m ² alapterület vemhes kocáknént).	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
34.		10.11.2. A vemhes kocasüldők és vemhes kocák számára nem áll rendelkezésre megfelelő alapterület (csoportos tartásnál, 6–40 egyed tartalmazó csoportok esetében legalább 1,64 m ² alapterület vemhes kocasüldőnként és legalább 2,25 m ² alapterület vemhes kocáknént).	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
35.		10.11.3. A vemhes kocasüldők és vemhes kocák számára nem áll rendelkezésre megfelelő alapterület (csoportos tartásnál, 40 egyednél nagyobb csoportok esetében legalább 1,5 m ² alapterület vemhes kocasüldőnként és legalább 2 m ² alapterület vemhes kocáknént).	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
36.		10.11.4. A vemhes kocasüldők vagy vemhes kocák tartására szolgáló kutyakörméretei nem megfelelőek (6 egyednél kisebb csoportokban a kutyakörméretei valamennyi oldala legalább 2,4 m kell, hogy legyen).	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
37.		10.11.5. A vemhes kocasüldők vagy vemhes kocák tartására szolgáló kutyakörméretei nem megfelelőek (6 egyed vagy annál nagyobb csoport esetén a kutyakörméretei valamennyi oldala legalább 2,8 m kell, hogy legyen).	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

38.		10.11.6. Nem tartják csoportosan a vemhes kocákat, illetve kocasüldőket az előírt időszakban.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
39.					
40.	10.12. A 10 kocánál kevesebbet tartó gazdaságokban a kocák és kocasüldők a termékenyítés utáni 4. hét eltelte utáni naptól 1 héttel a fialás várható időpontja előtti napig akkor tarthatók elkülönítve, ha saját rekeszükben kényelmesen meg tudnak fordulni.	10.12.1. A 10 kocánál kevesebbet tartó gazdaságban oly módon tartják elkülönítve a kocákat, illetve a kocasüldőket a termékenyítés utáni 4. hét eltelte utáni naptól 1 héttel a fialás várható időpontja előtti napig, hogy az állat nem tud kényelmesen megfordulni saját rekeszében.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
41.		10.13.1. A termékenyített kocasüldők számára kevesebb mint 0,95 m ² szilárd padozatfelület áll rendelkezésre egyedenként.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
42.	10.13. Termékenyített kocák és kocasüldők esetében egyedenként biztosítani kell a vonatkozó jogszabály által előírt minimális méretű, szilárd padozatfelületet, melyből legfeljebb 15%-ot foglalhatnak el a vízelvezető nyílások.	10.13.2. A termékenyített kocasüldők számára rendelkezésre álló tömör padozatfelület több mint 15%-át teszik ki a vízelvezető nyílások.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
43.		10.13.3. A vemhes kocák számára kevesebb mint 1,3 m ² szilárd padozatfelület áll rendelkezésre egyedenként.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
44.		10.13.4. A vemhes kocák számára rendelkezésre álló tömör padozatfelület több mint 15%-át teszik ki a vízelvezető nyílások.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
45.	10.14. Kocákat és kocasüldőket tilos lekötve tartani. Tilos a kocák és kocasüldők lekötve tartására szolgáló épület létesítése, valamint az épületek e célból történő átalakítása.	10.14.1. Kocákat vagy kocasüldőket lekötve tartottak, illetve az esetleges lekötésnek szemmel látható jelei vannak.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

46.	10.15. A csoportosan tartott kocák és kocasüldők takarmányozására olyan rendszert kell alkalmazni, amely versenytársak jelenlétében is lehetővé teszi minden egyed számára az elegendő takarmány felvételét.	10.15.1. A csoportosan tartott kocák és kocasüldők takarmányozására nem olyan rendszert alkalmaznak, amely versenytársak jelenlétében is lehetővé teszi minden egyed számára az elegendő takarmány felvételét.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
47.	10.16. Szárazon álló vemhes kocának és kocasüldőnek az éhség csillapításához és rágási igényeik kielégítéséhez elegendő mennyiségű ballaszt- vagy magas rosttartalmú, valamint magas energiatartalmú takarmányt kell biztosítani.	10.16.1. A szárazon álló vemhes kocák és kocasüldők nem kapnak megfelelő rostot rágási igényük, illetve megfelelő energiatartalmú takarmányt éhségük csillapítására.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
48.	10.17. Az agresszív, beteg vagy sérült állatok esetében ideiglenes jelleggel alkalmazott egyedi kutrica méreteit úgy kell kialakítani, hogy az állat kényelmesen megfordulhasson, hacsak ez nem ellentétes a konkrét állatorvosi utasítással.	10.17.1. Az agresszív, beteg vagy sérült állatok egyedi elkülönítését szolgáló férőhelyen az állat nem tud megfordulni.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
49.	10.18. A kocák és a kocasüldők tartása során meg kell tenni minden szükséges intézkedést a csoporton belüli agresszió visszaszorítására.	10.18.1. Nem tettek meg minden szükséges intézkedést a kocák és kocasüldők csoporton belüli agressziójának visszaszorítására.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
50.	10.19. Szükség esetén a vemhes kocákat és a kocasüldőket a külső és belső élősködők ellen kezelni kell, valamint teljes testfelületüket alaposan meg kell tisztítani a fiaztató kutricába való telepítés előtt.	10.19.1. A fiaztató kutricába telepítendő kocák és kocasüldők szükség szerinti parazitamentesítése és testfelületük tisztítása nem történik meg.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
51.	10.20. A várható fialási idő előtti héten a kocákat és kocasüldőket el kell látni megfelelő és elegendő mennyiségű alomanyaggal, kivéve ha ezt a létesítményben alkalmazott hígtrágyakezelő rendszer technikailag nem teszi lehetővé.				
52.		10.20.1. Az istállóban a fialás előtt álló kocák alatt nem található megfelelő mennyiségű és minőségű alom, holott a trágyakezelő rendszer ezt technikailag lehetővé tenné.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)

53.	10.21. A koca, illetve kocasüldő részére fialáskor olyan szabad területet kell kialakítani, amely lehetővé teszi a zavartalan fialást és a fialásban történő segítségnyújtást. Az olyan fiazatókutricákban, amelyekben a kocákat szabadon tartják, gondoskodni kell a malacok védelmét biztosító valamilyen eszközről, például malacvédő rácsról.	10.21.1. Nincs megfelelő terület biztosítva a zavartalan fialáshoz, illetve a fialásban történő segítségnyújtáshoz.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
54.		10.21.2. A malacok védelme nem biztosított a fiazató kutricában.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
55.	MALACOK TARTÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK				
56.					
57.	10.22. A malacok számára olyan szilárd padozatú vagy szőnyeggel borított, szalmával vagy egyéb erre alkalmas anyaggal almozott fekvőhelyet kell biztosítani, amely lehetővé teszi az összes malac egyidejű pihenését. A fiazató ketrecekben elégséges helyet kell biztosítani ahhoz, hogy a malacok akadálytalanul szophassanak.	10.22.1. A malacok számára nem biztosított olyan szilárd padozatú vagy szőnyeggel borított, szalmával vagy egyéb erre alkalmas anyaggal almozott fekvőhely, amely lehetővé teszi az összes malac egyidejű pihenését.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
58.		10.22.2. A fiazató ketrecekben nem áll rendelkezésre elégséges hely ahhoz, hogy a malacok akadálytalanul szophassanak.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
59.	10.23. A malacokat 28 napos koruk előtt csak abban az esetben szabad elválasztani, ha a koca vagy a malacok egészsége vagy jóléte veszélyeztetett. A malacokat azonban akár hét nappal korábban is el lehet választani, amennyiben azokat olyan, kifejezetten erre a célra kialakított épületbe telepítik át, amelyet minden újabb csoport betelepítése előtt kiürítenek, valamint alaposan kitisztítanak és fertőtlenítenek, továbbá amelyet elkülönítenek a kocák tartására szolgáló épületektől annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsék a betegségek átterjedését a malacokra.	10.23.1. A malacok elválasztása nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
60.	UTÓNEVELT MALACOK ÉS HÍZÓK TARTÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI				
61.	10.24. A csoportosan tartott minden egyes utónevelt malac, illetve hízó számára biztosítani kell a vonatkozó jogszabály által előírt minimális szabad alapterületet.				

62.	10.24.1. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (10 kg-os testtömeg alatt 0,15 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
63.	10.24.2. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (10–20 kg-os testtömeg között 0,2 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
64.	10.24.3. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (20–30 kg-os testtömeg között 0,3 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
65.	10.24.4. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (30–50 kg-os testtömeg között 0,4 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
66.	10.24.5. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (50–85 kg-os testtömeg között 0,55 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
67.	10.24.6. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (85–110 kg-os testtömeg között 0,65 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
68.	10.24.7. Nem áll rendelkezésre a testtömegnek megfelelő fajlagos férőhely (110 kg-os testtömeg felett 1 m ² /egyed) a csoportosan tartott utónevelt malacok, illetve hízók esetében.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

69.	10.25. A csoportos tartásnál lehetőség szerint korlátozni kell a különböző csoportok között az állatok áthelyezését. Ha egymást nem ismerő egyedek egy csoportba helyezésére van szükség, akkor azt a lehető legkorábban, lehetőség szerint az elválasztás előtt vagy legfeljebb egy héttel az elválasztás után kell megtenni. Az egyedek különböző csoportok között történő áthelyezésénél nyugtatószerket csak rendkívüli esetben és állatorvos szakvéleménye alapján lehet alkalmazni.	10.25.1. Csoportos tartásnál nem korlátozzák a lehetőségek szerint az állatok csoportok közötti áthelyezését.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
70.		10.25.2. Az egymást nem ismerő egyedek egy csoportba helyezését (falkásítását) nem a lehető legkorábban végzik.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
71.		10.25.3. Az állatorvos szakvéleménye nélkül, indokolatlanul nyugtatószerket alkalmaznak a falkásításkor.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
72.	10.26. Csoporton belüli agresszió, valamint annak látható nyomainak felfedezése esetén haladéktalanul fel kell deríteni az arra vezető okokat, valamint meg kell tenni minden szükséges lépést annak megszüntetésére. A különösen veszélyeztetett vagy agresszív egyedeket el kell különíteni a csoporttól.	10.26.1. A csoporton belüli agresszióra utaló nyomok tapasztalhatóak, és nem tették meg a szükséges intézkedéseket annak okának megszüntetésére.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

JFGK 11. követelmény- és minősítési tábla – Állatjólét (mezőgazdasági haszonállatok védelme) – az ellenőrzési jegyzőkönyv kérdéseire tartozó meg nem felelési esetek

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	SZEMÉLYZET, ÁLLATOK ELLENŐRZÉSE, NYILVÁNTARTÁSOK				
3.	11.1. Az állatokról elegendő számú, megfelelő képességgel, ismeretekkel és szakmai hozzáértéssel rendelkező személyzetnek kell gondoskodnia.	11.1.1. A személyzet létszáma vagy szakismerete nem elegendő valamennyi egyed szükség szerinti megfigyeléséhez és kifogástalan ellátásához.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.	11.2. Minden olyan tenyésztési rendszerben tartott állatot, amelyben az állatok jóléte a gyakori emberi figyelemtől függ, naponta legalább egyszer meg kell vizsgálni. A más rendszerekben tartott állatokat olyan időközönként kell megvizsgálni, hogy elkerülhető legyen az állatoknak okozott szenvedés.	11.2.1. Az állatokat nem ellenőrzik a szükséges időközönként.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
5.	11.3. Megfelelő (rögzített vagy hordozható) világításnak kell rendelkezésre állnia annak érdekében, hogy az állatokat bármikor alaposan megvizsgálhassák.	11.3.1. Sem rögzített, sem hordozható kiegészítő fényforrás nem áll rendelkezésre, amellyel a nap bármely időpontjában megvizsgálható minden állat.	Gazdaságon belüli (1)	Elhanyagolható (0)	Rövid távon helyrehozható (1)
6.	11.4. Bármely betegnek vagy sérültnek tűnő állatról késedelem nélkül megfelelően gondoskodni kell, és ha egy állat nem reagál az ilyen gondoskodásra, a lehető legrövidebb időn belül állatorvos tanácsát kell kérni.	11.4.1. Nem gondoskodnak megfelelően a sérültnek vagy betegnek tűnő állatokról, illetve nem kéri állatorvos tanácsát a szükséges esetekben.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.	Szükség esetén a beteg vagy sérült állatokat megfelelő helyen kell elkülöníteni, adott esetben száraz és kényelmes alommal.	11.4.2. Nem áll rendelkezésre a beteg állatok elkülönítésére szolgáló, megfelelő kialakítású férőhely.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
8.	11.5. Az állatok tulajdonosának vagy tartójának minden elvégzett orvosi kezeléséről és az egyes ellenőrzések során megállapított elhullások számáról nyilvántartást kell vezetnie.	11.5.1. Nincs olyan nyilvántartás, melyben az alkalmazott orvosi kezelések és az ellenőrzések során megállapított elhullások száma rögzítve van.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

9.	11.6. A kezelési naplót és az elhullási naplót vagy az azzal egyenértékű nyilvántartásokat legalább három évig meg kell őrizni, és ellenőrzés alkalmával vagy kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátani.	11.6.1. Az állattartó nem tudja bemutatni a kezelési naplót és elhullási naplót vagy az azzal egyenértékű nyilvántartásokat 3 évre visszamenően.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
10.	MOZGÁSSZABADSÁG				
11.	11.7. Az állatok mozgásszabadságát, tekintettel az állat fajára, valamint a gyakorlati tapasztalatokkal és tudományos ismeretekkel összhangban, nem szabad oly módon korlátozni, mely szükségtelen szenvedést vagy sérülést okoz. Ha egy állatot folyamatosan vagy rendszeresen megkötnek vagy bezárnak, a gyakorlati tapasztalatokkal és tudományos ismeretekkel összhangban élettani és etológiai szükségleteinek megfelelő teret kell biztosítani számára.	11.7.1. Az állat fajának megfelelő mozgásszabadságát oly módon korlátozzák, hogy az az állatnak szükségtelen szenvedést vagy sérülést okoz.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
12.		11.7.2. Nem biztosított valamennyi állat számára az élettani és etológiai szükségleteinek megfelelő tér.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
13.	ÉPÜLETEK, MIKROKLÍMA				
14.	11.8. A szálláshelyek, és különösen a kutricák, illetve felszerelések építéséhez használt anyagok, amelyekkel az állatok kapcsolatba kerülhetnek, nem lehetnek károsak az állatokra nézve, és alaposan tisztíthatónak és fertőtleníthetőnek kell lenniük.	11.8.1. Az ártalmatlanság, tisztaság és a tisztíthatóság szempontjából a férőhelyek és a berendezések anyaga és kialakítása, karbantartása nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
15.	11.9. Az állatok megkötésére használt szálláshelyeket és felszereléseket úgy kell kialakítani és fenntartani, hogy ne legyenek éles szegélyek vagy kiemelkedések, amelyek az állatok sérülését okozhatják.	11.9.1. Az állatok megkötésére használt szálláshelyek és felszerelések kialakítása nem megfelelő, és az állatok sérülését okozhatják.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

16.	11.10. Az állattartási helyen a légáramlást, a levegő portartalmát, a hőmérsékletet, a relatív páratartalmat, a zajintenzitást és a gázkoncentrációt az állatra nézve nem káros értékek között kell tartani.	11.10.1. Az állattartó épületben, épületrészben a szellőzés, illetve a relatív páratartalom nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
17.		11.10.2. Az állattartó épületben, épületrészben a porszint elfogadhatatlanul magas.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
18.		11.10.3. Az adott fajú és korú állatok számára az állattartó épületben vagy épületrészben uralkodó hőmérséklet nem megfelelő.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
19.		11.10.4. Az állattartó épületben vagy épületrészben a káros gázok koncentrációja meghaladja az elfogadható mértéket.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
20.	11.11. Az épületben tartott állatokat sem állandó sötétségben, sem a mesterséges világítás megfelelő megszakítása nélkül nem lehet tartani. Ha a rendelkezésre álló természetes fény kevés az állatok élettani és etológiai szükségleteinek kielégítésére, megfelelő mesterséges világításról kell gondoskodni.	11.11.1. Az állatok megvilágítása nem megfelelő.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
21.		11.11.2. Az állatok élettani és viselkedésbeli szükségleteinek megfelelő természetes vagy mesterséges világítás nem biztosított.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
22.	11.12. A nem épületben tartott állatok számára, ha ez szükséges és lehetséges, védelmet kell biztosítani a káros időjárási hatásokkal, ragadozókkal és egészségi kockázatokkal szemben.	11.12.1. A nem épületben tartott állatok számára, habár szükséges és lehetséges lenne, mégsem biztosítanak védelmet a káros időjárási hatásokkal, ragadozókkal és egészségi kockázatokkal szemben.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)

23.	MŰSZAKI BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉS				
24.	11.13. Minden olyan automatikus vagy mechanikus berendezést, amely alapvető az állatok egészségéhez és jólétéhez, legalább naponta egyszer ellenőrizni kell. A felfedezett meghibásodásokat azonnal ki kell javítani, vagy – amennyiben ez nem lehetséges – a hiba kijavításáig meg kell tenni a megfelelő lépéseket az állatok egészségének és jólétének biztosítása érdekében. Ha az állatok egészsége és jóléte mesterséges szellőztetőberendezéstől függ, gondoskodni kell megfelelő tartalék rendszerről, amely a berendezés meghibásodása esetén biztosítja az állatok egészségének és jólétének megőrzéséhez szükséges légcserét, valamint a hibát jelző riasztórendszerrel. A riasztórendszert rendszeresen ellenőrizni kell.	11.13.1. Az állatok egészsége és jóléte szempontjából lényeges műszaki berendezéseket nem ellenőrzik naponta, illetve a hibák kijavításáról nem gondoskodnak.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
25.		11.13.2. Nincsenek felkészülve az olyan esetekre, amikor az állatok igényeit a beépített műszaki berendezések nélkül kell kielégíteni.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Hosszú távon helyrehozható (3)
26.		11.13.3. Nincs működőképes, a mesterséges szellőztető berendezés meghibásodására figyelmeztető riasztórendszer.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
27.	TAKARMÁNYOZÁS, IVÓVÍZELLÁTÁS				
28.	11.14. Az állatokat koruknak és fajuknak megfelelő, egészséges táplálékon kell tartani, amelyet jó egészségük megőrzése és táplálkozási szükségleteik kielégítése érdekében elegendő mennyiségben kell adagolni. Egyetlen állatot sem lehet olyan takarmánnyal vagy folyadékkal ellátni, amely szükségtelen szenvedést vagy sérülést okoz.	11.14.1. A takarmány nem elégíti ki az állatok szükségleteit, nem biztosítja egészségük megőrzését.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
29.	11.15. Minden állat számára hozzáférést kell biztosítani az élettani szükségleteinek megfelelő időközökben a takarmányhoz.	11.15.1. Nem biztosított valamennyi állat takarmányhoz való hozzáférése a megfelelő időközökben.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
30.	11.16. Minden állat számára biztosítani kell a megfelelő vízellátást, vagy azt, hogy folyadékbeviteli igényét más módon ki tudja elégíteni.	11.16.1. A megfelelő vízellátás, illetve a folyadékbeviteli igény más módon történő kielégítésének lehetősége nem biztosított valamennyi egyed számára.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

31.	11.17. Az etető- és itatóberendezéseket úgy kell megtervezni, kialakítani és elhelyezni, hogy a takarmány és az ivóvíz elszennyeződése és az állatok közötti versengés káros hatásai minimálisra csökkenjenek.	11.17.1. Az etető-, illetve itatóberendezések kialakítása, elhelyezése és üzemeltetése nem biztosítja, hogy az elszennyeződés lehetősége a lehető legkisebb legyen.	Gazdaságon belüli (1)	Enyhe (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
32.		11.17.2. Csoportosan tartott állatok esetében nem biztosított, hogy minden állat egyszerre és egyenlő eséllyel hozzáférjen a takarmányhoz.	Gazdaságon belüli (1)	Súlyos (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
33.	11.18. A terápiás vagy megelőző célból vagy a 96/22/EGK irányelv 1. cikk (2) bekezdés c) pontjában meghatározott tenyésztéstechnológiai kezelés céljából adott anyagok kivételével más anyag nem adható állatnak, hacsak nem bizonyított az állatok jólétével kapcsolatos tudományos ismeretek vagy gyakorlati tapasztalatok alapján, hogy az adott anyag hatása nem ártalmas az állatok egészségére vagy jólétére.	11.18.1. Olyan anyagot is adnak az állatnak, amelynek ártalmatlanságáról nem áll rendelkezésre információ.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Rövid távon helyrehozható (1)
34.	ÉRZÉSTELENÍTÉS NÉLKÜLI BEAVATKOZÁS				
35.	11.19. A csonkításokat a jogszabályi korlátozások figyelembevételével kell elvégezni.	11.19.1. A csonkolással járó beavatkozásoknál nem tartják be a személyi, tárgyi és higiéniai feltételeket.	Gazdaságon belüli (1)	Közepes (3)	Maradandó (5)
36.		11.19.2. Olyan, csonkítással járó beavatkozást is végeznek az állatokon, amely az adott állatfajnál nem megengedett.	Nagymértékű (5)	Különösen súlyos (6)	Maradandó (5)
37.	ÁLLATTARTÁSBAN HASZNÁLATOS ELJÁRÁSOK				
38.	11.20. Tilos olyan természetes vagy mesterséges tenyésztési eljárásokat alkalmazni, amelyek az érintett állatok szenvedését vagy sérülését okozzák vagy okozhatják, kivéve azon szükséges beavatkozások alkalmazását, amelyek minimális vagy pillanatnyi szenvedést vagy sérülést okoznak.	11.20.1. Az állattartó olyan tenyésztési eljárást alkalmaz, amely indokolatlanul szenvedést vagy sérülést okozhat, illetve okoz az állatoknak.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)
39.	11.21. Nem tartható mezőgazdasági célra olyan állat, melynek tartása – genotípusa vagy fenotípusa alapján – káros hatással van az egészségére vagy jólétére.	11.21.1. A gazdálkodó olyan állatfajt tart mezőgazdasági célra, amelynek tartása – genotípusa vagy fenotípusa alapján – káros hatással van az egészségére, illetve jólétére.	Nagymértékű (5)	Súlyos (5)	Maradandó (5)

HMKÁ követelmény- és minősítési tábla

	A	B	C	D	E
1.	Követelmény	Meg nem felelés	Súlyosság	Mérték	Folytonosság
2.	GAEC 1. állandó gyepterület-visszaállítási kötelezettség az állandó gyepterület arányának a 2018-as referenciaévhez képest történő, több mint 5%-os csökkenése esetén	az előírt visszaállítási kötelezettséget a mezőgazdasági termelő nem teljesítette	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
3.	GAEC 1. állandó gyepterület-visszaállítási kötelezettség az állandó gyepterület arányának a 2018-as referenciaévhez képest történő, több mint 5%-os csökkenése esetén	az előírt visszaállítási kötelezettséget a mezőgazdasági termelő csak részben teljesítette	Közepes (3)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
4.	GAEC 2. vizes élőhelyek és a tőzegláp védelme	a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági tevékenysége során talajforgatással vagy növényvédőszer-használattal, tápanyag-kijuttatással vagy egyéb módon károsította az élőhelyet, illetve engedély nélküli tőzegkitermelés történt	Különösen súlyos (6)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Maradandó (5)
5.	GAEC 2. vizes élőhelyek és a tőzegláp védelme	a mezőgazdasági termelő részben vagy teljesen lecsapolta vagy levezette a vizet a vizes élőhelyről	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
6.	GAEC 3. tarló, nád és egyéb növényi maradványok égetése tilos	tarló, növényi maradvány égetése; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
7.	GAEC 3. tarló, nád és egyéb növényi maradványok égetése tilos	nád égetése; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik	Közepes (3)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
8.	GAEC 3. tarló, nád és egyéb növényi maradványok égetése tilos	tarló, növényi maradvány égetése; a meg nem felelés hatása a szomszédos gazda földterületeire is áttérjed	Közepes (3)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
9.	GAEC 3. tarló, nád és egyéb növényi maradványok égetése tilos	nád égetése; a meg nem felelés hatása a szomszédos gazda földterületeire is áttérjed	Közepes (3)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)

10.	GAEC 4. a vízfolyások mentén kialakított védelmi sávokban trágya és növényvédő szer kijuttatása tilos	a vízvédelmi sáv szélessége kevesebb mint 50%-kal kisebb az előírtnál	Enyhe (1)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Rövid távon helyrehozható (1)
11.	GAEC 4. a vízfolyások mentén kialakított védelmi sávokban trágya és növényvédő szer kijuttatása tilos	a vízvédelmi sáv szélessége több mint 50%-kal kisebb az előírtnál	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)
12.	GAEC 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot, vagy teraszok esetén a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik, vagy teraszok esetében a sérült részek észszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatóak (kisebb sérülések esetén)	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Terasz esetén rövid távon helyrehozható (1); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
13.	GAEC 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot, vagy teraszok esetén a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik, vagy teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása észszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén)	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Terasz esetén maradandó (5); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)

14.	GAEC 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot, vagy teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik, vagy teraszok esetében a sérült részek észszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatóak (kisebb sérülések esetén)	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Terasz esetén rövid távon helyrehozható (1); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
15.	GAEC 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot, vagy teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik, vagy teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása észszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén)	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Terasz esetén maradandó (5); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
16.	GAEC 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot, vagy teraszok esetén a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed, vagy teraszok esetében a sérült részek észszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatóak (kisebb sérülések esetén)	Enyhe (1)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Terasz esetén rövid távon helyrehozható (1); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)

17.	GAEC 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya nem haladja meg az 50%-ot, vagy teraszok esetén a táblát érintően kialakított teraszok részben sérültek; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed, vagy teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása észszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén)	Enyhe (1)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Terasz esetén maradandó (5); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
18.	GAEC 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot, vagy teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed, vagy teraszok esetében a sérült részek észszerű eszközök alkalmazásával helyrehozhatóak (kisebb sérülések esetén)	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Terasz esetén rövid távon helyrehozható (1); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)
19.	GAEC 5. talajerózió csökkentése, lejtők, teraszok	a meg nem feleléssel érintett táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület aránya meghaladja az 50%-ot, vagy teraszok esetében a táblát érintően kialakított teraszok közül legalább egy teljesen megszüntetésre került; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed, vagy teraszok esetében a sérült vagy megrongált teraszok helyre-, visszaállítása észszerű eszközök alkalmazásával nem oldható meg (teraszok jelentős rongálása, megszüntetése esetén)	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Terasz esetén maradandó (5); lejtő meg nem felelés esetén hosszú távon helyrehozható (3)

20.	GAEC 6. minimális talajborítás	a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a minimális talajborításról őszi kultúra- vagy másodvetéssel, vagy a tarló szept. 30-ig tartó megőrzésével (ültetvények esetén nem megállapítható); a meg nem feleléssel érintett tábla nem fed 12%-nál nagyobb lejtésű területre; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Maradandó (5)
21.	GAEC 6. minimális talajborítás	a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a minimális talajborításról őszi kultúra- vagy másodvetéssel, vagy a tarló szept. 30-ig tartó megőrzésével; 12% feletti lejtésű területen fekvő ültetvény sorköztakarása nem valósult meg mulcsozással vagy egynyári növények vetésével; az ültetvény kivágása után nem történt meg a talajtakarás: a meg nem feleléssel érintett tábla 12%-nál nagyobb lejtésű területre fed; a meg nem felelés a mezőgazdasági termelő földterületére korlátozódik	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Maradandó (5)
22.	GAEC 6. minimális talajborítás	a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a minimális talajborításról őszi kultúra- vagy másodvetéssel, vagy a tarló szept. 30-ig tartó megőrzésével (ültetvények esetén nem megállapítható); a meg nem feleléssel érintett tábla nem fed 12%-nál nagyobb lejtésű területre; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed	Enyhe (1)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Maradandó (5)

23.	GAEC 6. minimális talajborítás	a mezőgazdasági termelő nem gondoskodott a minimális talajborításról őszi kultúra- vagy másodvetéssel, vagy a tarló szept. 30-ig tartó megőrzésével; 12% feletti lejtésű területen fekvő ültetvény sorköztakarása nem valósult meg mulcsozással vagy egynyári növények vetésével; az ültetvény kivágása után nem történt meg a talajtakarás; a meg nem feleléssel érintett tábla 12%-nál nagyobb lejtésű területre fed; a meg nem felelés a szomszédos gazda földterületeire is kiterjed	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Maradandó (5)
24.	GAEC 7. vetésforgó	önmaga után nem természetű növény termesztése vagy vetőmag célú hibridkukorica 4 éven túl történő termesztése	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
25.	GAEC 7. vetésforgó	a gazdaságának legalább 1/3-án nem gondoskodott a vetésváltás vagy megfelelően vetett másodvetés alkalmazásáról	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
26.	GAEC 7. vetésforgó	3 éven belül nem gondoskodott a gazdaság minden szántóterületén (kivéve vetőmag célú hibridkukorica) a vetésváltás vagy megfelelően vetett másodvetés alkalmazásáról	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
27.	GAEC 8/a. nem termelési célú területek minimum aránya	a mezőgazdasági termelő a 4%-os előírást választotta, de nem jelölt be (elegendő) nem termelési célú területet	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
28.	GAEC 8/a. nem termelési célú területek minimum aránya	a mezőgazdasági termelő a 7%-os előírást választotta, de nem jelölt be (elegendő) nem termelési célú területet, nitrogénkötő növényekkel beültetett vagy ökológiai másodvetéssel hasznosított területet	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)

29.	GAEC 8/a. nem termelési célú területek minimum aránya	a mezőgazdasági termelő a 7%-os előírást választotta, de a nem termelési célú tájképi elemek és parlagon hagyott területek aránya a 3%-ot nem éri el	Enyhe (1)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Rövid távon helyrehozható (1)
30.	GAEC 8/a. nem termelési célú területek minimum aránya	a mezőgazdasági termelő a figyelembe vetetni kívánt területen nem az előírásoknak megfelelő gazdálkodást folytat (növényvédőszer-használat, nem megfelelő faj termesztése, parlag definíciónak nem megfelelő gazdálkodás)	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
31.	GAEC 8/b. megőrzendő tájképi elemek	a megőrzendő tájképi elem területe csökkent (fa- és bokorcsoport), talajmunkával részben érintett (kunhalom, kis tó), állapota romlott (gémeskút, terasz)	Közepes (3)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Hosszú távon helyrehozható (3)
32.	GAEC 8/b. megőrzendő tájképi elemek	a megőrzendő tájképi elem eltűnt (fa- és bokorcsoport, magányos fa, gémeskút, terasz), vagy a táblára eső teljes területe talajműveléssel érintett (kunhalom, kis tó)	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Maradandó (5)
33.	GAEC 8/b. megőrzendő tájképi elemek	a megőrzendő tájképi elem megőrzésének a mezőgazdasági termelő saját gazdaságán túlnyúló mértékben nem tett eleget, a meg nem felelés vagy annak hatása a szomszédos gazdaság területére is kiterjed	Közepes (3)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Maradandó (5)
34.	GAEC 8/c. kivágási tilalom	fa, bokor vagy sövény márc. 1. és aug. 31. között kivágásra került (ha a mezőgazdasági termelő erdősítést, EKV-t vagy Natura 2000 erdős támogatást igényelt, akkor az igényléssel érintett erdőrészek esetén is vizsgálni szükséges)	Súlyos (5)	Gazdaságon belüli vagy kismértékű (1)	Maradandó (5)
35.	GAEC 9. Natura 2000 területeken állandó gyepterületek átállításának vagy felszántásának tilalma	Natura 2000 jelölésű területen a mezőgazdasági termelő feltörte, vagy más hasznosításúvá állította át a gyepet	Súlyos (5)	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű (5)	Hosszú távon helyrehozható (3)

A támogatáscsökkentés számítási alapjai

1. Az egyes meg nem felelések 1. melléklet szerinti értékelése alapján a következő besorolást kell elvégezni:

	A					B		C		
1.	Súlyosság szerint					Mérték szerint		Tartósság szerint		
2.	Elhanyagolható	Enyhe	Közepes	Súlyos	Különösen súlyos	Gazdaságon belüli vagy kismértékű	Gazdaságon kívüli vagy nagymértékű	Rövid távon helyrehozható	Hosszú távon helyrehozható	Maradandó
3.	0	1	3	5	6	1	5	1	3	5

2. Az adott gondatlannak minősülő meg nem felelés esetében a támogatáscsökkentést az 1. pont szerinti besorolásnak megfelelően az alábbi kombinációk alkalmazásával kell meghatározni. A kombináció kialakításánál az „1” és az „5” besorolási érték a súlyosságot, a mértéket és a tartósságot, a „3” besorolási érték a súlyosságot és a tartósságot jelenti.

	A			B
1.	Kombinációk (súlyosság szerint, mérték szerint, tartósság szerint)			Támogatáscsökkentés
2.	A kategóriánkénti értékelés összege kevesebb, mint 3.			0%
3.	1	1	1	1%
4.	1	1	3	
5.	1	3	3	3%
6.	1	1	5	
7.	1	3	5	
8.	1	5	5	
9.	3	3	5	
10.	3	5	5	5%
11.	5	5	5	
12.	6	5	5	7%

3. Az adott szándékosnak minősülő meg nem feelés esetében a támogatáscsökkentést az 1. pont szerinti besorolásnak megfelelően az alábbi kombinációk alkalmazásával kell meghatározni. A kombináció kialakításánál az „1”, a „3” és az „5” besorolási érték bármely értékelési szempontot, a súlyosságot, a mértéket és a tartósságot is jelentheti.

	A			B
1.	Kombinációk (súlyosság szerint, mérték szerint, tartósság szerint)			Támogatáscsökkentés
2.	1	1	1	15%
3.	1	1	3	
4.	1	3	3	
5.	1	1	5	20%
6.	1	3	5	
7.	3	3	5	
8.	1	5	5	30%
9.	3	5	5	
10.	5	5	5	50%
11.	6	5	5	100%

13. melléklet a 14/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Különböző növénykultúrák nemzetségi és család szerinti besorolása

	A	B	C
1.	Megnevezés	Növénynemzetség	Család
2.	Kukorica	Zea	Poaceae
3.	Pattogatni való kukorica	Zea	Poaceae
4.	Csemegekukorica	Zea	Poaceae
5.	Silókukorica	Zea	Poaceae
6.	Hibrid kukorica (vetőmag célra)	Zea	Poaceae
7.	Cukorcirok	Sorghum	Poaceae
8.	Seprűcirok	Sorghum	Poaceae
9.	Szemescirok	Sorghum	Poaceae
10.	Vöröshagyma	Allium	Amaryllidaceae
11.	Lilahagyma	Allium	Amaryllidaceae
12.	Póréhagyma	Allium	Amaryllidaceae
13.	Metélőhagyma	Allium	Amaryllidaceae
14.	Szárazborsó	Pisum	Fabaceae
15.	Cukorborsó	Pisum	Fabaceae
16.	Mezei borsó	Pisum	Fabaceae
17.	Vöröshere	Trifolium	Fabaceae
18.	Bíborhere	Trifolium	Fabaceae
19.	Fehérhere	Trifolium	Fabaceae
20.	Korcshere	Trifolium	Fabaceae
21.	Perzsa here	Trifolium	Fabaceae
22.	Alexandriai here	Trifolium	Fabaceae
23.	Alexandriai here (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
24.	Korcs v. svédhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
25.	Bíborhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
26.	Vöröshere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
27.	Fehérhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
28.	Lódi lóhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
29.	Fonák lóhere (vetőmag célra)	Trifolium	Fabaceae
30.	Lóbab	Vicia	Fabaceae
31.	Disznóbab	Vicia	Fabaceae
32.	Takarmánybükköny	Vicia	Fabaceae
33.	Szöszös bükköny (vetőmag célra)	Vicia	Fabaceae
34.	Lucerna	Medicago	Fabaceae
35.	Komlós lucerna	Medicago	Fabaceae
36.	Sárkerep lucerna	Medicago	Fabaceae
37.	Tarkavirágú lucerna	Medicago	Fabaceae
38.	Komlós lucerna (vetőmag célra)	Medicago	Fabaceae
39.	Takarmánylucerna (vetőmag célra)	Medicago	Fabaceae
40.	Cukorrépa	Beta	Amaranthaceae
41.	Takarmányrépa	Beta	Amaranthaceae
42.	Cékla	Beta	Amaranthaceae
43.	Futóbab	Phaseolus	Fabaceae

44.	Szárazbab	Phaseolus	Fabaceae
45.	Zöldbab	Phaseolus	Fabaceae
46.	Ebtippán (vetőmag célra)	Agrostis	Poaceae
47.	Óriás tippán (vetőmag célra)	Agrostis	Poaceae
48.	Fehér tippán (vetőmag célra)	Agrostis	Poaceae
49.	Cérnatippán (vetőmag célra)	Agrostis	Poaceae
50.	Ligeti perje (vetőmag célra)	Poa	Poaceae
51.	Réti perje (vetőmag célra)	Poa	Poaceae
52.	Mocsári perje (vetőmag célra)	Poa	Poaceae
53.	Sovány perje (vetőmag célra)	Poa	Poaceae
54.	Nádképű csenkesz (vetőmag célra)	Festuca	Poaceae
55.	Juhcsenkesz (vetőmag célra)	Festuca	Poaceae
56.	Réti csenkesz (vetőmag célra)	Festuca	Poaceae
57.	Vörös csenkesz (vetőmag célra)	Festuca	Poaceae
58.	Olasz perje (vetőmag célra)	Lolium	Poaceae
59.	Angol perje (vetőmag célra)	Lolium	Poaceae
60.	Hibrid perje (vetőmag célra)	Lolium	Poaceae
61.	Somkóró	Melilotus	Poaceae
62.	Fehérvirágú somkóró	Melilotus	Poaceae
63.	Gumós komócsin (vetőmag célra)	Phleum	Poaceae
64.	Réti komócsin (vetőmag célra)	Phleum	Poaceae
65.	Szudáni cirokfű	Sorghum	Poaceae
66.	Silócirok	Sorghum	Poaceae
67.	Csicsóka	Helianthus	Asteraceae
68.	Napraforgómag	Helianthus	Asteraceae
69.	Hibrid napraforgó (vetőmag célra)	Helianthus	Asteraceae
70.	Rost célra termesztett kender	Cannabis	Cannabaceae
71.	Kender (vetőmag célra)	Cannabis	Cannabaceae
72.	Egyéb kender (rost és vetőmag céltól eltérő célból termesztett kender)	Cannabis	Cannabaceae
73.	Cikóriagyökér	Cichorium	Asteraceae
74.	Endívia	Cichorium	Asteraceae
75.	Rozs	Secale	Poaceae
76.	Évelő rozs	Secale	Poaceae
77.	Olajlenmag	Linum	Linaceae
78.	Rostlen (vetőmag célra)	Linum	Linaceae
79.	Articsóka	Cynara	Asteraceae
80.	Spanyol articsóka	Cynara	Asteraceae
81.	Sárgarépa	Daucus	Apiaceae
82.	Murokrépa	Daucus	Apiaceae
83.	Takarmánybaltacim	Onobrychis	Fabaceae
84.	Indiánrizs	Zizania	Poaceae
85.	Pohánka	Fagopyrum	Polygonaceae
86.	Mohar	Setaria	Poaceae
87.	Homoki bab	Vigna	Fabaceae
88.	Köles	Panicum, Pennisetum	Poaceae
89.	Fénymag	Phalaris	Poaceae

90.	Rizs	Oryza	Poaceae
91.	Édes csillagfürt (mag)	Lupinus	Fabaceae
92.	Lencse	Lens	Fabaceae
93.	Csicseriborsó	Cicer	Fabaceae
94.	Szegletes lednek	Lathyrus	Fabaceae
95.	Komló	Humulus	Cannabaceae
96.	Szójabab	Glycine	Fabaceae
97.	* Szezám	Sesamum	Pedaliaceae
98.	Földimogyoró	Arachis	Fabaceae
99.	* Sáfrányos szeklice	Crocus	Asteraceae
100.	* Ricinus	Ricinus	Euphorbiaceae
101.	Mák	Papaver	Papaveraceae
102.	Négermag	Guizotia	Asteraceae
103.	Zeller	Apium	Apiaceae
104.	Fejessaláta	Lactuca	Asteraceae
105.	Sóska	Rumex	Polygonaceae
106.	Spenót	Spinacia	Amaranthaceae
107.	Spárga	Asparagus	Asparagaceae
108.	Petrezselyem	Petroselinum	Apiaceae
109.	Rebarbara	Rheum	Polygonaceae
110.	Édeskömény	Foeniculum	Apiaceae
111.	Galambbegysaláta	Valerianella	Caprifoliaceae
112.	Feketegyökér	Scorzonera	Asteraceae
113.	Pasztinák	Pastinaca	Apiaceae
114.	Újzélandi spenót	Tetragonia	Amaranthaceae
115.	Mezei csibehúr	Spergula	Caryophyllaceae
116.	Földieper (szamóca)	Fragaria	Rosaceae
117.	Szarvaskerep	Lotus	Fabaceae
118.	Nyúlszapuka	Anthyllis	Fabaceae
119.	Szeradella	Ornithopus	Fabaceae
120.	Tarka koronafürt	Securigera	Fabaceae
121.	Görög széna	Trigonella	Fabaceae
122.	Mézontófű	Phacelia	Boraginaceae
123.	Takarmánymályva	Malva	Malvaceae
124.	Francia perje (vetőmag célra)	Arrhenatherum	Poaceae
125.	Csomós ebír (vetőmag célra)	Dactylis	Poaceae
126.	Csenkeszperje (vetőmag célra)	Festulolium	Poaceae
127.	Koronás baltavirág (vetőmag célra)	Hedysarum	Fabaceae
128.	Közönséges búza	Triticum	Poaceae
129.	Durumbúza	Triticum	Poaceae
130.	Tönkölybúza	Triticum	Poaceae
131.	Novum búza	Triticum	Poaceae
132.	Tönke búza	Triticum	Poaceae
133.	Alakor búza	Triticum	Poaceae
134.	Árpa	Hordeum	Poaceae
135.	Zab	Avena	Poaceae
136.	Tritikálé	Triticosecale	Poaceae

14. melléklet a 14/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A nitrogénmegkötő növényfajok listája

	A	B
1.	Megnevezés	Típus
2.	Fehérvirágú somkóró (<i>Melilotus albus</i>)	évelő
3.	Szegletes lednek (<i>Lathyrus sativus</i> L.)	egyéves
4.	Csicseriborsó (<i>Cicer arietinum</i> L.)	egyéves
5.	Tarka koronafűrt (<i>Securigera varia</i>)	évelő
6.	Keleti kecskeruta (<i>Galega orientalis</i> L.)	évelő
7.	Szarvaskerep (<i>Lotus corniculatus</i> L.)	évelő
8.	Fehér virágú csillagfűrt (<i>Lupinus albus</i> L.)	egyéves
9.	Sárga virágú csillagfűrt (<i>Lupinus luteus</i> L.)	egyéves
10.	Kék virágú csillagfűrt (<i>Lupinus angustifolius</i> L.)	egyéves
11.	Édes csillagfűrt (fehér, sárga vagy kék virágú) (<i>Lupinus alba</i>)	egyéves
12.	Lucerna (<i>Medicago sativa</i> L.)	évelő
13.	Komlós lucerna (<i>Medicago lupulina</i>)	évelő
14.	Sárkerep lucerna (<i>Medicago falcata</i>)	évelő
15.	Tarkavirágú vagy homoki lucerna (<i>Medicago x. varia</i>)	évelő
16.	Baltacim (<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.)	évelő
17.	Takarmányborsó (<i>Pisum sativum</i> L.)	egyéves
18.	Bíborhere (<i>Trifolium incarnatum</i> L.)	egyéves
19.	Vöröshere (<i>Trifolium pratense</i> L.)	évelő
20.	Fehérhere (<i>Trifolium repens</i> L.)	évelő
21.	Perzsahere (<i>Trifolium resupinatum</i> L.)	egyéves
22.	Alexandriai here (<i>Trifolium alexandrinum</i>)	egyéves
23.	Korcshere (<i>Trifolium hybridum</i>)	évelő
24.	Görögszéna (<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.)	egyéves
25.	Lóbab (<i>Vicia faba</i> L.)	egyéves
26.	Pannonbükköny (<i>Vicia pannonica</i> Cr.)	egyéves
27.	Tavaszi bükköny (<i>Vicia sativa</i> L.)	egyéves
28.	Szója (<i>Glycine max</i> L.)	egyéves
29.	Szöszös bükköny (<i>Vicia villosa</i>)	egyéves
30.	Közönséges vagy veteménybab (<i>Phaseolus vulgaris</i> L.)	egyéves
31.	Lencse (<i>Lens culinaris</i>)	egyéves
32.	Zöldborsó (<i>Pisum sativum</i>)	egyéves
33.	Sárgaborsó (<i>Pisum sativum</i>)	egyéves
34.	Mezei borsó (<i>Pisum arvense</i>)	egyéves

15. melléklet a 14/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A biológiai sokféleség megőrzésének elemeire vonatkozó átváltási és súlyozási tényezők

	A	B	C
1.	Megnevezés	Átváltási tényező	Súlyozási tényező
2.	Parlag	nincs	1
3.	Terasz	2 m szélességgel kell figyelembe venni (m-ként 2 m ² számolható el, min. 10 m hosszan kell a táblára fednie)	2
4.	Fás-cserjés sáv	nincs (min. 30 m hosszan kell a táblára fednie)	1
5.	Magányosan álló fa	20 m ²	1,5
6.	Fa- és bokorcsoport	nincs	1,5
7.	Táblaszegély	nincs (min. 30 m hosszan kell a táblára fednie)	1,5
8.	Kis kiterjedésű tavak	nincs	1,5
9.	Kunhalom	nincs	1
10.	Gémeskút	25 m ²	1
11.	Védelmi sávok (folyóvíz)	nincs	1,5
12.	Védelmi sávok (tavak)	nincs	1,5
13.	Ökológiai jelentőségű másodvetés	nincs	0,3
14.	Nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek	nincs	1
15.	Erózióvédelmi sáv	nincs	1,5
16.	Kis vizes élőhely	nincs (minimum 5000 m ² , teljes egészében az ügyfél tábláján kell elhelyezkednie)	2
17.	NTB keretében létrehozott erózióvédelmi létesítmény	1 m szélességgel kell figyelembe venni (m-ként 1 m ² számolható el)	2

16. melléklet a 14/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A 2023. évben élelmiszer célú kultúraként elismerhető szántóföldi növények listája a HMKÁ8 parlag előírás keretében alkalmazható eltérés során

	A	B
1.	Gyűjtőkategória	Kultúra/hasznosítás
2.	Búza	Őszi búza Tavaszi búza Őszi durumbúza Tavaszi durumbúza Őszi tönkölybúza Tavaszi tönkölybúza Őszi novum búza Tavaszi novum búza Őszi tönke búza Tavaszi tönke búza Őszi alakor búza Tavaszi alakor búza
3.	Rozs	Rozs Évelő rozs
4.	Árpa	Őszi árpa Tavaszi árpa
5.	Zab	Tavaszi zab Őszi zab
6.	Pohánka/hajdina	Pohánka/hajdina
7.	Rizs	Rizs
8.	Indiánrizs	Indiánrizs
9.	Köles	Termesztett köles Indiai köles
10.	Cirok	Szemescirok
11.	Borsó	Cukorborsó Őszi zöldborsó Szárzborsó/sárgaborsó Tavaszi zöldborsó
12.	Bab	Lóbab/disznóbab Futóbab Szárzbab Zöldbab Homoki bab
13.	Lencse	Lencse
14.	Csicseriborsó	Csicseriborsó
15.	Burgonya	Burgonya
16.	Cukorrépa	Cukorrépa
17.	Repce	Őszi káposztarepce Tavaszi káposztarepce
18.	Szezám	Szezám
19.	Földimogyoró	Földimogyoró
20.	Mustár	Fehér mustár Fekete mustár
21.	Mák	Mák (tavaszi és őszi egyaránt)

22.	Retek	Retek
23.	Napraforgó	Napraforgó
24.	Karfiol	Karfiol
25.	Brokkoli	Brokkoli
26.	Bimbóskel	Bimbóskel
27.	Káposzta	Fejes káposzta Kelkáposzta Vörös káposzta
28.	Karalábé	Karalábé
29.	Kínai kel	Kínai kel
30.	Zeller	Zeller
31.	Hagyma	Póréhagyma Őszi fokhagyma Tavaszi fokhagyma Csemegehagyma Őszi vöröshagyma Tavaszi vöröshagyma Lila hagyma Metélőhagyma
32.	Fejessaláta	Fejessaláta
33.	Endívia	Endívia
34.	Sóska	Sóska
35.	Spenót	Spenót
36.	Articsóka	Articsóka Spanyol articsóka
37.	Petrezselyem	Petrezselyem gyökér Petrezselyem levél
38.	Rebarbara	Rebarbara
39.	Galambbegy saláta	Galambbegy saláta
40.	Zsázsa	Zsázsa
41.	Paradicsom	Paradicsom
42.	Uborka	Uborka
43.	Padlizsán	Padlizsán
44.	Tök	Főzőtök Sütőtök Káposztatök Olajtök Csillagtök/patiszon Spárgatök Cukkini
45.	Paprika	Paprika Fűszerpaprika
46.	Sárgarépa	Sárgarépa
47.	Cékla	Cékla
48.	Feketegyökér	Feketegyökér
49.	Torma	Torma
50.	Pasztinák	Pasztinák
51.	Újzélendi spenót	Újzélendi spenót
52.	Mezei csibehúr	Mezei csibehúr

53.	Batáta/édesburgonya	Batáta/édesburgonya
54.	Borsmustár/rukkola	Borsmustár/rukkola
55.	Egyéb zöldség	Egyéb zöldség
56.	Dinnye	Görögdinnye Tökre oltott görögdinnye Sárgadinnye Tökre oltott sárgadinnye
57.	Földieper/szamóca	Földieper/szamóca
58.	Görög széna	Görög széna
59.	Fűszernövények	Ánizs Bazsalikom Borsikafű Kapor Fűszerkömény Koriander Lestyán Rozmaring Sáfrány Sáfrányos szeklice Jázmínpakóca/stevia
60.	Konyhakertek	Konyhakert
61.	Lednek	Mogyorós lednek

Az agrárminiszter 15/2023. (IV. 19.) AM rendelete az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

1. § E rendelet alkalmazásában

- egyéb gyep*: olyan gyep, amely nem Natura 2000 területen helyezkedik el;
- egyéves sorköztakaró növény*: legfeljebb 24 cm-es sortávra vetett kalászos gabonafélék, egynyári pillangós növények, egynyári keresztesvirágúak, egynyári fűszer- és aromanövények vagy ezen növények kizárólagos keverékei;
- extenzív gyep*: olyan gyep, ahol öntözés nem valósul meg;
- forgatás nélküli művelés*: olyan művelési mód, amelynek keretében szántás vagy 10 cm-nél mélyebb tárcsázás nem történik;
- földhasználati kategória*: szántó, Natura 2000 gyep, egyéb gyep, valamint ültetvény;
- gyep*: az állandó és az ideiglenes gyepterület;
- kötelezettségalap*: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 14/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: Feltételeességi rendelet) szerinti Helyes Mezőgazdasági és

- Környezeti Állapot (a továbbiakban: HMKÁ) 8. előírásának nem termelő tájképi elemek és területek minimális arányának kijelölésére vonatkozó kötelezettség alapja;
8. *mikroöntözés*: a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § 22. pontja szerinti fogalom;
  9. *Natura 2000 gyepek*: az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján Natura 2000 területnek minősülő, a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben lehatárolt tematikus fedvény szerinti földterület, amely esetében az adott táblának legalább 50%-a érintett;
  10. *pásztor*: a legelőn tartott állatok felügyeletét ellátó személy.

II. FEJEZET

AZ AGRO-ÖKOLÓGIAI PROGRAM KERETÉBEN NYÚJTANDÓ TÁMOGATÁSRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1. A támogatás igénybevételének feltételei

- 2. §** (1) A mezőgazdasági termelésnek a megváltozott környezeti feltételekhez való igazítását célzó, a környezet- és klímaturdos gazdálkodási gyakorlatok alkalmazását ösztönző Agro-ökológiai Program (a továbbiakban: támogatási program) keretében támogatásra (a továbbiakban: támogatás) az az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) szerinti egységes kérelmet benyújtó aktív mezőgazdasági termelő jogosult, aki
- a) a támogatási programmal érintett területe vonatkozásában az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet alapján jogosult fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatásra (a továbbiakban: alaptámogatás);
  - b) a mezőgazdasági üzem teljes területén elvégzett tevékenységekről gazdálkodási naplót vezet;
  - c) az egységes kérelemben vállalja a mezőgazdasági üzem e rendelet szerinti minden földhasználati kategóriájára az 1. mellékletben felsorolt egy vagy több mezőgazdasági gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat) teljesítését az 1. mellékletben meghatározott pontozási rendszer alapján legalább 2 pont, de legfeljebb 4 pont értékben; és
  - d) a c) pont szerinti gyakorlatot a III–V. fejezetben meghatározott előírásoknak megfelelően földhasználati kategóriánként legalább 2 pont értékben teljesíti.
- (2) A mezőgazdasági termelőnek az (1) bekezdés c) pontjában foglaltaktól eltérően nem kötelező gyakorlatot vállalnia az adott földhasználati kategóriára,
- a) ha tárgyévben a mezőgazdasági üzem
    - aa) szántóterületeinek együttes nagysága az 5 hektárt,
    - ab) egyéb gyepterületeinek együttes nagysága az 5 hektárt,
    - ac) ültetvény területeinek együttes nagysága az 1 hektárt nem éri el;
  - b) Natura 2000 gyepterület vonatkozásában, mérethatártól függetlenül.
- (3) A mezőgazdasági termelő a támogatási programban – az alaptámogatásban részesülő, az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap, illetve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásával megvalósuló erdősített terület kivételével – a mezőgazdasági üzemének teljes területével vesz részt, azzal, hogy a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott területméret alatti földhasználati kategóriába tartozó terület, valamint a Natura 2000 gyepterület (a továbbiakban együtt: gyakorlat teljesítése alól mentesített terület) akkor részesülhet támogatásban, ha a mezőgazdasági termelő ezen terület vonatkozásában az egységes kérelemben gyakorlatot vállal.

2. A támogatási kérelem benyújtása

- 3. §**
- (1) A mezőgazdasági termelő támogatást évente, az egységes kérelem keretében jogosult igényelni az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjáig.
  - (2) Az egységes kérelem keretében be kell jelenteni az egyes földhasználati kategóriákra vonatkozó választott gyakorlatot, azzal, hogy azon gyakorlat esetében, amely nem az adott földhasználati kategóriával érintett terület teljes egészére vonatkozik, meg kell jelölni, hogy a mezőgazdasági termelő mely táblákon kívánja a választott gyakorlatot teljesíteni.
  - (3) Az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidő lejártát követően
    - a) a megjelölt gyakorlat nem módosítható, és új gyakorlat nem választható, továbbá
    - b) az egységes kérelemben megjelölt, vállalással érintett terület nem növelhető, ha a választott gyakorlat nem a földhasználati kategóriával érintett terület teljes egészére vonatkozik, és a növelés eredményeképpen
      - ba) a gyakorlat teljesítése esetén az elérhető támogatás összege emelkedne, vagy
      - bb) az 5. § (5) bekezdése szerinti esetben a vállalt gyakorlat teljesítéséhez szükséges többletterület kerülne bevonásra.

3. A támogatás mértéke, a támogatási döntés

- 4. §**
- (1) A támogatásra vonatkozó 2023–2027. évi támogatási keretösszegeket, valamint a legkisebb és legmagasabb fajlagos támogatási összegeket a 2. melléklet tartalmazza.
  - (2) A közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 94. cikke szerinti árfolyamon forintban kifejezett pénzügyi keretek összege és az előleg maximálisan kifizethető fajlagos összege az e rendelet szerinti támogatáshoz kapcsolódó támogatási összegekről szóló Nemzeti Irányító Hatóság által kiadott közleményben kerül meghatározásra.
  - (3) A mezőgazdasági termelő részére kifizetésre kerülő támogatás fajlagos összegét a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) a (2) bekezdés szerinti pénzügyi keret és az ellenőrzések alapján megállapított összes támogatható terület hányadosa alapján állapítja meg.
  - (4) A Kincstár által hozott támogatási döntés tartalmazza
    - a) azon földterület nagyságát, amelyre a támogatási kérelemben támogatást igényeltek,
    - b) a támogatható földterület nagyságát,
    - c) a mezőgazdasági termelőt megillető támogatás összegét és
    - d) az esetlegesen alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatást.
  - (5) A mezőgazdasági termelő támogatásra a vállalt gyakorlat teljesítésével érintett földterület után akkor jogosult, ha a mezőgazdasági üzem minden földhasználati kategóriájában teljesít összesen legalább 2 pont értékű, egységes kérelemben vállalt gyakorlatot.
  - (6) Az (5) bekezdéstől eltérően, ha kizárólag a gyakorlat alól mentesített területek vonatkozásában nem kerül sor a vállalt gyakorlatok teljesítésére, úgy a támogatás a mezőgazdasági üzem fennmaradó részére kifizethető.

4. Ellenőrzés

- 5. §**
- (1) A választott gyakorlatok teljesítésének ellenőrzését a Kincstár a bejelentett, Egységes kérelem rendelet szerinti agrotechnikai műveletek és az e rendeletben rögzített esetekben a gazdálkodási napló alapján végzi el.
  - (2) Ha a mezőgazdasági termelő a gazdálkodási naplót a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) e célból létrehozott felületén elektronikusan vezeti, akkor a Kincstár részére a NÉBIH szolgáltatja a gazdálkodási naplóban szereplő adatokat.
  - (3) Ha az ellenőrzés során megállapított adatok eltérnek az agrotechnikai műveletben, egységes kérelemben rögzített adatoktól vagy gazdálkodási napló adataitól, illetve az ellenőrzés olyan hibát tár fel, amely az agrotechnikai műveletben, egységes kérelemben rögzített adatok vagy a gazdálkodási napló adatai alapján nem volt megállapítható, az ellenőrzés adatait kell figyelembe venni a támogathatóság és a támogatási összeg megállapítása során.
  - (4) Ha egy választott gyakorlat olyan elemeket is tartalmaz, amelyeket be kell jelenteni az egységes kérelemben, az egységes kérelemben szereplő adatok hibája vagy hiányossága nem pótolható és nem javítható ki az agrotechnikai műveletben rögzített adatoknak vagy a gazdálkodási napló adatainak figyelembevételével.

- (5) Ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés során megállapításra kerül, hogy a gyakorlattal érintett terület eltér az egységes kérelemben bejelentett területtől, az ellenőrzés eredménye szerinti területet kell a gyakorlat teljesítése szempontjából figyelembe venni.

5. Támogatás igénybevételét kizáró feltétel

6. § A mezőgazdasági termelő nem jogosult támogatásra

- a) azon földterület vonatkozásában, amely tekintetében alptámogatásra nem jogosult,
- b) ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
  - ba) a mezőgazdasági termelő a tárgyévben nem vezette a gazdálkodási naplót,
  - bb) a mezőgazdasági termelő nem teljesítette a mezőgazdasági üzem teljes területére – ide nem értve a gyakorlat teljesítése alól mentesített területet – kiterjedően minden földhasználati kategóriában legalább 2 pont értékű gyakorlatot, vagy
  - bc) a támogatással érintett területen olyan növénykultúra van, amellyel nem teljesül a választott gyakorlat, vagy nem felel meg a választott gyakorlat földhasználati kategóriájának.

III. FEJEZET

SZÁNTÓ FÖLDHASZNÁLATI KATEGÓRIA ESETÉN VÁLASZTHATÓ GYAKORLATOK

- 7. §** A szántó földhasználati kategória esetén választható valamely gyakorlat kizárólag olyan szántóterületen választható, amelyen nem ideiglenes gyep termesztése folyik.

6. Talajtakarás szántóterületeken

- 8. §**
- (1) A mezőgazdasági termelőnek a talajtakarás szántóterületen gyakorlatot (a továbbiakban: gyakorlat1) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületén teljesítenie kell őszi vetésű növénykultúra vagy annak hiányában takarónövény vetésével vagy tarló fennhagyásával.
  - (2) A gyakorlat1 azzal valósul meg, hogy a mezőgazdasági termelő a Feltételeességi rendelet szerinti HMKÁ 6. előírások követelményein túl gondoskodik a folyamatos talajtakarásról a tárgyévet követő évi tavaszi növénykultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább tárgyévet követő év február 28-ig
    - a) őszi vetésű növénykultúrával,
    - b) takarónövényekkel, azzal, hogy a takarónövényállomány lekaszálása vagy szárazítása esetén is gondoskodni kell legalább 10 centiméteres tarló megőrzéséről és a kaszálék helyben hagyásáról, vagy
    - c) a tarló fennhagyásával annak kultúrállapotban tartása mellett[az a)–c) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: talajtakarási mód].
  - (3) A gyakorlat1-et választó mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelem keretében a gyakorlat1-gyel érintett táblák vonatkozásában meg kell jelölnie a talajtakarás megvalósításának módját. Egy táblán egy talajtakarási mód választható.
  - (4) A gyakorlat1-et a mezőgazdasági termelő őszi vetésű növénykultúra vagy takarónövény vetésével akkor teljesíti, ha
    - a) az őszi vetésű növény vagy a takarónövény vetését a főnövény betakarítása vagy annak esetleges beforgatása vagy bedolgozása után 15 napon belül elvégzi, azzal, hogy amennyiben a főnövény betakarítását követően hosszabb idő telik el az őszi növény vagy a takarónövény vetéséig, akkor a tarlót fenn kell hagyni legalább a vetést megelőző 15. napig,
    - b) a takarónövény tervezett vetését és az elvetni kívánt növényfajt vagy magkeverék összetételét bejelenti az egységes kérelemben, és
    - c) az agrotechnikai művelet bejelentését az Egységes kérelem rendelet szerint megteszi.
  - (5) A gyakorlat1-et a mezőgazdasági termelő évelő szántóföldi növénykultúrák esetében a betakarítást követő tarlófennhagyással teljesíti.
  - (6) A gyakorlat1-et a teljes szántóterület vonatkozásában nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) nem, vagy nem a főnövény betakarítása után 15 napon belül került elvetésre az őszi vetésű növénykultúra vagy takarónövény;
    - b) nem a (2) bekezdés b) pontja szerinti takarónövény került elvetésre;

- c) a mezőgazdasági termelő az Egységes kérelem rendeletben szabályozott agrotechnikai művelet bejelentésének nem, vagy nem határidőn belül tett eleget;
- d) a mezőgazdasági termelő nem biztosította a talajtakarást az egységes kérelemben választott talajtakarási módnak megfelelően legalább a tárgyévét követő év február 28. napjáig;
- e) a mezőgazdasági termelő a nem termelő területként bejelentett ökológiai másodvetés és az agrár-környezetgazdálkodási támogatás (a továbbiakban: AKG) keretében zöldtrágyaként vetett másodvetéssel kívánta teljesíteni a gyakorlat1-et a táblán;
- f) a mezőgazdasági termelő az évelő szántóföldi növénykultúrát nem takarította be; vagy
- g) a tárgyév bármely szakaszában a terület talajtakarás nélküli parlagként volt hasznosítva.

7. Növénytermesztés diverzifikációja

- 9. §**
- (1) A növénytermesztés diverzifikációja gyakorlatnak (a továbbiakban: gyakorlat2) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére kell vonatkoznia.
  - (2) A gyakorlat2 keretében biztosítani kell, hogy
    - a) a legfeljebb 10 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő tárgyévben a szántóterületein legalább két különböző növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a két legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 80%-át foglalhatja el,
    - b) a 10 hektár feletti, de legfeljebb 30 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő tárgyévben legalább háromféle szántóföldi növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a három legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át,
    - c) a 30 hektár feletti, de legfeljebb 300 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő legalább négyféle növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a négy legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, továbbá a legkisebb vetésterületű növénykultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 hektárt,
    - d) a 300 hektár feletti, de legfeljebb 1000 hektár szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő legalább ötféle növénykultúrát termeszt, azzal, hogy az öt legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, továbbá a legkisebb vetésterületű növénykultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 hektárt,
    - e) az 1000 hektár feletti szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelő legalább hatféle növénykultúrát termeszt, azzal, hogy a hat legnagyobb vetésterületű növénykultúra esetén a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, továbbá a legkisebb vetésterületű növénykultúra vetésterülete el kell hogy érje az 1 hektárt.
  - (3) A különböző növénykultúrák arányának kiszámítása során az egységes kérelem benyújtásának évében május 1. napjától szeptember 30. napjáig tartó időszakot kell figyelembe venni.
  - (4) A mezőgazdasági üzem teljes szántóterületén belül minden egyes hektárt igénylési évenként csak egyszer lehet figyelembe venni a különböző növénykultúrák arányának kiszámítása céljából.
  - (5) A különböző növénykultúrák arányának kiszámításához egy adott növénykultúrával borított terület magában foglalja a Feltételeességi rendeletben szabályozott nem termelő tájképi elemeket, amelyek a támogatható terület részét képezik.
  - (6) A gyakorlat2 szempontjából a Feltételeességi rendeletben szabályozott növénykultúrák minősülnek különbözőnek.
  - (7) A talajtakarás nélküli és a tarlómaradvánnyal borított parlagot a gyakorlat2 szempontjából parlagként kell figyelembe venni.
  - (8) A vetett vagy telepített növénytakaróval rendelkező parlagot a gyakorlat2 szempontjából a vetőmagkeverékekkel bevetett területekre vonatkozó szabályok szerint kell figyelembe venni.
  - (9) A másodvetés a gyakorlat2 szempontjából külön növénykultúráként akkor vehető figyelembe, ha a másodvetés tárgyév május 1-jétől szeptember 30-ig terjedő időszakban a leghosszabb ideig van jelen a mezőgazdasági termelő egységes kérelmében bejelentett szántóterületén.

- (10) Azokat a területeket, amelyeken vetőmagkeveréket vetnek, a keverékben található egyes növénykultúráktól függetlenül úgy kell tekinteni, hogy az adott területet egyetlen növénykultúra borítja. Több vetőmagkeverék használata esetén, ha a vetőmagkeverékek összetevői legalább egy komponens tekintetében egymástól eltérnek, akkor a vetőmagkeverékeket különböző növénykultúrának kell tekinteni.
- (11) A mezőgazdasági termelő által az egységes kérelemben egyéb, nem beazonosítható diverzifikációs növénykultúráként bejelentett területeken elhelyezkedő növénykultúrákat a diverzifikáció szempontjából azonos, egyéb növénykultúrának kell tekinteni, függetlenül attól, hogy a területen milyen növényfajba tartozó növénykultúrát termesztnek.
- (12) Azon a területen, ahol a vegyes növénytermesztés úgy valósul meg, hogy két vagy több növénykultúrát külön sorban termesztnek, az adott növénykultúra akkor számít külön növénykultúrának, ha az érintett terület legalább 25%-át elfoglalja.
- (13) A mezőgazdasági termelő által az egységes kérelemben konyhakertként bejelentett területen elhelyezkedő növénykultúrákat a diverzifikáció szempontjából azonos növénykultúrának kell tekinteni, függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági termelő a területen milyen növényfajba tartozó növénykultúrát termeszt.
- (14) A gyakorlat2-t a teljes szántóterületre vonatkozóan nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
  - a) a mezőgazdasági termelő a (2) bekezdésben meghatározottnál kevesebb számú növénykultúrát termeszt, vagy
  - b) a növénykultúrák aránya nem felel meg a (2) bekezdésben foglaltaknak.

8. Nem termelő tájképi elemek és területek kijelölése

- 10.5**
- (1) A nem termelő tájképi elemek és területek kijelölése gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat3) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére vonatkozik.
  - (2) A gyakorlat3 keretében növényvédő szer használatának tilalma mellett
    - a) az Egységes kérelem rendelet szerinti nem termelő tájképi elemek és területek együttes arányának el kell érnie a kötelezettségalap 10%-át, és
    - b) az a) pont szerinti területen belül a nem termelő tájképi elemek és a parlagon hagyott területek együttes arányának el kell érnie a kötelezettségalap 5%-át.
  - (3) A gyakorlat3 teljesítése során nem vehető figyelembe olyan nem termelő tájképi elem vagy terület, amelynek fenntartására vagy ápolására egyéb forrásból finanszírozott támogatást igényeltek.
  - (4) A parlagon tartás időszaka alatt gondoskodni kell a talaj takarásáról növényborítottsággal vagy a tarlómaradványok megtartásával. Ha a tábla vonatkozásában az AKG keretében a termelő olyan kötelezettséget vállalt, amelyet zöld ugar gyakorlattal teljesít, akkor az a gyakorlat3 szempontjából abban az esetben vehető figyelembe, ha az AKG keretében támogatásban nem részesül.
  - (5) A ökológiai jelentőségű másodvetés nem vehető figyelembe olyan területen, amelyet a mezőgazdasági termelő az AKG keretében zöldtrágyaként vetett másodvetésként számol el.
  - (6) A nem termelő területként bejelentett táblaszegély nem vehető figyelembe olyan területen, amelyet a mezőgazdasági termelő az AKG keretében növényvédőszer-mentes táblaszegélyként vagy füves mezsgyeként elszámolni kíván.
  - (7) Az ideiglenes gyepeken elhelyezkedő nem termelő tájképi elem a gyakorlat3 teljesítése szempontjából figyelembe vehető.
  - (8) A gyakorlat3-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) az egységes kérelemben bejelentett, az ellenőrzések alapján elfogadható nem termelő tájképi elemek és területek nagysága nem éri el a kötelezettségalap 10%-át,
    - b) a tájképi elemek és a parlagon hagyott területek együttes nagysága nem éri el a kötelezettségalap 5%-át,
    - c) növényvédő szert juttattak ki a nem termelő tájképi elemre vagy területre, vagy
    - d) a parlagon tartás időszaka alatt nem gondoskodott a talaj takarásáról növényborítottsággal vagy tarlómaradványok megtartásával.

9. Táblaméret korlátozása

- 11. §** (1) A táblaméret korlátozása gyakorlatnak (a továbbiakban: gyakorlat4) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére kell vonatkoznia a tárgyévben.
- (2) A gyakorlat4 keretében a szántóföldi művelésben tartott táblák maximális mérete nem haladhatja meg a 30 hektárt, ha a mezőgazdasági üzemben belül a szántóterületek együttes nagysága meghaladja az 50 hektárt.
- (3) A gyakorlat4-et nem választhatja olyan mezőgazdasági termelő, aki
- táblaméret korlátozásra irányuló egyéb forrásból finanszírozott támogatást igényelt, vagy
  - mezőgazdasági üzemének szántóterülete nem éri el az 50 hektárt.
- (4) Ha két szomszédos táblán – beleértve a különböző mezőgazdasági termelők által művelt táblákat is – ugyanazon növényfaj vagy magkeverék vetése történik, a táblák elkülönítése érdekében legalább 3 méter szélességű bevetetlen vagy legfeljebb fűfélékkel vagy a 3. melléklet szerinti, a szomszédos táblától eltérő, legalább 8 növényből álló méhlegelő növények keverékével a bevetett területet kell biztosítani a táblák között.
- (5) A gyakorlat4-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve a helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- bármely tábla mérete meghaladja a 30 hektárt;
  - bármely tábla egybeművelésben vesz részt;
  - ugyanazon növénykultúrával borított táblák között nem tartotta meg a legalább 3 méter széles elkülönítő sávot;
  - a mezőgazdasági üzem szántóterülete együttesen nem haladja meg az 50 hektárt; vagy
  - olyan mezőgazdasági termelő választja a gyakorlat4-et, aki részt vesz táblaméret korlátozásra irányuló egyéb forrásból finanszírozott intézkedésben.

10. Méhekre veszélyes szerek használati tilalma szántón

- 12. §** (1) A méhekre veszélyes szerek használati tilalma szántóföldön gyakorlatnak (a továbbiakban: gyakorlat5) a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére kell vonatkoznia.
- (2) A gyakorlat5 keretében növényvédelmi kezelések során az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes vagy kockázatos besorolású növényvédő szerek használata tilos.
- (3) A gyakorlat5 keretében fel nem használható növényvédőszer-hatóanyagok és növényvédő szerek listáját a Nemzeti Irányító Hatóság a NÉBIH javaslata alapján évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzéteszi.
- (4) A növényvédelmi kezelés során alkalmazott növényvédő szerek használatát a gazdálkodási napló adatai alapján, illetve szermaradvány kimutatására irányuló mintavételezéssel a Kincstár ellenőrzi.
- (5) A gyakorlat5-öt nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve a helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy fel nem használható hatóanyagot tartalmazó növényvédő szer került kijuttatásra a szántóterületen.

11. Karbamid műtrágya környezetbarát használata szántóföldi területen

- 13. §** (1) A karbamid műtrágya környezetbarát használata szántóföldi területen gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat6) keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem szántóterületének legalább egy tábláján, de a szántóterületének legalább 5%-án karbamidtartalmú műtrágyát juttat ki. A gyakorlat6 keretében a kijuttatandó nitrogén hatóanyag hektáronként minimálisan 35 kg, maximálisan 90 kg.
- (2) A gyakorlat6 keretében karbamid műtrágya kizárólag úgy juttatható ki, hogy azt azonnal bedolgozzák, illetve folyékony karbamid műtrágya esetén az azonnali bedolgozás mellett inhibitor is alkalmaznak a kijuttatás során.
- (3) A gyakorlat6-ot választó mezőgazdasági termelőnek
- az egységes kérelem keretében meg kell jelölni a gyakorlat6-tal érintett táblákat,
  - agrotechnikai műveletként minden szántóföldi növény termesztésére használt tábla vonatkozásában be kell jelentenie
    - a karbamid műtrágya kijuttatását és azonnali bedolgozását,
    - a folyékony karbamid műtrágya alkalmazása esetén az inhibitor használatát és
    - a művelet elvégzésének időpontját.

- (4) A karbamid műtrágya minimális mennyiségének felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - bb) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott karbamid műtrágya mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
    - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel
- kell igazolnia, és az igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Támtv.) 36. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- (5) A gyakorlat6 nem teljesíthető olyan táblán, amelyet a mezőgazdasági termelő a gyakorlat9 teljesítése céljából is kiválasztott.
- (6) A gyakorlat6-ot nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve a helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a tárgyévben a mezőgazdasági termelő
- a) nem juttatott ki egyetlen táblán sem karbamid műtrágyát, vagy nem a szántóterületének legalább 5%-án juttatott ki karbamid műtrágyát;
  - b) nem az (1) bekezdésben meghatározott mennyiséget juttatta ki;
  - c) a kijuttatott karbamid műtrágyát nem forgatta be azonnal;
  - d) nem vagy nem határidőben jelentette be agrotechnikai műveletként a kijuttatást és bedolgozást az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint;
  - e) folyékony műtrágya esetén nem használt inhibitor, vagy nem jelentette be agrotechnikai műveletként; vagy
  - f) olyan táblára juttatott ki karbamid műtrágyát, amelyen a gyakorlat9 került kiválasztásra és teljesítésre.

12. Mikrobiológiai készítmények alkalmazása szántóföldi területen

- 14. §** (1) A mikrobiológiai készítmények alkalmazása szántóföldi területen gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat7) keretében a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévben a mezőgazdasági üzem szántóterületének legalább 50%-án a talajéletet és a talajállapotot javító mikrobiológiai készítményeket kell alkalmaznia a vetés előtt, illetve vetéssel egy menetben kijuttatva és a talajba dolgozva, illetve a szármaradványokra kijuttatva, majd azokat a talajba dolgozva.
- (2) A gyakorlat7 teljesítése során kizárólag olyan mikrobiológiai készítmény kijuttatása fogadható el,
- a) amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélyokirattal,
  - b) amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzétett, felhasználható mikrobiológiai készítmények listáján, és
  - c) amelyet a kijuttatás módja, a kijuttatásra engedélyezett kultúra és a kijuttatandó mennyiség vonatkozásában az adott készítmény engedélyokiratával összhangban
    - ca) vetés vagy ültetés előtt vagy azokkal egy menetben juttattak ki és dolgoztak a talajba, illetve
    - cb) szármaradványokra juttatták ki, majd azokat a talajba keverték.
- (3) A mikrobiológiai készítmény megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,

- bb) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott mikrobiológiai ágens mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
  - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (4) A (3) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a Támtv. 36. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- (5) A gyakorlat7 nem teljesíthető
- a) mikrobiológiai készítmények lábon álló kultúrában történő alkalmazásával vagy
  - b) mikrobiológiai készítmény csávázószerként történő kijuttatásával.
- (6) A gyakorlat7 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat a szántó hasznosítású táblákat, amelyekre a gyakorlat7-et be kívánja tartani, és
  - b) agrotechnikai műveletként meg kell jelölni a kijuttatott mikrobiológiai készítmények pontos megnevezését és kijuttatásának időpontját.
- (7) A gyakorlat7-et nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) a gyakorlat7-tel érintett szántó típusú tábla valamelyikén nem, vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként
    - aa) a mikrobiológiai készítmény használatát,
    - ab) az alkalmazott mikrobiológiai készítmények pontos megnevezését vagy kijuttatásának időpontját; vagy
  - b) nem teljesítette a (2) bekezdésben meghatározott valamely feltételt.
- (8) A gyakorlat7-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a szántóterület több mint 50%-án a mezőgazdasági termelő nem, vagy nem az (1)–(6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően juttatta ki a mikrobiológiai készítményt.

13. Talaj- és növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása szántóföldi területen

- 15. §** (1) A talaj- és növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása szántóföldi területen gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat8) keretében a mezőgazdasági termelőnek a mezőgazdasági üzem szántóterületének legalább 50%-án talajkondicionáló, növénykondicionáló – beleértve a csávázószerként használt mikrobiológiai készítményt – vagy nitrogénmegkötő készítményt (ezen alcím tekintetében a továbbiakban együtt: kondicionáló) kell alkalmaznia a tárgyévben.
- (2) A gyakorlat8 teljesítése során kizárólag olyan kondicionáló kijuttatása fogadható el,
- a) amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélykivarral,
  - b) amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzétett, a gyakorlat8 vonatkozásában elfogadott kondicionálók listáján és
  - c) amelyet a kijuttatás módja és a kijuttatandó mennyiség vonatkozásában az adott kondicionáló engedélykivarral összhangban juttattak ki a megfelelő növénykultúrára.
- (3) A gyakorlat8 vonatkozásában elfogadott kondicionáló megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,

- bb) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott kondicionáló mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
  - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (4) A (3) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a Támtv. 36. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- (5) A gyakorlat8 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölnie azokat a szántó hasznosítású táblákat, amelyek tekintetében a gyakorlat8-at be kívánja tartani, és
  - b) agrotechnikai műveletként meg kell jelölni a kondicionáló pontos megnevezését és kijuttatásának időpontját.
- (6) Ha a kondicionálót csávázószerként juttatják ki, a kijuttatás időpontjának meg kell egyeznie a vetés időpontjával.
- (7) A gyakorlat8-at a gyakorlat8 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra került, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) a gyakorlat8-cal érintett szántó típusú tábla valamelyikén nem, vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként
    - aa) a kondicionáló használatát,
    - ab) az alkalmazott kondicionálók pontos megnevezését vagy kijuttatásának időpontját;
  - b) nem teljesítette a (2) bekezdésben meghatározott valamely feltételt; vagy
  - c) a táblán nem juttatott ki kondicionálót.
- (8) A gyakorlat8-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a szántóterület legalább 50%-án a mezőgazdasági termelő nem, vagy nem az (1)–(6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően juttatott ki kondicionálót.

14. Forgatás nélküli talajművelés

- 16. §** (1) A forgatás nélküli talajművelés gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat9) keretében a művelésbe vont szántóterület legalább 50%-án forgatás nélküli művelésmód alkalmazása szükséges szűkített növényvédőszer-hatóanyag használat mellett.
- (2) A gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblák között nem szerepelhet
- a) a tárgyévben parlagként vagy évelő szántóföldi növényként bejelentett terület és
  - b) olyan tábla, amely tekintetében a mezőgazdasági termelő a gyakorlat1 vagy gyakorlat6-ot választotta.
- (3) A gyakorlat9 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat a szántó hasznosítású táblákat, amelyek tekintetében a gyakorlat9-et be kívánja tartani, és
  - b) agrotechnikai műveletként be kell jelenteni a gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblák vonatkozásában valamennyi, tárgyévben elvégzett talajművelési munkálatot.
- (4) A felhasználható növényvédőszer-hatóanyagok, valamint növényvédő szerek listáját a Nemzeti Irányító Hatóság évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzéteszi.
- (5) A gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblákon a talajművelés – ideértve a szerveztrágya vagy növényi maradványok talajba dolgozását is – során olyan technológiát kell választani, amely nem jár a talaj forgatásával.
- (6) A gyakorlat9 teljesítésébe bevont táblák vonatkozásában a termesztés során alkalmazott növényvédő szerek használatát a gazdálkodási napló adatai alapján a Kincstár ellenőrzi.
- (7) A gyakorlat9-et a gyakorlat9 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) a gyakorlat9 teljesítésébe bevont területek valamelyikén
    - aa) forgatásos talajművelést végzett, vagy
    - ab) növényi maradványokat vagy egyéb anyagokat forgatott be;

- b) a gyakorlat9 teljesítésébe bevont területek valamelyikén olyan növényvédő szert juttatott ki, amely nem szerepel a gyakorlat9 keretében felhasználható hatóanyagok és szerek listáján;
  - c) nem jelentette be a műveleteket az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint agrotechnikai műveletként; vagy
  - d) a gyakorlat9-be bevont táblán gyakorlat1 vagy gyakorlat6-ot teljesítette.
- (8) A gyakorlat9-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a szántóterület több mint 50%-án a mezőgazdasági termelő nem, vagy nem az (1)–(5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően alkalmazott forgatás nélküli művelést szűkített növényvédőszer-hatóanyag használat mellett.

IV. FEJEZET

NATURA 2000 GYEP ÉS EGYÉB GYEP FÖLDHASZNÁLATI KATEGÓRIA ESETÉN VÁLASZTHATÓ GYAKORLATOK

15. Közös szabályok

- 17. §** (1) Gyep földhasználati kategóriákra vonatkozó gyakorlat esetén, ha az adott gyakorlat Natura 2000 gyep és egyéb gyep területen is választható, az egyes földhasználati kategóriákban külön-külön kell kiválasztani és teljesíteni a gyakorlatot.
- (2) Az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés során a gyakorlatnak való megfelelés a Natura 2000 gyep és egyéb gyep földhasználati kategóriákra vonatkozóan külön kerül ellenőrzésre.

16. Gyepök megőrzése

- 18. §** (1) A gyepök megőrzése gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat10) keretében a tárgyévet megelőző év állandó gyepterületeit meg kell őrizni tábla szinten a jogszerű földhasználó személyében bekövetkező változástól függetlenül.
- (2) A gyepterületek feltörése, szántása, más hasznosítással történő átalakítása a tárgyévben tilos.
- (3) A gyakorlat10 esetén a 2. § (2) bekezdés a) pont ab) alpontjában meghatározott 5 hektáros küszöbérték megállapításánál a tárgyévi állandó gyepterületet kell figyelembe venni. Az állandó gyepterület változása abban az esetben fogadható el, ha a mezőgazdasági termelő állandó gyepterülete az előző évi gyepterület megőrzése mellett növekszik, vagy csökken, azzal, hogy az előző évi gyepterületei egy részének már más mezőgazdasági termelő a jogszerű földhasználója.
- (4) A gyakorlat10-et nem választhatja olyan mezőgazdasági termelő, aki részt vesz a gyepterületek fenntartására, illetve legeltetési vagy kaszálásos hasznosítására irányuló, egyéb forrásból finanszírozott támogatásban.
- (5) A gyakorlat10 teljesítésébe Natura 2000 gyepterület nem vonható be.
- (6) A gyakorlat10-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- a) a tárgyévben december 31-ig a gyakorlat10 teljesítésébe bevont területek valamelyikén a változásvezetési toleranciát meghaladó mértékben a mezőgazdasági termelő feltörte, felszántotta, vagy más módon hasznosította a gyepet;
  - b) a tárgyévet megelőző évben állandó gyepterületként hasznosított területen a változásvezetési toleranciát meghaladó mértékben a mezőgazdasági termelő feltörte, felszántotta, vagy más módon hasznosította a gyepet, és azt nem alakította vissza gyepké az egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak kezdetéig; vagy
  - c) a vállalkásba bevont területek Natura 2000 fedvényen helyezkednek el.

17. Pásztoroló, illetve szakaszos legeltetés

- 19. §** (1) A pásztoroló, illetve szakaszos legeltetés gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat11) keretében a mezőgazdasági termelőnek tárgyév április 24-től november 30-ig (a továbbiakban: legeltetési időszak) folyamatosan pásztoroló, illetve szakaszos legeltetést kell folytatnia saját állatállománnyal a mezőgazdasági üzem gyepterületének legalább 50%-án, legeltetési terv készítése mellett.
- (2) A gyakorlat11 Natura 2000 gyep és egyéb gyep terület tekintetében is választható.
- (3) A gyakorlat11 teljesítésébe bevont táblák mindegyikének legeltetési hasznosításának kell lennie a tárgyévben.

- (4) A gyakorlat11 teljesítésébe bevont gyepterületre vonatkozóan hektáronként legalább 0,2 az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet szerinti állategység legeltethető állatállomány megléte szükséges a legeltetési időszakban, a napi létszámok átlagát figyelembe véve.
- (5) A legeltethető állatfajok közé a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 17/2023. (IV. 19.) AM rendelet 2. mellékletében felsorolt szarvasmarha fajták kivételével a szarvasmarhafélék, a lófélék, a juh és a kecske tartoznak.
- (6) A legeltethető állategyedek és a minimális állategység megléte adminisztratív ellenőrzés keretében, a Tenyészet Információs Rendszer, az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, valamint az Országos Lóinformációs Rendszer adatai alapján kerülnek ellenőrzésre.
- (7) A (6) bekezdés szerinti nyilvántartásokban a teljes legeltetési időszakban az állatállomány tartójaként a gyakorlat11 teljesítését vállaló mezőgazdasági termelőnek kell szerepelnie.
- (8) A mezőgazdasági termelő a legeltetési terv készítésének azzal tesz eleget, hogy az egységes kérelemben megjelöli
  - a) a gyakorlat11 teljesítésébe bevont táblákat és
  - b) a gyakorlat11 teljesítésébe bevont táblánként a legeltetés tervezett típusát, valamint a legeltetni tervezett állatfajt.

- 20. §**
- (1) A pásztoroló legeltetés akkor valósul meg, ha a legeltetési időszakban a teljesítésbe bevont táblán legeltetett állatokat pásztor felügyeli.
  - (2) Ha nem a mezőgazdasági termelő látja el a pásztori feladatot, akkor a pásztor olyan személy, aki
    - a) a mezőgazdasági termelővel legalább a legeltetési időszak alatt foglalkoztatotti jogviszonyban vagy megbízási jogviszonyban áll, és a szerződésben kifejezetten szerepelnek a legeltetett állatok őrzésével és felügyeletével kapcsolatos teendők, vagy
    - b) a mezőgazdasági termelővel azonos őstermelők családi gazdaságának tagja.
  - (3) Pásztoroló legeltetés esetén a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben nyilatkozik a pásztori feladatok ellátásának (2) bekezdés szerinti módjáról.
  - (4) A (2) bekezdés szerinti
    - a) foglalkoztatotti vagy egyéb szerződéses jogviszonyt vagy
    - b) őstermelők családi gazdaságának tagságátigazoló dokumentumokat a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.

- 21. §**
- (1) A szakaszos legeltetés akkor valósul meg, ha a szakaszos legeltetésre megjelölt terület legfeljebb 50%-án legalább a legeltetési időszakban állat, azzal, hogy egy szakasz legeltetése nem haladhatja meg a 12 napot.
  - (2) Szakaszos legeltetés esetében, ha a saját állományon kívül egyéb legeltetett állat is jelen van a területen, a szakaszos legeltetés szabályait arra is alkalmazni kell.

- 22. §**
- (1) A pásztoroló, illetve szakaszos legeltetéssel kapcsolatos műveleteket a mezőgazdasági termelő felvezeti a gazdálkodási napló legeltetési napló betétlapjára, amelyet a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében ellenőriz.
  - (2) A gyakorlat11-et nem teljesítettnek kell tekinteni a teljesítésbe bevont tábla vonatkozásában, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) a szakaszos legeltetéssel hasznosított területen kialakított bármely legelőszakaszon megszakítás nélkül 12 napot meghaladó ideig történt legeltetés,
    - b) a tábla legeltetéssel kapcsolatos adatait nem, vagy nem megfelelően rögzítette a mezőgazdasági termelő a gazdálkodási naplóban, vagy a legeltetést nem a legeltetési tervben megjelölt táblán valósította meg anélkül, hogy a változást agrotechnikai műveletként bejelentette volna, vagy
    - c) pásztoroló legeltetéssel hasznosított terület esetében a legeltetett állatot nem felügyeli pásztor.
  - (3) A gyakorlat11-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) a gyakorlat11 teljesítésével érintett terület nem éri el a mezőgazdasági üzem gyepterületének 50%-át;
    - b) a gyakorlat11-gyel érintett területhez képest a bejelentett legeltethető állategyedek száma nem éri el hektáronként a 0,2 állategység állatállományt a legeltetési időszakban; vagy
    - c) a mezőgazdasági termelő nem rendelkezik a gyakorlat11-gyel érintett teljes területre vonatkozó legeltetési napló betétlappal.

18. Az extenzív gyepek legalább évi egyszeri kaszálása

- 23. §**
- (1) Az extenzív gyepek legalább évi egyszeri kaszálása gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat12) keretében az extenzív gyepek évi egyszeri, kaszálék begyűjtésével járó kaszálásának meg kell valósulnia.
  - (2) A gyakorlat12 a gyakorlat13-mal együtt nem választható.
  - (3) A gyakorlat12 kizárólag egyéb gyepterületeken választható, azzal, hogy a mezőgazdasági üzem valamennyi egyéb gyepterületén teljesíteni kell a gyakorlat12-t.
  - (4) A gyakorlat12-t nem választhatja olyan mezőgazdasági termelő, aki az AKG keretében gyepterületek legeltetéses vagy kaszálásos hasznosítására irányuló támogatásban részesül.
  - (5) A mezőgazdasági termelőnek a gyakorlat12-vel érintett táblák vonatkozásában az egységes kérelem benyújtására szolgáló elektronikus felületen (a továbbiakban: egységes kérelem felület) be kell jelentenie agrotechnikai művelet keretében
    - a) a kaszálás tervezett időpontját és
    - b) a kaszálás elvégzésének dátumát.
  - (6) A gyakorlat12 teljesítéséhez szükséges kaszálást – kaszálással hasznosított terület esetén a tisztító kaszálást is ideértve – a tárgyévben kell elvégezni.
  - (7) A gyakorlat12-t nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) a mezőgazdasági termelő a gyakorlat12-vel érintett gyepek hasznosítású tábla esetében nem, vagy nem az (5) bekezdésben foglaltak szerint jelentette be a kaszálást;
    - b) a mezőgazdasági termelő a gyakorlat12 teljesítéséhez szükséges kaszálást nem teljesítette a vállalással érintett valamennyi gyepek tábla esetében;
    - c) nincs extenzív gyepek tábla a mezőgazdasági üzemben;
    - d) a mezőgazdasági termelő a gyakorlat13-at is választotta;
    - e) a gyakorlat12-vel érintett táblák valamelyike része az AKG keretében támogatott területeknek;
    - f) nem extenzív gyepek tábla is része a mezőgazdasági üzem gyakorlat12-vel érintett területének; vagy
    - g) a gyakorlat12-vel érintett tábla Natura 2000 gyepek területén helyezkedik el.

19. Kizárólag alternáló kasza használata

- 24. §**
- (1) A kizárólag alternáló kasza használata gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat13) keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem – a 17. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – valamennyi gyepterületén a tárgyévben valamennyi kaszálást alternáló kasza használatával valósítja meg, azzal, hogy a gyepterületet legalább évente egy alkalommal lekaszálja.
  - (2) A gyakorlat13 a gyakorlat12-vel együtt nem választható.
  - (3) A gyakorlat13 Natura 2000 gyepek és egyéb gyepek területén is választható.
  - (4) A mezőgazdasági termelőnek a gyakorlat13-mal érintett táblák vonatkozásában az egységes kérelem felületen agrotechnikai műveletként be kell jelentenie
    - a) a kaszálás tervezett időpontját és
    - b) a kaszálás elvégzésének dátumát.
  - (5) A (4) bekezdés b) pontja szerinti bejelentéshez csatolni kell a mobilGazda alkalmazás segítségével a tevékenységgel érintett területek egyikén készített, legalább egy georeferált fényképet, amelyen a kaszálóeszköz és annak vágófelülete is szerepel.
  - (6) A gyakorlat13-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
    - a) a gyakorlat13-mal érintett gyepek hasznosítású tábla valamelyikének vonatkozásában nem teljesítette a (4) bekezdésben foglalt feltételt;
    - b) nem teljesítette az (5) bekezdésben foglalt feltételt, vagy a mobilGazda alkalmazás segítségével készített georeferált fénykép nem a mezőgazdasági termelő valamely, a gyakorlattal érintett területén készült, vagy azon az eszköz és annak vágófelülete nem jól látható;
    - c) a gyakorlat13-mal érintett valamely gyepek hasznosítású táblán
      - ca) a tárgyévben nem végzett kaszálást,
      - cb) az adott gazdálkodási évben nem alternáló kaszával végezte a kaszálást; vagy
    - d) a gyakorlat12-t is választotta.

V. FEJEZET

ÜLTETVÉNY FÖLDHASZNÁLATI KATEGÓRIA ESETÉN VÁLASZTHATÓ GYAKORLATOK

20. Mikroöntözési technológiák alkalmazása ültetvényekben

- 25. §** (1) A mikroöntözési technológiák alkalmazása ültetvényekben gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat14) keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem ültetvényterületének legalább 50%-án mikroöntözést valósít meg a tárgyévben.
- (2) A gyakorlat14 vállalása esetében az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat az ültetvény hasznosítású táblákat, amelyeken a gyakorlat14 teljesítéséhez szükséges mikroöntözési technológia a tábla teljes területén ki van építve és használatban van.
- (3) A Kincstár ellenőrzi a mikroöntözési technológia alkalmazását és a tárgyévre vonatkozó, öntözési célú vízjogi engedély megletétét.
- (4) A gyakorlat14-et nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat14 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- nincs a tábla teljes területén kiépítve mikroöntözés, vagy a mikroöntözés üzemképtelen;
  - a táblára vonatkozóan
    - nincs tárgyévre vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedély vagy bejelentés, vagy
    - a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedélytől vagy a bejelentéstől lényegesen eltérő módon történt vízhasználat; vagy
  - a mezőgazdasági termelő nem jelentette be az egységes kérelemben, hogy mely tábla vonatkozásában teljesíti a gyakorlat14-et.
- (5) A gyakorlat14-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- nem valósul meg a mikroöntözés a gyakorlat14 teljesítésébe bevont táblák mindegyikén, de legalább az ültetvényterület 50%-án; vagy
  - a mezőgazdasági termelő az öntözést nem a (4) bekezdés szerint valósította meg a bevont táblák mindegyikén, de legalább az ültetvényterület 50%-án.

21. Méhekre veszélyes szerek használati tilalma ültetvényekben

- 26. §** (1) A méhekre veszélyes szerek használati tilalma ültetvényekben gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat15) keretében a növényvédelmi kezelések során az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédő szerek használata tilos.
- (2) A gyakorlat15 a mezőgazdasági üzem teljes ültetvényterületére vonatkozik.
- (3) A gyakorlat15 keretében fel nem használható növényvédőszer-hatóanyagok és növényvédő szerek listáját a Nemzeti Irányító Hatóság a NÉBIH javaslata alapján évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzéteszi.
- (4) A növényvédelmi kezelés során alkalmazott növényvédő szerek használatát a gazdálkodási napló részeként vezetett permetezési napló adatai alapján, illetve szermaradvány kimutatására irányuló mintavételezéssel a Kincstár ellenőrzi.
- (5) A gyakorlat15-öt nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy fel nem használható hatóanyagú növényvédő szer került kijuttatásra a gyakorlat15-tel érintett ültetvényterületen.

22. Biológiai ágensek alkalmazása ültetvényekben

- 27. §** (1) A biológiai ágensek alkalmazása ültetvényekben gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat16) keretében az engedélyezett biológiai ágensek alkalmazása szükséges a mezőgazdasági üzem ültetvényterületének legalább 50%-án.
- (2) A gyakorlat16 teljesítése során kizárólag olyan biológiai ágensek alkalmazása fogadható el,
- amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélyokirattal,
  - amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzétett, a felhasználható biológiai ágensek listáján, és
  - amelyet az adott biológiai ágens engedélyokiratával összhangban alkalmaztak.

- (3) A gyakorlat16 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat az ültetvény hasznosítású táblákat, amelyekre a gyakorlat16-ot teljesíteni kívánja, és
  - b) agrotechnikai műveletként be kell jelenteni a kijuttatott biológiai ágens pontos megnevezését és a kijuttatás időpontját.
- (4) Az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében a Kincstár ellenőrzi a biológiai ágensek használatát.
- (5) A biológiai ágens megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó érvényes számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - bb) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott biológiai ágens mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
    - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a Támtv. 36. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- (7) A gyakorlat16-ot nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat16 teljesítése bevont tábla vonatkozásában, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) nem használt biológiai ágens;
  - b) nem engedélyezett biológiai ágens használta;
  - c) nem az engedélyokiratának megfelelően használta fel a biológiai ágens; vagy
  - d) nem, vagy nem határidőben jelentette be a biológiai ágens alkalmazását az egységes kérelem felületen agrotechnikai műveletként.
- (8) A gyakorlat16-ot nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
- a) az ültetvényterület legalább 50%-án nem használtak, vagy nem megfelelően használtak biológiai ágens;
  - b) a mezőgazdasági termelő nem jelentette be az egységes kérelem felületen a biológiai ágens alkalmazását az ültetvényterületnek a gyakorlat16 teljesítésére bejelentett táblák mindegyikén, de legalább a gyakorlat16 teljesítéséhez szükséges ültetvényterület 50%-án; vagy
  - c) nem jelölte meg a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben, hogy mely tábla esetében kívánja betartani a gyakorlat16-ot.

23. Mikrobiológiai készítmények alkalmazása ültetvényekben

- 28. §** (1) A mikrobiológiai készítmények alkalmazása ültetvényekben gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat17) keretében a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévben a mezőgazdasági üzem ültetvényterületének legalább 50%-án telepítéskori talajoltóként, a sorközben felhalmozott növényi maradványok lebontására vagy állománykezelésként mikrobiológiai készítményt kell alkalmaznia.
- (2) A gyakorlat17 teljesítése során kizárólag olyan mikrobiológiai készítmény kijuttatása fogadható el,
- a) amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélyokirattal,
  - b) amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzétett, a felhasználható mikrobiológiai készítmények listáján, és
  - c) amelyet a kijuttatás módja és a kijuttatandó mennyiség vonatkozásában az adott készítmény engedélyokiratával összhangban juttattak ki a megfelelő kultúrára.
- (3) A gyakorlat17 vállalása esetében

- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat az ültetvény hasznosítású táblákat, amelyekre a gyakorlat17-et a mezőgazdasági termelő be kívánja tartani, és
  - b) agrotechnikai műveletként meg kell jelölni a gyakorlat17 teljesítésébe bevont táblákra vonatkozóan a kijuttatott mikrobiológiai készítmények pontos megnevezését és kijuttatásának időpontját.
- (4) A mikrobiológiai készítmény megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó érvényes számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - bb) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott biológiai ágens mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
    - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (5) A (4) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a Támtv. 36. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- (6) A gyakorlat17-et nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat17 teljesítésébe bevont tábla vonatkozásában, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) a gyakorlat17-tel érintett ültetvény típusú tábla esetében nem, vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként az alkalmazott mikrobiológiai készítmények pontos megnevezését vagy kijuttatásának időpontját; vagy
  - b) nem teljesítette a (2) bekezdésben meghatározott valamely feltételt.
- (7) A gyakorlat17-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) az ültetvényterület legalább 50%-án nem használt, vagy nem a (2)–(5) bekezdésben leírtaknak megfelelően használt mikrobiológiai készítményt; vagy
  - b) nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletnek megfelelően jelentette be agrotechnikai műveletként a mikrobiológiai készítmény alkalmazását az ültetvényterületnek a gyakorlat17 teljesítésére bejelentett táblák mindegyikén, de legalább a teljes ültetvényterület 50%-án.

24. Talaj- és növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása ültetvényekben

- 29. §** (1) A talaj- és növénykondicionáló szerek nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása ültetvényekben gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat18) keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem ültetvényterületének legalább 50%-án talajkondicionáló, növénykondicionáló vagy nitrogénmegkötő készítményeket (ezen alcím tekintetében a továbbiakban együtt: kondicionáló) alkalmaz tárgyévben január 1-je és december 31. között.
- (2) A gyakorlat18 teljesítése során kizárólag olyan kondicionáló kijuttatása fogadható el,
- a) amely rendelkezik a NÉBIH által kiadott engedélyokirattal,
  - b) amely szerepel a Nemzeti Irányító Hatóság által évente egyszer, legkésőbb tárgyév február 1-jéig közzétett, a gyakorlat18 szempontjából elfogadható készítmények listáján, és
  - c) amelyet a kijuttatás módja és a kijuttatandó mennyiség vonatkozásában az adott készítmény engedélyokiratával összhangban juttattak ki a megfelelő növénykultúrára.
- (3) A gyakorlat18 vállalása esetében a mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat az ültetvény hasznosítású táblákat, amelyekre a gyakorlat18-at a mezőgazdasági termelő be kívánja tartani, és
  - b) agrotechnikai műveletként be kell jelenteni a kondicionálók pontos megnevezését és kijuttatásának időpontját.

- (4) A készítmény megfelelő felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó érvényes számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - bb) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott kondicionáló mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal,
    - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (5) Az (4) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a Támtv. 36. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- (6) A gyakorlat18-at nem teljesítettnek kell tekinteni a gyakorlat18-cal érintett tábla vonatkozásában, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) a gyakorlat18-cal érintett ültetvény hasznosítású tábla esetében nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként
    - aa) a gyakorlat18 vállalását, illetve teljesítését vagy
    - ab) az alkalmazott készítmények pontos megnevezését vagy kijuttatásának időpontját;
  - b) nem teljesítette a (2) bekezdésben meghatározott valamely feltételt; vagy
  - c) a táblán nem juttatott ki kondicionálót.
- (7) A gyakorlat18-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) az ültetvényterület legalább 50%-án nem használt, vagy nem az (1)–(5) bekezdésben leírtaknak megfelelően használt kondicionálót;
  - b) nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletnek megfelelően jelentette be agrotechnikai műveletként a kondicionáló alkalmazását az ültetvényterületnek a gyakorlat18 teljesítésére bejelentett táblák mindegyikén, de legalább a gyakorlat18 teljesítéséhez szükséges ültetvényterület 50%-án; vagy
  - c) az egységes kérelemben nem jelentette be, hogy mely tábla vonatkozásában kívánja teljesíteni a gyakorlat18-at.

25. 12% alatti lejtésű területeken az ültetvények talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével

- 30. §**
- (1) A 12% alatti lejtésű területeken az ültetvények talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat19) keretében a mezőgazdasági üzem teljes ültetvény területén a sorköztakarás mulcsozással vagy egyéves sorköztakaró növény termesztésével valósul meg.
  - (2) A gyakorlat19-et akkor választhatja a mezőgazdasági termelő, ha valamennyi ültetvény táblája vonatkozásában teljesül, hogy
    - a) 2 hektárnál kisebb területű táblák esetében az adott tábla területének legfeljebb 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű területen helyezkedik el,
    - b) 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében az adott táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága nem haladja meg az 1 hektárt.
  - (3) A gyakorlat19 választása esetén a talajtakarást az ültetvény hasznosítású tábla teljes területén a sorköztakaró felületén egybefüggően kell megvalósítani.
  - (4) A gyakorlat19 vállalása esetében minden ültetvény hasznosítású tábla vonatkozásában meg kell jelölni
    - a) az egységes kérelem keretében a sorköztakarás módját (mulcsozással vagy egyéves növények termesztésével) és
    - b) egyházi növény esetén agrotechnikai műveletként az elvetett sorköztakaró növényt, valamint a tényleges vetési és betakarítási, talajbaforgatási vagy talajbadolgozási időpontját.

- (5) Ha a sorköztakarás mulcsozással történik, a mulcsozással történő sorköztakarásra nem használható fel istállótrágya, komposzt, talajtakaró fólia, geotextil, egyéb szövetek, gyomgátló szőnyeg, zúzottkő, mosott kavics, műfű, gumigranulátum vagy bármilyen egyéb szintetikus anyag.
- (6) Ha a sorköztakarás mulcsozással történik, a mulcsozásra felhasznált anyagnak január 1-jétől december 31-ig a területen kell lennie.
- (7) Ha a sorköztakarás egyéves növények vetésével történik, a sorköztakaró növénynek vagy maradványainak a tárgyév május 1. napjától szeptember 30. napjáig terjedő időszakban a területen kell lennie. A teljes időszakban annak a növénynek vagy maradványainak kell jelen lenni a területen, amit a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben bejelentett.
- (8) A gyakorlat19-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
  - a) a gyakorlat19-cel érintett táblák között van olyan, amely nem felel meg a (2) bekezdésben meghatározottaknak;
  - c) az előírt időszakban nem vagy nem a megfelelő mértékben található meg valamely táblán a mulcs vagy az egységes kérelemben bejelentett takarónövény;
  - d) a gyakorlat19-cel érintett valamely ültetvény típusú tábla esetében a mezőgazdasági termelő nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint jelentette be agrotechnikai műveletként a szükséges adatokat;
  - e) mulcsozás esetén az nem felel meg az (5) bekezdésben foglaltaknak; vagy
  - f) nem egyéves sorköztakaró növénnyel valósult meg a talajtakarás.

26. Ültetvények talajtakarása évelő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel

- 31. §**
- (1) Az ültetvények talajtakarása évelő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat20) választása esetén a talajtakarás a mezőgazdasági üzem ültetvény hasznosítású tábla teljes területén, a sorközök felületén egybefüggően kell, hogy megvalósuljon.
  - (2) A gyakorlat20 vállalása esetében minden ültetvény hasznosítású tábla vonatkozásában meg kell jelölni
    - a) az egységes kérelem keretében a sorköztakarás módját (évelő kultúra vagy gyepek) és
    - b) évelő kultúra esetén agrotechnikai műveletként a sorköztakaró növényt vagy a magkeverék összetevőit, valamint vetési és betakarítási, talajbaforgatási vagy talajbadolgozási időpontját.
  - (3) Sorköztakaró évelő kultúra olyan
    - a) évelő lágyszárú szántóföldi növény lehet, amely szántóföldi hasznosításként megjelölhető az egységes kérelemben; vagy
    - b) olyan keverék lehet, amelynek minden komponense évelő növény.
  - (4) A gyakorlat20 esetében a sorköztakaró évelő növényeknek vagy gyepeknek a tárgyév teljes egészében a területen kell lennie. Ez alól kivételt csak a telepítés éve jelent, amikor az ültetvény és a sorköztakaró növény telepítése május 1-ig megtörténik.
  - (5) A gyakorlat20-at nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy
    - a) a gyakorlat20-szal érintett ültetvény vonatkozásában a sorköztakarás nem egybefüggő;
    - b) a sorköztakaró növény vagy magkeverék nem felel meg a (3) bekezdésben foglaltaknak;
    - c) a sorköztakaró növény – a telepítés évét kivéve – nem található a területen egész évben; vagy
    - d) az egységes kérelem felületen a mezőgazdasági termelő nem vagy nem az Egységes kérelem rendeletnek megfelelően jelentette be a sorköztakarás módját, valamint az agrotechnikai műveleteket.

27. Karbamid műtrágya környezetbarát használata ültetvényekben

- 32. §**
- (1) A karbamid műtrágya környezetbarát használata ültetvényekben gyakorlat (a továbbiakban: gyakorlat21) keretében a mezőgazdasági üzem ültetvényterületének legalább egy tábláján, de ültetvényterületének legalább 5%-án karbamidtartalmú műtrágyát juttat ki. A kijuttatandó nitrogén hatóanyag hektáronként minimálisan 35 kg, maximálisan 90 kg.
  - (2) A gyakorlat21 keretében karbamid műtrágya kizárólag úgy juttatható ki, hogy azt azonnal bedolgozzák, illetve folyékony karbamid esetén az azonnali bedolgozás mellett inhibitor is alkalmaznak a kijuttatás során.

- (3) A gyakorlat21-et a mezőgazdasági üzem ültetvény földhasználati kategóriájának minden olyan tábláján be kell tartani, ahol tárgyévben karbamid műtrágyát juttatnak ki.
- (4) A gyakorlat21-et választó mezőgazdasági termelőnek
- a) az egységes kérelem keretében meg kell jelölni a gyakorlat21-gyel érintett táblákat, és
  - b) agrotechnikai műveletként minden ültetvény tábla vonatkozásában be kell jelenteni
    - ba) a karbamid műtrágya kijuttatását és azonnali bedolgozását,
    - bb) a folyékony karbamid műtrágya alkalmazása esetén az inhibitor használatát és
    - bc) a művelet elvégzésének időpontját.
- (5) A karbamid műtrágya minimális mennyiségének felhasználását a mezőgazdasági termelőnek
- a) saját beszerzés esetén saját névre szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
  - b) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - ba) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - bb) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott karbamid műtrágya mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal és
    - bc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, mennyiségre vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitakarható) és
  - c) a felhasznált mennyiséget és a felhasználhatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti igazoló dokumentumokat a mezőgazdasági termelőnek a Támtv. 36. §-a szerint kell megőriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- (7) A gyakorlat21-et nem teljesítettnek kell tekinteni, ha az adminisztratív, illetve helyszíni ellenőrzés keretében megállapításra kerül, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) nem juttatott ki egyetlen táblán sem karbamid műtrágyát tárgyévben, vagy nem az ültetvényterületének legalább 5%-án juttatott ki karbamid műtrágyát;
  - b) nem az (1) bekezdés szerinti mennyiséget juttatta ki;
  - c) a kijuttatott karbamid műtrágyát nem dolgozta be azonnal;
  - d) nem jelentette be a kijuttatást és bedolgozást az Egységes kérelem rendeletben meghatározottak szerint agrotechnikai műveletként;
  - e) nem jelentette be agrotechnikai műveletként az inhibitor alkalmazását; vagy
  - f) folyékony karbamid használata esetében nem használt inhibitor.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 33. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- 34. §** A 2023. támogatási évben az alkalmazható készítményekről a közleményeket május 1-jéig kell közzétenni.
- 35. §** Ez a rendelet
- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  - b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,

- c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- d) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- e) az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozástípusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet
- végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
 agrárminiszter

1. melléklet a 15/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Választható gyakorlatok pontozási rendszere

A		B
1.	Választható jó gyakorlatok	Pont
2.	Talajtakarás szántóterületeken	1
3.	Növénytermesztés diverzifikációja szántóterületeken	1
4.	Nem termelő tájképi elemek és területek kijelölése szántóterületeken	2
5.	Táblaméret korlátozás szántóterületeken	1
6.	Méhekre veszélyes szerek használati tilalma szántón, szántóterületeken	1
7.	Karbamid műtrágya környezetbarát használata szántóterületen	1
8.	Mikrobiológiai készítmények alkalmazása szántóterületen	2
9.	Talaj-, növénykondicionáló szerek, nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása szántóterületen	1
10.	Forgatás nélküli talajművelés szántóterületeken	2
11.	Gyepok megőrzése egyéb gyepen	1
12.	Pásztoroló, illetve szakaszos legeltetés Natura 2000 gyepen	2
13.	Pásztoroló, illetve szakaszos legeltetés egyéb gyepen	2
14.	Az extenzív gyepok legalább évi egyszeri kaszálása egyéb gyepen	1
15.	Kizárólag alternáló kasza használata Natura 2000 gyepen	2
16.	Kizárólag alternáló kasza használata egyéb gyepen	2
17.	Mikroöntözési technológiák alkalmazása az ültetvényekben	2
18.	Méhekre veszélyes szerek használati tilalma ültetvényekben	1
19.	Biológiai ágensek alkalmazása ültetvényekben	2
20.	Mikrobiológiai készítmények alkalmazása ültetvényekben	2
21.	Talaj-, növénykondicionáló szerek alkalmazása ültetvényekben	1
22.	12% alatti lejtésű területeken az ültetvények talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével ültetvényekben	1
23.	Ültetvények talajtakarása évelő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel ültetvényekben	2
24.	Karbamid műtrágya környezetbarát használata ültetvényekben	1

2. melléklet a 15/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

2023–2027. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B	C
1.	Igénylés éve	2023–2026	2027
2.	Támogatási keretösszeg	202 125 000	186 500 000
3.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	60,64	55,95
4.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	105,10	96,98

3. melléklet a 15/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Méhlegelő növények listája

- 1) Lucerna (*Medicago sativa* L.)
- 2) Komlós lucerna (*Medicago lupulina*)
- 3) Takarmány lucerna (*Medicago sativa*)
- 4) Alexandriai here (*Trifolium alexandrinum*)
- 5) Vöröshere (*Trifolium pratense* L.)
- 6) Bíborhere (*Trifolium incarnatum* L.)
- 7) Fehérhere (*Trifolium repens* L.)
- 8) Mézontófű (facélia) (*Phacelia tanacetifolia*)
- 9) Pohánka (hajdina) (*Fagopyrum esculentum*)
- 10) Őszi káposztarepce (*Brassica napus* L. ssp. *Oleifera* biennis)
- 11) Baltacim (*Onobrychis viciifolia*)
- 12) Napraforgó (*Helianthus annuus*)
- 13) Orvosi somkóró (*Melilotus officinalis* Desr.)
- 14) Fehérvirágú somkóró (*Melilotus alba*)
- 15) Fehér mustár (*Sinapis alba*)
- 16) Fehérvirágú édes csillagfűrt (*Lupinus albus* L.)
- 17) Sárgavirágú édes csillagfűrt (*Lupinus luteus* L.)
- 18) Kékvirágú édes csillagfűrt (*Lupinus angustifolius* L.)
- 19) Olajretek [*Raphanus sativus* L. convar. *oleiferus* (Mill.) Metzger]
- 20) Borágó (*Borago officinalis* L.)
- 21) Borsmenta (*Mentha × piperita*)
- 22) Csombormenta (*Mentha pulegium* L.)
- 23) Lómenta (*Mentha longifolia*)
- 24) Citromfű (*Melissa officinalis*)
- 25) Ánizs (*Pimpinella anisum*)
- 26) Koriander (*Coriandrum sativum*)
- 27) Kígyószisz (*Echium vulgare*)
- 28) Nyúlszapuka (*Anthyllis vulneraria*)
- 29) Bíbor kasvirág (*Echinacea purpurea*)
- 30) Pillangóvirág (*Cosmos bipinnatus*)
- 31) Orvosi zsálya (*Salvia officinalis*)
- 32) Muskotályzsálya (*Salvia sclarea*)
- 33) Ligeti zsálya (*Salvia nemorosa*)
- 34) Kerti izsóp (*Hyssopus officinalis*)
- 35) Ánizs izsóp (*Agastache phoeniculum*)
- 36) Bazsalikom (*Ocimum basilicum* L.)
- 37) Oregánó (*Origanum vulgare*)
- 38) Kakukkfű (*Thymus serpyllum*)

- 39) Szöszösbükköny (Vicia villosa Roth)
- 40) Takarmánybükköny (tavaszi bükköny) (Vicia sativa)
- 41) Pannonbükköny (Vicia pannonica)
- 42) Kerti mák (Papaver somniferum)
- 43) Szarvaskerep (Lotus corniculatus)
- 44) Korcshere (svédhere) (Trifolium hybridum L.)
- 45) Levendula (Lavandula angustifolia)
- 46) Tarka koronafürt (Securinega varia)
- 47) Sáfrányos szeklice (Carthamus tinctorius L.)
- 48) Sárkerep lucerna (Medicago falcata)
- 49) Mogyorós lednek (Lathyrus tuberosus)
- 50) Szegletes lednek (Lathyrus sativus)
- 51) Réti komócsin (Phleum pratense)
- 52) Szöszös ökörfarkkóró (Verbascum phlomoides)
- 53) Murokrépa (Daucus carota L.)
- 54) Édeskömény – magtermesztés céljára szolgáló típusa (Foeniculum vulgare var. vulgare)

**Az agrárminiszter 16/2023. (IV. 19.) AM rendelete
az Európai Mezőgazdasági Garanciaalpból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-
jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot
elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes
kérdésekről**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában és (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

- 1. §** E rendelet alkalmazásában
1. *aktív mezőgazdasági termelő*: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalpból finanszírozott közvetlen támogatások igénybevételéhez kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelői minőség követelményeiről szóló AM rendelet (a továbbiakban: Aktív gazda rendelet) szerinti mezőgazdasági termelő;
  2. *anyajuh*: minden olyan, a juh fajhoz tartozó nőivarú állat, amely a birtokon tartás időszakának utolsó napján legalább egyéves;
  3. *anyatehén*: olyan húshasznú fajtához tartozó vagy húshasznú fajtaival való keresztezésből született nőivarú szarvasmarhaféle vagy nőivarú bivaly, amely
    - a) hústermelésre szánt borjak nevelésére tartott állományhoz tartozik, vagy
    - b) nyolc hónapnál idősebb és még nem ellett;
  4. *egyéni támogatási felsőhatár*: az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultságról szóló miniszteri rendelet alapján nyilvántartott támogatási jogosultságok összege;
  5. *tenyészet*: a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: TIR rendelet) szerint nyilvántartásba vett tenyészet;
  6. *termeléshez kötött támogatás*: olyan támogatás, amelynek feltétele támogatható állat tartása az e rendeletben meghatározottak szerint;
  7. *termeléstől elválasztott támogatás*: olyan támogatás, amelynek alapja a mezőgazdasági termelő rendelkezésére álló történelmi bázisjogosultság;

8. *történelmi bázis*: a történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 1. § b) pontja szerinti termelési egység mértéke;
9. *történelmi bázisjogosultság*: a mezőgazdasági termelő történelmi bázisa alapján megállapított mezőgazdasági vagyoni értékű jog.

- 2. §**
- (1) A támogatás forrása az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapnak az Európai Bizottság által meghatározott pénzügyi kerete.
  - (2) A II. és III. fejezet szerinti támogatási jogcímekre vonatkozó 2023–2027. évi támogatási keretösszegeket, valamint a legkisebb és legmagasabb fajlagos támogatási összegeket az 1. és 2. melléklet tartalmazza.
  - (3) A II., III. és IV. fejezet szerinti támogatások – a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 94. cikke szerinti árfolyamon – forintban megállapított keretösszegei, a II. és III. fejezet szerinti támogatások maximálisan kifizethető előlegének fajlagos összegei, valamint a IV. fejezet szerinti támogatások maximálisan kifizethető fajlagos összegei a Nemzeti Irányító Hatóság által kiadott közleményben kerülnek meghatározásra.
  - (4) A mezőgazdasági termelő részére kifizetésre kerülő II. és III. fejezet szerinti támogatások fajlagos összegeit a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) a (3) bekezdés szerinti pénzügyi keretek és a II. és III. fejezet szerinti támogatások esetében az ellenőrzések alapján megállapított összes terület hányadosai alapján állapítja meg.

II. FEJEZET

FENNTARTHATÓSÁGOT ELŐSEGÍTŐ ALAPSZINTŰ-JÖVEDELEMTÁMOGATÁS

1. Közös szabályok

- 3. §**
- (1) A fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatásra (a továbbiakban: alapszintű-jövedelemtámogatás) irányuló kérelem benyújtására és elbírálására az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevitelével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet), valamint az Aktív gazda rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.
  - (2) Az alapszintű-jövedelemtámogatás alapjául szolgáló területnek az ellenőrzések alapján megállapított támogatható területeket kell tekinteni.
  - (3) Az alapszintű-jövedelemtámogatás igénybevitelére kizárólag aktív mezőgazdasági termelő jogosult.
  - (4) Az alapszintű-jövedelemtámogatásra irányuló kérelem alapján csak akkor fizethető támogatás, ha a kérelem vonatkozásában az ellenőrzések alapján megállapított támogatható terület eléri vagy meghaladja az 1 hektárt. Ha az ellenőrzések alapján megállapított támogatható terület több bejelentett táblából áll, az egyes bejelentett táblák ellenőrzések alapján megállapított támogatható területének el kell érnie a 0,25 hektárt.
  - (5) Az alapszintű-jövedelemtámogatás alapjául szolgáló terület megállapításánál sem vehető figyelembe az a terület, amely az Egységes kérelem rendelet szerint az igénybe vehető támogatások alapjául szolgáló terület megállapításánál nem vehető figyelembe.
  - (6) Ugyanarra a bejelentett táblára csak egy alapszintű-jövedelemtámogatási kérelem alapján fizethető ki támogatás.
  - (7) Egy bejelentett tábla tekintetében a helyszíni ellenőrzés során mértnél nagyobb terület bejelentésének és egy másik bejelentett táblához kapcsolódó helyszíni ellenőrzés során mértnél kisebb terület bejelentésének együttes előfordulása esetében, a többletet és a hiányt egybeszámítva kell figyelembe venni (a továbbiakban: területkompenzációs mechanizmus).
  - (8) A (7) bekezdés alkalmazása során nem vehető figyelembe az a mérés, amelynek eredményeként a bejelentett tábla egybeművelt tábla részeként kerül megállapításra.
  - (9) A területkompenzációs mechanizmusban azon alapszintű-jövedelemtámogatásra bejelentett tábla vehető figyelembe, amelynek megállapított támogatható területét ellenőrzés eredményeként határozták meg.
  - (10) Az alapszintű-jövedelemtámogatást igényelheti az a mezőgazdasági termelő is, valamint a támogatás annak a mezőgazdasági termelőnek is kifizetésre kerülhet, aki vagy amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll.

4. § Ha az alapszintű-jövedelemtámogatásra irányuló kérelem vonatkozásában az ellenőrzések alapján megállapított támogatható területtel kapcsolatban az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló AM rendelet alapján ismételt szándékos meg nem felelés kerül megállapításra, az ismételt szándékos meg nem felelés megállapítását követő naptári év március 1-jéig a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben nem támogatható területként kerül lehatárolásra. Ha az érintett terület a vonatkozó támogatható feltételeknek ismét megfelel, akkor a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően minősíthető vissza támogatható területté.

5. § Az alapszintű-jövedelemtámogatás tárgyában hozott döntés tartalmazza

- az alapszintű-jövedelemtámogatásra irányuló kérelemben igényelt terület nagyságát,
- az ellenőrzések alapján megállapított támogatható terület nagyságát,
- a mezőgazdasági termelőt megillető támogatási összeget és
- az esetlegesen alkalmazott jogkövetkezményeket.

2. Kendertermesztés esetén alkalmazandó további feltételek

6. § (1) Kendertermesztés esetén a kender termelésére használt területeknek kizárólag azon része lehet kifizetés alapja, amely a támogatható terület részét képezi, és amely megfelel az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (4) bekezdés második albekezdésében, valamint az (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 2., 4. és 5. cikkében foglaltaknak.

(2) Alapszintű-jövedelemtámogatás csak akkor fizethető ki, ha a mezőgazdasági termelő az (EU) 2022/1173 bizottsági rendelet 8. cikk (3) bekezdés i) pontja szerinti adatokat az egységes kérelemmel együtt, a vetőmagcímkeket legkésőbb a tárgyév szeptember 29-éig a Kincstár részére megküldi.

III. FEJEZET

A FENNTARTHATÓSÁGOT ELŐSEGÍTŐ, ÁTCSOPORTOSÍTÁSSAL NYÚJTHATÓ KIEGÉSZÍTŐ JÖVEDELEMTÁMOGATÁS

7. § (1) A fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatásra (a továbbiakban: újraelosztó támogatás) irányuló kérelem benyújtására és elbírálására az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az Egységes kérelem rendelet, valamint az Aktív gazda rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Újraelosztó támogatásra irányuló kérelem alapján csak akkor jogosult támogatásra az aktív mezőgazdasági termelő, ha az adott kérelmezési év tekintetében az alapszintű-jövedelemtámogatás vonatkozásában az ellenőrzések alapján megállapított legalább 1 hektár és legfeljebb 1200 hektár támogatható területtel rendelkezik.

(3) Az alapszintű-jövedelemtámogatásra jogosult mezőgazdasági termelő a (2) bekezdés szerinti támogatható területének legfeljebb 10 hektárja után emelt összegű, míg a 10 hektár feletti, de 150 hektárt meg nem haladó része után csökkentett összegű újraelosztó támogatásra jogosult.

(4) Az emelt összegű újraelosztó támogatás fajlagos összege legfeljebb kétszerese lehet a csökkentett összegű újraelosztó támogatás fajlagos összegének.

(5) Az alapszintű-jövedelemtámogatás igénylése egyben az újraelosztó támogatás igénylésének is minősül.

IV. FEJEZET

AZ ALAPSZINTŰ-JÖVEDELEMTÁMOGATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÁTMENETI NEMZETI TÁMOGATÁS

3. Közös szabályok

8. § (1) Alapszintű-jövedelemtámogatáshoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás (a továbbiakban: átmeneti nemzeti támogatás) vehető igénybe

- hízottbika-tartás támogatása,
- tejtámogatás,
- anyatehéntartás támogatása,

- d) extenzifikációs szarvasmarha támogatás,
  - e) anyajuhtartás támogatása, valamint
  - f) kedvezőtlen adottságú területeken nyújtandó anyajuh-támogatás jogcímekre.
- (2) Az (1) bekezdés a), b), d) és f) pontja szerinti jogcímek alapján termeléstől elválasztott támogatás, az (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti jogcímek alapján termeléshez kötött támogatás vehető igénybe.
- (3) Az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt állatokra és a tenyészetekre vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon adatok tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer (a továbbiakban: ENAR) és a Tenyészet Információs Rendszer (a továbbiakban: TIR) nyilvántartásba a támogatási kérelem benyújtásáig – a juh- és kecskefélék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: Juh ENAR rendelet), a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: Szarvasmarha ENAR rendelet), továbbá a TIR rendelet szerinti bejelentési határidőkre is figyelemmel – bejelentésre kerültek, valamint az ENAR és TIR nyilvántartásban szabályszerűen szerepelnek.
- (4) Az adott támogatási jogcím tekintetében igényelt állatokra vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon szaporítási események (beleértve a háremszerű és szabad pároztatásokat is) tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az állattenyésztésről szóló 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet] 2. § 11. pontja szerinti adatbázisba az arra rendszeresített bizonylaton és formában tárgyév december 31-éig szabályszerűen bejelentésre kerülnek. A bejelentési határidő jogvesztő.
- (5) Az (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti jogcímek esetében
- a) a kérelem benyújtására és elbírálására az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az Egységes kérelem rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni,
  - b) a támogatási összeg kifizetéséről a Kincstár a tárgyévét követő év június 30-áig döntést hoz,
  - c) a támogatási feltételeknek való megfelelés ellenőrzése során az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 60. cikkében foglaltakat kell alkalmazni, és
  - d) az ellenőrzések során a támogatási feltételeknek való meg nem felelés esetén az Egységes kérelem rendelet 20. §-a, 23. § (1)–(4) bekezdése, 33. § (1) és (3) bekezdése, 34. §-a, 35. § (1) és (7) bekezdése, 39. §-a, 40. §-a, 41. §-a és 42. §-a szerinti eljárást kell alkalmazni.

9. §

- (1) Átmeneti nemzeti támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki
- a) a 8. § (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti támogatási jogcímek esetén az egységes kérelem keretében támogatási kérelmet nyújt be, és a támogatási kérelemben szereplő állatok tenyészetének állattartójaként a TIR-ben – a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) szerinti ügyfél-azonosítójával – legkésőbb a kérelem benyújtásának napjától nyilván van tartva,
  - b) a 8. § (1) bekezdés a), b), d) és f) pontja szerinti termeléstől elválasztott támogatási jogcím esetén
    - ba) a Kincstár nyilvántartása szerint történelmi bázisjogosultsággal rendelkezik, vagy
    - bb) őstermelők családi gazdasága esetében – ha a történelmi bázisjogosultság az őstermelők családi gazdasága tagjának nevére szerepel a nyilvántartásban – a támogatásra az őstermelők családi gazdaságának képviselője akkor jogosult, ha megfelel a termeléstől elválasztott támogatásra vonatkozó egyéb feltételeknek, valamint a tárgyév szeptember 29-ig az őstermelők családi gazdaságának képviselője igazolja a Kincstár részére, hogy a bázisjogosultsággal rendelkező személy az őstermelők családi gazdaságának tagja.
- (2) A 8. § (1) bekezdés a), b), d) és f) pontja szerinti támogatási jogcím esetén történelmi bázisjogosultság alapján a termeléstől elválasztott támogatásra az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki a tárgyévre vonatkozóan legalább 1 hektár támogatható területtel rendelkezik, és a TIR-ben – az Eljárási tv. szerinti ügyfél-azonosítójával – állattartóként van nyilvántartva.
- (3) A mezőgazdasági termelő az egységes kérelem felületen kérelmezi a 11., 12. és 17. § szerinti történelmi bázisjogosultság megállapítását. A történelmi bázisjogosultság megállapítása iránti kérelem nem része az egységes kérelemnek.

- 10. §** Átmeneti nemzeti támogatás legfeljebb
- az egységes kérelemben feltüntetett területre,
  - a támogatási kérelemben megjelölt állategyedre, figyelembe véve az ügyfél egyéni támogatási felsőhatárát, valamint
  - a Kincstár nyilvántartása szerint az adott támogatási évre a mezőgazdasági termelő rendelkezésére álló történelmi bázisjogosultságra vonatkozóan állapítható meg.

4. Hízottbika-tartás támogatása

- 11. §**
- (1) A hízottbika-tartás támogatása termeléstől elválasztva, történelmi bázisjogosultság alapján kerül megállapításra. A mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló egyéni történelmi bázisjogosultsága alapján jogosult támogatásra.
  - (2) A mezőgazdasági termelő, jogutódja vagy örököse részére megállapítható történelmi bázisjogosultság száma megegyezik a 2018. év vonatkozásában a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet [a továbbiakban: 9/2015. (III. 13.) FM rendelet] 12. §-a alapján a mezőgazdasági termelő kérelme alapján indult eljárásban hozott döntésben megállapított támogatott állatlétszámmal. A mezőgazdasági termelő örökösének vagy jogutódjának az tekinthető, akinek vagy amelynek a mezőgazdasági termelő által a 2018. évben benyújtott, a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 12. §-a szerinti támogatás kifizetésre került.
  - (3) A mezőgazdasági termelőt az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevétele esetén hízottbika-tartási kötelezettség nem terheli.
  - (4) Ha a mezőgazdasági termelő termelést folytat, az (1) bekezdés szerinti támogatás feltétele, hogy gondoskodik a 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet szerinti apaállat-használatról és a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelöléséről és nyilvántartásáról.

5. Tejtámogatás

- 12. §**
- (1) A tejtámogatás termeléstől elválasztva, történelmi bázisjogosultság alapján kerül megállapításra. A mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló egyéni történelmi bázisjogosultsága alapján jogosult támogatásra.
  - (2) A mezőgazdasági termelő, jogutódja vagy örököse részére megállapítható történelmi bázisjogosultság száma megegyezik a 2018. év vonatkozásában a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 13. §-a alapján a mezőgazdasági termelő kérelmére indult eljárásban hozott döntésben megállapított támogatott állatlétszám és 7809 liter szorzatával. A történelmi bázis kilogrammban kerül megállapításra, a 3. melléklet 1. pontja szerinti átváltási képlettel.
  - (3) A mezőgazdasági termelő örökösének az a természetes személy tekinthető, akinek a mezőgazdasági termelő által a 2018. évben benyújtott, a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 13. §-a szerinti támogatás kifizetésre került. Örökösnek kell tekinteni továbbá azt a természetes személyt, aki a támogatás kifizetése alapjául szolgáló állatot örökölte, ha az igényelt támogatás még a kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelőnek került megállapításra. Ebben az esetben a történelmi bázisjogosultság megállapítása szempontjából a ténylegesen megörökölt, támogatásban részesült állatok száma vehető figyelembe.
  - (4) A mezőgazdasági termelőt az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevétele esetén tejtermelési kötelezettség nem terheli.

6. Az anyatehéntartás támogatása

- 13. §**
- (1) Az anyatehéntartás esetén termeléshez kötött támogatás vehető igénybe.
  - (2) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatás állategyedenként, naptári évenként és mezőgazdasági termelőnként – az egyéni támogatási felsőhatár figyelembevételével – egy alkalommal kerül megállapításra.
- 14. §**
- (1) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, akinek
    - a 2015. március 31-én hatályos, a tehéntej termékpálya szabályozásában alkalmazott kvótarendszerről szóló 14/2010. (II. 23.) FVM rendelet [a továbbiakban: 14/2010. (II. 23.) FVM rendelet] szerint rendelkezésre álló egyéni referenciamennyiség és a gazdasági társaságba vagy szövetkezetbe vagyoni hozzájárulásként bevitt, vagy részükre használatba adott kvótamennyiség összege nem haladja meg a 120 000 kg-ot, vagy

- b) a 2015. március 31-én hatályos 14/2010. (II. 23.) FVM rendelet szerint rendelkezésre álló egyéni referenciamennyisége és a gazdasági társaságba vagy szövetkezetbe vagyoni hozzájárulásként bevitt, vagy részükre használatba adott kvótamennyiség összege meghaladja a 120 000 kg-ot, és
- ba) a támogatási kérelemben feltüntetett összes állatát tejtermelést nem folytató tenyészetben tartja,
- bb) a ba) alpont szerinti állatok a tárgyévet megelőző év április 1-jétől nem állnak tejtermelési ellenőrzés alatt, továbbá
- bc) vállalja, hogy a ba) alpont szerinti állatokat a továbbiakban tejtermelésre nem hasznosítja.
- (2) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, akinek a gazdaságából – Magyarország területén található összes termelőegységéből – értékesített tej, illetve tejtermékek alapanyagtejre átszámított mennyisége a (7) bekezdés szerint benyújtott tejértékesítési jelentések alapján
- a) nem haladja meg a 120 000 kg-ot a tárgyévet megelőző év április 1. és a tárgyév március 31. közötti időszakra vonatkozóan, vagy
- b) meghaladja a 120 000 kg-ot, és
- ba) a támogatási kérelemben feltüntetett összes állatát tejtermelést nem folytató tenyészetben tartja, és azok a tárgyévet megelőző év április 1-jétől nem állnak tejtermelési ellenőrzés alatt, továbbá
- bb) vállalja, hogy azokat a továbbiakban tejtermelésre nem hasznosítja.
- (3) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatás a támogatási kérelem benyújtásának napján a tenyészetben lévő olyan anyatehén után igényelhető, amely nem tartozik a 4. mellékletben felsorolt fajtákhoz és a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti nyilvántartásban 99-es kódon „egyéb tejhasznú”, 88-as kódon Brown Swiss, 03-as kódon Borzderes vagy 15-ös kódon Kosztromai fajtával bejelentett fajtához vagy olyan állományhoz tartozik, amelyben hústermelés céljából nevelnek borjakat.
- (4) Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatásának feltétele, hogy a mezőgazdasági termelő
- a) gondoskodik
- aa) a 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendeletben foglaltak szerinti apaállat-használatról, és a támogatásra bejelentett állatállományában központi lajstromszámmal ellátott, a (3) bekezdés alapján támogatható fajtájú tenyészbikát vagy mélyhűtött spermát, petesejtet vagy embriót használ, valamint
- ab) a tárgyév január 1. és a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 17/2023. (IV. 19.) AM rendelet 1. § 3. pontja szerinti birtokon tartás időszaka (a továbbiakban: birtokon tartás időszaka) a birtokon tartási idő lejáratá között történt ellésekhez tartozó termékenyítések, szabad és háremszerű párosztatások és embrió-átültetések központi adatbázisban történő regisztrációjáról,
- b) a támogatásra bejelentett tenyészetében – 50%-ot meghaladó mértékben – hústermelés céljára tart borjakat, és az igényelt állatok legalább 30%-ának van ellése a tárgyév során,
- c) a kérelmezett állattól a birtokon tartás időszaka alatt született borjakat születésük napjától kezdődően legalább egy hónapon keresztül az anyjukkal azonos tenyészetben tartja,
- d) a kérelmezett állatállományát a támogatási kérelem benyújtásának időpontjától gümőkór-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartja, és
- e) gondoskodik a tenyészetében tartott állatok Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti tartós jelöléséről, folyamatos nyilvántartásáról és az adatok bejelentéséről.
- (5) Ha a mezőgazdasági termelő a (4) bekezdés b) pontjában jelölt ellési arányt az igényelt állatok vonatkozásában nem éri el, akkor az egyéb támogatási feltételek teljesítése mellett a meghatározott állatlétszámnak azt kell tekinteni, amelyre a tényleges ellési arány teljesül.
- (6) A minimálisan támogatható állategyedek száma három.
- (7) A mezőgazdasági termelő a tárgyévet megelőző év április 1. és tárgyév március 31. közötti időszakra vonatkozó, havi bontású adatokat tartalmazó tejértékesítési jelentést köteles benyújtani a Kincstár részére. A tejértékesítési jelentést a tárgyévre vonatkozó támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakban, elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül kell benyújtani.
- (8) A tejértékesítési jelentések hiánytalan benyújtásának elmaradása esetén az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatására irányuló támogatási kérelmet a Kincstár elutasítja.
- (9) Az (1) bekezdés vonatkozásában a tejegyenérték számítását a 3. melléklet szerint kell elvégezni.
- (10) A tejtermelést nem folytató tenyészetnek a tárgyévre vonatkozó támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakban egyszeri, összesített – nullás – tejértékesítési jelentést kell benyújtania.

- (1) Ha a mezőgazdasági termelő gazdaságában összesen 120 000 kg értékesített tejet meghaladó tejtermelést folytató és tejtermelést nem folytató tenyészet egyaránt megtalálható, a tejtermelést folytató tenyészet adatairól tejértékesítési jelentést nem kell benyújtani.

- 15. §** (1) A 14. § (4) bekezdés d) pontja szerinti mentességnek már a támogatási kérelem benyújtásakor fenn kell állnia. Ha a támogatási kérelem benyújtásakor a mentesség nem áll fenn, a mezőgazdasági termelő a támogatási kérelem alapján vis maior kérelem benyújtásával együtt sem jogosult támogatásra.
- (2) A tenyészetben lévő állomány gümőkór-, brucellózis- és leukózismentességére vonatkozó adatokat a tenyészet szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatal a mezőgazdasági termelő egységes kérelme alapján a Kincstár megkeresésére, a megkereséstől számított hatvan napon belül megküldi a Kincstár részére.
- (3) A mezőgazdasági termelő tenyészetében az igényelt állatok esetén az üszők aránya a birtokon tartás időszaka alatt legfeljebb 40% lehet.
- (4) A (3) bekezdésben és a 14. § (4) bekezdés b) pontjában meghatározott százalékos arány esetén a számítás során egész számra történő kerekítést kell alkalmazni.
- (5) Amennyiben a mezőgazdasági termelő által igényelt állatlétszámban az üszők aránya a (3) bekezdésben jelzettnél magasabb, akkor az egyéb támogatási feltételek teljesítése mellett a meghatározott állatlétszámnak azt kell tekinteni, amelyre az előírt üszőarány teljesül.

- 16. §** A mezőgazdasági termelőnek a támogatásra bejelentett állatokra vonatkozóan legalább hat hónapos birtokon tartási kötelezettséget kell vállalnia, amelynek a támogatási kérelem benyújtásának napját követő naptól kezdődően folyamatosan fenn kell állnia.

7. Extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása

- 17. §** (1) Az extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása termeléstől elválasztva, történelmi bázisjogosultság alapján kerül megállapításra. A mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló egyéni történelmi bázisjogosultsága alapján jogosult támogatásra.
- (2) A mezőgazdasági termelő vagy jogutódja, örököse részére megállapítható történelmi bázisjogosultság száma megegyezik a 2018. évben extenzíven tartott anyateheneinek és hízott bikáinak számával. Extenzívnek minősülnek azon, a 2018. évben, a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 11. és 12. §-a alapján támogatott állatok, amelyeket olyan gyepterületen tartottak, ahol az állatsűrűség nem haladta meg az 1,4 állategységet hektáronként.
- (3) A (2) bekezdés szerinti állatsűrűséget a 2018. év vonatkozásában a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 10., 11. és 12. §-a alapján támogatott állatok 5. melléklet szerinti állategységben kifejezett számának és a 2018-ban megállapított egységes területalapú támogatás területe gyepterület részének hektárban kifejezett számának hányadosa adja. Az 5. melléklet szerinti életkort a 2018. június 9-i állapot alapján kell megállapítani.
- (4) A mezőgazdasági termelő örökösének az a természetes személy tekinthető, akinek a mezőgazdasági termelő által a 2018. évben benyújtott, a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 11. és 12. §-a szerinti támogatás megállapításra került. Örökösnek kell tekinteni továbbá azt a természetes személyt, aki a támogatás kifizetése alapjául szolgáló állatot örökölte akkor, ha az igényelt támogatás még a kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelőnek került kifizetésre. Ez esetben a történelmi bázisjogosultság megállapítása szempontjából a ténylegesen megörökölt, támogatásban részesülő állatok száma vehető figyelembe.
- (5) A mezőgazdasági termelőt az (1) bekezdés szerinti támogatás igénybevétele esetén szarvasmarhatartási kötelezettség nem terheli.

8. Anyajuhtartás támogatása

- 18. §** (1) Az anyajuh után, állategyedenként, termeléshez kötötten, támogatás vehető igénybe.
- (2) A mezőgazdasági termelőt anyajuhtartási kötelezettség terheli.
- (3) A támogatás állategyedenként, naptári évenként és mezőgazdasági termelőnként az egyéni támogatási felsőhatár figyelembevételével, egy alkalommal kerül megállapításra.

- 19. §** (1) Az anyajuh tartás támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- gondoskodik a 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet szerinti apaállat-használatról és kizárólag törzskönyvi kivonattal vagy származási igazolással ellátott kost használ a nőivarú állomány fedezettségére,
  - gondoskodik a tenyészetében tartott állatállományban a Juh ENAR rendelet szerinti tartós jelöléséről, folyamatos nyilvántartásáról és az adatok bejelentéséről, valamint
  - vállalja, hogy a támogatási kérelemben bejelentett állatokat a támogatási kérelem szankciómentes benyújtására nyitva álló határidőt követő naptól kezdődően legalább száz egymást követő napon a tenyészetében tartja.
- (2) A minimálisan támogatható állategyedek száma tíz.
- (3) A mezőgazdasági termelő mint tartó a tenyészeteiben az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételeket a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetségnek a Kincstár által rendszeresített nyomtatványnak megfelelő adattartalommal kiállított igazolása alapján teljesíti.
- (4) A (3) bekezdés szerinti igazolás adattartalmának Kincstárhoz történő közvetlen megküldéséről a Kincstár a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetséggel megállapodást köthet.

- 20. §** A támogatási kérelemben nyilatkozni kell a juhtej és a juhtejből készült tejtermékek tárgyévben történő értékesítéséről.

9. Kedvezőtlen adottságú területeken nyújtandó anyajuh tartás kiegészítő támogatása

- 21. §** (1) A kedvezőtlen adottságú területeken nyújtandó anyajuh kiegészítő támogatás termeléstől elválasztva, történelmi bázisjogosultság alapján kerül megállapításra. A mezőgazdasági termelő a rendelkezésére álló egyéni történelmi bázisjogosultsága alapján jogosult támogatásra.
- (2) Kedvezőtlen adottságú területeken nyújtandó anyajuh tartás kiegészítő támogatás csak az e rendeletben szabályozott termeléshez kötött anyajuh tartás támogatás megállapításához alapul szolgáló jogosult állategyed számig vehető igénybe.

10. Az átmeneti nemzeti támogatásra vonatkozó eljárási szabályok

- 22. §** (1) A 8. § (1) bekezdés a), b), d) és f) pontja szerinti támogatási jogcímek esetén a támogatásra való jogosultságot a Kincstár az általa vezetett nyilvántartás szerint a mezőgazdasági termelőnek a tárgyévben rendelkezésére álló történelmi bázisjogosultságok alapján állapítja meg.
- (2) A 8. § (1) bekezdés a), b), d) és f) pontja szerinti támogatási jogcímek esetén az ügyhöz kapcsolódó minden iratot – a megállapításra vonatkozó kérelem kivételével – és a fellebbezést postai úton kell benyújtani, továbbá a mezőgazdasági termelővel minden iratot postai úton kell közölni.

- 23. §** A támogatásról szóló határozat – ideértve a termeléstől elválasztott támogatások esetén hozott döntést is – tartalmazza
- az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt területet, állategyedet,
  - a támogatás alapjául szolgáló területet, állategyedet, történelmi bázisjogosultságot vagy egyéni támogatási felsőhatár mértékét és
  - a támogatás összegét, az annak kiszámítása során alkalmazott visszaosztás mértékét és a támogatási összeget érintő csökkentések okait.

- 24. §** (1) A termeléstől elválasztott, történelmi bázis alapú támogatás esetén az adott évi támogatás kifizetése a történelmi bázisjogosultság megállapítására és annak nyilvántartásában a mezőgazdasági termelő részére történő átvezetés alapjául szolgáló, jóváhagyott kérelem alapján történik. A 8. § (1) bekezdés a), b), d) és f) pontja szerinti támogatás a történelmi bázissal rendelkező mezőgazdasági termelőnek kerül kifizetésre, figyelembe véve a történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdésében foglalt határidőt.
- (2) A támogatást az a mezőgazdasági termelő is igényelheti, valamint a támogatás annak a mezőgazdasági termelőnek is kifizetésre kerülhet, aki vagy amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll, feltéve, hogy az e rendeletben, továbbá az Egységes kérelem rendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.
- (3) Ha e rendelet másként nem rendelkezik, a támogatásra jogosultnak járó támogatási összeg kifizetéséről a Kincstár a tárgyévét követő év július 31-éig döntést hoz.

V. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

25. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

26. § Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- c) az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállamok 2023–2027-es, az említett rendelet szerinti KAP stratégiai tervében kidolgozandó egyes beavatkozástípusokra vonatkozó kiegészítő követelményekkel, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó 1. szabványra irányadó szabályokkal történő kiegészítéséről szóló, 2021. december 7-i (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- d) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- e) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173 bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 16/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

**Az alapszintű-jövedelemtámogatásra vonatkozó 2023–2027. évi támogatási keretösszegek (euró),
illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)**

	A	B	C
1.	Igénylés éve	2023–2026	2027
2.	Támogatási keretösszeg	735 300 000	676 950 000
3.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	125	115,08
4.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	169,12	155,70

2. melléklet a 16/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az újraelosztó támogatásra vonatkozó 2023–2027. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B	C	D	E
1.	Igénylés éve	2023–2026		2027	
2.	Támogatási keretösszeg	189 176 282,80		174 571 684,92	
3.	A támogatható terület közötti sáv (hektár)	1,0000–10,0000	10,0001–150,0000	1,0000–10,0000	10,0001–150,0000
4.	Fajlagos támogatási összeg minimuma	55,99	28,00	51,67	25,84
5.	Fajlagos támogatási összeg maximuma	103,99	52,00	95,97	47,98

3. melléklet a 16/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatásához kapcsolódó tejértékesítés során jelentett értékesített tej, illetve tejtermékek mennyiségének számítása során alkalmazandó átváltási képletek

- 1 kg értékesített tej = 0,971 l tej
- 1 kg vaj = 22,5 kg tej
- 1 kg tejszín = 0,263 kg tej × tejszín zsírtartalma (tömeg%)
- 1 kg tejföl = 0,263 kg tej × tejföl zsírtartalma (tömeg%)
- 1 kg túró = 5 kg tej
- 1 kg joghurt = 1 kg tej
- 1 kg sajt = 10 kg tej

4. melléklet a 16/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Szarvasmarhafajták jegyzéke a 14. § (3) bekezdésének alkalmazásához

1. Angler Rotvieh (Angeln) – Rød dansk mælkerace (RMD) – German Red – Lithuanian Red
2. Ayrshire
3. Armoricaïne
4. Bretonne pie noire
5. Fries-Hollands (FH), Française frisonne pie noire (FFPN), Friesian-Holstein, Holstein, Black and White Friesian, Red and White Friesian, Frisona española, Frisona Italiana, Zwartbonten van België / pie noire de Belgique, Sortbroget dansk mælkerace (SDM), Deutsche Schwarzbunte, Schwarzbunte Milchrasse (SMR), Czarno-biała, Czerwono-biała, Magyar Holstein-Friz, Dutch Black and White, Estonian Holstein, Estonian Native, Estonian Red, British Friesian, Črno-bela, German Red and White, Holstein Black and White, Red Holstein
6. Groninger Blaarkop
7. Guernsey
8. Jersey
9. Malkeborhorn
10. Reggiana
11. Valdostana Nera
12. Itäsuomenkarja
13. Länsisuomenkarja
14. Pohjoissuomenkarja

5. melléklet a 16/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Extenzifikációs szarvasmarhatartás támogatása tekintetében alkalmazandó állategység számítási táblázat

	A	B	C
1.	Faj	Életkor/kategória	Együttható
2.	Juhfélék		0,15
3.	Szarvasmarhafélék	6 hónapnál fiatalabb	0,4
4.		6 hónap és 2 év közötti	0,6
5.		2 évnél idősebb	1

Az agrárminiszter 17/2023. (IV. 19.) AM rendelete a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában, a 7. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Értelmező rendelkezések**1. §** E rendelet alkalmazásában

1. *anyajuh*: minden olyan, a juh fajhoz tartozó nőivarú állat, amely a birtokon tartás időszaka utolsó napján legalább egyéves;
2. *anyatehén*:
  - a) húshasznú fajtához tartozó vagy húshasznú fajtaival való keresztezésből született tehén, amely hústermelésre szánt borjak nevelésére tartott állományhoz tartozik, vagy
  - b) nyolc hónapnál idősebb, még nem ellett, húshasznú fajtához tartozó vagy húshasznú fajtaival való keresztezésből született nőivarú szarvasmarha vagy bivaly;
3. *birtokon tartás*: a kérelmezett állatnak az egyes jogcímeknél meghatározott ideig a mezőgazdasági termelő tenyészetében történő tartása;
4. *cukorrépa integrátor*:
  - a) az a természetes személy, valamint az egyes termékek beszerzését, értékesítését vagy ahhoz kapcsolódó tevékenységek szolgáltatását nyújtó, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezet, aki vagy amely a támogatás igénylésének évében saját maga termelt, illetve termékértékesítési szerződéssel cukorrépa-termelőkkel termeltetett cukorrépáját a cukorrépa feldolgozó számára értékesíti, vagy
  - b) a termelői csoportok elismeréséről szóló 42/2015. (VII. 22.) FM rendelet szerint működő, államilag elismert szövetkezet, amely a tagjai által a támogatás igénylésének évében termelt cukorrépát a cukorrépa feldolgozó számára értékesíti;

5. *cukorrépa szállítási szerződés*: a cukorrépa feldolgozóval a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet X. melléklete szerint kötött cukorrépa szállítási szerződés, amely a leszerződött terület nagyságát is tartalmazza;
6. *fix, telepített öntözés*: nem áttelepíthető, adott táblára méretezett, szilárd burkolattal ellátott nyomás, illetve szivattyú központhoz csatlakozó földalatti fő- és osztóvezetékek, felszíni vagy felszín feletti, illetve lombkoronaszintben rögzített szárnyvezetékek kiépítésével létrehozott, nem kiegészítő öntözést biztosító öntözési technológia;
7. *hízottbika*: legalább 9 hónapos, hímvivarú szarvasmarha vagy bivaly;
8. *homogén ültetvény*: legalább 95%-ban egy faj azonos vagy különböző korú egyedeiből álló ültetvény;
9. *jóváhagyott tábla*: a mezőgazdasági termelő által igényelt, termeléshez kötött közvetlen támogatásra vonatkozó támogatási feltételeknek, és a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű-jövedelemtámogatás feltételeinek megfelelő tábla;
10. *minősített szaporítóanyag*:
  - a) a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet [a továbbiakban: 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet] 1–4. számú melléklete szerinti követelményeknek megfelelő,
  - b) a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet [a továbbiakban: 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet] 1–3., 5–9. számú melléklete szerinti követelményeknek teljeskörűen megfelelő,
  - c) a zöldségnövények és az ipari zöldségnövények vonatkozásában, a b) pont szerinti mellékletekben nem nevesített kultúrák esetében az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 19. és 20. §-a szerint minősített, standard szaporítóanyag, amely a természetben felhasználható, valamint
  - d) édeskömény vonatkozásában az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 3. számú mellékletében, citromfű, bazsalikom, kerti kakukkfű, orvosi zsálya, majoranna és közönséges szurokfű vonatkozásában az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 4. számú melléklete szerinti paramétereknek – a növénytermesztési hatóság által kiállított vizsgálati jegyzőkönyv szerint – teljeskörűen megfelelő szaporítóanyag;
11. *minősítési eljárás*:
  - a) a 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet 1–4. számú melléklete szerinti követelmények szerint lefolytatott minősítés,
  - b) az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 1–3., 5–9. számú melléklete szerinti követelmények teljes körére lefolytatott minősítés,
  - c) a zöldségnövények és az ipari zöldségnövények vonatkozásában, a b) pont szerinti mellékletekben nem nevesített kultúrák esetében az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 19. és 20. §-a szerinti, standard szaporítóanyag minősítésére vonatkozó eljárás, vagy
  - d) édeskömény vonatkozásában az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 3. számú mellékletében, citromfű, bazsalikom, kerti kakukkfű, orvosi zsálya, majoranna és közönséges szurokfű vonatkozásában az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 4. melléklete szerinti előírásoknak való megfelelés megállapítására irányuló eljárás;
12. *palánta kísérő okmány*: az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet szerint kiállított, kötelező adattartalommal rendelkező szaporítóanyag-kísérő okmány vagy bármely olyan bizonylat, amely kíséri az árut;
13. *szaporítóanyag*: a növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 2. § 20. pontja szerinti fogalom;
14. *származási dokumentáció*: csemetetelepítés során felhasznált szaporítóanyag származási igazolványa;
15. *tejhasznú tehén*: Angelni, Ayrshire, Borzderes, Brown Swiss, Dán vörös, Egyéb tejhasznú, Erdélyi pirostarka marha, Eringer, Európai feketetarka lapály, Európai vöröstarka lapály, Holstein-fríz, Jersey, Kárpáti borzderes, Kosztromai, Magyartarka, Meuse-Rhine-Yssel, Mokány marha, Montbeliarde, Normande, Norvég vörös, Pinzgau, SMR, Svéd vörös fajtához tartozó, nőivarú szarvasmarha;
16. *termeléshez kötött közvetlen támogatás*: az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 32–34. cikke szerinti támogatás;

17. *tételazonosító*: a minősített szaporítóanyag-tétel azonosító adatait tartalmazó egyedi azonosító szám;
18. *tőszámbeállottság*: a tárgyévben az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt területen a termés hozatalára képes egyedek és a telepítési engedélyben meghatározott tőszám szerinti egyedek – telepítési engedély hiányában a területen meghatározó térállásra jellemző tőszám alapján számított egyedek – aránya.

2. A támogatás forrása

- 2. §**
- (1) A termeléshez kötött közvetlen támogatások forrása az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapnak az Európai Bizottság által meghatározott pénzügyi kerete.
  - (2) Az egyes termeléshez kötött közvetlen támogatási jogcímekre vonatkozó 2023–2027. évi támogatási keretösszegeket, valamint a legkisebb és legmagasabb fajlagos támogatási összegeket az 1. melléklet tartalmazza.
  - (3) A közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 94. cikke szerinti árfolyamon forintban kifejezett pénzügyi keretek összege és az előleg maximálisan kifizethető fajlagos összegei az e rendelet egyes jogcímeihez kapcsolódó támogatási összegekről szóló, a Nemzeti Irányító Hatóság által kiadott közleményben kerülnek meghatározásra.
  - (4) A termeléshez kötött közvetlen támogatások mezőgazdasági termelő részére kifizetésre kerülő fajlagos összegét a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) állapítja meg a (3) bekezdés szerinti pénzügyi keretek és a termeléshez kötött közvetlen támogatások esetében az ellenőrzések alapján megállapított összterület vagy meghatározott állatok létszámának hányadosa alapján.

3. A támogatásra jogosultak köre

- 3. §**
- (1) E rendelet szerinti támogatásra az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
    - a) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról finanszírozott közvetlen támogatások igénybevételéhez kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelők minőség követelményeiről szóló AM rendelet szerint aktív mezőgazdasági termelőnek minősül, és
    - b) a 18. § (1) bekezdése szerinti növénytermesztési jogcímekre bejelentett terület vonatkozásában az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló AM rendelet (a továbbiakban: alaptámogatási rendelet) alapján a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű-jövedelemtámogatásra (a továbbiakban: alapszintű-jövedelemtámogatás) jogosult.
  - (2) Támogatás igénybevételére jogosult az a mezőgazdasági termelő is, aki vagy amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll, feltéve, hogy a támogatás feltételeinek megfelelő.

4. A támogatási kérelem elbírálása, ellenőrzése

- 4. §**
- (1) A Kincstár a támogatások igénybevételi feltételeinek teljesülését
    - a) az e rendelet szerinti feltételek,
    - b) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) szerint bejelentett tábla, valamint
    - c) az e rendelet szerint bejelentett állatlétszám vonatkozásában ellenőrzi.
  - (2) A Kincstár a támogatásról szóló döntést az Egységes kérelem rendelet, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló AM rendelet (a továbbiakban: Feltételeességi rendelet), valamint az e rendelet 5–8. §-a szerinti ellenőrzéseket követően, az azokban foglalt csökkentésekre és egyéb szankciókra vonatkozó szabályok figyelembevételével hozza meg.

- (3) A támogatásról szóló határozatnak tartalmaznia kell
  - a) az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt terület nagyságát, illetve állategyed számát,
  - b) a támogatási döntésben jóváhagyott, a támogatás alapjául szolgáló terület nagyságát, illetve állategyed számát,
  - c) a támogatás összegét, a támogatás fajlagos mértékét, és a támogatási összeget érintő csökkentések okait, mértékét, valamint
  - d) az alkalmazandó jogkövetkezményeket.
- (4) Az ellenőrzés során a támogatás feltételeinek – beleértve a Feltételeességi rendeletben meghatározott feltételeket is – való meg nem felelés esetén a támogatási összeg meghatározása során az Egységes kérelem rendeletben foglalt jogkövetkezményeket kell alkalmazni.
- (5) A mezőgazdasági termelőnek az ellenőrzés során
  - a) igazolnia kell, hogy az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt terület, vagy állat vonatkozásában megfelel az e rendeletben foglalt előírásoknak, és
  - b) be kell mutatnia az adott tárgyévvel kapcsolatos, az adott támogatásra való jogosultságot igazoló dokumentumot.

5. A környezetvédelmi, talajvédelmi, vízvédelmi és vízügyi hatóság és a Kincstár megállapításain alapuló ellenőrzések és jogkövetkezmények

- 5. §** (1) Ha a környezetvédelmi, talajvédelmi, vízvédelmi vagy vízügyi hatóság – ellenőrzése során – az általa kiadott, a tejtermelő tevékenység végzéséhez szükséges, a környezetvédelmi szabályoknak való megfelelés feltételeit meghatározó engedélyben foglaltaktól lényegesen eltérő, a vízminőséget veszélyeztető gyakorlatról szerez tudomást, megállapítását megküldi a Kincstár részére.
- (2) A 10. § (1) bekezdés d) pontja szerinti jogcímet érintő kérelmek elbírálása során a Kincstár az (1) bekezdés szerinti hatóságtól beérkezett megállapításokat megvizsgálja. Ha a vízminőséget veszélyeztető gyakorlat a termeléshez kötött közvetlen támogatással érintett állatok tartásával összefüggésben valósult meg, a mezőgazdasági termelő az adott jogcímben tárgyévben támogatásra nem jogosult.
- 6. §** (1) A 10. § (1) bekezdés d) pontja szerinti jogcím esetében a Kincstár a helyszíni ellenőrzésre kijelölt mezőgazdasági termelők esetében vizsgálja, hogy az állattartó tejtermelő tevékenységének keretében nem folytat-e az 5. § (1) bekezdése szerinti engedélyekben foglaltaktól lényegesen eltérő gyakorlatot, és ez a tevékenysége nem jelent-e súlyos kockázatot a víz minőségére.
- (2) Ha a Kincstár a helyszíni ellenőrzés során az 5. § (1) bekezdése szerinti engedélyben foglaltaktól lényegesen eltérő és ezáltal a víz minőségére súlyos kockázatot jelentő gyakorlatot állapít meg, az érintett mezőgazdasági termelő az adott jogcímmel tárgyévben támogatásra nem jogosult.
- (3) Ha a mezőgazdasági termelő tevékenységét az 5. § (1) bekezdése szerinti engedély nélkül jogosult folytatni, akkor úgy kell tekinteni, hogy tevékenysége nem jelent súlyos kockázatot a víz minőségére.

6. A vízügyi hatóság és a Kincstár megállapításain alapuló ellenőrzések és jogkövetkezmények

- 7. §** (1) Ha a vízügyi hatóság – ellenőrzése során – a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedély vagy bejelentés nélküli vagy azoktól lényegesen eltérő vízhasználatról szerez tudomást, ezen megállapítását megküldi a Kincstár részére.
- (2) A 18. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti jogcímekeket érintő kérelmek elbírálása során a Kincstár a vízügyi hatóság (1) bekezdés szerinti megállapításait figyelembe veszi.
- (3) A (2) bekezdés alapján a mezőgazdasági termelő a 18. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti támogatásra tárgyévben nem jogosult, ha
- a) a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedély vagy bejelentés nélküli vízhasználat vagy
  - b) a vízjogi üzemeltetési, fennmaradási engedélytől vagy a bejelentéstől lényegesen eltérő vízhasználat a termeléshez kötött közvetlen támogatással érintett kultúra termesztésével összefüggésben kerül megállapításra.
- 8. §** (1) A 18. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti jogcímekeket esetében a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálja, hogy az öntözést végző mezőgazdasági termelő a vízjogi üzemeltetési fennmaradási engedélyben vagy a bejelentésben foglaltaknak megfelelően jár-e el.

- (2) A Kincstár az ellenőrzési mintát a 18. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti jogcímek azon kérelmezői közül jelöli ki, ahol a támogatással érintett kultúra jónál rosszabb állapotú víztesthez köthető. Ez esetben az ellenőrzési minta nagysága 3%.
- (3) Ha a helyszíni ellenőrzés során a Kincstár a 18. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti növénykultúrák termesztésével összefüggésben állapítja meg a vízjogi üzemeltetési vagy fennmaradási engedélyben foglaltaktól lényegesen eltérő gyakorlatot, a mezőgazdasági termelő az adott jogcímben tárgyévben támogatásra nem jogosult.

7. Vis maior bejelentés

- 9. §**
- (1) Az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló miniszteri rendeletet (a továbbiakban: vis maior rendelet) az e rendeletben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.
  - (2) A vis maior bejelentésnek – a vis maior rendeletben foglaltakon túl – tartalmaznia kell a vis maiorral érintett állatok azonosítására vonatkozó adatokat.
  - (3) Ha anyatehéntartás és tejhasznú tehéntartás támogatás igénylése esetén a mezőgazdasági termelő tenyészetére vonatkozóan a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában a gümőkór-, brucellózis- és leukózismentesség a 15. § (7) bekezdése vagy a 17. § (6) bekezdése alapján nem igazolható, akkor a Kincstár a támogatási kérelmet vis maior bejelentés benyújtása esetén is elutasítja.

II. FEJEZET

AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÁGAZATBAN ALKALMAZANDÓ TERMELÉSHEZ KÖTÖTT KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK

8. Közös szabályok

- 10. §**
- (1) Termeléshez kötött közvetlen támogatás az alábbi támogatási jogcímekre vehető igénybe:
    - a) anyajuhtartás támogatása,
    - b) anyatehéntartás támogatása,
    - c) hízottbika-tartás támogatása, valamint
    - d) tejhasznú tehéntartás támogatása.
  - (2) Termeléshez kötött közvetlen támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki az (1) bekezdés szerinti támogatási jogcímek esetén támogatási kérelmet nyújt be, és
    - a) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti támogatási jogcímek esetén legkésőbb a kérelem benyújtásának napjától,
    - b) az (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatási jogcím esetén a kötelező birtokon tartás időszaka alatt a Tenyészet Információs Rendszerben (a továbbiakban: TIR) a támogatási kérelem szerinti állatok tenyészetének állattartójaként – a TIR-ben feltüntetett, a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) szerinti ügyfél-azonosítójával – szerepel.
- 11. §**
- (1) A 10. § (1) bekezdése szerinti támogatási jogcímek esetében az Egységes kérelem rendelet szerinti támogatási kérelem ügyfélkapun keresztül, elektronikus úton a Kincstár honlapján keresztül elérhető elektronikus űrlapkitöltő felületen nyújtható be a Kincstárhoz.
  - (2) A támogatható minimális állatlétszám – figyelemmel az Egységes kérelem rendelet 11. § (7) bekezdésében foglalt feltételre – egy egyed.
- 12. §**
- (1) A támogatást a Kincstár állategyedenként, naptári évenként és mezőgazdasági termelőnként egy alkalommal állapítja meg, azzal, hogy az állategyed után az állategyed élete során a 2015. évi kérelmezési évtől kezdődően egy típusú termeléshez kötött közvetlen támogatás vehető igénybe.
  - (2) Az alaptámogatási rendelet szerint igényelt átmeneti nemzeti anyatehéntartás támogatása alapjául szolgáló állategyed után csak a 10. § (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás vehető igénybe.

- 13. §** (1) Az Egységes kérelem rendelet szabályait kell alkalmazni a támogatási kérelem tárgyvenkénti benyújtása, az adatváltozás bejelentése, a kérelem késedelmes benyújtása, a meghatalmazott és a vélelmezett örökös eljárása, az előzetes ellenőrzés, az elektronikus kapcsolattartás, valamint a helyszíni ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvre a mezőgazdasági termelő által tett észrevétel tekintetében.
- (2) Ha a támogatási kérelem határidőben benyújtott melléklete nem magyar nyelvű, a Kincstár hiánypótlás keretében felhívja a mezőgazdasági termelőt a dokumentumnak a szakfordításról és tolmácsolásról szóló rendeletben meghatározott képesítéssel rendelkező szakfordító által történő fordításának csatolására.
- (3) A 10. § (1) bekezdése szerinti támogatási jogcímek vonatkozásában igényelt állatokra és a tenyészetekre vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon adatok tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerbe (a továbbiakban: ENAR) és TIR nyilvántartásba a támogatási kérelem benyújtásáig – a Juh ENAR rendelet, a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: Szarvasmarha ENAR rendelet), továbbá a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló miniszteri rendelet szerinti bejelentési határidőkre is figyelemmel – bejelentésre kerültek, és az ENAR és TIR nyilvántartásban szabályszerűen szerepelnek.
- (4) A Kincstár az adott támogatási jogcím vonatkozásában a birtokon tartás időszakának teljesülését a juh és a szarvasmarha ENAR adatok, valamint helyszíni ellenőrzés alapján állapítja meg.
- (5) Az adott támogatási jogcím tekintetében igényelt állatokra vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon szaporítási események (beleértve a háremszerű és szabad pároztatásokat is) tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az állattenyésztésről szóló 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Állattenyésztési korm. rendelet) 2. § 11. pontja szerinti országos állattenyésztési adatbázisba az arra rendszeresített bizonylaton és formában tárgyév december 31-éig szabályszerűen bejelentésre kerülnek, amely határidő jogvesztő.

9. Anyajuh tartás támogatása

- 14. §** (1) Az anyajuh tartás támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- gondoskodik az Állattenyésztési korm. rendelet szerinti apaállat-használatról és törzskönyvi kivonattal vagy származási igazolással ellátott kost használ a nőivarú állomány fedezetésére,
  - gondoskodik a tenyészetében tartott állatállománynak a Juh ENAR rendelet szerinti tartós jelöléséről, folyamatos nyilvántartásáról és az adatok bejelentéséről, és
  - vállalja, hogy a támogatási kérelemben bejelentett állatokat a támogatási kérelem Egységes kérelem rendelet 11. §-ában meghatározott határidőt követő naptól kezdődően legalább száz egymást követő napon tenyészetében tartja.
- (2) A mezőgazdasági termelő mint állattartó tenyészeiben az (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételeket a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetségnek – a Kincstár által a honlapján rendszeresített nyomtatványnak megfelelő adattartalommal – kiállított igazolása alapján teljesíti.
- (3) A (2) bekezdés szerinti igazolás adattartalmának Kincstárhoz történő közvetlen megküldéséről a Kincstár a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetséggel megállapodást köthet.
- (4) A kérelemben szereplő, a birtokon tartás időszaka alatt a mezőgazdasági termelő tenyészetéből kieső egyed pótlására csak olyan, nem kérelmezett egyed vehető figyelembe, amely a birtokon tartás időszakának kezdetétől önmagában is teljesíti a támogatási feltételeket és az a teljes birtokon tartás időszaka alatt folyamatosan a kérelmező tenyészetében áll.
- (5) A (4) bekezdés szerinti egyedpótlást a mezőgazdasági termelő elektronikusan formában, az egységes kérelem felületén a kiesés napjától számított 15 napon belül köteles bejelenteni a Kincstár részére. Az egyedpótlás bejelentés hiányában a Kincstár az Egységes kérelem rendelet 20. § (7) bekezdésében foglaltak szerint jár el.
- (6) A mezőgazdasági termelő az anyajuh tartás támogatásra bejelentett állategyed kiesését a kiesés időpontjától számított 15 napon belül köteles bejelenteni az (1) bekezdés b) pontja szerint a számítógépes adatbázisba.

10. Az anyatehéntartás támogatása

- 15. §** (1) Anyatehéntartás támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a támogatási kérelem benyújtásának napján a tenyészetben lévő olyan anyatehenet tart, amely nem tartozik a 2. melléklet szerinti fajtákhoz, és a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti nyilvántartásban 99-es kódon „egyéb tejhasznú”, 88-as kódon Brown Swiss, 03-as kódon Borzderes vagy 15-ös kódon Kosztromai fajtával bejelentett fajtához vagy olyan állományhoz tartozik, amelyben hústermelés céljából nevelnek borjakat,
  - a kérelmezett állatállományát a támogatási kérelem benyújtásának időpontjától gümőkór-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartja,
  - gondoskodik az apaállat-használatról és a támogatásra bejelentett állatállományában központi lajstromszámmal ellátott, az a) pont alapján támogatható fajtájú tenyészbikát vagy mélyhűtött spermát, petesejtet vagy embriót használ, valamint gondoskodik a tárgyév január 1. és a birtokon tartás időszak lejáratá között történt ellésekhez tartozó termékenyítések (fedeztetések), szabad és hámszerű párosztatások és embrió-átültetések az Állattenyésztési korm. rendelet 2. § 11. pontja szerinti országos állattenyésztési adatbázisban történő regisztrációjáról,
  - a tenyészetében az igényelt állatok legalább 30%-ának van ellése a tárgyév során, valamint a kérelmezett állattól a birtokon tartás időszaka alatt született borjakat a születésük napjától kezdődően legalább egy hónapon keresztül az anyjukkal azonos tenyészetben tartja, és
  - vállalja, hogy a támogatási kérelemben bejelentett állatok a támogatási kérelem benyújtását követő naptól számított hat hónapig folyamatosan tenyészetében tartja.
- (2) Ha a mezőgazdasági termelő az (1) bekezdés d) pontjában jelölt ellési arányt az igényelt állatok vonatkozásában nem éri el, akkor az egyéb támogatási feltételek teljesítése mellett a meghatározott állatlétszámnak azt kell tekinteni, amelyre a tényleges ellési arány teljesül.
- (3) A mezőgazdasági termelő tenyészetében az igényelt állatok esetén az üszők aránya a birtokon tartás időszaka alatt legfeljebb 40% lehet.
- (4) Ha a mezőgazdasági termelő által igényelt állatlétszámban az üszők aránya a (3) bekezdésben jelzettnél magasabb, akkor az egyéb támogatási feltételek teljesítése mellett a meghatározott állatlétszámnak azt kell tekinteni, amelyre az előírt üszőarány teljesül.
- (5) Az (1) bekezdés d) pontjában és a (3) bekezdésben meghatározott százalékos arány esetén a támogatás alapjául szolgáló állatok létszámának meghatározása során egész számra történő kerekítést kell alkalmazni.
- (6) A mezőgazdasági termelőnek az (1) bekezdés c) pontjában hivatkozott regisztrációs kötelezettséget a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) a Termékenyítési Rendszerben erre a célra rendszeresített bizonylaton történő hibátlan bejelentéssel kell teljesítenie.
- (7) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti mentességet a hatósági állatorvos vagy a járási főállatorvos igazolja.
- (8) A tenyészetben lévő állomány gümőkór-, brucellózis- és leukózismentességére vonatkozó adatokat a tenyészet helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal a mezőgazdasági termelő egységes kérelme alapján a Kincstár megkeresésére, a megkereséstől számított hatvan napon belül megküldi a Kincstár részére.

11. A hízottbika-tartás támogatása

- 16. §** (1) A hízottbika-tartás támogatása azon, az a) pont szerinti vágás – kivéve a klinikai tünetek miatt elkülönített vágás – vagy a b) pont szerinti export napján kilenc hónapos vagy annál idősebb hímivarú szarvasmarhák vagy bivalyok után igényelhető, amelyeket a tárgyévet megelőző év április 1. és tárgyév március 31. között
- vágóhídon levágtak, vagy
  - élő állatként az Európai Unió kívüli harmadik országba exportáltak, vagy másik európai uniós tagállamba szállítottak (a továbbiakban együtt: export) állattartó, mesterséges termékenyítő állomás, rakodó állomás vagy gyűjtő állomás típusú tenyészetből.
- (2) A hízottbika-tartás támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti országos nyilvántartás alapján a hímivarú szarvasmarhát a tenyészetéből az (1) bekezdés szerinti módon történő kikerülése előtt közvetlenül legalább két hónapig tartotta,

- b) a 13. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően legkésőbb a birtokon tartás időszaka megkezdésének első napjáig gondoskodik a tenyészetében lévő szarvasmarha-állománynak a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelöléséről, folyamatos nyilvántartásáról és az adatok bejelentéséről,
- c) a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelentési kötelezettségnek megfelelően az állat vágóhídon történő levágásának, illetve exportálásának igazolása megtörténik és
- d) gondoskodik az Állattenyésztési korm. rendelet szerinti apaállat-használatról, és a hizottbika-tartás támogatásra bejelentett egyedek fogantatása esetében
  - da) központi lajstromszámmal (a továbbiakban: KPLSZ) ellátott tenyészbika vagy mélyhűtött sperma, petesejt, embrió használata igazolható, vagy
  - db) szabad és háremszerű pároztatások esetében a hizottbika-tartás támogatásra bejelentett egyedek születésének időpontjára vonatkozóan KPLSZ-szel ellátott apaállat tenyészetben tartása igazolható, és
  - dc) legkésőbb tárgyév augusztus 31-éig gondoskodik az állatállományhoz tartozó termékenyítések (fedeztetések), szabad és háremszerű pároztatások és embrió-átültetések az Állattenyésztési korm. rendelet 2. § 11. pontja szerinti országos állattenyésztési adatbázisban történő regisztrációjáról.
- (3) A (2) bekezdés d) pontja szerinti KPLSZ meglétét a Kincstár az ENAR adatbázis alapján ellenőrzi.
- (4) A nem Magyarországon született egyed vonatkozásában a KPLSZ-szel egyenértékűnek ismerhető el az import egyedekre kiállított külföldi marhalevél, a származási bizonyítvány és minden egyéb dokumentum, ha alkalmas a szakszerű apaállat használat megítélésére.
- (5) A Kincstár a (2) bekezdés d) pontja szerinti feltétel teljesülését a nem Magyarországon született egyed vonatkozásában – figyelemmel a (6) bekezdésben foglaltakra is – az adott fajta fenntartásáért felelős tenyésztőszervezet (a továbbiakban: tenyésztőszervezet) bevonásával vizsgálja. A (4) bekezdés szerinti dokumentumokra vonatkozó szakmai állásfoglalás abban az esetben fogadható el, ha az a tárgyév augusztus 31-éig megküldésre kerül a Kincstár részére.
- (6) Ha olyan egyed apaállatára vonatkozó, (4) bekezdés szerinti dokumentum tekintetében kell az értékelést elvégezni, amely esetében tenyésztőszervezet nem működik, akkor a Magyar Állattenyésztők Szövetsége által kijelölt tenyésztőszervezet állásfoglalását kell figyelembe venni.
- (7) A tenyésztőszervezet az (5) bekezdés szerinti szakmai állásfoglalása alapját képező valamennyi dokumentumot a szakmai állásfoglalás kiállításától számított tíz évig köteles megőrizni.

12. A tejhasznú tehéntartás támogatása

- 17. §**
- (1) Tejhasznú tehéntartás támogatásra az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
    - a) nőivarú, tárgyév március 31-éig legalább egyszer ellett tejhasznú tehenet tart, amelynek kora a támogatási kérelem benyújtási évének március 31-én legalább huszonhárom hónap,
    - b) gondoskodik a tenyészetében lévő állatállományának a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelöléséről és nyilvántartásáról, és
    - c) a kérelmezett állatállományát a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában gümőkór-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartja.
  - (2) A holt ellés az (1) bekezdés a) pontja szerinti ellésnek minősül abban az esetben, ha a holt ellés tényét állatorvos a Kincstár által rendszeresített nyomtatványon igazolja.
  - (3) A külföldön történt ellés az (1) bekezdés a) pontja szerinti ellésnek minősül abban az esetben, ha az ellés tényét állatorvos igazolja.
  - (4) Támogatás azon (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelő tejhasznú tehenek után igényelhető, amelyek a tárgyév március 31-én a mezőgazdasági termelő tenyészetében találhatóak, de nem a tárgyév március 31-én kerültek a mezőgazdasági termelő tenyészetébe, és
    - a) hivatalos tejtermelés-ellenőrzés alatt állnak, vagy
    - b) amelyek az ENAR-nyilvántartásban szerepelnek.
  - (5) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti mentességet a hatósági állatorvos vagy a járási főállatorvos igazolja.
  - (6) A tenyészetben lévő állomány gümőkór-, brucellózis- és leukózismentességére vonatkozó adatokat a tenyészet helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatal a mezőgazdasági termelő egységes kérelme alapján a Kincstár megkeresésére, a megkereséstől számított hatvan napon belül megküldi a Kincstár részére.

*III. FEJEZET**A NÖVÉNYTERMESZTÉSI ÁGAZATBAN ALKALMAZANDÓ TERMELÉSHEZ KÖTÖTT KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK***13. Közös szabályok**

- 18. §** (1) Termeléshez kötött közvetlen támogatás az alábbi támogatási jogcímekre vehető igénybe:
- rizstermesztés támogatása,
  - cukorrépa termesztés támogatása,
  - zöldségnövény termesztés támogatása,
  - ipari zöldségnövény termesztés támogatása,
  - extenzív gyümölcsstermesztés támogatása,
  - intenzív gyümölcsstermesztés támogatása,
  - szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása,
  - szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása és
  - ipari olajnövény termesztés támogatása.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének feltétele, hogy
- a mezőgazdasági termelő a támogatás alapjául szolgáló terület vonatkozásában tárgyévi alapszintű-jövedelemtámogatási kérelmet nyújtott be a Kincstárhoz,
  - a támogatásra bejelentett tábla jóváhagyott táblának minősül,
  - az (1) bekezdés a), b), d), g), h) és i) pontja szerinti támogatási jogcímek esetén a támogatható terület nagysága eléri az egy hektárt,
  - az (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatási jogcímre vonatkozóan a 3. mellékletben nevesített, az (1) bekezdés e) és f) pontja szerinti támogatási jogcímre vonatkozóan a 4. mellékletben nevesített kultúránként a támogatható terület nagysága eléri a 0,3 hektárt, valamint az alapszintű-jövedelemtámogatási kérelem alapján jóváhagyott terület eléri az egy hektárt, és
  - az (1) bekezdés b), e) és f) pontja szerinti támogatási jogcímeket kivéve a mezőgazdasági termelő a gazdálkodási napló vonatkozó adatait az Egységes kérelem rendelet szerinti követelményeknek megfelelően vezeti.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti támogatási jogcímek esetében, ha a támogatható terület (2) bekezdés c) és d) pontjában meghatározott nagysága több bejelentett tábla alapján kerül meghatározásra, akkor a táblák támogatható területének el kell érnie a 0,25 hektárt.
- (4) Az (1) bekezdés szerinti támogatási jogcímek esetében a támogatási kérelmet ügyfélkapun keresztül, elektronikus úton, az Egységes kérelem rendeletben foglaltaknak megfelelően, az egységes kérelem részeként kell benyújtani.
- 19. §** (1) A mezőgazdasági termelő minősített szaporítóanyag felhasználását
- saját beszerzés esetén
    - saját névre szóló érvényes, fajra, fajtára, mennyiségre és a tételazonosítóra vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy
    - ha a számla nem tartalmazza az aa) alpont szerinti adatokat, akkor a saját nevére szóló érvényes számlával és a (2) bekezdés szerinti dokumentumok valamelyikével, amely dokumentum tartalmazza a hiányzó adatot,
  - saját előállítás esetén a minősített szaporítóanyag minősítését igazoló bizonyítvánnyal,
  - termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által történő beszerzés esetén
    - a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel,
    - a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott minősített szaporítóanyag mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentummal, és

- cc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes, a fajra, fajtára, mennyiségre és a tételazonosítóra vonatkozó adatot tartalmazó számla másolatával (amelyen a feltüntetett vételár kitartható) vagy
- cd) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet nevére szóló érvényes számla másolatával – amelyen a feltüntetett vételár kitartható – és az (5) bekezdés szerinti dokumentumok valamelyikével, amely dokumentum tartalmazza a hiányzó adatot,
- d) termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet előállításánál
  - da) a minősített szaporítóanyag minősítését igazoló bizonyítvány másolatával,
  - db) a termeltetővel, őstermelők családi gazdaságával, termelői integrációs szervezettel, termelői csoporttal vagy termelői szervezettel kötött szerződéssel, és
  - dc) a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által a mezőgazdasági termelő részére átadott minősített szaporítóanyag mennyiségét, valamint a származás megjelölését tartalmazó, a termeltető vagy a termelői csoport által kiállított dokumentummal

igazolja.

- (2) Az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti számlához vagy a c) pont cd) alpontja szerinti számla másolatához csatolni kell
  - a) a minősített szaporítóanyag címkéjét,
  - b) a vetőmagtétel azonosító adatait tartalmazó csomagolást,
  - c) a vetőmagtétel azonosító adatait tartalmazó szállítólevelet és palánta kísérő okmányt,
  - d) a vetőmagtétel azonosító adatait tartalmazó minőségi bizonyítványt vagy
  - e) a számla kiállítója által kiállított olyan cégszerűen aláírt dokumentumot, amely tartalmazza a számla számát, kiállításának dátumát, az eladó és a vevő azonosításához szükséges adatokat, valamint a számlán szereplő tételekhez kapcsolódóan a fajra, a fajtára, a mennyiségre és a tételazonosítóra vonatkozó adatokat.
- (3) A 18. § (1) bekezdés a), b), c), d), g), h) és i) pontja szerinti támogatás igénybevételének feltétele az (1) és (2) bekezdésben meghatározott dokumentumok megléte. Az (1) és (2) bekezdésben foglalt teljesülését a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult vizsgálni.
- (4) Édeskömény, citromfű, bazsalikom, kerti kakukkfű, orvosi zsálya, majoranna és közönséges szurokfű termesztése esetén a minősített szaporítóanyag felhasználása az 1. § 10. pont d) alpontjában meghatározott vizsgálati jegyzőkönyvvel igazolható. A minősítési eljárást és a vizsgálati jegyzőkönyv kiállítását a termelő, a termeltető, az őstermelők családi gazdasága, a termelői integrációs szervezet, a termelői csoport vagy a termelői szervezet kérelmezheti.
- (5) Legfeljebb a vetést, illetve telepítést megelőző két évben kiállított – az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja vagy a c) pont cd) alpontja szerinti – dokumentum fogadható el igazolásként.
- (6) Az (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglaltaktól eltérően a számlán nem kell feltüntetni
  - a) a 3. melléklet szerinti fajtával nem rendelkező fajok esetében a fajtára vonatkozó adatot, valamint
  - b) a palánták esetében a tételazonosítót.
- (7) Ha a szaporítóanyagról kiállított számla dátuma későbbi, mint az igényelt növény vetésének dátuma, a mezőgazdasági termelő a szállító által kiállított egyéb, hiteles dokumentummal köteles igazolni, hogy a vetés vagy telepítés időpontjában a szaporítóanyag, amelyről a számla kiállításra került, már rendelkezésre állt.

20. §

- (1) Ha a mezőgazdasági termelő által megadott adatok alapján nem állapítható meg a minősített szaporítóanyag 3. és 5–10. melléklet szerinti mennyiségben történő felhasználása, akkor a Kincstár a mezőgazdasági termelő által benyújtott vagy a helyszíni ellenőrzés során bemutatott dokumentumok alapján dönt.
- (2) Ha a 19. § (1) bekezdése szerinti dokumentumok valamelyike nem magyar nyelvű, akkor a 13. § (2) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.
- (3) A 18. § (1) bekezdés a), b), c), d) és i) pontja szerinti támogatási jogcímek vonatkozásában, ha a 19. § (1) bekezdése szerinti számla, vetőmagcímke, csomagolás, szállítólevél, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentum vagy minősítő bizonyítvány másolatában csak a felhasznált vetőmag tömege szerepel, a felhasznált vetőmagszám megállapításához a 3. és 5–8. melléklet szerinti átváltási tényezőt kell alkalmazni.

- (4) Ha a 18. § (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatási jogcím esetében a csemegehagyma, a vöröshagyma, a lilahagyma vagy a fokhagyma esetében a 19. § (1) bekezdése szerinti számla, vetőmagcímke, csomagolás, szállítólevél, a számla kiállítója, a termeltető, őstermelők családi gazdasága, termelői integrációs szervezet, termelői csoport vagy termelői szervezet által kiállított dokumentum vagy minősítő bizonyítvány másolatában csak a felhasznált dughagyma vagy vetőgerezd tömege szerepel, akkor a csemegehagyma, vöröshagyma, lilahagyma esetében 2,0 gr/dughagyma, a fokhagyma esetében 2,0 gr/vetőgerezd átváltási tényezőt kell alkalmazni.
- (5) A 19. § (1)–(4) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni a tárkony, rozmaring, torna- és spárgadugvány, a mentatósarj, valamint a mezeiborsó-szaporítóanyag felhasználásának igazolása esetén.
- (6) A 18. § (1) bekezdése szerinti támogatási jogcímek vonatkozásában az az egy növénykultúra támogatható, amely esetében az adott terület hasznosítása megegyezik azzal a növénykultúrával, amely után a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben a 18. § (1) bekezdése szerinti támogatást igényli.
- (7) A mezőgazdasági termelő adott tárgyévben egyidejűleg egy tábla vonatkozásában több típusú termeléshez kötött közvetlen támogatást nem igényelhet.
- (8) Adott terület vonatkozásában a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultsága nem állapítható meg, ha a 18. § (2) bekezdés e) pontjában meghatározott gazdálkodási naplóban rögzített adatai nem támasztják alá az adott támogatás igénybevételére vonatkozó feltételek teljesülését.
- (9) Ha a mezőgazdasági termelő az adott támogatás igénybevételéhez szükséges minimális minősített szaporítóanyagnál kisebb mennyiség felhasználását a 19. § (1)–(3) bekezdése, tárkony, rozmaring, torna- és spárgadugvány vagy mentatósarj termesztése esetén a 23. § (1) bekezdés c) pontja, mezei borsó termesztése esetén a 28. § (1) bekezdés d) pontja szerint igazolja, akkor az egyéb feltételek teljesülése esetén, az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt terület azon részére állapítható meg támogatás, amelyen az előírt mennyiségű minősített szaporítóanyag felhasználása igazolt.
- (10) Azon mezőgazdasági tábla vonatkozásában, amelyre intenzív gyümölcsstermesztés támogatás került igénylésre, nem állapítható meg extenzív gyümölcsstermesztés támogatás.

14. A rizstermesztés támogatása

- 21. §**
- (1) A rizstermesztés támogatása azon területek után vehető igénybe, amelyen a mezőgazdasági termelő
    - a) 1006 10 KN kód alá tartozó rizst termeszt,
    - b) a rizst legkésőbb tárgyév május 31-éig elveti,
    - c) az állományt rendes növekedési feltételek mellett legalább a virágzás kezdetéig megőrzi,
    - d) 2,5 t/ha minimális hozamot igazoltan elér, és
    - e) az alábbi feltételek közül legalább egyet teljesít:
      - ea) legalább az 5. melléklet szerinti hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa a rizstermesztés termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, és a minősített szaporítóanyag beszerzését a 19. § (1) bekezdése szerint igazolja, vagy
      - eb) a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában tárgyévben legalább a d) pontban rögzített hozam mértékéig, az egységes kérelem beadásáig megkötött, jégeső és viharkár elleni érvényes, díjrendezett biztosítással rendelkezik.
  - (2) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti minimális hozam meglétét – a gazdálkodási naplóban rögzített adatok mellett – a mezőgazdasági termelő az általa rizs termesztésének támogatására jogosult területen termelt rizs
    - a) betárolása esetén a 11. melléklet szerinti tárolási naplóval vagy a tárolást és a betárolt mennyiséget igazoló egyéb dokumentummal vagy
    - b) a betakarítást követő két héten belüli értékesítése esetén számlával vagy felvásárlási jeggyel igazolja.
  - (3) A támogatási kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelőnek az igénylést követő év február 1-jéig a Kincstár részére ügyfélkapun keresztül, elektronikus úton meg kell küldenie az (1) bekezdés eb) alpont szerinti biztosításra vonatkozó igazoló dokumentumot.
  - (4) A támogatási kérelemhez kapcsolódóan a (3) bekezdés szerinti dokumentumok benyújtásának elmulasztása esetén a Kincstár – ötnapos határidő tűzése mellett – felszólítja a mezőgazdasági termelőt azok hiánytalan benyújtására.

15. A cukorrépa termesztés támogatása

- 22. §** (1) A cukorrépa termesztés támogatásának igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) cukorrépát termel,
  - b) legalább a 6. melléklet szerinti hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa a cukorrépa termesztés támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, és a minősített szaporítóanyag beszerzését a 19. § (1) bekezdése szerint igazolja, és
  - c) a tárgyévben a cukorrépa megtermelésére a cukorrépa feldolgozóval – közvetlenül vagy cukorrépa integrátoron keresztül – kötött cukorrépa szállítási szerződés másolatát az egységes kérelméhez csatolva benyújtja.
- (2) A támogatási kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelőnek az igénylést követő év február 1-jéig a Kincstár részére ügyfélkapun keresztül, elektronikus úton meg kell küldenie
- a) a cukorrépa feldolgozó által kiállított, a cukorrépa átvételéről szóló bizonylat másolatát, ha közvetlenül termelt cukorrépát, vagy
  - b) a cukorrépa integrátor által kiállított, a cukorrépa átvételéről és a cukorrépa feldolgozónak történő továbbításáról szóló igazolás másolatát, ha cukorrépa integrátoron keresztül termelt cukorrépát.
- (3) A támogatási kérelemhez kapcsolódóan a (2) bekezdés szerinti dokumentum benyújtásának elmulasztása esetén a Kincstár – ötnapos határidő tűzése mellett – felszólítja a mezőgazdasági termelőt azok hiánytalan benyújtására.

16. A zöldségnövény termesztés támogatása

- 23. §** (1) A zöldségnövény termesztés támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) a 3. melléklet szerinti zöldségnövényt szántóföldi vagy termesztőberendezés alatti technológiával termeszt, azzal, hogy
    - aa) a virágzás kezdetéig megőrzi a 3. mellékletben megjelölt, a virágzás kezdetéig megőrzendő egyes zöldségnövényeket, vagy
    - ab) a 3. melléklet szerinti, a virágzás kezdetéig nem megőrzendő zöldségnövényeket a támogatási kérelem benyújtása – vagy a támogatásra jogosult növény módosítása esetén a támogatási kérelem módosítása – után legalább további két hétig a területen tartja,
  - b) a tárgyévi igénylés vonatkozásában megvalósuló telepítés vagy vetés esetén legalább a 3. mellékletben meghatározott, hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa a zöldségnövény termesztés termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, és a minősített szaporítóanyag beszerzését a 19. § (1) bekezdése szerint igazolja, valamint
  - c) torma, spárga, menta, tárkony, rozmaring saját állományról való vegetatív szaporítással történő termesztése esetén, a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában a 3. melléklet szerinti, hektáronkénti minimális dugvány vagy tősarj felhasználásáról nyilatkozik, és a ténylegesen felhasznált mennyiséget a gazdálkodási naplóban rögzíti.
- (2) Termesztőberendezés alatti technológiával termesztett növények esetében a termesztőberendezés által lefedett teljes területet kell számításba venni a támogatható terület – 18. § (3) bekezdése szerinti – meghatározásánál.
- (3) Ugyanazon minősített szaporítóanyag felhasználása
- a) a vetőmagcélra termesztett vöröshagyma, lilahagyma, fokhagyma, póréhagyma, petrezselyem, pasztinák, sárgarépa, feketegyökér esetében a vetés vagy telepítés évét követő évig;
  - b) rebarbara, édeskömény, közönséges szurokfű, menta, tárkony, orvosi zsálya és citromfű esetében a vetés vagy telepítés évét követő hét évig;
  - c) spárga, rozmaring és kerti kakukkfű esetében a vetés vagy telepítés évét követő tizenegy évig igazolható.

17. Az ipari zöldségnövény termesztés támogatása

- 24. §** Az ipari zöldségnövény termesztés támogatásának igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a 7. melléklet szerinti növényt termeszt,
  - legalább a 7. melléklet szerinti hektáronkénti minimális mennyiségű szaporítóanyagot az általa az ipari zöldségnövény termesztés termeléséhez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, valamint a szaporítóanyag beszerzését a 19. § (1) bekezdése szerint igazolja, és
  - a növényállományt rendes növekedési feltételek mellett legalább a virágzás kezdetéig megőrzi.

18. Az ipari olajnövény termesztés támogatása

- 25. §** Az ipari olajnövény termesztés támogatásának igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a 8. melléklet szerinti növényt termeszt,
  - legalább a 8. melléklet szerinti, hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa az ipari olajnövény termesztés termeléséhez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, a szaporítóanyag beszerzését a 19. § (1) bekezdése szerint igazolja, és
  - a növényállományt rendes növekedési feltételek mellett legalább a virágzás kezdetéig megőrzi.

19. Az extenzív gyümölcsstermesztés támogatása

- 26. §** (1) Az extenzív gyümölcsstermesztés támogatás igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult,
- aki vagy amely a 4. melléklet szerinti telepített növényt termeszt,
  - akinek vagy amelynek a támogatási kérelemmel érintett homogén ültetvénye eléri a 4. melléklet C oszlopában meghatározott telepítéskori, hektáronkénti minimális tőszámot,
  - aki vagy amely az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napján az alábbi feltételek közül bármely kettőt teljesíti:
    - a telepített ültetvény a 4. melléklet szerinti maximális életkort nem haladja meg,
    - fix, telepített öntözés megléte,
    - telepített ültetvény esetében legalább 85%-os tőszámbaállottság, és
  - aki vagy amely a b) és c) pontban foglalt feltételek teljesítéséről nyilatkozik.
- (2) A földművelésügyi igazgatási hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal a mezőgazdasági termelő, vagy a mezőgazdasági termelő egységes kérelme alapján a Kincstár legkésőbb tárgyév június 30-áig megküldött megkeresésére, a megkereséstől számított hatvan napon belül az (1) bekezdés b) és c) pontjában foglaltokról hatósági bizonyítványt állít ki, amelyet egyidejűleg megküld a mezőgazdasági termelő és a Kincstár részére.
- (3) A (2) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvány tartalmazza
- a terület azonosító adatait a tárgyévi egységes kérelemben meghatározottak szerint, blokkazonosító, tábla sorszám, helyrajzi szám, területnagyság megadásával,
  - az ültetvény fajának, tőszámának (db/ha) meghatározását,
  - az ültetvény korát,
  - a tőszámbaállottság mértékét, valamint
  - a fix, telepített öntözés meglétét.
- (4) A földművelésügyi igazgatási hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott feltételek fennállását igazoló hatósági bizonyítvány kiállításánál megkereséssel fordulhat a mezőgazdasági termelőhöz, a Kincstárhoz, az ingatlanügyi hatóságként eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalhoz, valamint a NÉBIH-hez, továbbá figyelembe veszi
- a (3) bekezdés szerinti adatok megállapítása érdekében az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 14. §-ában meghatározott adatokat;
  - az ültetvényről készített egy éven belüli ápolási jegyzőkönyvet, a telepítés évében a származási dokumentációt, valamint a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben tárolt adatokat;
  - az (1) bekezdés c) pont cb) alpontjában meghatározott feltétel vonatkozásában a támogatás évére érvényes vízjogi üzemeltetési engedélyt, a létesítményre vonatkozó vízjogi létesítési engedélyt vagy a műszaki átadás dokumentációját;

- d) a kötelezően elvégzendő – a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara falugazdász-hálózatának bevonásával is teljesíthető – helyszíni szemle adatait, ha
- da) a szükséges adatok nem állnak a földművelésügyi igazgatási hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal rendelkezésére, vagy
- db) a hatósági bizonyítvány kiállítását megelőző egy éven belül az adott táblán nem folytattak le hatósági helyszíni szemlét.
- (5) A hektáronkénti minimális tőszám meghatározásánál a telepítési engedélyben vagy telepítési bejelentésben meghatározott tőszámot kell figyelembe venni. Ha ez az adat nem áll rendelkezésre, akkor a (2) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvány kiállításakor a területen meghatározó térállás szerint számított tőszámot kell figyelembe venni.
- (6) A Kincstár az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesítéséről
- a) a (2) bekezdés szerinti hatósági bizonyítványban rögzített adatok alapján dönt, ha az általa lefolytatott ellenőrzések alapján a megállapított hasznosítás megegyezik a mezőgazdasági termelő által bejelentett hasznosítással, vagy
- b) az általa lefolytatott helyszíni ellenőrzés eredménye alapján dönt, ha az általa lefolytatott ellenőrzések alapján a megállapított hasznosítás eltér a mezőgazdasági termelő által bejelentett hasznosítástól.

20. Az intenzív gyümölcsstermesztés támogatása

- 27. §** (1) Intenzív gyümölcsstermesztés támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult,
- a) aki vagy amely teljesíti a 26. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti feltételeket,
- b) akinek, vagy amelynek támogatási kérelemmel érintett homogén ültetvénye eléri a 4. melléklet D oszlopában meghatározott telepítéskori, hektáronkénti minimális tőszámot és
- c) aki vagy amely a b) pontban és a 26. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesítéséről nyilatkozik.
- (2) A 26. § az intenzív gyümölcsstermesztés támogatása igénybevételére azzal az eltéréssel alkalmazandó, hogy a 26. § (1) bekezdés b) pontja helyett e § (1) bekezdés b) pontját kell érteni.

21. A szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása

- 28. §** (1) A szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a) a 9. melléklet szerinti növényt termeszt,
- b) szója, lóbab, édes csillagfürt termesztése esetén 1 t/ha, szárazborsó, csicseriborsó, takarmányborsó, mezei borsó termesztése esetén 2 t/ha minimális hozamot igazoltan elér, és
- c) legalább a 9. melléklet szerinti hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyagot az általa a szemes fehérjetakarmány-növény termesztés termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, a minősített szaporítóanyag beszerzését a 19. § (1) bekezdése szerint igazolja, illetve
- d) mezei borsó termesztése esetén a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában a 9. melléklet szerinti, hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyag felhasználásáról nyilatkozik, a felhasznált mennyiséget a gazdálkodási naplóban rögzíti.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti minimális hozam meglétét – a gazdálkodási napló mellett – a mezőgazdasági termelő az általa a szemes fehérjetakarmány-növény termesztésének támogatására jogosult területen termelt szemes fehérjetakarmány-növények
- a) betárolása esetén a 11. melléklet szerinti tárolási naplóval vagy a tárolást és a betárolt mennyiséget igazoló egyéb dokumentummal, illetve
- b) a betakarítást követő két héten belüli értékesítés esetén számlával vagy felvásárlási jeggyel igazolja.

22. A szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása

- 29. §** (1) A szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely
- a 10. melléklet szerinti növényt termeszt,
  - az igénylés évét megelőző évben megvalósult őszi, illetve a tárgyévben megvalósult tavaszi telepítés vagy felülvetés esetén a 10. melléklet szerinti tömegű hektáronkénti minimális minősített szaporítóanyagot, vagy a minimális csíraszámot biztosító mennyiségű szaporítóanyagot az általa a szálas fehérjetakarmány-növény termesztés termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában használ, és a minősített szaporítóanyag beszerzését a 19. § (1) bekezdése szerint igazolja, és
  - a többéves művelésre alkalmas kultúra a támogatási kérelemében bejelentett tábla legalább 80%-án összefüggő állományként jelen van.
- (2) A szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatás igénybevételének további feltétele, hogy
- a fehérjetakarmány-növény állományban a 10. mellékletben önállóan – nem keverék formájában – nevesített fajok keveréken belüli vetőmag aránya meghaladja az 50%-ot,
  - a mezőgazdasági termelő
    - az igénylés évét megelőző évben megvalósult őszi vagy a tárgyévben megvalósult tavaszi telepítés vagy felülvetés esetén a két- vagy többéves művelésre alkalmas kultúrák vonatkozásában a támogatásigénylés első évében augusztus 1-jéig egyszeri vagy
    - ha az állomány már többévesnek minősül, illetve a támogatás igénylésének a további éveiben tárgyév július 1-jéig legalább kétszeri kaszálást végezzen, és
  - ha a Legány-féle keverék, a Borsós napraforgó-csalamádé, a Borsós kukoricacsalamádé és a Rozsos szöszösbükköny termesztése tekintetében a 10. melléklet szerinti minimum értékeknél valamely komponense magasabb mennyiséget tartalmaz, abban az esetben is biztosítani kell, hogy a fehérjenövény komponens aránya ne csökkenjen 50% alá.
- (3) A 10. melléklet szerinti keverék (a továbbiakban: keverék) esetében a telepítés évét követő évben támogatható a keverék összetevőjéből fennmaradó növénykultúra. Támasztónövény alkalmazása esetében keverékként kell igényelni a növénykultúrát, és a keverékekben felhasznált támasztónövények szaporítóanyag beszerzését a mezőgazdasági termelő a 19. § (1) bekezdése szerint igazolja. A keverék fűféléit nem tartalmazhat.
- (4) A szálas fehérjenövény termesztés támogatására bejelentett tábla teljes területének felülvétele új telepítésnek minősül.
- (5) Ha a mezőgazdasági termelő olyan tábla után nyújt be szálas fehérjetakarmány-növény termesztésre vonatkozó támogatási kérelmet, amelyen azonos kultúrához tartozó növény szaporítóanyagával tárgyévben felülvetés valósul meg, akkor a támogatási kérelemben a felülvétellel érintett teljes terület tényleges vagy várható nagyságát számszerűen meg kell jelölnie.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

23. Hatálybalépés

- 30. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

24. Az Európai Unió jogának való megfelelés

- 31. §** Ez a rendelet
- a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  - a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,

- c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- d) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173 bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

**Az egyes termeléshez kötött közvetlen támogatási jogcímekre vonatkozó
2023–2027. évi támogatási keretösszegek és fajlagos minimum és maximum értékek (euró)**

1.	A Támogatási jogcím megnevezése	2023–2026. év			2027. év		
		B Keretösszeg, euró	C Fajlagos minimum, euró	D Fajlagos maximum, euró	E Keretösszeg, euró	F Fajlagos minimum, euró	G Fajlagos maximum, euró
3.	Anyatehéntartás	34 631 327,25	111,96	174,94	31 953 864,15	103,30	161,41
4.	Hízottbika	5 061 180,70	40,76	65,22	4 670 068,30	37,61	60,18
5.	Tejhasznú tehéntartás	68 274 257,17	237,74	396,24	62 993 066,01	219,35	365,59
6.	Anyajuhtartás	21 767 730,60	24,16	35,53	20 082 684,60	22,29	32,78
7.	Cukorrépa termesztés	7 915 693,20	424,52	881,70	7 303 512,00	391,69	813,51
8.	Rizstermesztés	1 979 171,48	582,75	874,13	1 825 905,51	537,62	806,44
9.	Ipari zöldségnövény termesztés	15 619 889,00	260,44	390,66	14 411 752,60	240,30	360,44
10.	Zöldségnövény termesztés	6 455 314,80	180,92	289,48	5 956 508,40	166,94	267,11
11.	Ipari olajnövény termesztés	740 499,63	76,71	142,47	683 470,55	70,81	131,50
12.	Extenzív gyümölcsstermesztés	6 063 331,33	143,54	191,39	5 594 201,55	132,44	176,58
13.	Intenzív gyümölcsstermesztés	6 653 919,68	280,11	429,50	6 139 037,28	258,44	396,27
14.	Szemes fehérjetakarmány-növény termesztés	15 962 772,76	163,01	302,73	14 728 908,76	150,41	279,33
15.	Szálas fehérjetakarmány-növény termesztés	10 985 262,30	44,92	77	10 134 448,00	41,44	71,04

2. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A húshasznúnak nem minősülő szarvasmarhafajták jegyzéke

A	
1.	Megnevezés
2.	Angler Rotvieh (Angeln)
3.	Armoricaïne
4.	Ayrshire
5.	Black and White Friesian
6.	Bretonne pie noire
7.	British Friesian
8.	Črno-bela
9.	Czarno-biała
10.	Czerwono-biała
11.	Deutsche Schwarzbunte
12.	Dutch Black and White
13.	Estonian Holstein
14.	Estonian Native
15.	Estonian Red
16.	Française frisonne pie noire (FFPN)
17.	Fries-Hollands (FH)
18.	Friesian-Holstein
19.	Frisona española
20.	Frisona Italiana
21.	German Red and White
22.	German Red
23.	Groninger Blaarkop
24.	Guernsey
25.	Holstein Black and White
26.	Holstein
27.	Itäsuomenkarja
28.	Jersey
29.	Länsisuomenkarja
30.	Lithuanian Red
31.	Magyar Holstein-Friz
32.	Malkeborhorn
33.	Pohjoissuomenkarja
34.	Red and White Friesian
35.	Red Holstein
36.	Reggiana
37.	Rød dansk mælkerace (RMD)
38.	Schwarzbunte Milchrasse (SMR)
39.	Sortbroget dansk mælkerace (SDM)
40.	Valdostana Nera
41.	Zwartbonten van België / pie noire de Belgique

A zöldségnövények jegyzéke, valamint minimális hektáronkénti vetőmag, palánta, hagyma, tősarj és dugvány értékei

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Szántóföldi termesztés esetén						Hajtatás esetén	A fajta feltüntetése a szaporítóanyag igazolásán szükséges (igen/nem)	A növény megőrzése a virágzás kezdetéig (igen/nem)
2.			Minimum vetőmag db/hektár	Ezermagtömeg gramm	Minimum hagyma, fokhagyma-gerezd db/hektár	Minimum dugvány, vagy tősarj db/hektár	Minimum palánta db/hektár	Minimum gumó kg/hektár	Minimum palánta db/hektár		
3.	Görögdinnye, tökre oltott görögdinnye	Citrullus lanatus	2 500	45	–	–	2 300	–	–	igen	igen
4.	Sárgadinnye, tökre oltott sárgadinnye	Cucumis melo	2 500	30	–	–	2 300	–	–	igen	igen
5.	Karfiol	Brassica oleracea convar. botrytis	35 000	4	–	–	30 000	–	–	igen	nem
6.	Brokkoli	Brassica cretica convar. botrytis provar. italica	35 000	4	–	–	30 000	–	–	igen	nem
7.	Bimbóskel	Brassica oleracea convar. gemmifera	35 000	4	–	–	30 000	–	–	igen	nem
8.	Fejes káposzta	Brassica oleracea convar. capitata provar. capitata	30 000	4	–	–	27 000	–	–	igen	nem
9.	Kelkáposzta	Brassica oleracea convar. bullata	30 000	4	–	–	27 000	–	–	igen	nem
10.	Vöröskáposzta	Brassica oleracea convar. capitata var. rubra	30 000	4	–	–	27 000	–	–	igen	nem
11.	Karalábé	Brassica oleracea convar. acephala var. gongylodes	50 000	4	–	–	45 000	–	–	igen	nem
12.	Kínai kel	Brassica pekinensis	56 500	4	–	–	50 000	–	–	igen	nem
13.	Zeller	Apium graveolens	72 000	0,8	–	–	60 000	–	–	igen	nem

14.	Póréhagyma	Allium porrum	350 000	4	260 000	-	-	-	-	igen	nem
15.	Fokhagyma (tavaszi és őszi vetésű)	Allium sativum	-	-	200 000	-	-	-	-	igen	nem
16.	Csemegehagyma, lilahagyma, vöröshagyma (tavaszi és őszi vetésű)	Allium cepa (Allium Fitulosum)	800 000	4	600 000	-	-	-	-	igen	nem
17.	Metéltőhagyma	Allium schoenoprasum	1 000 000	2	-	-	-	-	-	igen	nem
18.	Fejessaláta	Lactuca sativa	56 500	1	-	-	50 000	-	40 000	igen	nem
19.	Endívia	Cichorium endivia	56 500	2	-	-	50 000	-	40 000	igen	nem
20.	Spárga	Asparagus officinalis	17 000	20	-	15 000	-	-	-	igen	nem
21.	Petrezselyem	Petroselinum crispum	800 000	1,5	-	-	-	-	-	igen	nem
22.	Rebarbara	Rheum rhabarbarum	12 000	10	-	-	10 000	-	-	igen	nem
23.	Édeskömény	Foeniculum vulgare	250 000	7	-	-	-	-	-	nem	nem
24.	Paradicsom	Lycopersicon esculentum	34 000	1,8	-	-	30 000	-	20 000	igen	igen
25.	Uborka	Cucumis sativus	30 000	30	-	-	27 000	-	11 000	igen	igen
26.	Padlizsán (tojásgyümölcs)	Solanum melongena	30 000	4	-	-	27 000	-	22 000	igen	igen
27.	Főzőtök, spárgatök	Cucurbita pepo var. Fastigata	5 500	150	-	-	5 000	-	-	igen	igen
28.	Sütőtök	Cucurbita maxima var. maxima	5 500	340	-	-	5 000	-	-	igen	igen
29.	Káposztatök	Cucurbita pepo var. Fastigata	5 500	200	-	-	5 000	-	-	igen	igen
30.	Csillagtök/patiszon	Cucurbita pepo convar. patissoniana	15 000	100	-	-	8 000	-	-	igen	igen
31.	Cukkini	Cucurbita pepo convar. giromontiina	30 000	120	-	-	25 000	-	-	igen	igen
32.	Paprika	Capsicum annuum	48 000	11	-	-	44 000	-	22 000	igen	igen
33.	Fűszerpaprika	Capsicum annuum var. longum	50 000	8	-	-	44 000	-	-	igen	igen

34.	Sárgarépa	<i>Daucus carota</i> subsp. <i>sativus</i>	800 000	1,5	-	-	-	-	-	igen	nem
35.	Cékla	<i>Beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>	500 000	14	-	-	-	-	-	igen	nem
36.	Feketegyökér	<i>Scorzonera hispanica</i>	800 000	14	-	-	-	-	-	igen	nem
37.	Retek	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>sativus</i>	200 000	10	-	-	-	-	-	igen	nem
38.	Torma	<i>Armoracia rusticana</i>	-	-	-	25 000	-	-	-	igen	nem
39.	Pasztinák	<i>Pastinaca sativa</i>	800 000	4	-	-	-	-	-	igen	nem
40.	Borsmustár (rukkola)	<i>Eruca sativa</i>	1 875 000	0,8	-	-	850 000	-	-	igen	nem
41.	Menta	<i>Mentha piperita</i>	-	-	-	55 000	-	-	-	nem	nem
42.	Citromfű	<i>Melissa officinalis</i>	80 000	0,6	-	-	55 000	-	-	nem	nem
43.	Bazsalikom	<i>Ocimum basilicum</i>	80 000	1,5	-	-	55 000	-	-	nem	nem
44.	Kerti kakukkfű	<i>Thymus vulgaris</i>	80 000	0,25	-	-	55 000	-	-	nem	nem
45.	Orvosi zsálya	<i>Salvia officinalis</i>	70 000	7,5	-	-	45 000	-	-	nem	nem
46.	Rozmaring	<i>Rozmarinus officinalis</i>	70 000	0,9	-	30 000	30 000	-	-	nem	nem
47.	Tárkony	<i>Artemisia dracunculus</i>	-	-	-	55 000	-	-	-	nem	nem
48.	Majoranna	<i>Origanum majorana</i>	80 000	0,2	-	-	55 000	-	-	nem	nem
49.	Közönséges szurokfű	<i>Origanum vulgare</i>	65 000	0,1	-	-	45 000	-	-	nem	nem
50.	Sóska	<i>Rumex rugosus</i>	2 000 000	-	-	-	-	-	-	igen	nem
51.	Spenót	<i>Spinacia oleracea</i>	850 000	-	-	-	-	-	-	igen	nem
52.	Szárzabab ¹	<i>Phaseolus vulgaris</i>	250 000	-	-	-	-	-	-	igen	igen
53.	Zöldbab, futóbab	<i>Phaseolus vulgaris</i>	250 000	-	-	-	-	-	-	igen	igen
54.	Pattogatni való kukorica	<i>Zea mays</i> convar. <i>mikrosperma</i>	60 000	-	-	-	-	-	-	igen	igen
55.	Csicsóka	<i>Helianthus tuberosus</i>	-	-	-	-	-	500	-	igen	igen

Megjegyzés: ¹ A vetőmag-minősítésnél a zöldbabra vonatkozó szaporítóanyag-előírásoknak kell megfelelni.

4. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A gyümölcsök jegyzéke, valamint minimális hektáronkénti tőszámának és az ültetvény maximális életkorának értéke

	A	B	C	D	E
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Extenzív ültetvény minimum tő/hektár	Intenzív ültetvény minimum tő/hektár	Maximális életkor
2.	Földieper (szamóca)	Fragaria × ananassa	–	40 000	2 év
3.	Ribiszke	Ribes rubrum	3 000	4 700	10 év
4.	Egyéb ribiszke	Ribes nigrum	3 000	4 700	10 év
5.	Málna	Rubus idaeus	5 000	9 000	10 év
6.	Piszke, Piszke törzses oltvány	Ribes uva-crispa	3 000	4 700	10 év
7.	Szeder	Rubus idaeus	1 500	–	10 év
8.	Tüske nélküli szeder	Rubus rusticanus var. inermis	1 500	–	10 év
9.	Homoktövis	Hippophae (Elaeagnus) rhamnoides	800	990	15 év
10.	Fekete bodza	Sambucus nigra	500	600	15 év
11.	Alma	Malus domestica	400	1 300	20 év
12.	Körte	Pyrus communis	400	1 000	25 év
13.	Birs	Cydonia oblonga	400	500	20 év
14.	Őszibarack, Nektarin	Prunus persica	400	660	20 év
15.	Kajszibarack (sárgabarack)	Prunus armeniaca	280	400	20 év
16.	Meggy	Prunus cerasus	280	660	20 év
17.	Cseresznye	Prunus subg. Cerasus	280	660	20 év
18.	Szilva	Prunus subgenus Prunus	400	660	20 év
19.	Naspolya	Mespilus germanica	400	–	20 év
20.	Dió	Juglans regia	100	200	50 év
21.	Mogyoró	Corylus sp.	400	410	20 év
22.	Mandula	Prunus amygdalus	400	410	20 év
23.	Szelídgesztenye	Castanea sativa	100	200	50 év
24.	Áfonya	Vaccinium corymbosum	–	2 000	10 év
25.	Berkenye	Aronia melanocarpa	1 400	–	10 év
26.	Csipkebogyó	Rosa canina	1 500	–	15 év
27.	Kivi	Actinidia deliciosa		400	25 év
28.	Datolyaszilva	Diospyros kaki	270	660	20 év
29.	Közönséges füge	Ficus carica	330	625	25 év

5. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A rizs minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C	D
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag darab/hektár	Ezermagtömeg gramm
2.	Rizs	Oryza sativa	270 000	15

6. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A cukorrépa minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag darab/hektár
2.	Cukorrépa	Beta vulgaris	100 000

7. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az ipari zöldségvények jegyzéke és minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C	D
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag darab/hektár	Ezermagtömeg gramm
2.	Zöldborsó (tavaszi, őszi)	Pisum sativum	900 000	80
3.	Cukorborsó	P. sativum L. ssp. sativum convar. saccharatum	900 000	80
4.	Csemegekukorica	Zea mays convar. saccharata	55 000	80

8. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az ipari olajnövények jegyzéke és minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C	D	E
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Szántóföldi termesztés esetén		
2.			Minimum vetőmag db/hektár	Ezermagtömeg gramm	Minimum palánta db/hektár
3.	Olajtők	Cucurbita pepo ssp. styrica	5500	200	5000

9. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A szemes fehérjetakarmány-növények jegyzéke és minimális hektáronkénti vetőmag értékei

	A	B	C
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag kg/hektár
2.	Szójabab	Glycine max	70
3.	Lóbab (disznóbab)	Vicia faba	170
4.	Fehérvirágú édes csillagfürt (takarmány célra)	Lupinus albus	100
5.	Sárgavirágú édes csillagfürt (takarmány célra)	Lupinus luteus	100
6.	Kék virágú édes csillagfürt (takarmány célra)	Lupinus angustifolius	100
7.	Fehérvirágú édes csillagfürt	Lupinus albus	100
8.	Kékvirágú édes csillagfürt	Lupinus angustifolius	100
9.	Sárgavirágú édes csillagfürt	Lupinus luteus	100
10.	Szárazborsó (sárgaborsó)	Pisum sativum ssp. sativum convar. sativum	100
11.	Csicseriborsó	Cicer arietinum	80
12.	Tavaszi takarmányborsó	Pisum sativum	170
13.	Őszi takarmányborsó	Pisum sativum	100
14.	Mezei borsó	Pisum arvense	100

10. melléklet a 17/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A szálas fehérjetakarmány-növények jegyzéke, valamint minimális hektáronkénti vetőmag, palánta és gumó értékei

	A	B	C	D	E	F
1.	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Minimum vetőmag kg/hektár	Minimum csíraszám db/hektár	Minimum palánta db/hektár	Minimum gumó kg/hektár
2.	Lucerna, Lucerna erjesztett takarmány, Lucerna zöldtakarmány*	Medicago sativa	15	–	–	–
3.	Komlós lucerna*	Medicago lupulina	15	–	–	–
4.	Sárkerep lucerna*	Medicago falcata	15	–	–	–
5.	Tarkavirágú lucerna*	Medicago x. varia	15	–	–	–
6.	Lucerna* (vetőmag célra)	Medicago sativa	8			
7.	Bíborhere	Trifolium incarnatum	10	–	–	–
8.	Fehérhere*	Trifolium repens	6	–	–	–
9.	Korcshere (svédhere)*	Trifolium hybridum	6	–	–	–
10.	Vöröshere*	Trifolium pratense	10	–	–	–

11.	Alexandriai here	Trifolium alexandrinum	10	-	-	-
12.	Legány-féle keverék (pannon- vagy szöszösbükköny, rozs, búza, árpa vagy bíborhere keverék)	Vicia pannonica / Vicia villosa + Triticum aestivum / Secale cereale + Trifolium incarnatum	búza vagy rozs: 60, szöszösbükköny vagy pannonbükköny: 80 és bíborhere: 20	-	-	-
13.	Borsós kukoricacsalamádé**	Pisum sativum + Zea mays conv. Vulgaris	-	borsó: 600 000 kukorica: 400 000	-	-
14.	Borsós napraforgó-csalamádé	Pisum sativum + Helianthus annuus	120 kg borsó + 25 kg napraforgó	borsó: 600 000 napraforgó: 400 000	-	-
15.	Szarvaskerep*	Lotus corniculatus	14	-	-	-
16.	Takarmánybaltacim*	Onobrychis viciifolia	hámozott vetőmagból 95 kg hámozatlanból 145 kg	-	-	-
17.	Takarmánybükköny (tavaszi bükköny)	Vicia sativa L.	30	-	-	-
18.	Szöszösbükköny*	Vicia villosa	30	-	-	-
19.	Pannonbükköny*	Vicia pannonica	30	-	-	-
20.	Rozsos szöszösbükköny	Secale cereale + Vicia villosa	60 kg rozs + 105 kg szöszösbükköny	rozs: 2 000 000 szöszösbükköny: 3 000 000	-	-
21.	Szilfium*	Silphium perfoliatum	-	-	20 000	-
22.	Keleti kecskeruta*	Galega orientalis	12	-	-	-
23.	Lósóska	Rumex acetosella	40	-	-	-
24.	Szegletes lednek	Lathyrus sativus	160	100 000	-	-

Megjegyzés:

* Többéves művelésre alkalmas kultúra.

** A keverék tömegértékének meghatározása során a Pisum sativum 117 g/ezer mag, a Zea mays conv. vulgaris esetében 250 g/ezer mag értékkel kell számolni.

Tárolási napló

Név:			Cím:				Kincstár ügyfélaazonosító-szám:				Év:		
Megnevezés, méret, minőség:							Nyilvántartási szám:				Oldalszám:		
A Főkönyvi számla száma (szükség esetén):			Termékjegyzékszám:				Raktár elhelyezése:						
Készlet legkisebb:			Növekedés				Csökkenés				Készlet Tétel		
legnagyobb:													
20__	Bizonylatszám	Mozgásnem	Megjegyzés	bevétel	átvétel	visszavétel	egyéb	bevétel	átvétel	visszavétel	egyéb		sorszám
Kelt			Áthozat										
Dátum:			Átvitel										
Cégszerű aláírás													

**Az agrárminiszter 18/2023. (IV. 19.) AM rendelete
az Európai Mezőgazdasági Garanciaalpból finanszírozott közvetlen támogatások igénybevételéhez
kapcsolódó aktív mezőgazdasági termelői minőség követelményeiről**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** E rendelet alkalmazásában
- a) *FELIR*: az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 38/A. §-a szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer;
  - b) *közvetlen támogatás*:
    - ba) a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatás,
    - bb) a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás,
    - bc) a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott kiegészítő jövedelemtámogatás,
    - bd) a termeléstől függő jövedelemtámogatás, valamint
    - be) az agro-ökológiai program keretében nyújtott jövedelemtámogatás;
  - c) *mezőgazdasághoz köthető egyéb szervezet*: az a jogi személyiséggel rendelkező, nem gazdasági haszonszerzés céljából létrehozott szervezet, amelynek a létesítő okiratában a mezőgazdasági tevékenység, a mezőgazdasággal kapcsolatos ismeretterjesztés, illetve a mezőgazdasággal kapcsolatos tudományos tevékenység szerepel.
- 2. §** Közvetlen támogatásra az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely aktív mezőgazdasági termelőnek minősül.
- 3. §**
- (1) A természetes személy mezőgazdasági termelő aktív mezőgazdasági termelőnek minősül.
  - (2) Aktív mezőgazdasági termelőnek kell tekinteni azon jogi személyt, amely az Európai Mezőgazdasági Garanciaalpból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja szerinti kérelmet nyújt be, és
    - a) az alapján legalább 10 hektár – az Egységes kérelem rendelet 1. § 70. pontja szerinti – támogatható területtel rendelkezik, vagy
    - b) a FELIR-ben az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer működéséről szóló 578/2020. (XII. 14.) Korm. rendelet 1. melléklet 1–5., 14., 37., 39. és 46. pontja szerinti, FELIR azonosító köteles tevékenysége aktív státuszban van nyilvántartva.
  - (3) Aktív mezőgazdasági termelőnek minősül
    - a) a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 10. §-a szerinti egyházi jogi személy,
    - b) a helyi önkormányzat,
    - c) a köznevelési intézmény, szakképző intézmény, felsőoktatási intézmény, felnőttképző intézmény,
    - d) a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 3. alcíme szerinti szociális szövetkezet, valamint
    - e) a mezőgazdasághoz köthető egyéb szervezet,amely az Egységes kérelem rendelet 2. § (1) bekezdés b)–f) pontja szerinti kérelmet nyújt be.
  - (4) Ha a (2) bekezdés b) pontja szerinti mezőgazdasági termelő aktív mezőgazdasági termelői minősége tekintetében kétség merül fel, a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) a mezőgazdasági tevékenység végzését hivatalból indított eljárás keretében ellenőrzi.
  - (5) A (4) bekezdés szerinti ellenőrzés során a Kincstár vizsgálja
    - a) az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 47/B. §-a szerinti felügyeleti díj bevallásban szereplő elkülönített, mezőgazdasági tevékenységből adódó bevételt,
    - b) állattenyésztő esetében a tenyészetkód aktív státuszát, valamint
    - c) növénytermesztő esetében a gazdálkodási napló vezetését.

- (6) Ha jogi személy esetében a (2)–(5) bekezdés szerinti feltételek teljesülése nem állapítható meg, akkor az aktív mezőgazdasági termelői minőség a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló kormányrendeletben az egységes kérelem benyújtásának évét megelőző év tekintetében megállapított éves minimálbér adókedvezmények nélkül számított nettó összegének felét meghaladó, az egységes kérelem benyújtását megelőző évi mezőgazdasági árbevétellel is igazolható.
- (7) A (6) bekezdés szerinti mezőgazdasági árbevételt a Kincstár erre irányuló felszólítása esetén a jogi személy köteles – az annak alátámasztására a Kincstár honlapján közzétett közleményben meghatározott dokumentumok csatolásával – igazolni.

- 4. §** (1) A közvetlen támogatást igénylő mezőgazdasági termelő tekintetében az aktív mezőgazdasági termelői minőséget megalapozó valamennyi tény és adatot a Kincstár adminisztratív ellenőrzés keretében ellenőrzi.
- (2) A Kincstár a 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti mezőgazdasági termelő aktív mezőgazdasági termelői minőségét – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napjára vonatkozóan, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivaltól kapott adatok alapján ellenőrzi.

5. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

6. § Ez a rendelet a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (5) bekezdésének, valamint 18. cikk (1) bekezdésének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

Az agrárminiszter 19/2023. (IV. 19.) AM rendelete a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *egységes kérelem első alkalommal történő benyújtása*: az a naptári év, amelyben a fiatal mezőgazdasági termelői támogatást igénylő természetes személy első alkalommal adott be egységes területalapú támogatás vagy fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás igénylésére irányuló egységes kérelmet, és amelyet nem vont vissza, vagy amely esetében a Magyar Államkincstár hivatalból nem szüntette meg az eljárást;
2. *fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás*: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló AM rendelet alapján megállapított támogatás;
3. *fiatal mezőgazdasági termelő*: olyan – az alapszintű-jövedelemtámogatásnak az egységes kérelem keretében történő első benyújtásának napján –
  - a) 18. életévét betöltött, de 40. életévénél nem idősebb természetes személy, vagy
  - b) egy vagy több, az a) alpont szerinti személy tényleges és hosszú távú ellenőrzése alatt álló jogi személy,
 aki vagy amely mezőgazdasági üzem vezetőjeként először hoz létre mezőgazdasági üzemet, és aki vagy amely mezőgazdasági tevékenységét az előző naptári évi egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszakának utolsó napját követően kezdte meg;
4. *szavazati jogok többsége*: a 3. pont b) alpontja szerinti jogi személyben a fiatal mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú távú ellenőrzését biztosító szavazatok összessége, amelybe beleszámít
  - a) a fiatal mezőgazdasági termelő saját szavazata,
  - b) az a) alpont szerinti szavazaton kívül
    - ba) szövetkezetnek nem minősülő jogi személyben szintén vezető tisztségviselőnek minősülő, a fiatal mezőgazdasági termelőnél egyenként több szavazattal nem rendelkező, önállóan közvetlen támogatásra jogosult mezőgazdasági termelőnek minősülő természetes személy vagy személyek szavazata vagy
    - bb) szövetkezet esetében a szintén vezető tisztségviselőnek minősülő, mezőgazdasági termeléssel összefüggő személyes közreműködést végző tagok szavazata, valamint
  - c) azon természetes személy szavazata, aki a jogi személyben szintén vezető tisztségviselőnek minősül, a fiatal mezőgazdasági termelőnél nem rendelkezik több szavazattal, és közvetlen támogatásra jogosult mezőgazdasági termelőnek minősülő más jogi személyben vagy személyekben maga is tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorol;
5. *tényleges és hosszú távú ellenőrzés*: a jogi személyben vezető tisztségviselőnek minősülő fiatal mezőgazdasági termelő olyan irányítási, valamint a haszon és a pénzügyi kockázatok tekintetében történő döntés meghozatalára vonatkozó jogköre, amelyet a szavazati jogok többsége biztosít számára.

2. § (1) A fiatal mezőgazdasági termelői támogatás (a továbbiakban: támogatás) évente, elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül, az egységes kérelem benyújtásával igényelhető.
- (2) A támogatást igénybe veheti az a mezőgazdasági termelő is, aki
  - a) a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló 11/2015. (III. 13.) FM rendelet [a továbbiakban: 11/2015. (III. 13.) FM rendelet] szerinti támogatásban részesült,
  - b) megfelel a (4) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti feltételeknek, és
  - c) jogi személy esetében a tényleges és hosszú távú ellenőrzés az egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napján fennáll.

- (3) A (2) bekezdés szerinti mezőgazdasági termelő esetében az 1. § 3. pont a) alpontja szerinti alsó korhatárt nem kell alkalmazni.
- (4) A támogatás igénybevételének feltétele, hogy a támogatást igénylő
- a) az e rendelet szerinti kérelem első alkalommal történő benyújtásakor
    - aa) nyilatkozzon arról, hogy első alkalommal nyújt be egységes kérelmet, vagy jogi személy esetén arról, hogy a jogi személy tényleges és hosszú távú ellenőrzését ellátó természetes személy semmilyen gazdálkodási formában nem nyújtott be egységes kérelmet,
    - ab) nyilatkozzon a saját kockázatra folytatott tényleges mezőgazdasági tevékenység megkezdésének időpontjáról, amely nem lehet korábbi, mint a legalább korlátozottan cselekvőképessé válásának napja,
    - ac) rendelkezzen az 1. melléklet szerinti végzettséggel, külföldön szerzett végzettség esetén a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény szerint elismert vagy honosított, az 1. melléklet szerinti szakképesítéssel vagy végzettséggel, vagy igazoljon legalább az (5) bekezdés szerinti, a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó foglalkoztatási, szerződéses vagy őstermelők családi gazdaságban tagi jogviszonyt (a továbbiakban: gyakorlati tevékenység), továbbá
  - b) az egységes kérelemben nyilatkozzon
    - ba) arról, hogy milyen gazdálkodási formában folytatja a mezőgazdasági tevékenységét, és
    - bb) jogi személyként történő igénylés esetén arról, hogy az igénylő a mezőgazdasági üzem vezetője, és ezen tevékenysége során tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorol.
- (5) Gyakorlati tevékenység esetében a kérelem beadási időszak első napjához viszonyítva visszamenőleg számítva összesen – egybefüggően vagy több részletben, akár megszakításokkal – 730 foglalkoztatásban, teljes munkaidőben töltött napot vagy azzal legalább megegyező foglalkoztatásban töltött időt kell igazolni.
- (6) A teljes munkaidőtől eltérő foglalkoztatás esetében a foglalkoztatásban töltött időtartamot teljes munkaidőben történő foglalkoztatásra kell átszámítani.
- (7) A (2) bekezdés szerinti támogatásigényléskor gyakorlati tevékenységnek fogadható el a 11/2015. (III. 13.) FM rendelet alapján megítélt támogatás úgy, hogy minden egyes, a 11/2015. (III. 13.) FM rendelet alapján jóváhagyott támogatási kérelem 365 foglalkoztatásban töltött napnak számít.
- (8) Egyszerűsített foglalkoztatás keretében szerzett szakmai gyakorlat esetében minden foglalkoztatásban töltött nap – függetlenül a napi óraszámától – 1 napnak számít.
- (9) Gyakorlati tevékenység e rendelet szerinti támogatás vonatkozásában akkor ismerhető el, ha arról a támogatást igénylő számára a foglalkoztatója, megbízója vagy az őstermelők családi gazdaságának képviselője igazolást (a továbbiakban: igazolás) állít ki, amelyet az egységes kérelemhez csatolni kell. Az igazolás tartalmazza
- a) az igazolást kiállító nevét, lakóhelyét vagy székhelyét, adószámát vagy adóazonosító jelét, cégszerű aláírását,
  - b) a mezőgazdasági őstermelő élelmiszerláncról és hatósági ellenőrzésről szóló törvény szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer azonosító számát és tevékenységazonosítóját és
  - c) az igénylő nevét, születési idejét, anyja nevét, lakcímét, társadalombiztosítási azonosító jelét, munkakörét, a munkavégzés kezdeti és szükség szerint végső napját, a napi munkaórák számát, továbbá a munkavégzés helyét.
- (10) Az igazolás akkor fogadható el, ha a kiállító az igazolt időszak teljes időtartamára vonatkozóan olyan
- a) gazdasági társaságnak minősül, amelynek az igazolást kiállító Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere szerinti tevékenysége a 2. mellékletben, vagy
  - b) egyéni vállalkozónak vagy őstermelőnek minősül, amelynek az igazolást kiállító Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke szerinti tevékenysége a 3. mellékletben felsoroltak közé tartozik.
- (11) A (4) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti feltételt igazoló vonatkozó dokumentumot csak a támogatás iránti első alkalommal való benyújtásnak évében szükséges mellékelni. A Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) ezen dokumentumot más támogatási eljárások és támogatási felhívások elbírálása során is figyelembe veheti.
- (12) A Kincstár a (9) bekezdés szerinti igazolás adattartalmának az ellenőrzése során jogosult megkeresni a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőt és a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt.

- 3. §**
- (1) A támogatás igénybevételére jogosult az a támogatást igénylő tényleges és hosszú távú ellenőrzése alatt álló jogi személy is, amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll, feltéve, hogy a támogatás feltételeinek egyébként megfelel.
  - (2) Ha a fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatást az igénylő mint természetes személy és olyan jogi személy vagy több olyan jogi személy is igényli, amely vagy amelyek felett az igénylő a tényleges és hosszú távú ellenőrzést egyedül vagy az 1. § 4. pont b) és c) alpontja szerinti szavazatok figyelembevételével más mezőgazdasági termelővel együtt gyakorolja, a támogatás igénybevételére az jogosult, aki vagy amely a mezőgazdasági tevékenységét – a 6. § (1) bekezdése alapján – korábban kezdte meg.
  - (3) Ha a (2) bekezdés szerinti támogatást igénylők ugyanazon évben kezdték meg a mezőgazdasági tevékenységüket, a támogatás odaítélése a következő sorrendben történik:
    - a) a támogatást igénylő mint természetes személy,
    - b) jogi személy, amely fölött a tényleges és hosszú távú ellenőrzést az igénylő egyedül gyakorolja,
    - c) a b) ponton kívüli jogi személy esetében az a mezőgazdasági termelő, akit vagy amelyet az igénylő a Kincstár felhívására tett nyilatkozatában megjelöl.
  - (4) A (3) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozat benyújtásának feltétele, hogy a nyilatkozat megtételéig a nyilatkozatban meg nem jelölt összes igénylő visszavonja a támogatás iránti kérelmét.
  - (5) Az igénylő tényleges és hosszú távú ellenőrzésének a jogi személyben a fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás iránti kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napján fenn kell állnia.
  - (6) Ha a támogatási kérelmet jogi személy nyújtja be, akkor az első támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napjától a jogi személyben a tényleges és hosszú távú ellenőrzést az igénylőnek kell gyakorolnia.
  - (7) Egy igénylő adott évben csak egy támogatási kérelmet nyújthat be.
- 4. §**
- Jogi személy más jogi személy vagy több jogi személy általi ellenőrzése akkor valósul meg, ha
- a) vállalatcsoport esetében a tényleges és hosszú távú ellenőrzési jogokat az uralmi szerződés biztosítja, vagy
  - b) az ellenőrző jogi személy többségi befolyással bír, és az általa kijelölt vezető tisztségviselői feladatokat ellátó természetes személy maga a fiatal mezőgazdasági termelő.
- 5. §**
- (1) A támogatás forrása az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapnak az Európai Bizottság által meghatározott pénzügyi kerete.
  - (2) A támogatásra vonatkozó 2023–2027. évi támogatási keretösszegeket, valamint a legkisebb és legmagasabb fajlagos támogatási összegeket a 4. melléklet tartalmazza.
  - (3) A – közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 94. cikke szerinti árfolyamon – forintban kifejezett pénzügyi keretek összege és az előleg maximálisan kifizethető fajlagos összege az e rendelet szerinti támogatáshoz kapcsolódó támogatási összegekről szóló Nemzeti Irányító Hatóság által kiadott közleményben kerül meghatározásra.
  - (4) A támogatás összege a támogatást igénylő által bejelentett és a tárgyévben az ellenőrzések alapján megállapított, fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatásra jogosult – legfeljebb 300 hektár nagyságú – terület és az igénylők számára biztosított fajlagos támogatási összeg szorzata.
  - (5) A támogatás e rendelet szerinti kifizetés iránti kérelem benyújtásának első évétől kezdve legfeljebb öt évig nyújtható, amelyet a mezőgazdasági termelő legkésőbb a 2027. évi egységes kérelmében igényelhet.
  - (6) A 2. § (2) bekezdése szerinti igénylés esetén a támogatás a 11/2015. (III. 13.) FM rendelet 4. § (3) bekezdésében meghatározott időponttól számított öt éves időtartamra nyújtható.
- 6. §**
- (1) A mezőgazdasági tevékenység megkezdésének azt a legkorábbi időpontot kell tekinteni, amikor az e rendelet szerinti támogatást igénylő – jogi személy esetében a tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorló – fiatal mezőgazdasági termelő, vagy a fiatal mezőgazdasági termelő tényleges és hosszú távú ellenőrzése alatt álló bármely jogi személy mezőgazdasági tevékenységét saját kockázatára megkezdte.
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti tevékenység megkezdése dátumának a 2. § (4) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti nyilatkozat szerinti dátum vagy az alábbi időpontok közül a legkorábbi minősül:
    - a) az önálló őstermelői tevékenység nyilvántartásba vételének dátuma, feltéve, hogy az őstermelő mezőgazdasági tevékenységet végez,
    - b) az az időpont, amikor az egyéni vállalkozóként folytatott tevékenység esetében a 3. melléklet szerinti tevékenységek egyike bejegyzésre került fő- vagy melléktevékenységként,

- c) jogi személyek esetében a létesítő okirat elfogadásának időpontja, amely időponttól a tényleges és hosszú távú ellenőrzést az igénylő végzi, és a jogi személy tevékenységei között fő- vagy melléktevékenységként a 2. melléklet szerinti tevékenységek egyike a létesítő okiratba bejegyzésre került,
  - d) tevékenységét őstermelők családi gazdaságának (a továbbiakban: ÓCSG) tagjaként megkezdő őstermelő esetében
    - da) az ÓCSG képviselőjévé válás időpontja, feltéve, hogy az ÓCSG az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet 1. § 45. pontja szerinti mezőgazdasági tevékenységet végez, vagy
    - db) az az időpont, amikor az ÓCSG-ben a cselekvőképes őstermelő személyes közreműködésként, önálló gazdasági döntése alapján az ÓCSG tagjainak közreműködésével olyan mezőgazdasági tevékenység végzését kezdte meg, amelynek részben vagy egészben kockázatait viseli, hasznát élvezi, és így mezőgazdasági üzem vezetőjének tekinthető, vagy
  - e) ha mezőgazdasági tevékenység végzése tekintetében bármilyen támogatás iránti kérelmet vagy pályázatot nyújtott be a Kincstárhoz, akkor a benyújtás időpontja.
- (3) A családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény 19. § (3) bekezdés a) pontja szerinti őstermelő esetében – ellenkező nyilatkozat hiányában – a (2) bekezdés d) pontja szerinti valamely esemény bekövetkezését megelőzően nem tekinthető a mezőgazdasági tevékenység megkezdettnek. A Kincstár a (2) bekezdés d) pontja szerinti valamely esemény bekövetkezését a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal által nyilvántartott, az ÓCSG működésének alapjául szolgáló szerződés, továbbá az igénylő nyilatkozata alapján vizsgálja.
- (4) A Kincstár a (2) bekezdés d) pont db) alpontjában foglaltak megállapítására az ÓCSG létrehozásáról szóló szerződés és a gazdálkodás bizonylatainak és egyéb kapcsolódó dokumentumának tartalmi vizsgálatán túl jogosult megkeresni a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt. A (2) bekezdés d) pont db) alpontjában foglaltak megállapításához szükséges szempontokról a Nemzeti Irányító Hatóság honlapján közleményt ad ki.
- (5) A Kincstár, ha a (2) bekezdés d) pontja szerinti esetek vizsgálata során szükséges, a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 43/B. §-a szerinti bizonyítási eljárást kezdeményez.
- (6) Ha a Kincstár a (2) bekezdés szerinti esetekben nem tudja minden kétséget kizáróan megállapítani a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági tevékenysége megkezdésének időpontját, akkor a 2. § (4) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti nyilatkozatban foglalt időpontot kell a mezőgazdasági tevékenység megkezdésének tekinteni.

7. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

8. § Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2022. május 31-i (EU) 2022/1173 bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 19/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A fiatal mezőgazdasági termelői támogatás igénybevételéhez szükséges végzettség

	A	B	C	D	
1	Végzettség (Mezőgazdasági szakirányú képzettség)	Megnevezés	Szakképesítés azonosító száma	A képzés szintje	
2	Mezőgazdasági termeléssel összefüggő szakképesítés az Országos Képzési Jegyzékről szóló 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet alapján	Állattartó-telepi gépész	26 2 8299 02 2 2 01	Szakmunkás	
3		Aranykalászos gazda	20 2 6140 05 9 0 01		
4		Biotermesztő	23 2 6112 05 9 0 02		
5		Dísznövény- és zöldségtermesztő	21 2 6129 05 4 0 01		
6		Dísznövénykertész	21 2 6116 05 3 0 01		
7		Dísznövénytermesztő szaktechnikus	21 5 3124 16 6 2 01		Szaktechnikus
8		Erdészeti gépésztechnikus	26 5 3117 16 2 0 06	Technikus	
9		Gazda (mezőgazdasági szakmunkás)	20 2 6140 05 9 0 04	Szakmunkás	
10		Gyümölcsstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	21 5 3124 16 6 2 02	Szaktechnikus	
11		Képesített gazda	20 4 6140 05 9 0 06	Technikus	
12		Kertész	24 2 6129 05 3 0 04	Szakmunkás	
13		Kertész- és növényvédelmi technikus	24 5 3124 16 6 2 03	Technikus	
14		Kertészeti gépész	26 2 8293 02 2 2 13	Szakmunkás	
15		Meliorációs és parképítő gépkészítő	26 1 8293 04 7 0 01		
16		Mezőgazdasági (agrár) vállalkozó	20 2 6140 09 9 0 03		
17		Mezőgazdasági gépész	26 2 8293 02 2 2 16	Technikus	
18		Mezőgazdasági gépésztechnikus	26 5 3117 16 2 0 21		
19		Mezőgazdasági gépjavitó	26 2 7433 02 2 2 17		
20		Mezőgazdasági gépjavitó szaktechnikus	26 5 3117 16 2 0 22		
21		Mezőgazdasági gépüzemeltető szaktechnikus	26 5 3117 16 2 0 23		
22		Mezőgazdasági szervizüzemi szaktechnikus	26 5 3117 16 2 0 24		
23		Mezőgazdasági technikus	20 5 3124 16 6 2 04		Technikus
24		Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	21 5 3124 16 6 2 05		
25		Növénytermesztő gépész	26 2 8293 02 2 2 21	Szakmunkás	
26		Növényvédelmi és talajerő- gazdálkodási szaktechnikus	52 5 3125 16 6 2 06	Szaktechnikus	
27		Növényvédő és méregraktárkezelő	52 2 6140 05 6 0 02	Szakmunkás	
28		Növényvédő és öntöző gépész	26 2 8313 02 2 2 22		

29		Szőlész-borász szaktechnikus	21 5 3124 16 6 2 08	Szaktechnikus
30		Szőlő- és gyümölcsstermesztő	21 2 6129 05 3 0 07	Szakmunkás
31		Traktorvezető (mezőgazdasági gépkezelő)	26 1 8311 04 9 0 12	
32		Zöldségtermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	21 5 3124 16 6 2 09	Szaktechnikus
33	Elfogadható szakképesítések az Országos Képzési	Gazda (mezőgazdasági szakmunkás)	33 6201 01	Szakmunkás
34	Jegyzékről szóló	Képesített gazda	51 6201 01	Technikus
35	7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet módosításáról szóló	Meliorációs és parképítő földmunkagép-kezelő	31 6280 04	Szakmunkás
36	12/1996. (XII. 29.) MüM rendelet alapján	Mező- és erdőgazdasági rakodógép-kezelő	31 6280 05	
37		Mezőgazdasági gépjavító	34 5235 02	
38		Mezőgazdasági vállalkozó	32 6201 02	
39		Növényvédelmi és talajerő- gazdálkodási szaktechnikus	53 6206 01	Szaktechnikus
40		Önjáróbetakarítógép-kezelő	31 6280 08	Szakmunkás
41		Traktorvezető (mezőgazdasági gépkezelő)	31 6280 09	
42	Elfogadható szakképesítések az Országos Képzési Jegyzékről szóló 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet módosításáról szóló 2/2000. (I. 31.) OM rendelet alapján	Gazda (mezőgazdasági szakmunkás)	33 6201 01	
43	Elfogadható szakképesítések az Országos Képzési	Állattartó-telepi gépész	34 6280 01	Szakmunkás
44	Jegyzékről szóló	Aranykalászos gazda	32 6201 01	
45	37/2003. (XII. 27.)	Biotermesztő	32 6206 01	
46	OM rendelet alapján	Dísznövény- és zöldségtermesztő	31 6207 01	
47		Dísznövénykertész	33 6207 01	
48		Dísznövénytermesztő szaktechnikus	53 6207 01	Szaktechnikus
49		Dohánykertész	31 6206 03	Szakmunkás
50		Erdészeti gépésztechnikus	52 5452 01	Technikus
51		Gazda I.	51 6201 01	Technikus
52		Gazda II.	33 6201 01	Szakmunkás
53		Gyümölcsstermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	53 6207 02	Szaktechnikus
54		Kertész	33 6207 03	Szakmunkás
55		Kertész- és növényvédelmi technikus	52 6207 01	Technikus
56		Kertészeti gépész	34 6280 03	Szakmunkás
57		Mezőgazdasági gépész	33 6280 01	
58		Mezőgazdasági gépésztechnikus	52 5452 02	Technikus

59		Mezőgazdasági gépjavító (a tevékenység megjelölésével)	34 6280 049	Szaktudós
60		Mezőgazdasági gépjavító szaktechnikus	53 5452 01	Szaktudós
61		Mezőgazdasági gépkezelő (a gép megjelölésével)	31 6280 10	Szaktudós
62		Mezőgazdasági gépüzemeltető szaktechnikus	53 5452 02	Szaktudós
63		Mezőgazdasági műszaki menedzserasszisztens (a szakirány megjelölésével)	55 6249 01	Felsőfokú szakképzés
64		Mezőgazdasági szervizüzemi szaktechnikus	53 5452 03	Szaktudós
65		Mezőgazdasági technikus	52 6201 01	Technikus
66		Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	52 6206 01	
67		Növénytermesztő gépész	31 6280 07	Szaktudós
68		Növényvédő és méregraktár-kezelő	31 6206 02	
69		Szőlész-borász szaktechnikus	53 6207 03	Szaktudós
70		Szőlő- és gyümölcstermesztő	31 6207 02	Szaktudós
71		Zöldségtermesztő és -feldolgozó szaktechnikus	53 6207 05	Szaktudós
72	Elfogadható szakképzések az Országos Képzési Jegyzékről szóló 37/2003. (XII. 27.) OM rendelet módosításáról szóló 28/2004. (IX. 30.) OM rendelet alapján	Biotermesztő	34 6206 01	Szaktudós
73		Gazda	33 6201 01	
74		Növénytermesztő és növényvédő technológus	55 6206 02	Felsőfokú szakképzés
75	Elfogadható szakképzések az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM rendelet alapján	Állattenyésztési gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 01	Szaktudós
76		Aranykalászos gazda	33 621 02 0100 31 01	
77		Bionövény-termesztő	52 621 01 0100 31 03	
78		Díznövénykertész	33 622 01 1000 00 00	
79		Dohánykertész	31 622 01 0010 31 01	
80		Erdőgazdasági gépésztechnikus	54 525 02 0010 54 01	Technikus
81		Gazda	33 621 02 1000 00 00	Szaktudós
82		Gyümölcstermesztő	31 622 01 0010 31 02	
83		Kertész és növényvédelmi technikus	54 621 04 0010 54 01	Technikus

84		Kertészeti gépkezelő	31 521 19 0010 31 03	Szaktudás
85		Kertészeti gépszerelő, gépjavító	31 521 01 0010 31 02	
86		Kertészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 03	
87		Meliorációs, kert- és parképítőgép kezelő	31 521 19 0010 31 05	
88		Mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő	31 521 19 0010 31 06	
89		Mezőgazdasági gépésztechnikus	54 525 02 0010 54 02	Technikus
90		Mezőgazdasági gépszerelő, gépjavító	31 521 01 0010 31 03	Szaktudás
91		Mezőgazdasági műszaki menedzserasszisztens	55 621 01 0010 55 05	Felsőfokú szakképesítés
92		Mezőgazdasági rakodógépkezelő	31 521 19 0010 31 07	Szaktudás
93		Mezőgazdasági technikus	54 621 02 0010 54 02	Technikus
94		Mezőgazdasági vállalkozó	54 621 02 0100 31 01	Szaktudás
95		Növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó	31 521 20 0010 31 04	
96		Növénytermesztő	54 621 04 0100 31 01	
97		Növénytermesztő és növényvédelmi technikus	54 621 04 0010 54 02	Technikus
98		Növénytermesztő és növényvédő technológus	55 621 02 0010 55 05	Felsőfokú szakképesítés
99		Növényvédelmi gépkezelő	31 521 19 0010 31 09	Szaktudás
100		Növényvédő és méregraktárkezelő	54 621 04 0100 31 02	
101		Ökogazda	52 621 01 0100 33 01	
102		Ökológiai gazdálkodó	55 621 02 0010 55 06	Felsőfokú szakképesítés
103		Önjáró betakarítógép kezelője	31 521 19 0010 31 10	Szaktudás
104		Szabadföldi dísznövénytermesztő	33 622 01 0100 31 04	
105		Szőlőtermesztő	31 622 01 0010 31 03	
106		Zöldségtermesztő	31 622 01 0010 31 04	
107	Elfogadható szakképesítések az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet alapján	Biogazdálkodó	35 621 02	Szaktudás
108		Dísznövénykertész	34 622 01	
109		Erdészeti gépésztechnikus	54 521 02	Technikus
110		Gazda	34 621 01	Szaktudás
111		Kertész	34 622 02	
112		Kertészeti szaktechnikus	55 622 01	Szaktechnikus
113		Mezőgazdasági gépész	34 521 08	Szaktudás
114		Mezőgazdasági gépésztechnikus	54 521 05	Technikus
115		Mezőgazdasági gépjavító	35 521 02	Szaktudás

116		Mezőgazdasági technikus	54 621 02	Technikus
117		Növényvédelmi szaktechnikus	55 621 02	Szaktechnikus
118		Szőlész-borász	34 541 06	Szakmunkás
119		Zöldség- és gyümölcsstermesztő	35 622 02	
120		Aranykalászos gazda	31 621 02	
121		Családi gazdálkodó	34 814 01	
122		Agrár vállalkozó	51 621 01	
123		Erdészeti gépésztechnikus	54 521 002	
124	Elfogadható szakképesítések a szakközépiskolákban és a szakmunkásképző iskolákban oktatható szakokról, illetőleg szakmákról szóló 18/1986. (VIII. 26.) MM rendelet alapján	Dísznövénykertész	1701	
125		Kertész	1705	Technikus
126		Szőlő- és gyümölcsstermesztő	1705-1	
127		Zöldségtermesztő	1705-2	
128		Általános kertész	1707	
129		Mezőgazdasági gépész	1706	
130		Állattartótelepi gépész	1706-1	
131		Kertészeti gépész	1706-2	Technikus
132		Növénytermesztő gépész	1706-3	
133		Gépszerelő és -karbantartó	313	
134	Mezőgazdasági gépszerelő, -karbantartó	313-4		
135	Elfogadható szakképesítések a szakmunkásképzésről szóló 1969. évi VI. törvény végrehajtásáról szóló 13/1969. (XII. 30.) MüM rendelet alapján	Kertész	1703	
136		Növénytermesztő gépész	1704	
137	Elfogadható szakképesítések az egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 20/1994. (XI. 10.) MKM rendelet alapján	Gépszerelő és karbantartó (mezőgazdasági gépszerelő)	313-4	
138		Növényvédelmi (technikus)	31-100	
139		Kertész (technikus)	51-0300	
140		Növénytermesztő és növényvédelmi (technikus)	51-0400	
141		Mezőgazdasági gépész (technikus)	71-0200	
142	Elfogadható szakképesítések a szakközépiskolákban folyó szakmunkásképzésről szóló 14/1976. (XII. 1.) MüM–OM együttes rendelet módosításáról szóló 24/1977. (XII. 28.) MüM–OM együttes rendelet alapján	Mezőgazdasági gépszerelő	313-4	

143		felsőfokú kertészmérnök-asszisztens	–	felsőoktatási szakképzés	
144	Elfogadható a felsőoktatási szakképzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló 39/2012. (XI. 21.) EMMI rendelet, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról szóló 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet, valamint a felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről szóló 139/2015. (VI. 9.) Korm. rendelet alapján	felsőfokú mezőgazdasági gépészmérnök-asszisztens	–		
145		felsőfokú élelmiszer-ipari gépészmérnök-asszisztens	–		
146		felsőfokú növénytermesztő mérnökasszisztens	–		
147		felsőfokú mezőgazdasági mérnökasszisztens	–		
148		informatikus és szakigazgatási agrármérnöki alapképzési szak	–	alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc)	
149	Mezőgazdasági termeléssel összefüggő felsőfokú képzések	kertészmérnöki alapképzési szak	–		
150		mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki alapképzési szak	–		
151		mezőgazdasági mérnöki alapképzési szak	–		
152		mezőgazdasági szakoktató alapképzési szak	–		
153		növénytermesztő mérnöki alapképzési szak	–		
154		agrármérnöki mesterképzési szak	–		mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MSc)
155		díszkertészeti mérnöki mesterképzési szak	–		

156	kertészmérnöki mesterképzési szak	–	
157	mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki mesterképzési szak	–	
158	növényorvosi mesterképzési szak	–	
159	növénytermesztő mérnöki mesterképzési szak	–	
160	agrármérnök	–	Főiskola
161	agrármenedzser főiskolai szintű szak	–	
162	agrár-szakoktató főiskolai szintű szak	–	
163	kertészmérnöki vagy kertész üzemmmérnöki főiskolai szintű szak	–	
164	meliorációs mérnöki vagy meliorációs üzemmmérnöki vagy öntözéses üzemmmérnöki főiskolai szintű szak	–	
165	mezőgazdasági gépészmérnöki vagy mezőgazdasági gépész üzemmmérnöki főiskolai szintű szak	–	
166	mezőgazdasági mérnöki vagy mezőgazdasági üzemmmérnöki főiskolai szintű szak	–	
167	növénytermesztési mérnöki vagy növénytermesztési üzemmmérnöki főiskolai szintű szak	–	
168	szakoktató (agrár) főiskolai szintű szak	–	
169	vállalkozó menedzser vagy vállalkozó-menedzser mérnök vagy élelmiszer vállalkozó menedzser főiskolai szintű szak	–	
170	agrármérnöki vagy mezőgazdasági agrármérnöki, üzemszervező agrármérnöki vagy vállalatgazdasági agrármérnöki egyetemi szintű szak	–	Egyetemi
171	gazdasági agrármérnök	–	
172	informatikus agrármérnök	–	
173	kertészmérnöki egyetemi szintű szak	–	

174	mezőgazdasági gépészmérnöki egyetemi szintű szak	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
175	növényorvosi egyetemi szintű szak	–	
176	agrár- és vidékfejlesztési szakmérnök	–	
177	agrárágazati gépüzemeltető szakmérnök	–	
178	agrármenedzsment	–	
179	gyümölcsstermesztési (integrált termesztési) szak	–	
180	gyümölcsstermesztő	–	
181	gyümölcsstermesztő szakmérnök	–	
182	integrált gyümölcsstermesztési szakmérnök	–	
183	integrált növénytermesztő	–	
184	integrált növénytermesztő szakember	–	
185	mezőgazdasági környezetgazdálkodási szak	–	
186	mezőgazdasági szaktanácsadó	–	
187	mezőgazdasági szaktanácsadó szakmérnök	–	
188	mezőgazdasági vízgazdálkodási	–	
189	növényvédelmi szakmérnök	–	
190	ökológiai gazdálkodó	–	
191	ökológiai gazdálkodó szakmérnök	–	
192	ökológiai növénytermesztő	–	
193	ökológiai növénytermesztő szakember	–	
194	szőlész-borász	–	Felsőoktatási szakirányú továbbképzési szak
195	szőlő- és borgazdasági szakmérnök	–	
196	szőlő- és borgazdasági szaktanácsadó	–	
197	szőlőtermesztő és borász menedzser	–	
198	szőlőtermesztő és borász szakmérnök	–	
199	talajerőgazdálkodás	–	
200	talajerőgazdálkodás szakmérnök	–	
201	talajtani	–	
202	talajtani szakmérnöki	–	

203		tápanyag-gazdálkodási	–	
204		vetőmag-gazdálkodási	–	
205		vetőmag-gazdálkodási szakmérnöki	–	
206		zöldség-gyümölcs termesztési és feldolgozási	–	
207		zöldség-hajtatási	–	
208	Az erdészeti szakszemélyzet és az erdészeti szakirányító vállalkozás tevékenységének és nyilvántartásának, valamint	a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karán megszerzett erdőmérnök képesítés		Felsőfokú erdészeti végzettséggel egyenértékű szakképzettség
209	az erdészeti szakszemélyzet továbbképzésének szabályairól szóló 244/2020. (V. 28.)	a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán megszerzett erdőmérnök képesítés	–	
210	Korm. rendelet 1. melléklete alapján	az Erdőgazdasági Középiskolában megszerzett erdészeti	–	Középfokú erdészeti végzettség, szakképesítés
211		a Mezőgazdasági Gimnázium Erdészeti Tagozatán megszerzett erdészeti	–	
212		az Erdőgazdasági Technikumban megszerzett erdészeti	–	
213		az Erdőipari Technikumban megszerzett erdészeti	–	
214		az Erdészeti Technikumban megszerzett erdészeti	–	
215		az Erdészeti Középiskolában megszerzett erdészeti	–	
216		az Erdészeti és Faipari Szakközépiskolában megszerzett erdészeti	–	
217		az Erdészeti Szakközépiskolában megszerzett erdészeti	–	
218		az Erdészeti Vízépítési és Vízgazdálkodási Szakközépiskolában megszerzett erdészeti	–	
219		az állam által elismert erdészeti és vadgazdálkodási technikus, erdőszaktikus	–	
220	A szakképzésről szóló törvény	Erdőművelő-fakitermelő	4 0821 17 01	szakmunkás
221	végrehajtásáról szóló	Erdésztechnikus	5 0821 17 02	technikus
222	12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet alapján	Erdészeti szakmunkás	–	szakmunkás

2. melléklet a 19/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere alapján elfogadott tevékenységek

	A	B	C
1	Ágazat megnevezése	Alágazat megnevezése	Szakágazat megnevezése
2	02 Erdőgazdálkodás	02.1 Erdészeti, egyéb erdő-gazdálkodási tevékenység	02.10 Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység
3		02.2 Fakitermelés	02.20 Fakitermelés
4		02.3 Vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése (023)	02.30 Vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése
5		02.4 Erdészeti szolgáltatás	02.40 Erdészeti szolgáltatás
6		01 Növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások	01.4 Állattenyésztés
7	01.4 Állattenyésztés		01.42 Egyéb szarvasmarha tenyésztése
8	01.4 Állattenyésztés		01.43 Ló, lóféle tenyésztése
9	01.4 Állattenyésztés		01.44 Teve, tevéféle tenyésztése
10	01.4 Állattenyésztés		01.45 Juh, kecske tenyésztése
11	01.4 Állattenyésztés		01.46 Sertésenyésztés
12	01.4 Állattenyésztés		01.47 Baromfitenyésztés
13	01.4 Állattenyésztés		01.49 Egyéb állat tenyésztése
14	01.2 Évelő növény termesztése		01.21 Szőlőtermesztés
15	01.2 Évelő növény termesztése		01.22 Trópusi gyümölcs termesztése
16	01.2 Évelő növény termesztése		01.23 Citrusféle termesztése
17	01.2 Évelő növény termesztése		01.24 Almatermésű, csonthéjas termesztése
18	01.2 Évelő növény termesztése		01.25 Egyéb gyümölcs, héjastermésű termesztése
19	01.2 Évelő növény termesztése		01.26 Olajtartalmú gyümölcs termesztése
20	01.2 Évelő növény termesztése		01.27 Italgyártási növény termesztése
21	01.2 Évelő növény termesztése		01.28 Fűszer-, aroma-, narkotikus, gyógynövény termesztése
22	01.2 Évelő növény termesztése		01.29 Egyéb évelő növény termesztése
23	01.6 Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás		01.61 Növénytermesztési szolgáltatás
24	01.6 Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás		01.62 Állattenyésztési szolgáltatás
25	01.6 Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás		01.63 Betakarítást követő szolgáltatás

26	01.6 Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás	01.64 Vetési célú magfeldolgozás
27	01.1 Nem évelő növény termesztése	01.11 Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése
28	01.1 Nem évelő növény termesztése	01.12 Rizstermesztés
29	01.1 Nem évelő növény termesztése	01.13 Zöldségféle, dinnye, gyökér-, gumónövény termesztése
30	01.1 Nem évelő növény termesztése	01.14 Cukornádtermesztés
31	01.1 Nem évelő növény termesztése	01.15 Dohánytermesztés
32	01.1 Nem évelő növény termesztése	01.16 Rostnövénytermesztés
33	01.1 Nem évelő növény termesztése	01.19 Egyéb, nem évelő növény termesztése
34	01.3 Növényi szaporítóanyag termesztése	01.30 Növényi szaporítóanyag termesztése
35	01.5 Vegyes gazdálkodás	01.50 Vegyes gazdálkodás
36	01.7 Vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás	01.70 Vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás

3. melléklet a 19/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

Az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke alapján elfogadott tevékenységek

	A	B
1	ÖVTJ-kód	ÖVTJ megnevezés
2	011101	Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése m.n.s.
3	011102	Máktermesztés
4	011201	Rizstermesztés
5	011301	Zöldségféle, dinnye, gyökér-, gumónövény termesztése m.n.s.
6	011401	Cukornádtermesztés
7	011501	Dohánytermesztés
8	011601	Rostnövénytermesztés m.n.s.
9	011602	Kendertermesztés
10	011901	Egyéb, nem évelő növény termesztése m.n.s.
11	011902	Dísznövény- és virágtermesztés
12	011903	Koszorú- és virágkötés saját termesztésű növényből (nem művirágból)
13	011904	Koszorúalap készítés szalmából és szénából (saját termelésű alapanyagból)
14	012101	Borszőlő termesztés
15	012103	Csemegezőlő termesztés
16	012201	Trópusi gyümölcs termesztése
17	012301	Citrusfélék termesztése

18	012401	Almatermésű, csonthéjas termesztése
19	012501	Egyéb gyümölcs, héjastermésű termesztése
20	012601	Olajtartalmú gyümölcs termesztése
21	012701	Italgyártási növény termesztése
22	012801	Fűszer-, aromanövény termesztése m.n.s.
23	012802	Gyógynövénytermesztés
24	012803	Gyógyszergyártásban használt növények termesztése
25	012901	Egyéb évelő növény termesztése m.n.s.
26	012902	Nádgazdasági és fűztelepi tevékenység
27	012903	Karácsonyfa termesztése
28	013001	Zöldség-szaporítóanyag termesztése m.n.s.
29	013002	Díznövény-szaporítóanyag-termesztés
30	013003	Gyümölcs-, díszfaiskola
31	013004	Egyéb kertészeti szaporítóanyag termesztése
32	013005	Szőlő szaporítóanyag termesztése (szőlőiskola)
33	014101	Tejhasznú szarvasmarha, bivaly tenyésztése
34	014201	Egyéb szarvasmarha tenyésztése
35	014301	Ló, lófélé tenyésztése
36	014401	Teve, tevéfélé tenyésztése
37	014501	Juh, kecske tenyésztése
38	014601	Sertéstenyésztés
39	014701	Baromfitenyésztés
40	014901	Egyéb állat tenyésztése m.n.s.
41	014902	Méhészet
42	014904	Egyéb állati termékek termelése
43	014905	Nyúl tenyésztése
44	015001	Vegyes gazdálkodás (növénytermesztés állattenyésztéssel, egyik részaránya sem éri el a 66%-ot)
45	016101	Növénytermesztési szolgáltatás géppel m.n.s.
46	016102	Növénytermesztési szolgáltatás kézi erővel
47	016103	Mezőgazdasági kártevőirtás
48	016104	Beporzási szolgáltatás
49	016201	Állattenyésztési szolgáltatás
50	016301	Betakarítást követő szolgáltatás m.n.s.
51	016302	Koszorú- és virágkötés nem saját termelésű növényből (nem művirágból)
52	016303	Gyógynövény előkészítés
53	016401	Vetési célú magfeldolgozás
54	017001	Vadgazdálkodási szolgáltatás
55	021001	Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység
56	022001	Fakitermelés saját jogon
57	022003	Faszéntermelés az erdőben (hagyományos módszerrel előállítva)
58	023001	Erdőgazdálkodói haszonvételek gyakorlása (vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése)
59	023002	Éti csiga gyűjtése
60	024001	Erdészeti szolgáltatás m.n.s.
61	024002	Erdészeti bér munka
62	024003	Kézi és gépi fakitermelés bér munkában
63	024004	Erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó szaktanácsadás
64	031101	Tengeri halászat
65	031201	Édesvízi halászat
66	032101	Tengerihal-gazdálkodás
67	032201	Édesvízihal-gazdálkodás

4. melléklet a 19/2023. (IV. 19.) AM rendelethez

A fiatal mezőgazdasági termelői támogatásra vonatkozó 2023–2027. évi támogatási keretösszegek (euró), illetve fajlagos támogatási összegek (euró/hektár)

	A	B	C	D	E	F
1.	Igénylés éve	2023	2024	2025	2026	2027
2.	Támogatási keretösszeg	18 690 804	18 690 804	18 690 804	18 690 804	18 690 804
3.	Fajlagos támogatási minimum	78,67	78,67	78,67	78,67	78,67
4.	Fajlagos támogatási maximum	236,00	236,00	236,00	236,00	236,00

Az agrárminiszter 20/2023. (IV. 19.) AM rendelete egyes közvetlen támogatásokhoz kapcsolódó miniszteri rendeletek módosításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában,

a 3. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) és b) pontjában,

a 4. alcím tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárasi és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés a), b), j) és l) pontjában,

az 5. és 9. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (5) bekezdésében,

a 6. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés g) pontjában,

a 7. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés b) pontjában,

a 8. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés d) pontjában

kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultságról szóló 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet módosítása

1. § Az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultságról szóló 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet [a továbbiakban: 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet] 1. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)

„a) országos támogatási felsőhatár: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatáshoz kapcsolódó állatlétszám alapú termeléshez kötött átmeneti nemzeti támogatások (a továbbiakban: átmeneti nemzeti támogatás) vonatkozásában megállapított legmagasabb állatlétszám, amely után az adott évben támogatás vehető igénybe;”

2. § (1) A 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A mezőgazdasági termelőt (a továbbiakban: termelő) illető egyéni támogatási felsőhatárt a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) az alapszintű-jövedelemtámogatáshoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás (a továbbiakban: átmeneti nemzeti támogatás) iránti kérelemre hozott döntésében állapítja meg.”

(2) A 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet 2. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az országos támogatási felsőhatár mértéke

a) anyatehén átmeneti nemzeti támogatás esetén 229 215 állategyed,

b) anyajuh átmeneti nemzeti támogatás esetén 1 146 000 állategyed.”

3. § A 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az anyajuhtartás és az anyatehéntartás támogatási jogosultság esetén az országos tartalék adott támogatási évre szóló szintje a ki nem osztott jogosultságok összességére.”

4. § (1) A 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A termelő támogatási jogosultságát vagy annak egy részét az állatállomány átruházása vagy bérbeadása nélkül más termelő részére átruházhatja vagy bérbe adhatja. A támogatási jogosultság az adott támogatási évre vonatkozóan legalább egyéves időtartamra adható bérbe.”

(2) A 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet 6. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A támogatási jogosultságok átruházása vagy bérbeadása esetén megállapított új egyéni felsőhatár megállapítás vonatkozásában a Kincstár az erre irányuló kérelem részére történő benyújtását követő hatvan napon belül döntést hoz.”

5. § A 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet 11. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) E rendelet a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

6. § A 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet

a) 3. § (4) bekezdésében a „Bizottság” szövegrész helyébe a „Hús Termékpálya Bizottság” szöveg, az „a miniszter” szövegrész helyébe az „az agrárpolitikáért felelős miniszter” szöveg,

b) 4. §-ában a „3. § (2) bekezdés” szövegrész helyébe a „3. § (3) bekezdése” szöveg, a „kiegészítő nemzeti támogatás” szövegrész helyébe az „átmeneti nemzeti támogatás” szöveg,

c) 9. §-ában a „Kincstárnak eljuttatott” szövegrész helyébe a „Kincstárhoz benyújtott” szöveg lép.

7. § Hatályát veszti a 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet 3. § (2) bekezdése.

2. Az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultság országos tartalékból való igénylésének feltételeiről szóló 30/2006. (IV. 12.) FVM rendelet módosítása

8. § Az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultság országos tartalékból való igénylésének feltételeiről szóló 30/2006. (IV. 12.) FVM rendelet [a továbbiakban: 30/2006. (IV. 12.) FVM rendelet] 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A támogatási jogosultság az országos tartalékból a mezőgazdasági termelők között az alábbi sorrendben kerül kiosztásra:

a) az anyajuh-, illetve anyatehéntartási támogatási jogosultsággal nem rendelkező,

b) a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló AM rendelet szerinti támogatásban részesülő, valamint

c) az a) és b) kategóriákba nem sorolható

mezőgazdasági termelők.”

9. § A 30/2006. (IV. 12.) FVM rendelet 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az országos tartalékból támogatási jogosultság az alapszintű-jövedelemtámogatáshoz kapcsolódó anyajuh- és anyatehéntartás átmeneti nemzeti támogatás iránti kérelemmel az egységes kérelem keretében igényelhető.”

- 10. §** A 30/2006. (IV. 12.) FVM rendelet 1. §-ában az „az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultság országos tartalékáról szóló 93/2005. (X. 21.) FVM rendelet” szövegrész helyébe az „az állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultságról szóló 82/2005. (IX. 15.) FVM rendelet” szöveg lép.

3. A történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet módosítása

- 11. §** A történelmi bázis jogosultságról szóló 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet [a továbbiakban: 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet] 1. § a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(E rendelet alkalmazásában)

„a) *mezőgazdasági termelő*: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalpból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet 1. § 44. pontja szerinti termelő;

b) *történelmi bázis*: a referencia időszakra vonatkozóan meghatározott termelési egység (állatlétszám, terület, tonna, kg) mértéke;”

- 12. §** A 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az 5. § (4) bekezdés a) pontja szerinti esetben a történelmi bázisjogosultság átruházása, illetve ideiglenes átengedése esetén benyújtott átírási kérelem alapján a Kincstár csak abban az esetben és olyan mértékben vezeti át a nyilvántartásában a kérelemben szereplő mennyiségű történelmi bázist, ha az átvevőnek a történelmi bázisjogosultság átruházásával, illetve ideiglenes átengedésével rendelkezésére álló történelmi bázisa nem haladja meg az átruházási kérelem benyújtásakor az ENAR nyilvántartás szerint az összes tenyészetében található, a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 17/2023. (IV. 19.) AM rendelet 1. § 19. pontja szerinti tejhasznú tehenenként számított 7809 literet.”

- 13. §** A 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az átírási kérelem a támogatási évre vonatkozóan – az 5. § (4) bekezdés c) pont cd) és ce) alpontjában foglaltak kivételével – valamennyi jogcím esetében adott év szeptember 30-ig nyújtható be.”

- 14. §** A 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„8. § Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalpból finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelemtámogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 16/2023. (IV. 19.) AM rendelet 11., 12., 17. és 22. §-ában meghatározott jogcímek szerinti történelmi bázisjogosultságok használati jogának, valamint a történelmi bázisjogosultságok mennyiségének nyomon követése céljából nyilvántartást kell működtetni. A nyilvántartás működtetését, illetve a működtetés kapcsán felmerülő hatósági feladatokat a Kincstár látja el.”

- 15. §** A 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet
- a) 1. § k) pontjában az „a juh- és kecskefajok egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 47/2005. (V. 23.) FVM rendeletben” szövegrész helyébe az „a juh- és kecskefélék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 182/2009. (XII. 30.) FVM rendeletben” szöveg,
- b) 9. §-ában az „a SAPS alkalmazása alatt” szövegrész helyébe az „az alapszintű-jövedelemtámogatás alkalmazásakor” szöveg lép.

- 16. §** Hatályát veszti a 106/2007. (IX. 24.) FVM rendelet 5. § (4) bekezdés b) pont ba) alpontja és c) pont ca)–cc) alpontja.

4. A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet módosítása

- 17. §** A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet [a továbbiakban: 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet] 2. § (3) bekezdés a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettség összege üzemi szinten)

„a) az egységes kérelemben a tárgyév június 9-ig bejelentett, szántóföldi növénykultúra, illetve szántóföldi zöldség termesztésére, valamint ültetvényművelésre szolgáló terület,

b) az egységes kérelemben a tárgyév július 15-ig bejelentett főnövény növénykultúra, valamint”

(figyelembevételével kerül meghatározásra.)

18. § A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1) A kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettség, valamint a kárenyhítő juttatás iránti kérelem alapjául szolgáló növénykultúra területének megállapítása során a tárgyév július 15-ét követően nem vehetők figyelembe a következő területek:

a) az egységes kérelemben bejelentett kijavítással, illetve az egységes kérelem részleges vagy teljes visszavonásával érintett terület,

b) a növénykultúra módosításából adódó területváltozás, valamint

c) a másodvetéssel érintett terület.

(1a) A kárenyhítési eljárásban másodvetésnek a tárgyévi egységes kérelemben bejelentett főnövény betakarítása után elvetett és a tárgyév végéig betakarított növénykultúra tekinthető.”

19. § A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 6. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) A (10) bekezdéstől eltérően azon növénykultúrák esetében, amelyek szaporítóanyagának előállítására nincs bejelentési kötelezettség a növénytermesztési hatóság felé, a mezőgazdasági termelő a szaporítóanyag-előállítást az arra vonatkozó termelteségi szerződéssel igazolja.”

20. § A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet

a) 2. § (2) bekezdésében a „július 31-ig” szövegrész helyébe az „augusztus 15-ig” szöveg,

b) 2. § (4) bekezdésében az „augusztus 7-ig” szövegrész helyébe a „szeptember 7-ig” szöveg,

c) 2. § (5) bekezdésében a „július 31-éig” szövegrész helyébe az „augusztus 31-ig” szöveg,

d) 4. § (1c) bekezdés b) pontjában a „fóliás” szövegrész helyébe a „termesztő berendezés” szöveg lép.

5. A dohány szerkezetátalakítási nemzeti programról és az azzal összefüggésben igényelhető csekély összegű támogatások feltételeinek megállapításáról szóló 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet módosítása

21. § A dohány szerkezetátalakítási nemzeti programról és az azzal összefüggésben igényelhető csekély összegű támogatások feltételeinek megállapításáról szóló 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet 1. § 18. pontjában a „2022. év” szövegrész helyébe a „2022. és 2023. év” szöveg lép.

6. A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet módosítása

22. § (1) A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet [a továbbiakban: 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet] 1. § 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában:)

„1. *állandó gyepterület és állandó legelő*: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) szerinti állandó gyepterület és állandó legelő;”

(2) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 1. §-a a következő 2a. ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában:)

„2a. *egyéb tájképi elem*: az Egységes kérelem rendelet 1. § 13. pontja szerinti egyéb tájképi elem;”

(3) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 1. § 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában:)

„3. *egységes kérelem*: az Egységes kérelem rendelet 1. § 14. pontja szerinti támogatási kérelem;”

- (4) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 1. § 6a., 7. és 8. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„6a. *kis vizes élőhely*: az a nem termelő tájképi elem, amely
a) vízborítottsággal rendelkezik, vagy vízjárta terület vagy vízvisszatartásra használják,
b) nem minősül kis tónak, halastónak vagy víztározónak,
c) medre nem lehet bélelt vagy szilárd burkolatú,
d) üde lágyszárú növényzet, illetve part menti vegetációra jellemző növényfajok jelenlétét mutatja, és
e) minimum 5000 négyzetméter területű;
7. *környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület*: az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 14/2023. (IV. 19.) AM rendelet 1. § 4. pontja szerinti terület;
8. *mezőgazdasági parcella*: egy mezőgazdasági termelő által bejelentett, egybefüggő földterület, amely nem terjed ki egynél több terményre, illetve földtakaróra, azzal, hogy a mezőgazdasági parcella részét képezheti a rajta elhelyezkedő nem termelő tájképi elem és egyéb tájképi elem;”
- (5) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 1. §-a a következő 10a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„10a. *nem termelő tájképi elem*: az Egységes kérelem rendelet 1. § 54. pontja szerinti tájképi elem;”
- (6) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 1. § 14. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„14. *támogatható terület*: az Egységes kérelem rendelet 1. § 70. pontja szerinti terület;”
- (7) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 1. § 19. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„19. *védett tájképi elem*: az Egységes kérelem rendelet 1. § 75. pontja szerinti tájképi elem.”
- 23. §** (1) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A MePAR az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 68. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően létrehozott, a földterület használatához kapcsolódó, az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet III. címében, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott támogatások eljárásainak kizárólagos, országos földrajzi azonosító és információs rendszere.”
- (2) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 2. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A földterület-azonosítás hivatkozási alapja a fizikai blokk. A mezőgazdasági parcellát a fizikai blokkon belül kell meghatározni.”
- 24. §** A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 3. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*A MePAR-t úgy kell létrehozni és üzemeltetni, hogy*)
„b) biztosítsa a 2. § (1) bekezdése szerinti támogatási eljárásokban benyújtott kérelmek adminisztratív ellenőrzéséhez, különösen a területi túligénylések és a kettős igénylések azonosításához, a támogatási jogcímek közötti keresztellenőrzésekhez, továbbá a területi monitoring rendszer, valamint a helyszíni és távérzékeléses ellenőrzéshez szükséges, 4. § (1) bekezdése szerinti adatokat;”
- 25. §** (1) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 4. § (1) bekezdés g) és h) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(*A MePAR alapvető adatai a következők:*)
„g) a nem termelő tájképi elemek határvonalai,
h) a nem termelő tájképi elemek területmértékei;”
- (2) A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 4. § (1) bekezdése a következő k) és l) ponttal egészül ki:
(*A MePAR alapvető adatai a következők:*)
„k) kis vizes élőhely határvonalai és
l) kis vizes élőhely területmértékei.”

- 26. §** A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet 8. § (1) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(Változásvezetést az ügyfél abban az esetben jelenthet be, ha)
„b) a MePAR-ban rögzített nem termelő tájképi elemek – kivéve vízvédelmi sáv – vonatkozásában a MePAR adatai a változásvezetési bejelentés benyújtásának időpontjában fennálló tényleges helyszíni állapottal nem egyeznek meg, és az adott elem valós területi nagysága legalább egy méterrel nyúlik túl a MePAR-ban lehatárolt elem területén, úgy, hogy kiterjedése legalább 0,01 hektáros különbséget mutat a MePAR-ban rögzített állapothoz képest,
c) a MePAR-ban nem rögzített nem termelő tájképi elemek – kivéve vízvédelmi sáv – vonatkozásában a MePAR adatai a változásvezetési bejelentés benyújtásának időpontjában fennálló tényleges helyszíni állapottal nem egyeznek meg, és a bejelentett elem megfelel az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 14/2023. (IV. 19.) AM rendeletben, illetve az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendeletben meghatározott fogalmaknak,”
- 27. §** A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet a következő 14. és 15. §-sal egészül ki:
„14. § (1) E rendeletnek az egyes közvetlen támogatásokhoz kapcsolódó miniszteri rendeletek módosításáról szóló 20/2023. (IV. 19.) AM rendelettel [a továbbiakban: 20/2023. (IV. 19.) AM rendelet] megállapított 1. § 1., 2a., 3., 7., 8., 10a., 14. és 19. pontját, 2. § (1) és (3) bekezdését, 3. § b) pontját, 4. § (1) bekezdés g) és h) pontját, valamint 8. § (1) bekezdés b) és c) pontját a 2023. január 1-jét követően megkezdett eljárásokban kell alkalmazni.
(2) E rendeletnek a 20/2023. (IV. 19.) AM rendelettel megállapított 1. § 6a. pontját és 4. § (1) bekezdés k) és l) pontját a 2025. támogatási évtől kell alkalmazni.
15. § Ez a rendelet
a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”
- 28. §** A 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet
a) 1. § 10. pontjában az „1307/2013/EU rendelet 32. cikk (3) bekezdés második albekezdésében” szövegrész helyébe az „(EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (4) bekezdés a) pontjában” szöveg,
b) 1. § 11. pontjában az „1306/2013/EU rendelet” szövegrész helyébe az „(EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet és az (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet” szöveg,
c) 8. § (3) és (7) bekezdésében az „ökológiai jelentőségű területként” szövegrész helyébe a „nem termelő tájképi elemként” szöveg,
d) 8. § (3) bekezdésében az „az ökológiai jelentőségű területként” szövegrész helyébe az „a nem termelő tájképi elemként” szöveg,
e) 8. § (4) bekezdésében az „ökológiai jelentőségű területként” szövegrészek helyébe a „nem termelő tájképi elemként” szöveg,
f) 8. § (8) bekezdésében az „ökológiai jelentőségű területként” szövegrész helyébe a „nem termelő elemek fenntartási kötelezettség gyakorlat teljesítéséhez bejelentett tájképi elemek területként” szöveg lép.

29. § Hatályát veszti a 71/2015. (XI. 3.) FM rendelet

- a) 1. § 12. pontja,
- b) 4. § (3) bekezdése és
- c) 6. § (1) bekezdése.

7. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból finanszírozott intézkedések megvalósulásának időtartama alatt, elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról szóló 57/2015. (XII. 23.) MvM rendelet módosítása

30. § Hatályát veszti az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból finanszírozott intézkedések megvalósulásának időtartama alatt, elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról szóló 57/2015. (XII. 23.) MvM rendelet 3. § (5), (6) és (8) bekezdése.

8. Az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet módosítása

31. § (1) Az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet 3. §-a a következő (2b) bekezdéssel egészül ki:
 „(2b) Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 14/2023. (IV. 19.) AM rendelet 15. §-ában és az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 15/2023. (IV. 19.) AM rendelet 8. §-ában meghatározott növényborítottással megvalósuló talajtakarás esetén a Kincstár a takarónövény elvetésének megghiúsulását okozó eseményt csak akkor ismeri el vis maiorként, ha a talaj takarása a vis maior esemény bekövetkezésekor tarlóval borított.”

- (2) A 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet 3. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(4) Ha a bejelentés az (1) bekezdés e), g), h) vagy i) pontjában meghatározott eseményre vonatkozik – az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott esetkörön belüli tüzeset kivételével –, akkor az esemény bekövetkezésének igazolása céljából a Kincstár
- a) a bejelentés hiánytalan benyújtását követő tíz napon belül, vagy
  - b) ha a bejelentés támogatási vagy kifizetési kérelem beadási időszakban kerül benyújtásra, akkor a kérelembenyújtási időszakot követő tíz napon belül, vagy
  - c) hiányosan benyújtott bejelentés esetén a bejelentés hiánytalan benyújtását követő tíz napon belül megkeresi a Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdésében meghatározott végrehajtásban közreműködő szervet.”

32. § A 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet 6. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
 „(3a) A (3) bekezdés c) pontja szerinti esetben a bejelentéshez elektronikusan mellékelni kell az akadályoztatás fennállásának és megszűnésének tényét tanúsító hatósági bizonyítvány vagy egyéb hitelt érdemlő igazolás másolatát.”

9. A dohányágazat működéséhez és a COVID–19 világjárvány ágazatra gyakorolt gazdasági negatívumainak az ellentételezéséhez nyújtott támogatásról szóló 11/2022. (III. 25.) AM rendelet módosítása

33. § A dohányágazat működéséhez és a COVID–19 világjárvány ágazatra gyakorolt gazdasági negatívumainak az ellentételezéséhez nyújtott támogatásról szóló 11/2022. (III. 25.) AM rendelet [a továbbiakban: 11/2022. (III. 25.) AM rendelet] 1. § 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„5. *kapcsolt vállalkozás*: az orosz–ukrán konfliktus miatt gazdasági nehézségekkel küzdő agrárvállalkozások és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások részére nyújtandó válságtámogatás igénybevételének általános feltételeiről szóló 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet [a továbbiakban: 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet] 1. § 7. pontja szerinti vállalkozás;”

- (2) A 11/2022. (III. 25.) AM rendelet 1. §-a a következő 7. ponttal egészül ki:
(E rendelet alkalmazásában)
„7. válságtámogatás: a 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet 1. § 13. pontja szerinti támogatás.”

- 34. §** (1) A 11/2022. (III. 25.) AM rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A támogatás igénybevételére az a dohánytermelő jogosult, aki vagy amely)
„b) a támogatási kérelmének benyújtásával egyidejűleg nyilatkozik
ba) a 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet hatálya alá nem tartozó támogatási program vagy egyedi támogatás alapján általa vagy kapcsolt vállalkozásnak minősülő vállalkozásai által korábban már igénybe vett egyéb válságtámogatás összegéről euróban kifejezve,
bb) arról, hogy a vállalkozása kapcsolt vállalkozásnak minősül-e,
bc) a kapcsolt vállalkozások nevééről, adóazonosító számáról és ügyfél-azonosítójáról,
bd) arról, hogy a gazdasági nehézsége összefüggésben áll az Oroszország és Ukrajna közötti konfliktussal, és
be) az a) pontban foglaltakról.”
- (2) A 11/2022. (III. 25.) AM rendelet 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A dohánytermelőt megillető támogatás összege a 2. § (2) bekezdése szerinti keretösszeg és az 5. § (1) bekezdése szerinti döntésekben megállapított összes figyelembe vehető referencia terület hányadosának (a továbbiakban: fajlagos támogatási összeg) az 5. § (1) bekezdése szerinti döntésben a dohánytermelő részére megállapított referencia területtel való szorzata. A fajlagos támogatás összege hektáronként legfeljebb 1 300 000 forint lehet.”
- 35. §** A 11/2022. (III. 25.) AM rendelet 6. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A kifizetési kérelem alapján jóváhagyható támogatási összeg a 3. § (2) bekezdése szerint meghatározott fajlagos támogatási összeg és a (4) bekezdés c) pontja szerinti terület szorzata, azzal, hogy a kifizetési kérelem legfeljebb az 5. § (1) bekezdése szerinti döntésben megállapított összeg erejéig hagyható jóvá.”
- 36. §** A 11/2022. (III. 25.) AM rendelet a következő 9. §-sal egészül ki:
„9. § Ez a rendelet az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válságkeret című, 2022. október 28-i 2022/C 426/01 számú európai bizottsági közlemény hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.”
- 37. §** A 11/2022. (III. 25.) AM rendelet
1. § 6. pontjában a „2022. évi” szövegrész helyébe a „2023. évi” szöveg, a „2022. évre” szövegrészek helyébe a „2023. évre” szöveg,
  2. § (2) bekezdésében a „4300 millió forint” szövegrész helyébe a „2700 millió forint” szöveg,
  4. § (1) bekezdésében a „2022. április 11. és 25.” szövegrész helyébe a „2023. május 15. és június 5.” szöveg,
  4. § (3) bekezdés b) és c) pontjában a „2022.” szövegrész helyébe a „2023.” szöveg,
  4. § (6) bekezdésében az „Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet” szövegrész helyébe az „Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet” szöveg,
  4. § (8) bekezdésében az „a 20/2020. (VI. 19.) AM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontjában” szövegrész helyébe az „a 25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontjában” szöveg, a „20/2020. (VI. 19.) AM rendelet 3. § (5) bekezdésében” szövegrész helyébe a „25/2022. (VIII. 31.) AM rendelet 3. § (7) bekezdésében” szöveg,
  5. § (1) bekezdésében a „2022. június 30-áig” szövegrész helyébe a „2023. december 31-éig” szöveg,
  6. § (1) bekezdésében a „2023.” szövegrész helyébe a „2024.” szöveg,
  6. § (4) bekezdés b) pontjában a „2022.” szövegrész helyébe a „2023.” szöveg,
  6. § (6) bekezdésében a „3. § (1) bekezdés b) pont bb)–bd) alpontjában” szövegrész helyébe a „3. § (1) bekezdés b) pont ba)–bc) alpontjában” szöveg
- lép.

- 38. §** Hatályát veszti a 11/2022. (III. 25.) AM rendelet
- a) 2. § (1) bekezdésében az „átmeneti” szövegrész,
  - b) 5. § (4) és (5) bekezdése.

10. Záró rendelkezések

- 39. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

- 40. §** (1) Ez a rendelet
- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  - b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
  - c) az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontrollrendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2022. május 4-i (EU) 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.
- (2) Ez a rendelet az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válságkeret című, 2022. október 28-i 2022/C 426/01 számú európai bizottsági közlemény hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter